

827.560

Drasche-Lázár Alfréd

Tűzkereszt

Negyedik kiadás

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

FL

Budapest
Franklin Társulat
1919

Ára 14 kor.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

TŰZKERESZT

REGÉNY

(A «TŰZPRÓBA» FOLYTATÁSA)

IRTA

DRASCHE-LÁZÁR ALFRÉD

NEGYEDIK KIADÁS

BUDAPEST, 1919

FRANKLIN-TÁRSULAT

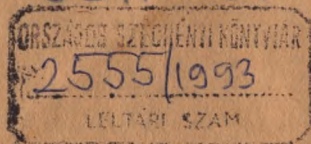
MAGYAR IRÓD. INTÉZET ÉS NYOMDA

KIADÁSA

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

827. 560

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

I.

Verőfényes augusztusi nap után sötét fekete éjszaka borult a tengerre. A csillagok millióinak tündöklése is mintha elveszett volna az űr végtelenségében, míg maga a tenger néma csöndben, tükörsimán terült el a két világrész között.

E mélységes csöndből, a kimondhatatlan sötétségből kísérteties fényben vált ki a *Deutschland* büszke kolosszusa, amely 23 és $\frac{1}{2}$ csomós gyorsasággal igyekezett New-York felé. A Hamburg-American Line-nak a *Deutschland* volt akkoriban a leghatalmasabb gőzöse s körülbelül az tartotta a rekordot az átkelés időtartamát illetően is, ami az összes többi, elsősorban angol hajóstársaságokat lázas építkezésekre serkentette, hogy leverjék a német konkurrencia diadalmas eredményét.

Már teljes öt nap óta volt útban a *Deutschland* s másnap délelőtt meg kellett érkeznie rendeltetési helyére. Az időjárás, mint augusztusban rendesen, kedvező s a tenger színe olyan volt, mintha olajat öntöttek volna reá. A hajó viszont rezgett minden porcikájában, a gépóriások zakatoltak, nyögtek, pöfékeltek a belsejében, mintha ismeretlen hatalmak korbácsütésekkel kergetnék előre; csengők csilingelnek, szól a telefon, parancsokat osztogatnak s az izzó kazánokból ezer köbméternyi füstfelhők szorulnak ki a házmagasságú kéményeken. S míg

fent a parancsnoki hídon felelősségének teljes tudatában kormányos figyeli a látóhatárt s majdnem mozdulatlanul tartja kezében a kereket — hisz egyenesen Nantucket világítótornyára van beállítva a kurzus — addig a bálteremből felhallatszik tompítottan a zene: tánczolnak. Táncolnak az amerikaiak one-stepet, two-stepet, tangót, mintegy rajongási örületben forognak, ugrálnak, csúsznak, repülnek végig a tükörsima padlón. Az ezergyertyás csillárok vakító fényében csillognak a diadémok és a szempárok, mosolyognak a gyöngysorok és az ajkak és a legválogatottabb mesebeli francia illatok bódító keverékén át, mintegy távolból, mintegy nem is oly nagyon régi multból átérzik a dollár szaga is. Meleg van a teremben s bár tárva-nyitva vannak az ablakok, alig jön be levegő. De ez nem bántja az embereket. Táncolnak, csevegnek, nevetnek tovább s egy sincs köztük, aki azokra az ezrekre gondolna ott lent a hajó hátsó részében, a fedélköziékre, az új emberekre, azokra, akiket új gondolatok, új remények, új erők visznek új, ismeretlen világ felé...

Az elsőhelybeli utasok nagyjából amerikaiak voltak. Az Európába átránduló legtöbb amerikai, kiváltképpen a new-yorki ember ugyan sokkal később szokott Angliából, Svájcból, Karlsbadból hazatérni, hogy elkerülje a türehetlen nyári meleget, azért már augusztusban kezdődik a visszavándorlás azok részéről, kiket üzleti, családi és egyéb okok előbb szólítanak haza. Ez alkalommal nem-amerikaiak, elsősorban németek is szép számban voltak a *Deutschland*-on egy orvosi kongresszus révén, amelyet Washingtonba hívtak egybe. Svéd, orosz,

svájci, magyar és osztrák kapacitások is utaztak a hajón többnyire egy-két családtag kíséretében; mindazonáltal a társaságnak az amerikai elem adta meg a jelleget s az *idegenek*, nem tekintve egyes kivételeket, a zajos életnek inkább csak szerény nézői maradtak. A németek leginkább még a német-amerikaiakkal barátkoztak, ámbár az utóbbiak közül is sokan majdnem röstelték telivér amerikai barátaik előtt a közös származás iránt való érzésnek ezt a csak természetes megnyilvánulását s volt köztük nem egy, aki nemcsak hogy az amerikai tájszólást, de még az angol-német kiejtést is affektálta, csak hogy ez által is dokumentálja a *Stripes and Stars* lobogóhoz való kétségtelen hozzátartozását.

Francia egy sem volt a hajón, de volt néhány angol, — többnyire üzletemberek, — akiknek dolga időhöz lévén kötve, hogy néhány órát nyerjenek, leküzdötték a német hajóval szemben való elfogultságukat.

Míg az idegenek alig tettek különbséget amerikai és amerikai között, annál élesebben disztíngváltak maguk között az utóbbiak. Első tekintetre felismerték, kik voltak New-Yorkból, kik San-Franciskóból, kik St.-Louisból való s a gyakorlott amerikai szem előtt még az sem maradt titok, hogy útitársai Cincinnatiából voltak-e avagy Minneapolisból. Csak ott, ahol a vagyonok számokban találkoztak szédületes magasságban, szüntek meg részben a különbségek és H. D. Eastman filadelfiai bőrember, a Penn William-féle quakerkolonia egyik tagjának egyenes leszármazottja, egyenrangúakkal érintkezett, amikor Mc. Donald bostoni cukorgyáros, az Algon-

quin-Club elnökével, J. H. Spalding baltimorei vitorlavászonkészítővel, vagy Ph. Hartley sörfőzővel barátkozott Milwaukee-ból. Mindegyiknek a vagyona feltétlenül meghaladta a harminc milliót s egyikük sem kételkedett abban, hogy gyermekeinek még jóval többet fog hátrahagyhatni. Kivált Ph. Hartley, akit az isteni gondviselés hat leánnyal áldott volt meg, akik közül hárman vele is voltak Európában és e pillanatban valósággal remekeltek a tan góban.

Olyan kaliberű ember, mint Ph. Hartley, Mc. Donald avagy Spalding még vagy egy tuczat lehetett a *Deutschland* utasai között, de egyikük sem bírta ki a versenyt Benjamin F. Barkerral, a Barker, Evans & Co. new-yorki bankház főnökével, aki szintén a hajón volt. Alig volt számottevő vállalat az Egyesült-Államokban, amelyben Barker érdekelve ne lett volna s egymagában New-Yorkban 63 gyárban benne volt a pénze, épp úgy, mint a minneapolis malmokban, a st.-louisi dohányüzemekben, a baltimorei konzervekben vagy a chicagói vasúti kocsikban. Wall-streeti bürójából kérlelhetetlen eréllyel, bámulatos körültekintéssel és hozzáértéssel adta utasításait az Államok minden részébe s amilyen szeretettel és önfeláldozással viselte gondját a családjának, épp oly ridegen és szívtelenül lökte el magától mindazt, ami cselekvőképességét, ha csak pillanatig is megbéníthatta volna. A Stock-Exchange-en rettegtek is tőle, mert soha pénzember nem volt kiszámíthatatlanabb elhatározásaiban, mint Benjamin F. Barker. Részvényeket, amelyeket köztudomás szerint még tegnap halomszámra vásároltatott össze, ami milliókra menő értékemelésüket idézte elő, ma az utolsó

darabig képes volt a piacra dobni, mert arról értesült, hogy az illető vállalat egyik tényezője súlyosan megbetegedett s mert tudta, hogy enélkül az ember nélkül a vállalat továbbfejlődésére nincs ki látás. Nehézségekkel küzdő vállalatokkal pedig megtagadott minden közösséget s vérfagyasztó nyugalommal nézte, amint százezren pusztultak bele abba a pánikba, amelyet egyesegyedül ő idézett elő.

A mi fogalmaink szerint az ilyen eljárás kifogás alá eshetik, de nem az amerikaiak szemében. Amerikában mindenki saját magára van utalva, szegény és gazdag egyaránt. Azzal a tudattal lép az életbe, hogy soha senkitől sem várhat semmit, ha a másik ugyanakkor ellenszolgálatra vagy haszonra nem számíthat. A saját lábán kell hogy álljon mindenki. Rokonszenvre embertársainál csak az talál, aki ügyességgel, szorgalommal, eréllyel és — szerencsével halad bizonyos cél felé. Aki ezt nem bírja, aki a mindennapi életért való harc áradatában ijedten, fejetlenül ide-oda kapkod, az nem életre való — hadd pusztuljon, helyet a boldogulónak! Aki boldogul, azé a jövő. Ez a gondolat vezeti az amerikaiakat még akkor is, amikor milliókat áldoznak a jótékonyág oltárán. Azokat a mérhetetlen vagyonokat, amelyekről egyesek, élükön Rockefeller és Carnegie lemondtak embertársaik javára, az emberiség csak ama részének szánták, amelytől még várhatnak valamit, nem pedig olyanoknak, akik nem élet- és fejlődésképesek többé s akik csak terhére vannak a társaságnak.

A jótékonyág eme nemének híve volt Barker is és huszonegy városban létezett már akkoriban ugynevezett *Barker-Home*, vagyis egy-egy ötszáz apátlan fiú befogadására képes árvaház, amely az illető város

speciális iparága részére intelligens, erős munkásosztályt volt hivatva nevelni. A felveendő gyermek kedvező egészségi állapota — az alapszabályok értelmében — főfeltétel volt s ez irányban az intézetek orvosai személyes vagyoni felelősséggel tartoztak az alapítónak. Szóval Barkert ennél a kétségtelenül egyedülálló és értékes alapításánál is a haszon, a boldogulás gondolata vezette.

Benjamin F. Barkerről senki a világon, még legintimebb barátai sem tudták, hogy tulajdonképen mekkora a vagyona. Voltak, akik csak kétszáz millióra becsülték, mások ezer millióról regéltek, de a higgadtabban gondolkozók négy-ötszáz millióra tették a Barker, Evans & Co. cég vagyonát és ezek közel is jártak az igazsághoz. A céget ma már Barker egyedül képviselte, miután nagybátyja, H. Evans, a cég alapítójának fia, öt évvel azelőtt gyermektelenül elhalt, Andrew Clark pedig, a cég csöndes társa abból már régebben kilépett volt, vagy inkább kiléptette Barker, aki a skrupulizáló öreg urat ki nem állhatta. Nem volt azért kicsinyes az üzlettársától való búcsú pillanatában, mert tudta, hogy a távozó embertől megszabadulva, százszorosan behozza majd a részére bőkezűen megállapított üzletrészt.

Az önuralomért való vágy oly nagy volt Barkerben, hogy még egyetlen fiát, Thomast, vagy amint kizárólag hívták: Tommyt — sem vette be a cégbe, pedig Tommy akkoriban már huszonhét éves, igen törekvő és józaneszű gyerek volt. Azért Barker minden üzleti titkába beavatta a fiút, aki úgyszólván a wal-streeti irodában nőtt fel és a legtöbb Barker-féle vállalatnál eltöltött néhány hónapot és akit atyja

most, mielőtt átutazott Európába, a cég disponensévé tett. Fenntartotta Tommyval a legszorosabb összeköttetést és napjában tízszer is kábeleztek egymásnak. Barker Londonban, majd később St.-Moritzban és Karlsbadban épp annyira tájékozva volt a jacksonvillei gyümölcsárakról, mint a newporti villatelkek kelendőségéről, az albany-i fatermelésről nem kevésbé, mint a detroit-i sertések egészségi állapotáról. Rettenetes felelősség nyomta Tommy vállát s talán ő volt az egyetlen ember, aki számolta a perceket atyja hazaérkezéséig.

Lényegesen jobb és kellemesebb sors jutott osztályrészül Tommy nővérének, Geraldinénak. Ő az életnek csak a rózsás oldalát ismerte s bármennyire csodálta és értékelte is atyja és fivére tevékenységét, halvány sejtelve sem volt azokról a dolgokról és üzletekről, amelyek virágzásának köszönhetette gondtalan életét. E tekintetben egyébiránt semmivel sem volt különb édes anyjánál, aki maga is gazdag ember, Woodburry hajógyáros leánya volt s mint a legtöbb vagyonos amerikai nő, csakis a maga személye kultuszának szentelte életét. Geraldine Barker külsejére nézve nem az a bizonyos angolszász, magastermetű típusa volt az amerikai nőknek, amellyel az európai kontinensen találkozunk, vagy amelyet legalább is a *Vogue*-ból ismerünk. Geraldine középtermetű, sötétszőke, csinos leány volt, aki bár korántsem volt szépség, mégis azonnal feltűnt, bárhol jelent is meg más nők társaságában. Filigrán alakjának arányossága, mozdulatainak tökéletes harmóniája, természetes modora, eszes szemének szokatlan fénye, amelyet néha szurós tekintet váltott fel, rendkívüli izlése, amely akkor is érvénye-

sült, amikor vagyoni viszonyai követelték a luxus és pompa kimutatását: mindez oly légkört varázsolt személye köré, hogy aki abba jutott, nem szabadult meg könnyen bizonyos elfogultságtól, az egyéniségéből áradó prestige-zsel szemben. Mindehhez hozzájárult, hogy modorában volt valami fejedelmi, valami a régi versaillesi levegőből, amiért sokan irigyelték, amit utánózni igyekeztek, ám eredménytelenül. Sokat törték az emberek az eszüket azon, hogy ezt a modort Miss Barker honnan vette? Hisz egy csöpp francia vér sem volt az ereiben s a Barkerék családfája, bár amerikai viszonyokhoz képest csodálatosan rendben volt és régi, egyetlenegy esetről sem tudott, amelyben egy derék yankeearisztokrata — messalliancet kötött volna. Férfiak és nők egyaránt becsületes polgári családokból származtak. Az egyetlen elfogadható magyarázata ennek a meglepő ténynek az lehetett, hogy Geraldinet néhány évig egy De Lorraine nevű francia nevelőnő gondjaira bízták, akit szülői annak idején egyenesen az ő számára importáltak s akivel később is, noha ismét visszatért hazájába, elég sűrűn levelezett. Ez a meglepő arisztokratikus valami Geraldine egyéniségében egyébként csak nemrég kemény próbának volt kitéve, még pedig Karlsbadban, ahol ugyanabban az időben XVI. Keresztély solmingeni herceg tartózkodott feleségével és leányával.

Geraldine Barker ugyanis olyannyira hasonlított külsejére nézve Solmingen Livia hercegnőhöz, hogy az idegenek csak akkor tudták őket megkülönböztetni, ha egymás közelébe kerültek. Oly nagy volt a hasonlatosság, hogy angol és amerikai lapok egymás mellett közölték Solmingen hercegnő és Miss

Barker arcképét és közbeszéd tárgyát képezte az a mulatságos eset, mikor az öreg hercegné a Marktbrunnen előtt egy alkalommal megszólította az amerikai leányt s néhány másodpercig tartott, míg észrevette tévedését.

— Hoppant kellemetlen, hogy az embeht máh annyihá utánozzák, hogy még a saját gyehmekét sem képes felismehni — panaszkodott a hazatérő hercegné a férjének, mindazonáltal az történt, hogy Geraldinet bemutatták a fejedelmi párnak és Ii-viának, akit az eset mód felett mulattatott. Az ismeretség azonban csak igen felületes maradt és Geraldine jobb szeretett megmaradni a maga udvarában. Mert valóságos udvartartás volt, amely körülvette.

Az udvarhölgy szerepét Isabel Simmons töltötte be, Geraldine gyermekkori barátnője. Isabell atyja, Georg Simmons, egyike volt Benjamin F. Barker legmeghittebb embereinek, akit minden vállalata élére tett, míg az életképesnek bizonyult. Az atyák közti függő viszony, — bár Simmons maga is már jó kis vagyonra tett szert, — a leányokra is átragadt s így mindenki természetesen találta, hogy Isabelnek Geraldine mellett csak másodrendű szerep jutott. Nem volt komplikált természet, mindig jókedvű volt, sportolt, mindenkifölött szerette a lovakat, maga is bravurosán lovagolt s flirtelt a fiatalemberekkel, mint minden amerikai leány. Kenderszínű haja, egészséges arcszíne, nyulánk, kissé izmos alakja bizonyos fokig indokolta, hogy Geraldine őt tréfásan *prairie-girl*-nek keresztelte el.

Miss Barker udvarának többi tagját még két fiatal leány alkotta: Mabel Brook és Dorothy O'Con-

nor, szép fiatal teremtések, akik szintén nem követeltek egyebet az élettől, minthogy minél többet élvezhessenek belőle s aztán jól mehessenek férjhez. De tartoztak Geraldine udvarához azok a fiatal emberek is, akik abban a szerencsében részesültek, hogy Barkerékat elkisérhették európai útjukban, így Francis Brook, Mabel fivére, a híres automobilista és gépkocsigyártulajdonos, továbbá Bob Warfield, az ismert festő, Leonard Warfield gyapotkirály fia, aki mindenkivel el akarta hitetni, hogy művészetéből s nem atyja pénzén él, valamint James Boxter, egy fiatal mérnök, akiről nem igen tudták, hogy ki fia, de tudták azt, hogy egy nagy villamossági részvénytársaság élén áll, amelynek részvényei nagyjából részben Benjamin F. Barker kezében vannak s ez volt a világ legjobb ajánlólevele. Mind a hárman évek óta udvaroltak Geraldinnek, s mindegyikük biztosra vette, hogy végeredményben ő lesz a győztes. Az egyforma, ha nem is közös cél jóbarátokká tette a fiukat, akik jóban-rosszban összefogtak s kivált arra vigyáztak, hogy valami *outsider* ne rontsa saját kilátásaikat. Egyszer az egyiknek, másszor a másiknak mintha jobban kedvezett volna a szerencse, alapjában véve azonban semmi sem történt, aminek döntő szerepet lehetett volna tulajdonítani. Ha Francis autón egész napra kirándul Geraldine-nal, ha Bob ismételen lefestette a leányt s órákat töltött vele műteremében egyedül, ha James, aki bolondja volt a yacht-sportnak s egész Newportig vitte ketteeskében vitorlásra Barker kisasszonyt: ez mindannyiszor kritikus napot jelentett a másik kettőre nézve, de a viláért sem árulták volna el, hogy mi megy végbe a lelkükben.

Az európai kirándulástól eredetileg mindannyian féltek titokban, mert már látták maguk előtt az amerikai milliókra sóvárgó grófort vagy herceget, aki egyszer csak megjelenik a látó határon s koronás címerét lobogtatva, elcsavarja a leány fejét. Közeledtek is ilyen alakok Angliában is, Svájcban is a Barker-családhoz, de egyikük sem bírt olyan egyéni tulajdonságokkal, amelyek a *guardian-angels trio*-ra — amint magukat nevezték — veszedelmessé válhattak volna. Az egyébként igen csinos comte de Largillière-ről például, aki Párisból St.-Moritzig követte Barkerékat, tudta az egész világ, hogy Monte-Carloban elvesztette vagyonának azt a csekély részét is, amit sikerült táncosnői és egyéb barátnői elől megmenteni s a Karlsbadban felbukkanó Reichsgraf von der Schütte-Finkler olyan arrogans, beképzelt és a mellett oly üresfejű fickó volt, hogy sületlen mondásain Geraldine jobban mulatott, mint a legjobb bohózaton.

Már-már úgylátszott, hogy minden komoly incidens nélkül kerülnek haza Amerikába, amikor véletlenül ott találták a veszedelmes embert a *Deutschland* fedélzetén.

Az történt ugyanis, hogy amikor Barkerék, akik Karlsbadból jövet, Anglián át utazva, csak Plymouthban szálltak a *Deutschland*-ra s miután virágok alatt roskadva, zsebkendőket lobogtatva, ismételt kézszorítások után elbucsuztak európai barátaiktól, a hajó indulása után Geraldine szeme megakadt egy férfin, aki a sétatfedélzet korlátjához támaszkodva, mereven, majdnem ijesztően bámult rá.

A magas, hirtelenül szőke, kékszemű fiatalember,

aki szürke útiruhájában, kifogástalan *breeches*-ben és sárga fűzőcipőben első pillanatra angol ifju benyomását tette, még egy ideig nézte Geraldinet, majd a társaságot, amely vele volt, aztán — mintegy álomból riadva, — majdnem röstelkedve elfordult s lassú léptekkel eltűnt az utasok között.

— Mi volt ez? — kérdezte James Boxter csodálkozva Geraldinetől.

A leány nem felelt s önkéntelenül utána nézett a távozónak.

— Egy ismeretlen ismerős? — kérdezte most tréfásan Bob Warfield is, mialatt még néhány virágcsokrot vett át a leány kezéből.

— Soh'sem láttam életemben — felelte Geraldine kis idő múlva s elgondolkozott, alig észrevehetően elpirult, aztán nevetett — csak nincs rajtam valami különös, hogy ez az ember úgy rámbámult?

— Talán még nem látott eleven hercegnőt — jegyezte meg Mabel Brook félre nem érthetően célozva barátnőjének Solmingen Liviával való s immár közismert hasonlatosságára.

— *Love at first sight* — folytatta Bob Warfield tréfáját, de ezzel aztán megjárta.

— Kikérem magamnak az eféle éretlen élcelődéseket — pattant fel Geraldine haragosan és szurósan tekintett Bobra. Mindenki meg volt lepetve.

— Hisz ő reá mondtam — igyekezett Bob védekezni.

— Eh mit — vágott vissza Geraldine türelmetlenül — nekem ez az egész úgy kellemetlen, érti?

Senki sem értette, hogy miért volt kellemetlen ez az ügy Geraldinera nézve, ő maga talán legkevésbé. Legelőször történt vele életében, hogy

férfi, még nozzá teljesen ismeretlen és idegen férfi miatt zavarba jött s ez módfölött bosszantotta. Szeme egész egyszerűen azért akadt meg az illetőn, mert oly szokatlanul, oly különösen bámult reá s mert, mintha kérdés lett volna a tekintetében, amely feltétlenül feleletet követelt. Amint Geraldine később gondolkozott az eseten, kénytelen volt beismerni, hogyha az idegen el nem fordul s tovább nem megy, bizonyára egyenesen odalép hozzá és megszólítja. Hogy mit szolt volna, nem tudta, talán valami ügyetlenséget követett volna el. Talán maga kérdezett volna tőle valamit. Alapjában semmi sem volt az egészben, egy félreértés, egy véletlen és mégis bosszantotta az eset, főleg azért, mert a környezete érdemén felül foglalkozott vele.

Ez az incidens egymagában persze távolról sem nyugtalanította a *guardian-angels triót* és nem sokára elfelejtették mindnyájan, még Geraldinet sem véve ki. A társaság elhelyezkedett a részére fenn tartott külön lakosztályban s a Barker leány ismét csak villásregelinél találkozott az udvarával.

De a Ritz-Carlton ebédlőben, ahol külön nagy asztalon terítettek Barkerék részére s újabb virághalmazok mögül csak úgy láthatták egymást, ha áthajoltak az asztalon, némi különbséggel a részletekben, megismétlődött a hajóraszállás alkalmával lejátszódott jelenet.

Geraldine ugyanis, aki igen jókedvű volt s mulatott Bob csipős megjegyzésein, amelyeket a nem messze ülő kongresszusi orvosok csoportjára tett úgy, hogy ezt más nem vehette észre, — egy Mabel Brookhoz intézett kérdésének kellő közepén egyszerre csak megakadt, elpirult és zavartan lesütötte

a szemét. De rögtön ismét feltalálta magát, élénken elkezdett beszélgetni a mellette ülő Boxterrel, össze-vissza változtatva a témát, csakhogy elterelje a többiek figyelmét ügyesen leplezett zavarától. Ez sikerült is, de nem egészen, mert Bob észrevette a dolgot, sőt azt is látta, hogy Geraldine zavarát egy bizonyos távolságba vetett szempillantás előzte meg. A festő megjegyezte e pillantás irányát, de nem szólt semmit és folytatta az idegeneken gyakorolt rossznyelvű kritikáját. Csak később fordult hátra, mintegy véletlenül és pillanat alatt tisztában volt a helyzettel. Két sorral arrább, a fal mellett, külön kis asztalnál ült az ismeretlen idegen s az ablakon át kinézett a tengerre.

Délután Barkerék épp úgy, mint a legtöbb utas, a sétafedélzeten elfoglalták a részükre fentartott kényelmes székeket, a családfő kivételével, aki titkárjával visszavonult a fülkéjébe és feldolgozta a Plymouthban átvett rengeteg postáját. Barkerné kézimunkát végzett Mc. Donaldné társaságában — három év óta ugyanazt a kis selyemterítőt hordozta magával aranyfonású kosarában — a leányok és a fiatalemberek viszont nézték, amint Bob sorbaállította három kutyáját, amelyeket csak most kapott egy angol barátjától s amelyekre nézve Francissal fogadott, hogy New-Yorkig megtanítja őket szolgálni. *Black and tan Toy Terrier*-ek voltak, helyes kis állatok, de felizgatva az idegen környezettől csak kevés hajlandóságot mutattak a magasabb tudományok iránt és fülig tátva szájukat, lihegve lógatták nyelvüket.

Javában folyt az idomítás s Bobot már kezdte elhagyni a türelme, mikor valaki épen arra vette

útját, mire az izgatott és már teljesen konfuzus kutyák fölugrottak és a hölgyek szoknyái alá menekültek. Bob kelletlenül, majdnem barátságtalanul tekintett fel, úgy mint a többiek is. Az ismeretlen idegen volt, aki gondolataiba elmerülve, csak akkor vette észre, hogy megzavarta a társaságot, mikor már nem segíthetett rajta. Könnyedén megemelte sapkáját, valami bocsánatkérésfélét morgott s aztán sarkon fordult s kerülő úton, a hajó másik oldalán át, fölkereste saját ülőhelyét, amely vagy husz lépésnyire volt Geraldine udvarától, majd leült és hátradőlt s aztán mitsem törődve környezetével, jegyzeteket vett elő s azokat elkezdte tanulmányozni.

Annál többen törődött vele a Barker-társaság. A témát jóformán nem lehetett elkerülni s ezért Geraldine egyenesen erről kezdett beszélni.

— Ez az ember még többször fog a maga kutyáiba botlani — szólt Bobhoz, aki mára már letett a kutyaidomításról.

— Meg is fizettetem vele a fogadásomat, ha elvesztem — felelte emez szinlelt komolysággal.

— Talán jó volna, ha bevennéd az üzletbe, Bob, hátha ért a mesterséghez — jegyezte meg Francis Brook.

— Nem hinném, hogy állatszeliidítő volna — mondta Isabel, — inkább azt hiszem, hogy magántudós.

— Miért magántudós? — kérdezte James Boxtor.

— Mert olyan komoly s mert nem ismer senkit sem — felelte a leány.

— Talán orvos, úgy mint a legtöbb idegen ezen a hajón.

— Akkor már megismerkedett volna velük, hisz azok folyton egymás hátán ülnek s vitatkoznak!

— Nem orvos az, inkább diplomata, — szolt ismét bele az általános beszélgetésbe Geraldine.

— Oly nagyra becsüli? — kérdezte Bob némi gúnnyal.

— Nem becsülöm semmire sem, de — *he is all right, isn't he?* — felelte Geraldine vállát vonva, mi alatt kérdésével Dorothy O'Connorhoz fordult, de be sem várva a választ, érkezettnek látta az idejét annak, hogy másról beszéljenek. Egy arra haladó vitorlás erre jó alkalmat szolgáltatott is. Mindenki a korláthoz lépett és zsebkendőlobogtással üdvözölte az ir halászokat.

Még aznap este dinner után volt az első bál. A fiatal leányok már nagyon örültek a táncnak, amire hosszú idő után most nyílt ismét alkalom. Utoljára St.-Moritzban volt benne részük, de ez sem volt az igazi, mert sokan vegyültek a mulatságba, akikkel megismerkedni nem volt kedvük. Most azonban, mintha már félig otthon lettek volna, — hisz ott volt Amerika, amerre néztek.

Geraldine is, aki nagyon szépen és tökéletesen táncolt, örült a kínálkozó alkalomnak s amint dinner előtt felöltöztette Melusine, a fekete komornája, önkéntelenül arra az ismeretlen idegenre kellett gondolnia, aki lépten-nyomon megjelent előtte s akkor, ha nem védekezett is ellene, az a kívánsága támadt, hogy azt az embert megismerhesse. Már pedig ennek a lehetősége a bál alkalmával magától kínálkozott.

De már az étkezés alatt meg kellett győződnie, hogy az idegennel nem volt szándékában táncolni. Amíg

ugyanis a legtöbb fiatalember — még a nem-amerikaiak is — frakkot öltött, addig X úr, — ahogy Geraldine elnevezte volt magában az ismeretlent — egyszerű smokingban jelent meg az asztalnál. Amint délután tette, most is észrevétlenül rábámult, de csak egy pillanatra, aztán elfordította a fejét s egész ebéd alatt rá sem nézett többé. Mi baja lehetett ennek az embernek?

Geraldine nem vette tragikusan az esetet, amikor látta, hogy aznap este egész biztosan nem fog X úrral táncolni, sőt nevetett és különösen kedves volt Bobhoz, mert észrevette, hogy az egy kicsit féltékeny. És amikor a bálterembe vonultak és a zenekar belekezdett a two-steppbe, Bob karjaiban, aki azt mesterien lejtette, élvezte ezt a rég nélkülözött kellemes szenzációt s teljesen megfeledkezett róla, hogy a hajón egy X úr is van.

Már éjfél felé járt az idő, mikor a táncosok kedve lelohadt; csak kevesen voltak, akik semmiképp sem akarták abbahagyni, köztük Hartleynek, a milwaukee-i sörgyáros három európalátott leánya (három tudvalevőleg otthon várta be boldogabb jövőjét): gavallérjaikkal valósággal produkálták tangómesterségüket.

Geraldine is jó ideig nézte őket, aztán azonban hirtelenül unott arccal ugrott föl.

— Gyerünk tengert nézni gyerekek — mondta s udvarától követve, kivonult a teremből. De amint könnyű shawlba burkolva, elsőnek kilépett a holdvilágborította sétatfedélzetre, majdnem beleütközött valakibe, aki udvariasan hátralepett. X úr volt.

Tekintetük találkozott és Geraldine ismét azt a

bizonyos kérdést vélte felfedezni az ismeretlen szemében, amelyre — érezte — felelni kell, anélkül, hogy tudta volna, mi lenne a válasza. De még mielőtt felfoghatta volna, hogy miként is történhetett, hogy ily váratlanul került szembe az idegenel, az már megfordult és eltűnt a sötétségben.

Csak Bob látta az egészet, a többiek magukkal voltak elfoglalva s nem vettek észre semmit sem.

— Furcsa fráter — jegyezte meg Bob mintegy magában. — Mindig úgy jelenik meg, mint a sülyesz-tőből.

Geraldine nem szólt semmit s a korlátra könyökölve, lenézett a tengerre, amely némán terült el előtte, csak a hajó orra mellől hófehér fodrok futottak végig az oldalon.

— Azt hiszem, még bajom lesz ezzel az emberrel — kezdte ismét Bob, inkább csak azért, hogy megismerje Geraldine véleményét.

— Minden bizonynal, ha udvariatlan lesz vele — felelte a leány nyugodtan, — de maga nem lesz udvariatlan. Ellenkezőleg! Maga holnap reggel meg fogja tudni, hogy kicsoda s ha gentleman, amiben semmi okom sincs kételkedni, be fogja nekem mutatni.

— Amint parancsolja — hagyta rá Warfield habozás nélkül s a közeledő Boxterhez fordulva, így szólt :

— Ne igyunk egy pohár wiskyt?

A másik nevetve igent bólintott s a két férfi lement a barba.

Másnap délelőtt Geraldine a reggeli szobában találkozott Bobbal. Mikor megpillantotta, kedvesen rámosolygott.

— Hallo Bob! — szólt jókedvűen, — még mindig haragszik reám?

— Szó sincs róla — felelte a festő, remek fogsorát mutatva, — nem haragudtam én magára, Geraldine!

— Ez okos dolog — helyeselt a leány, majd hozzátette: — Nem felejtette el azt, amire tegnap este kértem?

— Nem — mondta Bob. — Már megtörtént.

— No és?

— Gróf Nicholas Magnusnak hívják, magyar ember, utazásának célja ismeretlen, nem diplomata, hanem volt katonatiszt.

— Érdekes.

— Ugy gondolja?

— Igen az. Tehát be fogja nekem mutatni?

— Azt már nem.

— Hogy-hogy? Miért nem akar vele megismerkedni?

— Bocsánat, azt nem mondtam — én már ismerem.

— Akkor igazán nem értem.

— Én sem értem egészen, tény az, hogy magának nem fogom bemutatni.

— És miért nem, ha szabad kérdezniem?

— Egyszerűen azért, mert ő megköszönte a megiszteltetést, de nem kíván megismerkedni senkivel sem.

Geraldine szemében felcsillogott valami sötét fény, amelyet Bob még nem ismert.

— Megmondta neki, hogy én kívántam vele megismerkedni, Bob?

— Meg.

Geraldine nem szólt semmit, s nem hozta többé

elő X urat egész New-Yorkig, sem Bob, sem a többiek előtt s a magyar grófot azóta alig látta egész idő alatt. Ez a restaurant-ban más asztalt választott magának, messze Barkeréktől s a sétatetőn sem volt többé látható, legalább akkor nem, amikor mindenki ott volt.

S amikor az utolsó estén a New-Yorkba való érkezés előtt ismét bál volt a *Deutschland*-on és mintegy rajongási örületben forogtak, ugráltak, csúsztak, repültek a párok a tükörsíma padlón, az ezergyertyás csillárok vakító fényében, egy magányos férfi állt a koromsötét éjszakában fent a sétatetőn s egy ablakon át lenézett a zajos, mámoros terembe. Nézte s ismét csak nézte azt a nőt, aki nem volt az, akire szünet nélkül gondolt.

II.

Amikor Magnus kijelentette Bob Warfield, a festő előtt, hogy nem kíván megismerkedni senkivel sem, tulajdonképen nem mondott igazat, mert ha megmondhatta volna azt, amit gondolt, azt kellett volna mondania, hogy: bárkivel, csak Geraldine Barkerral nem. Az a szinte hihetetlen hasonlatosság az amerikai leány és a között a nő között, akiről inkább józan mérlegelésből, mint a körülmények kényszerítő hatása alatt örökre lemondott, első pillanatban megdöbbenetete. Nem értette, saját szemének sem akarta elhinni, hogy nem Solmingen Livia volt, aki Plymouthban a hajóra lépett. És bár néhány másodperc leforgása után magához tért és felismerte, hogy itt csak a természetnek egy csodá-

latos és szerinte — Őrá nézve legalább — igen szomorú, szeszélyes játékaival áll szemben, még később is, az egész átkelés alatt, első benyomását, ahelyett, hogy elmosódott volna, száz meg száz apróság még csak megerősítette. Hiába igyekezett — amennyire ez a távolból lehetséges volt — tulajdonságokat felfedezni az amerikai leányban, amelyek különbséget jelentettek volna közte és Livia között. Miss Barker mozdulatai, járása, nevetése kétségbeejtően emlékeztették Solmingen hercegnőre, sőt még a hangja is oly hasonló volt, hogy néha még álmából is felriadt, ha rágondolt. Csak az amerikai leány tekintetében s talán a mosolyában is vélt felfedezni valamit, ami idegen volt előtte s ez a felfedezés Magnust boldoggá tette, mert tűrhetetlennek, elviselhetetlennek tartotta, hogy létezik a világon még egy nő, aki olyan volt, mint Livia!

Amikor lemondott első nagy szerelméről, amikor szakított multjával, reményeivel, terveivel, az egész régi világgal: egyetlenegy dolgot óhajtott szentségként magával átvinni az ismeretlen jövőbe és ez Livia emléke volt. Ezt az emléket az amerikai leány veszélyeztette. Nem mintha Miss Barker veszedelmessé válhatott volna számára — ezt a gondolatot gúnyos mosollyal utasította el magától — hanem azáltal, hogy kérdésessé tette Livia kultuszának jogosultságát. Hisz ott, a szeme előtt volt a hasonmása!

Amikor az amerikai festő megszólította, voltak már ismerősei a hajón; egy magyar származású orvos Clevelandből, dr. Samuel Movrik, a washingtoni kongresszus titkára, aki Hamburgban, majd Cuxhavenben előzékenyen sietett segítségére, amikor

podgyásza feladása körül támadtak nehézségek a szokatlan tartalom (vegyszerek, modellek stb.) miatt, továbbá egy William Crews nevű angol, aki még a vonaton, Berlin és Hamburg között mutatkozott be neki s aki a hajón is többször kereste az alkalmat, hogy vele beszélhessen. De Magnus grófnak ez az egyébként jó külsejű, látszólag kitünő összeköttetésekkel rendelkező ember az első pillanattól kezdve nem volt rokonszenves, nemcsak azért, mert felette kíváncsi volt és olyan dolgok iránt is érdeklődött, amelyekről nyilatkozni egyáltalában nem volt kedve, legkevésbé vad idegen előtt, hanem főleg azért, mert Crews szívesen politizált, s különösen Ausztria-Magyarország és annak nemzetközi helyzete tekintetében oly nézeteket vallott, amelyekkel a volt cs. és kir. katonatiszt — bármily keveset is foglalkozott azelőtt ily kérdésekkel — sehogy sem tudott egyetérteni.

Egész másként állt a dolog a clevelandi orvossal. Ez nem kérdezett semmit, nem politizált, nem volt tolakodó s ami Magnusnak leginkább tetszett benne, az a rajongó szeretet volt, amellyel régi hazája iránt viseltetett. Magnus önkéntelenül vele hasonlította össze saját sorsát, jövőjét, meg volt róla győződve, hogy valamikor — bármennyire sikerülne is átvedlenie amerikaivá — ő is hasonlóan fog érezni halála napjáig.

Dr. Movrik minden szépítgetés nélkül elmondta neki élete történetét. Vágújhelyen született mint egyszerű zsidó szülők gyermeke. Nyolcan voltak testvérek, három leány és öt fiú. Atyjuknak, a kis rőfös-kereskedőnek, fiaival nagy tervei voltak. Azt akarta, legyen jobb sorsuk valamikor mint

jómagának. Középiskolába járatta őket, hisz képviselő sőt miniszter is lehetett belőlük! Reménye csak részben teljesült, mert a két legidősebb fiú még gimnazista korában Pesten cukorkaboltot nyitott, amelyet az öreg hiába váltott meg tőlük drága pénzen, másik boltot nyitottak és sohasem tették le az érettségi vizsgát. Később ügyes és tekintélyes kereskedők lettek mind a ketten. Az orvos kisebbik két testvére közül egyik ügyvéd lett, másik meghalt. Maga Movrik az orvosi pályát választotta. Szeretettel, ambícióval látott neki a tanulásnak. Megszerezte a doktori oklevelet s miután mint asszisztens töltött néhány évet egy híres budapesti pathologus oldalán, úgy volt, hogy meghívják magántanárnak a kolozsvári egyetemre.

Ekkor olyasmi történt, ami hirtelenül véget vetett mindennek. Atyját hamis bukás miatt elítélték, egy fiatal leány, akivel jegyben járt, visszaküldte neki a jegygyűrűt, magántanársága vízbe esett, társai visszavonultak tőle, egyik-másik még kezet sem fogott vele. Hát el lehetette-e képzelni, hogy a börtönre ítélt kalmár fia tisztességes ember legyen? Elkeseredésében kárt akart tenni magában, aztán azonban felülkerekedett benne a higgadt ész, az élet utáni vágy: kiment Amerikába. És megtalálta azt, amit keresett. Amerikai lett szívvel, lélekkel, megnősült s ha nem is gazdagodott meg, sohasem kellett nélkülöznie s olyan pozíciót vívott ki magának embertársai között, — különösen mint idegorvos volt jó hírneve — aminőt otthon talán sohasem tudott volna elérni.

— Mikor átvitorláztam a nagy vízen — így fejezte be az orvos, — azt képzeltem, hogy ismerem

az életet, tudom mi a munka. Tévedtem. A munkáról Európában az embereknek egyáltalában fogalmuk sincsen, Magyarországon legkevésbé. Odahaza csak az dolgozik, akinek muszáj, Amerikában viszont munka nélkül élni — becstelenség.

A fiatal gróf érdeklődéssel és komolysággal hallgatta Movrik történetét és fejtegetéseit — milyen hasonló volt a sorsuk! Movrikot is, őt is mások hibája folytán idegen partokra dobták az élet hullámai. Eszébe jutottak anyja bűnei, saját ifjú lelkének ábrándjai amint ki akarta köszörülni a csorbát, amelyet mások ütöttek a nevéen... Amint egy rozsdás grófi korona fényét akarta ismét feléleszteni... Amint hitte, komolyan hitte, hogy meg tudnak neki kegyelmezni s hogy övé lesz egy herceg leánya, akit szeretett s aki szerette...

Magnus keserűen felkacagott, aztán ismét elűzte magától a múlt emlékeit. Elővette iratait, terveit és a jövővel foglalkozott. Lichtenthal bécsi ügynöke révén több ajánló levélhez jutott s a Charles Pohlmannal, egy német származású new-yorki gépgyárossal folytatott levelezései oly biztatók voltak, hogy nemcsak Magnus, de Lichtenthal nézete szerint is már csak a részletekben kellett megállapodniok. Gyár létesítéséről volt szó, amelyben kizárólag az ő találmányait értékesítenék és Pohlmann közlései szerint a konzorciumban résztvevők névsora is már készen volt. Állítólag csupa elsőrendű üzletember szerepelt benne, úgy mint John Hooper, George Stewart, P. Naville, Philip Fekete és mások.

Csak egy kérdés tekintetében voltak még nehézségek. Magnus ugyanis az egész üzem vezetését

magának követelte, ép úgy mint egy külön kísérleti állomás felállítását, míg Pohlman ugyan biztatta, hogy a *szellemi vezetés* egészen az övé lesz, de a vállalat élére vejét, egy Newbold nevű mérnököt akarta állítani. De miután a bécsi ügynök megnyugtatta Magnust, hogy mindezeket a kérdéseket nehézség nélkül fogja dülőre vinni, ha személyesen tárgyal a gyárossal s mivel Pohlman még ötszáz dollár előleget is bocsátott rendelkezésére, utnak indult. Az említett összeg felét magával vitte, a többi pénzéről, beleértve azt a háromezer koronát is, amely néhány felesleges apróságának eladása, valamint polgári garderobjának összeállítása után fennmaradt, hitelevelet állíttatott ki magának az R. & W. Howard bankház címére. Modelljei külön nagy ládában elkísérték utjában, valahol lent a hajó fenekén.

Magnus alig várta, hogy megérkezzék New-Yorkba. Órákat töltött a hajó orrán és nézte a végnélküli tengert, nézte a himbálózó, zöldeskék fehérfodros hullámokat, amint egymást kergetve, egymásba összefolyva, magukba omlottak és hirtelenül ismét ujjá születtek a semmiből.

Végre egy reggel, megérkezett a váravárt pillanat. A paradús látóhatáron felbukkantak homályos körvonalak, amelyek lassan, lassan határozottabb alakot öltöttek. Amit maga előtt látott, ijesztően óriás valami volt, egy kőtenger, itt-ott égnek meredő keskeny tömbökkel megrakva — a *felhőkarcolók* . . .

A *Deutschland*-on hirtelen élénkség támadt, mindenki készült a kiszállásra, az emberek hangosan beszéltek, nevettek, búcsúzgattak egymástól,

az alkalmazottak lóttak, futottak. A tengeren is megváltozott a kép. Előbb két-három vitorlás, gőzhajó tünt fel a láthatáron, majd ötven-hatvan kicsi, nagy, nyulánk, hatalmas terhek alatt roskadozó, később már meg sem lehetett őket számolni. De a *Deutschland* folytatta útját, most már egészen bent a ház-labyrinthusban. Elhaladt a szabadság-szobor izléstelen és mégis imponáló alakja mellett és gyorsaságát lényegesen lassítva, befutott a North-River torkolatába.

Az utasok mind a hajó egyik oldalán tömörülnek és türelmetlenül várják, hogy leeresszék a hajóhídat. Ott van a Barker leány is egész udvarával.

Magnus távol tartja magát a tömegetől. Nincs miért tolakodnia. Nem sietős a dolga. Inkább mintha valami visszatartaná, odaláncolná ahhoz a hajópadlóhoz, amely hiába mégis csak egy darab Európa, egy darab abból a földből, amelyen valahol ott van az ő hazája is ...

Nézi az embereket, akikkel közel hat napot töltött a *Deutschland*-on. Valóban csak ilyen rövid ideig tartott volna az egész átkelés? Úgy tűnik neki, mintha sokkal hosszabb lett volna; az az érzése, mintha mindezekkel az emberekkel, akiknek legnagyobb részét még névleg sem ismerte, évekig szíttá volna együtt a levegőt. Nem is voltak olyan idegenek előtte, mint amilyeneknek eddig tekintette őket.

Ott vonulnak fel hosszú sorban a kongresszusra készülő orvosok, mindegyik kisebb podgyással a kezében, beszélgetnek, nevetnek s igyekeznek elfogulatlanoknak látszani. Movrik dr. ellátja őket utbaigazításokkal. Mögöttük feltűnik Hartleynek,

a milwaukee-i sörözőnek szögletes alakja három leánya kíséretében, úgy tipegnek fehér vászoncipőjükben, mintha még most is tangót járnának. Nem messze tőlük búcsúznak Mc. Donaldék Eastman feleségétől, magát a filadelfiai bőrembert Barker a sarokba vitte és magyaráz neki valamit, amitől Eastman láthatólag hízik

Mindig többen gyűlnek össze, most William Crews siet el Magnus mellett; amikor észreveszi, pillanatra megáll. Kezét nyújtja neki.

— *I hope to see you again* — szól oda hozzá, azzal a bizonyos bonhomiát szinlelő nevetéssel, amely az angol férfit annyira jellemzi.

Aztán tovább rohan.

Magnus csak áll mozdulatlanul, a korláthoz támaszkodva. Önkénytelenül keresi tekintetével Barkerékat vagy nem is őket, csak magát a leányt. Most, az általános, a nagy búcsúzás pillanatában majdnem sajnálja, hogy elutasító választ adott Bob Warfieldnek. Miért is tette tulajdonképen, vagy talán mégis féltette Liviához való nagy szerelmét? Nem. Ezerszer nem. De ha nem félt, akkor miért vonakodott megismerkedni azzal a nővel, aki öntudatlanul is legkedvesebb emlékeit volt képes lelkébe visszavarázsolni? Ha nem félt Geraldine Barkertől, nem lett-e volna okosabb, férfiasabb és mindenekelőtt udvariasabb dolog, ha eleget tesz a szimpatikus festő fölszólításának és belekerülve ebbe a feltétlenül előkelő és vidám társaságba, olyan összeköttetésekre tesz szert, amelyek esetleg hasznára válhattak volna? És vajjon mit gondolhatott maga Miss Barker ő róla? Nem kellett, hogy a világ legkiállhatatlanabb emberének

nézze? Pedig kedves, bájos leány volt, olyan — igen, majdnem olyan mint Livia.

— Bocsásson meg gróf Magnus, hogy dacára annak, hogy kosarat küldött számomra, megszólítottam, — mondta Miss Barker, aki előtte állt mosolyogva, minden zavar nélkül.

Magnus némán bámult a leányra. Nem értette, hogy itt mi történt. Igaz, hogy épen óráig gondolt ebben a pillanatban, de miként volt lehetséges, hogy anélkül, hogy észrevette volna közeledését, most a valóságban ott állt előtte? Talány.

Hebegett valamit, aztán igyekezve leplezni zavarát, belekapaszkodott a korlátba s a földre nézett.

— Meg kellett önnek mondanom, hogy nagyon haragudtam önre — szolt ismét Miss Barker, — mert amit ön tett, velem még nem történt meg soha.

Magnus felelni akart, de a leány közbevágott:

— Ne védekezzék, mert most már értek mindent és megbocsátok önnek, bár lehet, hogy ennek nem tulajdonít súlyt.

— Ellenkezőleg, vagyis nem, ... az az, én ...

Magnus nem jutott tovább. Miss Barker körül nézett, aztán arany retiküljéből összegyömösölt darab papírt vett elő s azt Magnus kezébe nyomta.

— Nézze, ez megmagyarázza önnek mindazt, amire e pillanatban talán mégis kíváncsi — szolt. — Mégegyszer: bocsásson meg, hogy megszólítottam! Kellett, hogy beszéljek önnel. Akartam. *Good bye!*

Ezzel eltűnt a kiszállásra várakozó utasok tolongásában.

Magnus utána nézett. Első pillanatban követni akarta, aztán meggondolta a dolgot. Nem volt semmi értelme. Nem is akarta különben.

— Most már értek mindent és megbocsátok önnek...

Ezek a szavak még most is csengtek a fülében. Mit akart ezzel mondani? Mi volt az, ami arra bírta, hogy neki *megbocsát*?

Tekintete arra a darab papírra esett, amelyet kezében tartott és még jobban összegyömöszölt. Gépiesen kibontotta. Angol szövegű rádiótávirat volt, amelynek sűrű sorai színes irónnal mind ki voltak törölve, egyet kivéve. Ebben az állt:

— *She was his bride* — Magnus felnézett. — A menyasszonya volt? — ismételte magában. — Kicsoda?

Aztán megértette az egész összefüggést. Ez óra és Liviára vonatkozott. Nem volt semmi kétség. A Barker leány a hajóról több dolog iránt tudakozódott európai barátainál, többek között Óróla is tévén említést. És ez volt a válasz.

Magnus önkénytelenül elmosolyodott.

— Livia is így tett volna, — gondolta magában, összehajtott a táviratot és zsebetette.

A *Deutschland* időközben megállott a Hamburg-American Line hobokeni kikötőhelyén. A dockon ezer főnyi tömeg várta a hajó érkezését. Magnus nem tudta, vajjon valami különös ok csalta-e oda az embereket, avagy úgy volt-e ez minden Európából jődő gőzös kikötésénél? Annyi bizonyosnak látszott, hogy úgyszólván mindenkinek volt ismerőse, hozzátartozója a várakozók között. Csak neki nem volt. De törődött is ő ezzel ebben a pillanatban? Nem bírta kiverni a fejéből azt a dolgot a Barker leánnyal.

Partraszállás után alkalma volt megismerkednie

az amerikai vámvizsgálat minden kinszenvedésével s ez más gondolatokra vitte. Mint *non resident* — vagyis mint Amerikában nem rendes lakóhellyel bíró — már a hajón kénytelen volt részletes bevallási íveket kitölteni s már akkor is sok baja támadt a magával hozott modellek, vegyi készítmények, könyvek, iratok osztályozásával. Mikor aztán érkezés után végre kirakták podgyászát és ládáit, a fővámhivatalnok egy másik alkalmazotthoz utasította, kinek jelenlétében mindent fel kellett bontania s minden egyes tárgyra nézve kimerítő magyarázattal szolgálnia. Szerencsére elég folyékonyan beszélt angolul. Hisz elutazása előtt hónapokon keresztül bővítette vasakarattal gyermekkori ismereteit, úgy hogy e tekintetben nem volt fennakadás. Annyival több baja volt, míg sikerült a derék amerikai vámhivatalnokot megnyugtatnia, hogy nem bombakeverő anarchistaival van dolga, hanem hogy a magával hozott tárgyak hosszú éveken át folytatott komoly munka eredménye, amelynek hasznát Magnus szerint egyesegyedül maguk az Egyesült-Államok fogják látni. Végre, miután már ezen is átesett s a lelkiismeretes alkalmazott még aziránt is érdeklődött nála, nem hozott-e magával kócsagot, vagy más madártollat, madárfejet, madárbőrt, mely tárgyak behozatala az amerikai tarifa-törvény 347. §-a értelmében egyáltalában tilos, megkapta az abszolúciót. A *Deutschland* elsőhelybeli utasai közül ő maradt ott utolsónak málháival és ládáival együtt.

Gyámoltalannak érezte magát az őt körülvevő sokadalomban, bizalmatlan volt a különböző egyenruhákba bújtatott *Message*, *Express* és egyéb

emberekkel szemben, akik podgyásza továbbítására kínálkoztak. Milyen másképen ment volna minden, ha megbarátkozik Barkerékkal, Bob Warfield biztosan megmondta volna neki, hogy mit kell tennie.

Határozatlanságából kirántotta Movrik, aki hirtelenül ott termett mellette. Ámbár már elbúcsúztak egymástól a hajón, a clevelandi orvos, akit várt a felesége, megígérte volt, hogy okvetlenül még felkeresi a dockon és megnézi rendben van-e minden. De az idegen orvosok ellátása és u. baigazítása annyira lekötötte, hogy csak most szabadulhatott meg tőlük; már attól félt, hogy magyar utitársát nem látja többé.

Magnus szeme felragyogott, mikor az orvost megpillantotta.

— Önt a jó Isten küldte — mondta megkönnyebülten, — mert igazán nem tudom mitevő legyek a cók-mókkal!

Movrik nevetett és megkérdezte, hogy szállóba vagy pensióba szándékozik-e menni.

— A bécsi emberem valami Murray-pensióba protegált be engem — felelte Magnus — itt a közelebbi címe: a Seventh-Avenue közelében a 38-ik utcában van.

— Nem ismerem, de a fekvése jó — jelentette ki Movrik és be sem várva Magnus hozzájárulását, előteremtett valakit, akinek a sapkáján a *Westscott Transfer Company* szavak voltak olvashatók. Legott megállapodott vele, valami bárcaát vett tőle s azt átadta Magnusnak.

— Egy-két óra mulva minden a pensióban lesz — mondta — két dollár hatvan centet fizet érte.

Látja ott lejjebb azt a *propellert*? Valamivel nagyobb mint a budapesti. Vigyázzon erre a névre: *Christopher Street Ferry*! Az egyenesen átviszi a Hudsonon, ott felszáll a *Tenth Avenue-Line* villamosra s a többit majd megmondják. Kocsin is mehetne a hídon át, de így jobb és olcsóbb. Legalább mindjárt lát valamit.

Ebben a pillanatban hozzájuk lépett egy elegáns hölgy és Magnushoz fordult.

— *How do you do?* — kérdezte barátságos mosollyal és kezét fogott vele.

— A feleségem — szólt Movrik fürkészőleg tekintve Magnusra. Leste, hogy mily hatással van reá az asszony, mert szép volt és sok ízléssel öltözködött. Mit szóltak volna hozzá a vágújhelyiek, vagy a régi pesti ismerősök, akik nem akartak vele kezét fogni?

Magnus néhány szót váltott az asszonnyal, de maga sem tudta miről beszél. Az új impressziók annyira lekötötték, hogy csak saját magával volt elfoglalva. Búcsúztak egymástól és Magnusnak meg kellett ígéرنie, hogy okvetlenül meglátogatja őket Clevelandban.

Negyedóra mulva már odaát volt a tulsó városban, az *elevated trains* száguldoztak a feje fölött, villamosok robogtak jobbra-balra tőle, a felhőkarcolók mintha minden pillanatban össze akartak volna omlani felette. Feketék voltak az utcák a dolguk után rohanó emberektől s a nagy zajtól maga sem hallotta, amikor elég hangosan elkiáltotta magát:

— Egyszerűen undorító!

Mrs. Anderson, a Murray-pensió tulajdonosnője már tudott Magnus jöveteléről, mert csak néhány nappal azelőtt vette Lichtenthal úr levelét, amelyben tudatta ügyfelének érkezését. Az ügynök azonban, Magnus határozott kívánságára elhallgatta, hogy az utóbbi gróf, mert Magnus Lichtenthal tiltakozásának ellenére is amellett maradt, hogy hangzatos címe terveinek megvalósításában csak meggátolhatná. Így Pohlman gyáros is csak egyszerűen mint Mr. Magnusról tett róla említést leveleiben.

A pensió tulajdonosnője — egy kétes koru de inkább fiatal kinézésű hölgy, — aki határozottan igényt tartott arra, hogy matronának ne tartsák, előzékeny, egyszerű modorával első pillanattól kezdve megnyerte Magnus rokonszenvét, mint egyébként az egész tizenkétemeletes ház, amelynek legfelső három emeletét a pensió foglalta el. Minden vadonatúj és tiszta volt és Magnusra az egész berendezés egyenesen a fényűzés benyomását tette. Igaz, hogy eddig vajmi keveset látott a világból, az élet nem kényeztette volt el egy garnizonban sem. Azért tényleg nem látszott egészen indokolatlannak, mikor aggódott, hogy talán mégsem utasították olyan helyre, amely a több mint szerény viszonyainak megfelelne. Mikor aztán Mrs. Anderson megmutatta neki a szobáját, igazoltnak látta aggályait. A mahagoni bútorok, egy gyönyörű íróasztal, telefon, csipkés függönyök az ablakon, a széles rézág, néhány csinos kép a falon, egyik alatt kényelmes pamlag, a szoba

mellett kis fürdőszoba, ragyogó fehér káddal és külön mosdóval, meleg- és hidegvízzel: ez nyilvánvalóan tévedés volt. Elszomorodott és Mrs. Anderson ezt észrevette.

— Nem tetszik talán? — kérdezte. — E pillanatban volna ugyan még egy másik üres szobánk is, de attól félek, hogy az mégis kicsiny lesz.

— Óh dehogy — felelte Magnus, — ellenkezőleg, attól tartok, hogy túlnagy ez!

A hölgy elcsodálkozott.

— Ezt nem értem — mondta és elkomolyodott. — A magam részéről szeretem a tágas helyiségeket.

— Én is, de ... mi is az ára ennek a szobának?

— Ötven dollár havonként — felelte Mrs. Anderson — természetesen ellátás nélkül. Első reggeliért és ebédért mindennap egy dollárt számítunk.

Magnus vonásai kiderültek. Ez az ő viszonyaihoz képest ugyan nem volt csekélység, de felette tetszett neki minden s az ár egyébként teljesen egyezett azzal, amit Lichtenthaltól hallott.

— Rendben van, — mondta — megtartom a szobát.

— Ennek nagyon örülök, — felelte Mrs. Anderson, — remélem jól fogja magát érezni minálunk. Úgy tudom hosszabb ideig szándékozik ... ?

— Igen.

— *Allright!* Csupa kedves, aranyos ember lakik a pensióban, bizonyára ön is talál majd köztük olyat, akivel szívesen barátkozik. Kár, hogy Mr. Neudorfernek — (Andersonné úgy mondta, hogy Njudorför) — mult héten haza kellett utaznia, mert az atyja meghalt s ő örökölt; ő is osztrák volt.

— Én nem vagyok az.

— Bocsásson meg, azt hittem. De Bécsből való ugyebár?

— Nem. Magyar vagyok.

Mrs. Anderson kedvesen összecsapta sokgyűrűs kis kezét.

— Magyar? — kiáltotta — nagyszerű! Majd kell, hogy meséljen nekem hazájáról, amelyről nagyon sokat olvastam! Roppant érdekes lehet a bennszülöttek élete arrafelé maguknál, nem olyan mint a mi indiánusainké, a kiket a civilizáció már egészen megfosztott minden eredetiségétől. Azok az indiánusok tudja, akiket a filmen lát, már annyira raffináltak és kitanultak, hogy az mind csak komédia.

— Ugyan!

Magnus nem tudott hová lenni a meglepetéstől, de az asszony folytatta:

— Az angolok e tekintetben sokkal jobban vigyáznak arra, hogy a népeik megtartsák saját individualitásukat, mint mi.

— Az angolok?

— No igen! Hisz Ausztrália vagy Ausztria, tudom is én, az angoloké?

— Igaz — hagyta rá Magnus reménytelenül. Ha Mrs. Anderson földrajzi és politikai ismereteit bővíteni akarta volna, egészen máshol kellett volna kezdenie.

— Szóval majd mesél nekem honfitársairól, ha egyszer ráér? — szólta ismét Mrs. Anderson, majd hozzátette — most azonban nem zavarom tovább és ha megérkezik a podgyásza, rögtön felküldöm. Villásreggelire pedig ajánlom önnek a velünk szemközt levő *Child's Dairy*-t, ez jó és olcsó hely, később majd oda jár, ahol dolga lesz. És ha a *Child's*

Dairy megfelel, megtalálja azt minden nagyobb utcában.

A háziasszony még egy meleg tekintetet vetett a csinos fiúra, akit házába fogadott és bizonyára azt gondolta magában, hogy az nem is olyan, mintha valami vad magyar törzshöz tartoznék. Aztán bólintott és kiment. Magnus pedig a pamlagra dült és elkezdett az imént folytatott beszélgetésen gondolkozni. Milyen fogalmai voltak ennek az asszonynak Magyarországról! Milyen súlyt tulajdoníthatott neki, ha csak a — bennszülöttek érdekelték! Pedig nem volt közönséges nő, ellenkezőleg, egész modora, föllépése arra vallott, hogy jobb nevelésben részesült. Óh Amerika!

Kopogtatás zavarta meg gondolkozásában s a magyar indiánus fölugrott. Feketébe öltözött, fehér kötényes, fehérscokros szobaleány nyitott be és jelentette, hogy a podgyász megérkezett. A háziszolga ugyanakkor már be is hordta a bőröndöket.

— A nagy ládák hová jönnek? — kérdezte barátságosan a szobaleány.

— Ha volna megfelelő raktár, legjobban szeretném, ha ott tudnák őket elhelyezni.

— A pensiónak raktára nincsen, — felelte a leány. — A ház egyéb raktárai pedig tudtommal mind el vannak foglalva, ha csak a Cook-drogeriának nincs üres helye?

— Azt semmi esetre sem szeretném.

— Legjobb volna a padláson — szólt a szobaleány rövid gondolkodás után. — Legalább ideiglenesen.

Ezt Magnus már szívesebben fogadta s miután meggyőződött róla, hogy minden rendben megér-

kezett, kifizette a *Westcott* emberét, bezárkózott, megfürdött a szép fayence-kádban és tetőtől talpig átöltözködött. És miután azt tapasztalta, hogy indiánus gyomra sem zárkóznék el némi kellemes szenzációtól, felkereste a Mrs. Anderson által ajánlott *Child's Dairy Restaurant* kevésbé ízléses mint tágas helyiségeit. A Ritz-Carltonban, a *Deutschland-on* határozottan jobban főztek mint itt, de Magnusnak nem voltak kielégíthetetlen igényei. Gácsországbeli tartózkodása idejében kénytelen volt minimumra leszállítani azokat s az ottani vendéglők főztjéhez képest a *Child's Dairy* menüje isteni volt.

Félig-meddig jóllakva cigarettára gyújtott és kilépett az utcára. Abban a percben ismét a lihegő, kapkodó, versenyfutó emberek között volt, akik rohantak, mintha ostorral kergetnék őket. Reáragadt a sietségük és egyszerre csak ő is ment, rohant, magával sodorta az áradat, azt sem tudta hová. Nehány perc alatt forgalmas utcába ért, amelynek zsibongó, nyüzsgő, lázasan lüktető élete felülmult mindent, amit valaha látott. A *Broadway* volt, az üzleti élet főútöereje. Pillanatra megállt, mert ijesztően nehezedett reá a tömörített impressziók bénító ereje. Ő, aki a félelem érzését sohasem ismerte s csak egyszer életében, — akkor is csak rövid ideig engedett a csüggedésnek, — amikor szerencsétlen családi viszonyai folytán képzelt jövőjének álma rombadült: e pillanatban jelentéktelen, gyöngé, semmiembernek érezte magát. Az a gondolata támadt, hogy talán sohasem lesz képes versenyre kelni azokkal az emberekkel, akik olyan egészen mások voltak, mint ő, azokkal, akik

e rettenetes zajos, lármás, rideg, lélekölő életben képesek voltak felszínen maradni, küzdeni, érvényesülni. A felhőkarcolók, azok a gonosz, rosszlelkű torzóriások, akik a közibéjük ékelt öt-hatemeletes törpéket agyonnyomták és megfojtották, mintha gúnyos mosollyal néztek volna le rá:

— Mit akarsz köztünk, satnya féreg?

Aztán erőt vett magán s újból követte a tola-kodó embertömeget, most már a Broadway áradatába kerülve. Ment, rohant tovább, csodálkozva tekintett föl *Macy* óriási árúházára, pillanatra megállt a *New-York Herald* palotája előtt s mivel ez, minden elfoglaltsága mellett nagyon érdekelte, szakember szemével nézte az alagsorban működő gigászi gépeket és önkéntelenül arra kellett gondolnia, hogy az ő gépei valamikor ki fogják szorítani még ezeket is, amelyeket jelenleg a technika legújabb vívmányának tartottak.

Majd, meggyorsítva lépteit, nem lepődött meg többé semmin sem, még a húszemeletes hajóorr-alakú *Fuller* sem tett rá különösebb benyomást. Elfásult, közömbös lett a valószínűtlen, bizarr impressziók iránt, amelyek mindjobban háttérbe szorultak saját ügyei, tervei előtt.

Az Union-Square-hez érve befordult a kertbe s egy padra dült, szemben a Bank of the Metropolis hatalmas épületével. Elővette a kéziblokkját és néhány vonással leszögezte azokat a változásokat, amelyeket új motorával kapcsolatosan a rotációs gépeken fog kelleni keresztülvinnie. S amint folytatta gondolatmenetét, arra a tudatra ébredt, hogy kár minden pillanatért, amit cél nélküli tervezgetésekre elfecsérel, eszébe jutott, hogy legokosabb

dolog volna még aznap felkeresni Pohlmant és tisztázni vele a helyzetet. Tudta a gépgyáros irodájának címét: East 16 th Street 361.

Elhatározta, hogy legott fel is keresi. Biztosra vette, hogy ilyenkor irodájában találja. Elővette térképét és az egymást keresztező, nyílegyenes rengeteg sok utca közül kikereste azt, amelyben embere lakott. Kellemes meglepetésére megállapította, hogy épen szemközt ül azzal az utcával; mivel az Union-Square-re nyílt, egyenesen előtte a Metropolis-bank irányában.

Fölugrott, s nem tartott soká, ott állt Pohlman háza előtt. Habozás nélkül belépett, megmondta a vele szembenülő portásszerű alkalmazottnak, hogy kit keres, mire lifttel felszállították a 8-ik emeletre, ahol Pohlman magánirodája volt. Egy szolga, akitől megtudta, hogy a gyáros maga is csak néhány perccel azelőtt érkezett vissza hazulról, bevezette Pohlman titkárához, aki fel sem tekintett íróasztaláról, amikor Magnus belépett. Csak amikor ez megnevezte magát, nézett fel és szemügyre vette az érkezőt.

— Mr. Pohlman el lesz ragadtatva, — szolt aztán, de akárcsak azt mondta volna: — Hagyjon békében, látja, hogy dolgom van.

Mégis felkelt, bement a szomszéd szobába és nyomban utána kinyitotta Magnus előtt az ajtót.

Pohlman ötven év körüli, magas, sovány ember volt, aranyszélű szemüveggel, amely úgy össze volt nőve erős vonásaival, mintha azzal született volna. Borotvált, bajusztalan arcában hatalmas orra még nagyobbnak látszott és keskeny vértelen ajkán fanyar mosoly ült, amikor Magnus belépett.

— Jó napot — mondta németül vékony magas hangon, mielőtt néhány lépést tett az érkező irányába. — Ugyan még nem vártam önt és ma délután rettenetesen el vagyok foglalva, még három ülésem is van, de mindegy. Foglaljon helyet, kérem.

Ezzel az íróasztala mellett lévő székre mutatott és leült. Magnus helyet foglalt. Korántsem várta el Pohlmantól, hogy nyakába ugorják, ha belép a szobájába, azért mégis melegebb fogadtatást remélt. Elvégre nem volt csekélység, amiért átjött Amerikába, még pedig egyenesen Pohlman úrhoz.

— Sajnálám, ha zavarnám — mondta s a beszédéből kiérzett, hogy kellemetlenül érintette valami — mert amiről beszélni óhajtok önnel, nem intézhető el három szóval s jobb szeretném, ha Pohlman úr szíves volna oly időt határozni meg, amelyben nyugodtan tárgyalhatjuk a kérdést.

Pohlman semmivel sem árulta el, hogy észrevette a látogató neheztelését.

— Az én életemben egy nap olyan mint a másik, s attól félek, hogy hosszabb tárgyalásokra máskor sem tudnék időt szakítani. Azért örülnék, ha még ma tudnánk megállapodásra jutni. Ugye, az úszókészülékéről van szó?

Magnus elpirult, aztán elhalványodott.

— Igen — mondta s a hangja kissé remegett. — De az úszókészülékem csak egyike annak a sok lehetőségnek, amely az általam előállított és Tensional név alatt az Egyesült-Államokban is szabadalmazott vegyikészítmény tervszerű kiaknázására nyitva áll és...

— Tudom — szakította félbe Pohlmann és megnyomta az íróasztalán lévő csengő gombját. —

Annyi hasontermészetű ügyel kell foglalkoznom, hogy nem esoda, ha a részletkérdések néha nem jutnak azonnal eszembe. Most azonban már teljesen tisztában vagyok mindennel s ön elfogja ismerni Magnus úr, hogy gyakorlati eredményt eddig mégis csak az úszókészülékével ért el.

Ebben a pillanatban belépett a titkár.

— A Magnus-ügyet kérem — szólott hozzá a gyáros és néhány perc mulva már ott feküdt az egész iratcsomó az asztalán. De Pohlman már előbb folytatta:

— A készüléke jó, ha nem is eredeti.

— Tessék? — pattant fel Magnus ingerülten, — nem eredeti? Ez ellen a leghatározottabban tiltakoznom kell.

— Ön kissé ideges — jegyezte meg Pohlman, — de az nem baj. Remélem, hogy annak dacára meg fogjuk egymást érteni. Ismétlem: az ön úszókészüléke nem egészen eredeti s már legalább vagy 3—4 hasonlót ajánlottak nekem kivitelre. Eredeti talán a «Tensional»-ja, amelynek vegyi összetételét persze nem ismerem.

— Azt nem is fogja megismerni sohasem, sem ön Pohlman úr, sem más — felelte Magnus, aki csak nehezen tudott uralkodni önmagán. De épen ez a lényeg s nem az, hogy hol és miként alkalmazom. Ha az ön álláspontjára helyezkedünk, akkor teszem egy újfajta motor, amely a vele járó minimális üzemköltségeknél és a jelenleg használatban lévő gőz- vagy villamos erőre berendezett gépeknél százszorta nagyobb gyorsaságánál fogva a közlekedés számára eddig ismeretlen perspektivákat nyujtana, csakis azért nem volna eredeti, mert vannak már motorok a világon?

Pohlman megigazította a szemüvegét, aztán jól megnézte az előtte ülő fiatalembert. Az a bizonyos fanyar mosoly most is ott ült az ajkán.

— Hol van az a motor? — kérdezte flegmával. — Mutassa meg nekem s holnap megkezdem a gyártását.

— A Tensional-motor meg van uram s épen ezért alkalmatlankodom önnél.

Pohlman kicsinylő kézmozdulatot tett.

— Megvannak a tervek, a rajzok — mondta.

— A modellje is megvan.

— Ez az! A modellje! Ez semmi. Tudja-e ön, hogy már vagy húsz évvel ezelőtt, mikor még boldognak tartottak mindenkit, aki komolyan hitt a repülés problémájának megoldásában, vagy husz repülőgépmodellt láttam, amely kifogástalanul működött s amikor nagyban megcsinálták a gépet és emberek ültek benne, még a földről sem tudott felemelkedni?

— És mégis megoldották a problémát!

— Meg. A jövő motorát is fel fogják találni egészen biztosan. Jó üzlet lesz.

Magnus felállt.

— Ön, Pohlman úr, ügylátszik, nem akarja megcsinálni ezt az üzletet. Kár minden pillanatért, amit arra fordítanék, hogy önt rábeszéljem.

Pohlman hátradült és keresztbe tette a karjait.

— Mind olyan harciasak maguk magyarok? — kérdezte nevetve, majd szárazon köhögött. — Ezzel a vérmérséklettel nem lehet semmire sem menni, drága jó uram, — folytatta aztán ismét komolyan. — Fogadjon el tőlem egy jó tanácsot és legyen higgadtabb. De térjünk vissza a tárgyra. Azt hiszem,

nem térnek el egymástól annyira álláspontjaink, hogy meg ne tudnánk egyezni, még pedig hamarosan. Eddigi tárgyalásainkat ön ép oly jól ismeri, mint én. Ön azt akarja, létesítsek egy vállalatot kizárólag az ön találmányai értékesítésére. Ön tudja, hogy én nem idegenkedem a gondolattól s ön ismeri azoknak névsorát, akik velem együtt hajlandók beleölni az üzletbe a pénzüket s azt esetleg el is veszteni. Mi ezt talán megengedhetjük magunknak. Egyetlen feltételünk: a gyár szakszerű vezetése. Ezt a garanciát csak szakember nyújthatja s ezt a szakembert mi választjuk ki. Egyébként teljesen szabad kezet engedünk önnek. Minden kockázat dacára kap fix fizetést és bizonyos részese-dést a tiszta haszonból. Elfogadja-e ajánlatomat, igen, vagy nem?

— Nem! — felelte Magnus habozás nélkül. — Majdnem sajnálta, hogy ez a szó oly gyorsan szaladt ki a száján. De nem tehetett másként, olyannyira meg volt győződve ideáinak életképességéről, hogy Pohlmannak ez a, nézete szerint kicsinyes, nevetséges ragaszkodása a már untig ismert eredeti állás-pontjához, fellázította.

Pohlman ilyen határozott válaszra nem volt elkészülve. Maga is felkelt s egész közel lépett Magnus-hoz, vállára téve két kezét.

— A mérséklet, a mérséklet! Gondoljon a mérsékletre — mondta most már sokkal barátságosabban. Ne felejtse el, hogy ön akármilyen geniális feltaláló is, mégsem rendelkezik sem a szükséges szakismeretekkel, sem megfelelő kereskedelmi szellemmel, hogy egyesegyedül önre bízassuk a dolgot. Ezt csak be kell látnia.

— Nem látom be — felelte Magnus és hátralépett.
 — Az ön propozíciója Pohlman úr, megbénítaná minden lépésemet, minden gondolatomat, gyámság alá kerülnék. Nem tehetem.

— Üljön le kérem — mondta Pohlman és ismét visszatért íróasztalához, ahol az előtte fekvő iratokban és rajzokban elkezdett lapozgatni. — Mik volnának tehát az ön feltételei?

— A dolog egyszerű — felelte Magnus, anélkül, hogy ismét leült volna. — Vagy megbíznak bennem, vagy nem. Ha igen: akkor előteremtik számomra a lehetőségét annak, hogy egész tudásomat, egész akaratomat, összes ideáimat a közös ügy szolgálataiba állítva, megvalósíthassam azt, amit csak meg kell csinálni. De azért, hogy ezt hogyan és miként akarom megvalósítani, egyesegyedül engem terhelhet a felelősség. Fix fizetés nekem nem kell, épen úgy akarok részesedni a kockázatban, mint a haszonban, akárcsak a konzorcium tagjai.

— Az lehetetlen.

— Akkor sajnálom.

— Gondolja meg jól a dolgot, mielőtt végleg határozna.

— Ez már megtörtént.

Pohlman gondolkozott kissé.

— Ezek után mi a szándéka? — kérdezte.

— Amerika nagy és van időm utána nézni más lehetőségnek is — felelte Magnus, mialatt elővette tentaceruzáját és az R. & W. Howard-bankház csekkönyvecskéjét. Nyugodtan, akárcsak a Fifth Avenue-ben volna palotája, ötszáz dollárról állította ki az első lapot s azt aláírásával ellátva, átnyújtotta Pohlmannak.

— Köszönettel visszaadom önnek az útielőleget — mondta; — sajnálom, hogy megfosztottam drága idejétől és remélem, hogy nem késett le miattam üléseiről.

A gyáros rövid pillantást vetett a kezében lévő csekkre s bár nem tartotta kizártnak, hogy értéktelen darab papírt kapott, nem akarta, hogy egy kellemetlen megjegyzés által teljesen megszakadjon a fonal közte és a fiatalember között, akinek határozott föllépése pillanatról pillanatra jobban imponált neki. Ez nem volt *bluff* Magnus részéről, de nem is lehetett, mert csak nemrég tehette be a lábát Amerikába. Pohlman ma is szívesen megcsinálta volna az üzletet, mert annak sikerében sohasem kétkedett, de a haszonnak nagyinak kellett lennie.

— Attól tartok, hogy elhamarkodta a dolgot — mondta tehát, — és azért ajánlom, térjünk vissza a kérdésre. Gondolkozzék ajánlatomon és meg fogja látni, hogy nem előnytelen. Bármikor állok rendelkezésére, akár holnap is, és készséggel teszem megfontolás tárgyává netáni újabb ellenpropozícióit. Egyébként örülnék, ha ma megtisztelne ebédre, a feleségem is boldog lesz, ha önnel meg ismerkedhetik . . .

— Nagyon köszönöm, de már nem rendelkezem szabadon a mai estémmel — felelte Magnus összecsapva bokáját (hiába, csak nem tudta levetni egészen a huszártisztet) és kiment.

Néhány perccel később ismét lent volt az utcán és ment az Union Square felé. Meg volt magával elégedve, bár némi űrt érzett pénztárcája vidékén, mivel hogy a gépgyárosnál tett látogatása «forgó tőkéje» szempontjából előnyösnek épen séggel nem volt mondható.

IV.

A felhőkarcolóknak már határozottan nem azzal a fölényes szánalommal tekintettek le a jövevényre, amikor Magnus hazafelé tartott a Murray-pensió irányába és a Broadway zsibongása, nyüzsgése sem tűnt neki olyan elviselhetetlennek, mint néhány órával azelőtt. A Pohlman gyárossal rögtönzött beszélgetést, amely azt eredményezte, hogy a hónapokig folytatott tárgyalások egész más befejezést nyertek, mint amilyenre joggal gondolni lehetett, Magnus korántsem tekintette balsikernek, ellenkezőleg, az volt az érzése, hogy lényegesen közelebb jutott a célhoz, amikor megszakította ezt az összeköttetést, amelynek szálai amúgy is még az öreg Európában kezdtek szövődni. Már a hosszadalmas levelezés, amely sohasem vitte előbbre a dolgot, aztán Pohlman magatartása az egész szóbeli tárgyalás alatt nevetséges ellentétben volt mindazzal, amit Amerikától várt és utóbb, partraszállása után ebben a világ-részben tapasztalt is, úgy hogy azt, hogy ismét visszanyerte cselekvőképességének teljes szabadságát, egyenesen megváltásnak tekintette. Másrészt annyira bizott terveinek életképességében, hogy pillanatig sem kételkedett újabb, másirányú lépéseinek eredményében. Ott, ahol a tőke az utca kövezetén hevert, mint New-Yorkban, ki volt zárva, hogy ne akadjon, aki első tekintetre fel ne ismerje ideáinak rentabilitását és örömmel rá ne álljon az üzletre.

Az a körülmény, hogy úti előlegének visszatérítése után már csak mintegy ötszázhetven dollárból állt az egész vagyona, amelyből kétszáz és egyne-

hány dollárt a zsebében hordott, míg a maradvány erejéig a R. & W. Howard-bankháznál volt hitele, csöppet sem nyugtalanította. Ezzel az összeggel szükség esetén még néhány hónapig tudott élélni újabb jövedelemforrás nélkül is, már pedig biztosra vette, hogy sokkal rövidebb időn belül megvetheti új létének alapját. Legrosszabb esetben még mindig ott volt az Egyesült Államok kormányának már évekkel azelőtt tett ajánlata, a már akkoriban kipróbált uszókészülék szabadalmának hadi célokra való megvételére nyolcezer dollárért, de ezt utolsó eszköznek tekintette, amelyhez nyulni csak végszükség esetén akart.

Még útközben, a Broadway forgalmas zajában sorra vette mindazokat, akikhez Lichtenthal révén ajánló levelei voltak. Bár a Pohlman gyárosnál tett tapasztalatai után nem viseltetett valami nagy bizalommal a bécsi ügynök által megnevezett többi egyén iránt sem, mégis természetesnek tartotta, hogy mindenekelőtt őket vegye kombinációba. Philip Fekete volt az első, akin szeme megakadt, amikor végignézte a névsort. Ez egy magyar származású nagyvállalkozó volt, aki mint kis vendéglős kezdte Manhattanban, aztán mint szállótulajdonos folytatta Jersey City-ben, míg végül mindenbe fogott, ami jövedelmezőnek ígérkezett, sőt állítólag uzsoráskodott is. Ezt az egyébként a Pohlman-féle konzorciumban is szereplő honfitársát Magnus minden gondolkodás nélkül kikapcsolta.

Frank Dooner, pittsburgi bánya- és kohótulajdonos volt a másik, akinek címére szintén szólt egyik ajánló levele. Lichtenthal információi szerint Dooner az utóbbi időben nagy vas- és acélgyárat alapított

Pittsburg közelében, amely persze az olyan vállalatok mellett, mint a Carnegie-féle Edgar Thomson Steel- vagy a Homestead Steel-művek voltak, nagyon is háttérbe szorult, mindazonáltal szépen fejlődött Dooner telepe is és Lichtenthal valószínűnek tartotta, hogy ez a vállalkozó szellemű ember nem fog elzárkózni újabb befektetések elől sem. De Frank Dooner állandóan Pittsburgban, illetve a Monongahela partján épült kastélyszerű villájában lakott és Magnus elsősorban azok felett óhajtott szemlét tartani, akik magában New-Yorkban voltak találhatóak.

Itt volt mindenekelőtt Max Pearson, a Western Railroad egyik főrésztvényese és több más vasút-társaság igazgatósági tagja, akiről — Lichtenthal szerint — köztudomású volt, hogy minden, a közlekedés tökéletesítésére célzó törekvést lelkesen fölkarolt, valamint F. Monk brooklyni kőolajfinomító gyáros, aki Magnus szempontjából azért jött tekintetbe, mert a kőolajból előállított készítmények kigyártása némileg hasonló eljárást igényelt, mint a «Tensional» készítése, dacára annak, hogy az utóbbinak a kőolajhoz semmi köze sem volt. Monk egy egyébként dús gazdag ember ellen csak magas kora szólt, 76 éves volt s egyetlen leánya, lord Bradon felesége, mitsem törődött atyja üzletével és az évnek legnagyobb részét Angliában töltötte.

A Lichtenthal által átadott névsorban szerepeltek még Wright hídépítő, Cleaver építész és Hill caisson-gyáros — három vállalkozó, akit Lichtenthal szerint mindenesetre érdemes volt meglátogatni.

Magnus zsebetette feljegyzéseit s anélkül, hogy végleg határozott volna, feltette magában, hogy

másnap délelőtt vagy az egyiket, vagy a másikat meglátogatja. Cigaretára gyujtott és elkezdett barangolni a városban. A Madison-Squarehez érve, elhagyta a Broadwayt, jó darab utat tett meg a Fifth Avenueban, New-York legelőkelőbb utcájában, egészen Vanderbilt házáig s eszébe jutott, hogy tulajdonképen mulatságos volna, ha az erreszáguldozó autók egyikében Barkerékat pillantaná meg, mert feltette, hogy csakis ezen a vidéken lakhatnak ők is. De aztán szemrehányásokat tett magának *hütlensége* miatt és mintegy kerülendő a veszedelmet, befordult az 52-ik utcába. Már beestelédett s itt-ott kigyulladtak a lámpák, előbb szórványosan, aztán tömegesen s a Broadway még a távolból is fénytengernek látszott. Fent a levegőben mindenféle nagyságú fehér, színes, álló, mozgó, sőt repülő hirdetések jelentek meg és tűntek el ismét, hogy néhány másodperc múlva újból fölcsillogjanak.

Magnus éhes volt, meggyorsította lépteit s néhány perccel nyolc előtt *otthon* volt...

A Murray-penzióban épen dinnerre gyülekeztek az emberek a közös étteremben, amelyben kisebb-nagyobb asztalokon volt terítve. Amikor Magnus az ebédlő melletti szalonba lépett, Mrs. Anderson kivált egy csoportból és elébe ment az érkezőnek. Barátságosan üdvözölte, mintha régen ismerné.

— Szeretem a pontosságot — mondta, — mert nincs unalmasabb dolog, mint újból kezdeni a levestel, ha az emberek már a dessertet ropogtatják! Külön kis asztalt rezerváltattam az ön számára, ugyanazt, amely eddig Mr. Neudorferé volt s azt meg is tarthatja, de ha nem szeret a terem közepén ülni s nem idegenkedik vidám társaságtól, Green-ék

asztalához fogom ültetni, ahol nagyon bájos iker-testvérek között foglalhat helyet. Az egyik hegedűművésznővé képezteti ki magát, a másik a klasszikus tánc terén produkál utólérhetetlent, bár még ő is csak tanul. Vagy ha jobb szereti, összehozom Culleton szerkesztővel és nővérével, Miss Eddievel... Most pedig jőjjön, megmutatom az asztalát és dinner után megismertetem a *Murray-Company* összes tagjaival...

Ezzel bevezette Magnust az asztalához, majd néhány sorral hátrább maga is helyet foglalt egy idősebb hölgy mellett, aki mint később kitudódott, Mrs. Shipley, az anyja volt. Megtelt a terem, néhány fürge, fehér kötényes, fehérscokros szobalány zajtalanul végezte a tálalást s egy kis, 14 éves inas — Dick — látta el Ganymed szerepét, amely javarészt jégbehűtött víz és szódavíz hozatalára szorítkozott; csak ritkán jelent meg üveg sörrel a kezében, de már ez is megnyugtatta Magnust — habozás nélkül a kisebbséghez csatlakozott.

Az emberek, akik körülvették, ahhoz a typushoz tartoztak, amellyel már a hajón találkozott s az első negyedórán egyesekről azt hitte, hogy tényleg vele utaztak is. De ez tévedés volt s a Murray-pensió lakói közül talán egy sem volt még Európában. Magnus nem volt nagyon elragadtatva attól a gondolattól, hogy Mrs. Anderson jóvoltából nem sokára az egész Company-vel kénytelen lesz kellemkedni. Már azelőtt odahaza úgy az akadémián, mint később az ezredénél, inkább magába zárkózott életet élt s az egyetlen Maróthy-n kívül nem igen barátkozott másokkal. De ami akkor, szomorú családi viszonyainál fogva érthető volt, nem volt az a meg-

változott életkörülmények között és Magnus tisztában volt azzal, hogy akkor, amikor szakított a múlttal, le kellett vetnie sok minden mást is, ami jövője szempontjából csak hátrányos volt, többek között az «isolation»-t, amely persze nála minden egyéb volt, csak «splendid» nem.

A négyfogásos, izletes és bő, Magnusnak kissé szokatlan összetételű ebéd után az emberek rögtön felkeltek asztal mellől és bevonultak a szalonba meg a pipázóba, a hol a férfiak ujságlepedők mögé bujtak, míg a nők elvégezték levelezésüket vagy beszélgettek.

Jó szándékainak dacára, Magnus mégis mérlegelte a tálaló helyiségen át való feltűnés nélküli visszavonulás eshetőségeit, de még mielőtt megvalósíthatta volna szándékait, Mrs. Anderson már rátette a kezét és tíz perc alatt bemutatta az egész társaságnak. Megtudta, hogy azt az anglikán papot, a mélyen beesett szemekkel és kiálló állkapoccsal, aki diner alatt a közelében ült, Rev. Grant-nak hívják, konstataálta, hogy a csinos és örökké nevető Green nővérek, Blanche és Florence tényleg azok a leányok voltak, akikről mindjárt gondolta, hogy azok, valamint, hogy a szülők puritán külseje élénk ellentétben volt a leányok tulzó divatjával, meg kellett magyaráznia Mis Eddienek, Culleton szerkesztő nővérenek, egy igen rövidlátó, valamikor bizonyára szép, ma azonban már még érdekesnek sem mondható hölgynek, hogy a magyar nyelv nem valami tájszólása az oroszoknak.

Valaki minden ok nélkül azt kérdezte tőle, szereti-e az almát, mire egy feketehajú, széles vállu színész fejtegette előtte a narancs idegeltető hatását,

egy csinos barna leány felajánlotta neki, hogy néha játszanak négykézre, amit udvariasan bár, de mégis vissza kellett utasítania, mert ha zongorázott is, kottát nem tudott olvasni, egy kövér, kopasz öreg úr pedig *old man*-nak szólította s biztosította, hogy neki nagyon rokonszenves. Ezeknek, valamint a többieknek a nevét már nem tudta megjegyezni, de meg sem értette talán; azért igyekezett barátkozni mindenfelé s amikor aztán egymásután visszavonultak a penzió lakói, mindenki egyetértett abban, hogy Mrs. Andersonnak igaza volt, amikor szimpatikus fajnak mondta a magyart s azt állította a Company új tagjáról, hogy egy valóban *nice fellow*...

Másnap reggel Magnus arra ébredt, hogy eső verte az ablakát. Odakint szürke volt minden és a felhők lelógtak egészen a szemközti lévő házfedelekre. De ez nem feszélyezte, sőt jól esett neki a friss, tiszta levegő, amelyet csakhamar beengedett az ablakon. A tengeri út után amugy is csak nehezen tudta megszokni a város szemetes, bűzös fülledtségét.

Öltözködés közben újból végigfutott emberei névsorán s abban állapotott meg önmagával, hogy legelőször Max Pearson, a Western Railroad főrészenyesét keresi föl.

Mikor tíz óra tájban bő gummikabátban és sárcipőben hálásan gondolt nővérére, aki neki ezen tárgyak beszerzését melegen a lelkére kötötte, a kapuban állott és tanulmányozta térképét, hogyan és miként juthatna legcélszerűbben Nassau-Streetbe, ahol feljegyzései szerint Pearson, a New-York Bank of Commerce épületében volt legbiztosabban található, a lépcsőházból közeledő víg női

hangok ütötték meg fülét s egyszerre csak észre vette, hogy jobbról is, balról is valaki ráhajol a térképére, úgy hogy pillanatig semmit sem látott, mint két női kalapot, amely alól aztán, lassan feléje fordulva, két csintalan szempár mosolygott reá. A Green-nővérek voltak, akik látva meglepetését, hangosan elkezdtek kacagni.

— Hová akar utazni? — kérdezte az egyik.

— Vigyen el bennünket Coney-Island-re, — szolt a másik.

— Dehogy! Inkább Huyler cukrászhoz! Ha mindenáron meg akarsz fürdeni Blanche, csak ki kell állanod az utcára!

— Elég volt, Florence, *shut up!*

És ismét nevetett a két leány, de annyi báj és közvetlenség volt a modorukban, hogy Magnus is jókedvű lett.

— Elviszem magukat akárhová — mondta, — csak mutassák meg az utat és tartsanak esernyőt fölém.

— Még csak az kellene — vágott vissza Florence, — minek magának esernyő? Hisz amugy is úgy néz ki, mint egy gummiember!

— Mondja meg komolyan, hová készül és tegye el már egyszer a térképét, — szolt Blanche — nem vagyunk ugyan idevalók, de azért már úgy ismerjük New-Yorkot, mint Andover.

— Tehát Andoverből valók?

— Fájdalom, igen — Andover, Mass.

— Miért fájdalom?

— A világ legunalmasabb helye — hallott-e már Uncle Tom's Cabin-ról?

— El is olvastam gyermekkoromban.

— No lássa. A szerzője odament meghalni.

— Mi pedig élni akarunk!

— Azért jöttünk New-Yorkba.

— Remélem, maga is ezért van itt?

— Feltétlenül.

— Kitűnő, azt hiszem Florence, mi nagyszerűen értjük egymást Mr. Magnussal!

— Azt hiszem én is.

— Tehát hová akar menni, mi megmutatjuk az utat!

Magnus ismét a térképet vette elő.

— A Nassau-Streetbe — mondta.

Ezekre a szavakra a két leány elkezdett ugrándozni és tapsoltak mind a ketten.

— Mesés, nagyszerű! — kiáltották egyszerre.

— Mi bajuk? — kérdezte Magnus önkéntelenül.

— Semmi bajunk sincs, jó órában legyen mondva — tiltakozott élénken Blanche, — de magának örült szerencséje van, mondhatom.

— De még milyen! — szekundált Florence.

— Hogyhogy?

— Jöjjön, jöjjön, útközben elmondunk mindent, de már nagyon késő s Mr. Osborn fejemhez vágja a hegedűmet.

— Engem pedig Mrs. Macaliff két óra hosszat állat lábujjhegyen, köszönöm! Reméljük, tudja ki és micsoda Macaliff?

— Fogalmam sincs!

— A Florence táncmesternője — súgta Blanche, mialatt a nővére már karon is fogta Magnust és kivitte az utcára. Az eső kezdett elállni s álmos nap-sugár pislantott le erre az óriási hangyabolyra, amelynek *Greater New-York* volt a neve.

A leányok Magnust jó tempóban vitték magukkal, azt sem tudta hová, de ő csak velük tartott. A dolog mulattatta.

— Minek örültek előbb olyan nagyon? — kérdezte mégis.

— Még nem tudja? — felelte Florence. — Annak, hogy majdnem egy utunk van. Blanche zeneiskolája a Morris-Streetben van, én pedig tovább megyek Front-Streetig s onnét a Macaliff-féle táncakadémiába.

— Csak bízza magát teljesen miránk, — folytatta Blanche.

— Felülünk az *El*-re és néhány perc múlva ott vagyunk.

— Miféle jármű az az *El*? — kérdezte Magnus.

— Az *Elevated Railroad*, amely egyebként már itt is van az orrunk előtt — magyarázta Florence.

Vígan beszélgetve és tréfálva a Ninth-Avenueig, majd a magasan száguldozó *El* 34-ik utcai megállójáig értek.

Magnus elővette pénztárcáját, de a leányok kivették a kezéből és megváltották a jegyeket mindnyájuk számára. Nem tartott soká és berobogott a vonat. Alighogy megállt, már indult is.

— Mi a maga foglalkozása? — kérdezte Magnustól kis idő múlva Florence Green útközben.

— Fogadjunk, hogy Mr. Magnus költő — szolt közbe Blanche.

— Fogadjunk, hogy nem az — vágott vissza Florence.

— Miben fogadunk?

— Egy doboz csokoládéban.

— Nem, de van egy idám Blanche. Ha megnye-

rem a fogadást, én kérem meg Mr. Magnust, vigyen el engem egy szép kirándulásra, például a Hudsonon, West Pointig, vagy Newburgba, ha pedig te nyered meg, akkor . . .

— Rendben van — helyeselt Blanche és Magnus-hoz fordulva kérdezte: — Eltaláltam?

A leány oly őszintén, bizakodóan tekintett reá, hogy előre sajnálta elkerülhetetlen csalódása miatt. Azért így felelt:

— Nem egészen. Az én költeményeim ugyanis nem versek, nem rímelnek, nem jelennek meg sem ujságokban, sem könyv alakjában, de még szívhez sem szólnak és mégis költemények; az én szememben legalább azok . . .

— Nagyon különös költemények lehetnek ezek — jegyezte meg Florence kissé neheztelve, mert észrevette, hogy Magnus segíteni akart a nővérének.

— Tudják mit? — szólt Magnus, elvágva a gordiusi csomót — megkérem mindkettőjüket, hogy mutassák meg nekem a Hudson! Jó lesz?

— Nagyszerű, kitűnő! — kiáltották örömteljesen a leányok. A szituáció meg volt mentve s Florence vonásai kiderültek.

A vonat megállt.

— Rector-Street — szólt Blanche — szálljon le gyorsan Mr. Magnus, mert még lekésik!

Magnus felugrott és kisietett a vonatból, amely már tovább is indult. Visszanézett s a leányok kedvesen integettek neki zsebkendőjükkel.

— Egyszerűen elragadó! — gondolta magában.

V.

Magnusnak, mikor elhagyta Max Pearson dolgozó szobáját, pillanatnyilag nem volt egyéb vágya, mint jó ideig magára maradhatni gondolataival, hogy még egyszer végigélje azokat a felejthetetlen pillanatok, amelyeket ennek a nagyszabású, széles látókörű ember társaságában eltölthetett. Minden idege remegett, amikor kilépett az utcára s a szeme sugárzott a boldogságtól. Így tehát meg volt vetve jövőjéhez az alap és igen rövid időn belül hozzá is járhatott Isten segítségével a nagy, az igazi, a háttartalan munkához!

Rövid pillantást vetett térképére, keresve a legközelebbi helyet, ahol kikerülve a tömeget, zavartalanul szentelhetné magát belső világának. Nem volt messze a *Battery*, a nagy park, annak az óriás szigetnek a déli csúcsán, melyen New-York épült. Néhány perc alatt a Beaver-Streetbe ért s onnét már csak nyolcszáz lépésnyire volt a *Battery*.

Magnus nem nézett sem jobbra, sem balra, mitsem törődött az egész kikötőre nyíló pompás kilátással, hanem játszó gyermekek és tereferelő *nurse*-ök rajain átvágva magát, elhagyottabb sétaútra bukkant, ahol egyik, még le nem foglalt padra dült. Időközben egészen megszűnt az eső s a párás levegőn át melegen rásütött a nap a virágos bokrokra.

Előrehajolt, fejét két kezébe támasztotta és vissza gondolt a Max Pearsonnal folytatott beszélgetésre. Ismét látta maga előtt a szélesvállú, rézbőrű 40 éves férfit, aki amint belépett, épen átfutotta a hozzá intézett ajánló levelet, aztán súlyos léptekkel elébe ment és hatalmasan megrázta a kezét. Amint a

szemébe nézett Pearsonnak, máris érezte, hogy egészen más emberrel van dolga, mint Pohlman volt és mivel feltette, hogy Pearsonnak sincsen sok ideje, minden bevezetés nélkül elmondta, hogy miért jött, milyen kísérletekkel foglalkozott eddig, milyen eredményt ért el és milyenek voltak nézete szerint a kilátások.

Pearson leültette, megkínálta cigarettával és vele szembe helyet foglalva, rövid kis pipára gyujtott, amelynek füstjébe egészen beburkolódzott, úgy hogy néha pillanatokra eltűnt az alakja. Magnus folytatta előadását. Szerényen megemlékezett az Egyesült-Államok kormánya ajánlatáról, de egyszersmind határozottan kijelentette, hogy szellemi tulajdonától csak végszükség esetén volna hajlandó megválni, mert egynek érzi magát eszméivel, amelyeket saját maga akar megvalósítani. Beszért a Tensional csodálatos expanzivitásáról, előállításának költségeinek csekély voltáról, a mindenfelé rendelkezésre álló nyersanyag könnyű hozzáférhetőségéről, majd rátért a gyakorlati értékesítési lehetőségek egész sorozatára. Említést tett új erőgépeinek magakonstruálta modelljéről, nyílt őszinteséggel utalt a modellnek még kétségtelenül meglévő hibáira, amelyeket azonban az első nagy géppel végzett kísérletezések útján okvetlenül ki lehetett küszöbölni, valamint nem hallgatta el azt a nézetét sem, hogy a Tensional — a motornál való alkalmaztatásától egészen eltekintve — mindazon esetekben hivatva volt, fontos és hatásában most még ki sem számítható szerepet betölteni, ahol arról volt szó, hogy nagyobb vízmennyiségek lehető rövid időn belül kiszorításának. Végül, felbátorítva Pearson látható érdeklő-

dése által, Magnus kifejtette gondolatait a létesítendő telep és annak berendezése tekintetében is.

Mikor befejezte előadását, Pearson néhány percig hallgatott. Elővette töltőtollát és egy előtte fekvő papírra vetett néhány számot. Aztán az asztal szélén kikopogtatta a pipáját.

— Köszönöm Mr. Magnus — szólt egyszerűen, — hogy rámgondolt. Biztosíthatom, hogy bennem nem fog csalódni. Ha a készüléke s a modelljei, amelyeket mielőbb látni kívánok, fedik azt, amit öntől e pillanatban hallottam, — megjegyzem, nincs okom, hogy ebben kételkedjem, — rendelkezésére bocsátok önnek annyi pénzt, amennyi szükséges és ha kívánja, kitűnő, elsőrendű szakférfiakat is, akikben teljesen megbízhat s akikkel diszponálhat belátása szerint. Ön adja a szellemi, én adom az anyagi tőkét a vállalathoz, ennélfogva természetes, hogy a haszon is egyformán illessen bennünket. A vállalat szellemi vezetése teljesen és minden korlát nélkül az ön kezében lesz, a kereskedelmi részt viszont magamnak tartom. Elfogadja?

Magnus nem tudta, hová legyen az örömtől és a boldogságtól. Mindez olyan volt, mintha nem is volna igaz, mintha álom volna csupán, amelyből hirtelenül föl kell majd ébrednie s még pedig nem is ott, Max Pearson dolgozószobájában, hanem Szentgyörgyön, nyomorult kis szobájában, gróf Ezwegh kapitány századánál... De nem volt álom, csak meg kellett szoknia azt az ismeretlen érzést, amikor egyszer beüt a szerencse. Fölkelt, Pearsonhoz lépett és szótlanul kezét nyújtott neki. A másik melegen megszorította.

— Ma délután el kell utaznom — szakította

félbe Pearson a pillanatnyi csendet, — még pedig, sajnós, elég messzire. San-Franciscoban van egy halaszthatatlan vasuti ülés és nagy érdekek fűződnek hozzá, hogy azon személyesen résztvegyek. Bárcsak egy napot töltök ott, mégsem jöhetek vissza tíz nap előtt s miután ma augusztus 28-ika van, szeptember 7-ike előtt alig lesz lehetséges, hogy visszatérhessünk mai beszélgetésünkre, illetve, hogy megnézzem modelljeit és egyéb terveit.

Ez az ujság észrevehetőleg lejobb hangolta Magnus nagy boldogságát, amire Pearson kedvesen megjegyezte:

— Magam is jobb szeretném, ha még ma tudnánk végleg megállapodni mindenben, de hazajövetelem után remélem, azonnal hozzáláthatunk a közös munkánkhoz! Még ma üzenek egyik mérnökömnek, Emmersonnak, lépjen önnel érintkezésbe megfelelő helyiség végett, ahol modelljeit és egyéb kincseit felállíthatja.

Pearson feljegyezte Magnus címét, aztán búcsúztak. Utóbbi már az ajtóban állt, mikor Pearson még egyszer visszahívta.

— Nem tudom, van-e pénzre szüksége ebben a pillanatban? — kérdezte, — ha igen, parancsoljon velem . . .

Magnus megköszönte Pearson előzékenységét, de kijelentette, hogy egyelőre el van látva mindennel.

Ez volt az a nagy esemény, amelyről azt hitte, hogy a legfontosabb fordulatot jelenti életében, s amely meg fogja hozni számára a sikert, az érvényesülést . . .

Amint ott ült a Battery parkjában és belenézett a napos, párás levegőbe, lassan, lassan hatalmas

gyártelep emelkedett ki a talajból, nyulánk kémények füstfelhőket löktek ki magukból, zakatoló óriás gépek körül ezer meg ezer munkás sürgött, forgott, maga pedig, fehér vászonzubzonyban, tágas kísérleti csarnokában, dolgozóasztala előtt állt mérnökei és rajzolói közepette. Azután látta, amint szép, vadonatúj motorjai kikerültek a gyárból, újfajta mozdonyok vonták maga után szédítő sebességgel a leghosszabb vonatokat és új turbinákkal felszerelt hajókolosszusok fele időben tették meg az utat a két világrész között. De ezek a képek is eltűntek szeme elől s bokrok és virágok mögött egyszerre csak gyönyörű kastély emelkedett ki a fák között, kissé olyan, mint amilyenben lakott, amikor még egészen kis fiú volt s az atyja még élt. Szép fogat állt meg a kastély feljárója előtt és filigrán, bájos női alak szállt ki belőle és most feléje fordította az arcát és megismerte . . .

— Livia! — kiáltotta halkán, s a szeméhez kapott. Aztán ismét odanézett abba az irányba, ahol ezeket látta, de a kastély, a fogat, a nő, minden eltűnt s nem maradt ott egyéb a virágos illatos bokroknál . . .

— Livia — suttogta ismét, de nem azzal a lemondással a szívében, amellyel eddig emlékezett meg róla, ahányszor rágondolt. Most, hogy egész jövőjét más színben látta, most, hogy élete céljának elérése, sikere oly biztosnak látszott, mint még sohasem: egyszerre annak a lehetősége is ismét előtérbe került, hogy elérheti azt is, akinek képét változatlan nagy szeretettel őrizte lelkében.

Akik oly soká számúzve valának szívéből: bizalom, életkedv, vidámság, mintegy varázsütésre

visszatértek s ő, aki eddig kerülte az ezereket, magához tudta volna ölelni az egész világot.

Ruganyos léptekkel bejárta a Batteryt, a part-hoz érve pillanatra megállt és mohón szívtá magába az üdítő tengeri levegőt, gyönyörködve az előtte elterülő mozgalmas kikötő festői képében, majd ismét a város irányába indulva, csakhamar belekerült a Broadway szédítő déli forgalmába. Ment, ment cél nélkül, és itt-ott megállt valamely pazar berendezésű kirakat vagy valószínűtlen magasságú épület előtt, amikor egyszerre csak beleütközött Bob Warfieldba, aki egy műkereskedésből jövet épen fölakart szállni várakozó autojára.

Magnus önkéntelenül megemelte a kalapját, mire Warfield, aki már félig bent állt a kocsijában, ismét leszállt. Magnus megállt.

— Örülök, hogy látom, mert el sem búcsúzhattam öntől a hajón — szolt a festő széles mosollyal. — Már pedig a részemről történt közeledés után leg-
elemibb kötelességem lett volna.

— Még különös viselkedésem után is? — kérdezte Magnus nevetve.

— Még azután is — hagyta rá Warfield, — ha egyébként akkoriban meg is lepett a dolog, ma már mindent értek és őszintén bocsánatot kérek től-
ködásomért.

— Szót sem érdemel, — felelte Magnus tréfásan, majd hozzátette: — nem hittem volna, hogy annyira érdeklődjenek szerény személyem iránt, hogy még szikratávirón is tudakozódjanak felőlem.

Warfield meglepődött.

— Ön tudja? — kérdezte.

— Igen — felelte Magnus egyszerűen. Többet

nem akart mondani, mert ezek után nyilvánvaló volt, hogy Miss Barker nem említette hozzátartozói előtt, hogy őt megszólította.

A festő pillanatokig habozott, mintha gondolkozna valamin.

— Nem akar velem villásreggelizni? — kérdezte azután. — Magam vagyok s mivel úgy látom, hogy már nem gyűlöli az embereket annyira, mint a *Deutschland*-on . . .

Magnus tiltakozott, a másik nevetve fölszállásra kényszerítette s a következő pillanatban elindult a villamos autó, amely aztán már csak a Waldorf-Astoria előtt állt meg.

Hát bizony, mi tagadás, összeszorult a szíve a szegény kis huszártisztnek, amikor legelőször életében betette lábát olyan helybe, mint amilyen a Waldorf-Astoria volt. Ő, akinél eseményszámba ment, amikor egyszer, még akadémikus korában, egyik rövid budapesti tartózkodása alkalmából, a Hungáriában vacsorázott Maróthy barátjával, a gigászi amerikai hotel halljában, teljesen jelentéktelennek és igen kényelmetlenül érezte magát. De ez az érzése még fokozódott, amikor Warfieldot követte az étkezőbe. Impozáns látvány volt, amely elébe tárult. Az óriás terem, amelyben a vörös szín és az aranydíszítés dominált, megtelt az utolsó helyig s amint csak nehezen haladtak előre az asztalok között, kis és nagy, de a legsikkesebb női kalapok alól száz meg száz csillogó szempár fordult feléjük, milliókat érő butonok és gyöngysorok, amerre néztek, egészséges, hatalmas, kissé keresetten öltözött férfiak udvarolgattak hölgyeiknek vagy üzletről beszéltek egymással.

— Az asztalom, sajnos, a terem legvégén van — szólt Warfield hátrafordulva Magnushoz — de szeretek így végigjárni az emberek között, mert legalább tudom, kik vannak itt.

Magnus azt gondolta, hogy ő nincsen abban a szerencsés helyzetben, hogy bárkit is ismerjen a miliomosok eme táplálkozó gyülekezetében, úgy hogy már ezért sem oszthatta Warfieldnak, nézete szerint, különös gusztusát; de alighogy kimondta magában a szentenciát, valami lökésfélét érzett a szíve táján s az arcába szökött a vér.

— Ezt eltaláltam — mondta fennhangon, mire Warfield hátranézett, de mivel Magnus magyarul gondolkozott hangosan, a festő egy szót sem értett a kettőből. Amint azonban követte Magnus kissé ijedt, merev tekintetének irányát, ő is megpillantotta az egyik ablak előtt Barkernét, Geraldinet és egy csinos fiatalembert.

— *Confound it* — szólt most a festő a maga részéről is, ami nem szószerinti magyar fordításban körülbelül olyasmit jelent, amit hölgyek társaságában nemcsak hogy nem illik mondani, de nem is szabad. Aztán hozzátette: hát ezek hogy kerülnek ide?

Erre persze Magnus sem tudott felelni s míg azon gondolkozott, hogy vele mi lesz, mialatt Warfield Barkerékhez fog menni s Warfield azon törte az eszét, hogy Magnussal, azalatt, míg ő Geraldinnal fog legalább néhány szót váltani, mit kezdjen, egyszerre csak ott álltak Barkerék asztala előtt.

Geraldine mosolyogva kezét nyujtotta Magnusnak.

— *How are you?* — érdeklődött hogyléte iránt,

Barkerné viszont — aki vajmi keveset törődött azzal, hogy leánya kit ismer, kit nem — nyájasan bölintott s a fiatalember bemutatkozott: Tommy Barker volt. Warfield mit sem értett az egészből, azért mégis nyakon csipett két arra haladó pincért, széket hozatott velük a maga s Magnus számára s a következő pillanatban az utóbbi Barkerné és leánya, Warfield pedig emez és Tommy között ült és térdére fektette a szalvétát.

Mindez néhány másodperc műve volt, amely még filmen sem játszódhatott volna le gyorsabban.

— Csodálkozik ugy-e bár, hogy bennünket itt talál, — kérdezte Barkerné Warfieldtól. — Hát képzelje csak, milyen szerencsétlenség ért bennünket! Monsieur Henry, a párisi szakácsunk, akinek főztjét maga annyira appreciálta: közönséges betörő, akit ma reggel letartóztattak a palotánkban. Számtalan betörést követtek el az utóbbi időben a szomszédban, Gouldéknál is, és sokáig nem tudtak rájönni, hogy ki az illető. Végre kisült, hogy Monsieur Henry volt. Képzelheti a kellemes meglepetést, mit szól hozzá?

— És önöknél nem tűnt el semmi sem? — kérdezte Warfield.

— Semmi — felelte Tommy nevetve. — Már pedig azalatt, hogy ezek — Tommy anyjára és Geraldinera mutatott — Európában jártak, különösen kedvező volt az alkalom. Én például reggel mindig úgy tárgyaltam vele, hogy a fürdőkádban ültem, mialatt ő a szomszédos hálószobában állt s előterjesztette menüjét és számadásait. Ezalatt kényelmesen kiüríthette volna pénztárcámat, amely nyitva feküdt az éjjeli szekrényemen.

— Bizonyára keveselte a tartalmát, — szólt közbe Barkerné.

— Volt ám néha 20—30.000 dollár is benne, ha előtte való este a clubban jó kártyám járt, — felelte Tommy.

Még jó sokáig tárgyalták az esetet, amit Geraldine arra használt föl, hogy a másik szomszédjával foglalkozzék. Közben százfelé kellett köszönnie, ismert ott mindenkit.

— Nagyon kellemetlen lehetett ez a meglepetés — szólt Magnus, csakhogy mondjon valamit.

— *A quelque chose malheur est bon* — felelte Geraldine kedvesen, — mert ha Monsieur Henry nem teszi meg nekünk ezt a szivességet, nem jövünk ide...

Magnus megértette, hogy a leány ezzel mire célzott.

— Az igaz — hagyta rá, nem csupán udvariaságból. Most, hogy ott ült a Barker-leány mellett s ezt mindenki egész természetesnek tekintette, ő sem bánta, hogy minden így történt. Egyáltalában röstelte a hajón tanúsított ügyetlen viselkedését.

Barkerék szintén épen csak az imént érkezhettek, mert mindannyiuknak egyszerre hozták az ételt. Magnus nem emlékezett biztosan, maga rendelt-e, vagy sem, de úgy rémlett előtte, hogy a pincér előbb kérdezett tőle valamit, amire igennel felelt. Az új helyzet elfogulttá tette s a Barker-leány teljesen lekötötte a figyelmét. Most már higgadtan és korántsem többé azzal az ellenséges indulattal nézte, mint a hajón, amikor Plymouthban felszállt a társaság. Most kényelmesen, nyugodtan, közlőrl tanulmányozhatta egész lényét és minél tovább beszélgetett vele, annál könnyebben tudta széjjel-

választani az első pillanatra oly hihetetlenül egymás hoz hasonlító két nőt: őt és Liviát. Nem tartott soká és teljesen háttérbe szorult ez a hasonlatosság, úgy, hogy Geraldine és Livia ismét azzá váltak előtte, amik tényleg voltak: két egymástól független fogalommá.

A leány egyszerű, helyes modorban mindenféle kérdéseket intézett hozzá, amelyekre Magnus őszintén és minden szépítgetés nélkül felelt. Sem az őszi brighthon-beach-i löversenyek, sem a Seawanhaka egyik kiosztásra kerülő nagy regatta-díja, sem pedig holmi világlátási vágy nem hozták át Amerikába, hanem egyesegyedül egy új existencia megalapozása, munka, még pedig legkomolyabb munka segítségével. Néhány szóval érintette találmányait, terveit és azt is elárulta, hogy épen délelőtt olyan mederbe terelődtek az ide-vonatkozó tárgyalások, hogy optimizmus nélkül a legjobb reményekkel nézhetett a jövőbe.

Miss Barker észrevehető érdeklődéssel hallgatta szavait, azután azt mondta:

— Ezek után már semmire sincsen szüksége s ezt sajnálom. Atyámat bizonyára szintén érdekelték volna ezek a dolgok s azt hiszem, készséggel is állt volna rendelkezésére...

— Nagyon köszönöm — felelte Magnus kissé ridegen, de hogy ezt jóvátegye, hozzátette: — ki tudja, nem lesz-e még szükségem Mr. Barker tanácsaira s akkor boldog leszek, ha hozzá fordulhatok.

Geraldine elmondta, hogy most csak néhány napot tölt New-Yorkban, aztán Catskillba megy, illetve atyjának közelben fekvő vadászbirtokára. Majd fölszólította Magnust, látogassa meg őt ott.

— Szeretném, ha megnézné a lovaimat — mondotta — hisz maguk magyarok nagyon értenek hozzá!

— Mint amolyan vad, nomád néphez tartozó egyik törzs fia, természetesen — felelte Magnus nevetve.

De Miss Barker láthatólag nem értette, amint nem is érthette a célzást Mrs. Anderson hiányos etnográfiai ismereteire. Nem is reagált Magnus tréfájára, e helyett azonban kérdezte:

— A maga neve nem is hangzik exotikusnak, hogy van ez? Inkább angolosan...

— Ha angolosan ejtjük ki, határozottan — felelte Magnus — azért van abban valami, amit mond. A családom néhány száz esztendővel ezelőtt Angliából Franciaországba s az Anjouk alatt Magyarországba vándorolt. A legsötétebb középkorban pedig...

— Nos?

— Egyik ősöm Essexben király volt.

Magnus elpirult, mert sajnálta, hogy ezt megmondta. Azt a látszatot kelthette, mintha kérkedni akarna családfájával, pedig a jó Isten tudta, hogy mi sem áll távolabb tőle, mint épen ez. Azért rögtön hozzátette:

— Tudja Miss Barker, hogy ezek a dolgok mind nagyon problematikusak. Lehetnek igazak, de lehetnek mesék is csupán. A leghitelesebb családi okmányokban is fordulnak elő egészen különös le származások, amelyeknek valódiságához gyakran sok szó fér. Így például az osztrák főhercegi címről is azt állítják, hogy I. Frigyes császár adományozta egyik osztrák hercegnek, de a német választófeje,

delmek ezt évszázadokon keresztül egyszerűen hamisítványnak minősítették, míg végre III. Frigyes császár ünnepélyesen elismerte a főhercegi címet. Ezzel a hamisítvány szentesítve volt. A legmulatságosabb azonban az, hogy Irországbán olyan családfák is léteznek, gyönyörű számbőrön, amelyeken hosszú névsor alatt nagy vonás következik azzal a felírással, hogy : *«Ekkor teremtette Isten a világot»* s aztán folytatódik az ősök sorozata egészen a mai napig.

Miss Barker nevetett, de az essexi király mégis nagyon imponált néki. Karlsbadi hasonmásának romantikus esetére kellett gondolnia s nem állhatta meg, hogy szóba ne hozza.

— Hisz akkor nem tudom belátni, hogy miért bontották fel Livia hercegnő szülei a maguk eljegyzését? — pattantotta ki minden bevezetés nélkül.

Magnus vonásai hirtelenül elkomorodtak.

— Milyen tapintatlan kérdés! — gondolta magában.

— Bocsásson meg, ha megbántottam — szólt Geraldine, már is sajnálva szókimondását.

— Nem bántott meg, Miss Barker — felelte Magnus egyszerűen. — Hisz olyan dolgot hozott szóba, amellyel néhány hónappal ezelőtt többet foglalkoztak az emberek, mint amennyi a nagy nyilvánosság elé tartozik. De egy tévedés van a dologban : nem Solmingen hercegék bontották föl a mi eljegyzésünket, hanem mi magunk. Családi viszonyaim úgy fordultak, hogy erkölcsi kötelességem volt Livia hercegnő személyét azoktól megkimélni...

Geraldine elgondolkozott.

— Ezt nem tudtam, és ezek után most már csak

szívből kívánom önnek, hogy mielőbb követhesse a hercegnő példáját a feledésben — mondta aztán s amit mondott, azt őszintén, melegen érezte is.

Magnus önkéntelenül hátradobta magát a széken. Élesen ránézett a leányra. A többiek nem figyelték meg a jelenetet, mert Tommy mulatságos dolgokkal tartotta őket *szalmafiú* idejéből.

— Hogyan értsem ezt, Miss Barker — kérdezte Magnus visszafojtott lélegzettel. Miért bántotta ez a leány azt a nőt, akit még ma is imádott, istenített?

— De hiszen, ha Livia hercegnőnek nehezére esett volna a feledés — felelte Geraldine a meggyőződés hangján — akkor csak nem válthatott volna jegyet ilyen rövid idő múlva Andrei Feodorovits nagyherceggel, az orosz cár unokaöccsével?

Magnus értelmetlenül bámult a Barker-leányra, aztán elnézett a többi ezer fej fölött. Szeme előtt összefolyt minden s a villa, amelyen egy kis fagyalt volt, észrevétlenül kicsúszott a kezéből a tányérra. Homályosan, mintha messziről, nagyon messziről szólnának hozzá, úgy rémlett előtte, hogy még hallja a Barker-leány szavát:

— Épen akkor történt az eljegyzés, mialatt Karlsbadban voltunk, még magam is gratuláltam a hercegnőnek, aki nagyon boldognak látszott. Akkor persze még nem tudtam, hogy...

A többit Magnus már nem hallotta. Elveszett abban a tompa kábultságban, amelyet agyvelejében érzett.

— Feledés — Livia — Andrei Feodorovits... csak ezeket a szavakat hallotta szünet nélkül.

VI.

Mikor Magnus ismét magához tért, a szobájában feküdt a pamlagon és erős szélvihar rángatta a nyitott ablakot. Nyomban rá villámlott és dörgött.

Magnus gépiesen fölkelte, betette az ablakot és ismét leült a pamlagra. A feje nehéz volt, fájt, halántékában lüktetett a vér. Aludt? Álmodott talán? Még most is lidércnyomásként nehezedett valami a lelkére, anélkül, hogy első pillanatra megtudta volna mondani, hogy mi. De aztán eszébe jutott.

— Livia és ... Andrei Feodorovits!

Hangosan elnevette magát, de megijedt a saját hangjától. Elhallgatott s két öklét szemébe nyomva ült mozdulatlanul.

Eszébe jutott a 19-es huszárok házi versenye, a trónörökös díja, látta maga előtt azt az ismeretlen bájos fiatal leányt, aki a korlát mellett állt s az indulásnál feléje lobogtatta zsebkendőjét, mosolyogva mondván, hogy :

— *Bonne chance*, Magnus gróf!

Balesete és lovának bravuros győzelme után vérző homlokkal elvezették a tribün előtt. Ujjongva üdvözölték az emberek. Kis batiszt zsebkendő esett le előtte a nyeregbe ... Liviáé volt.

Meghívták Solmingenék házába, Livia csak vele foglalkozott, a páriával, akit senki sem szeretett. És amint elváltak, azt kérdezte tőle Livia :

— Akarja megcsókolni a kezemet?

S ő vadul, hirtelenül utána kapott a kis fehér kéznek és megcsókolta ...

Éjfélkor, elhagyott kert kapuja. Tolvaj módjára settenkedik előtte. Roppan a rozsdás kilincs. Be-

bocsátják. Aztán ott ülnek egy kőpadon, egymás mellett, egyik érzi a másik szíve dobogását... az első csók...

Solmingenék elutaztak Pohánkára és jött a rettenetes, a fájdalmas, az édes vágyakozás ideje. Az első levelek...!

Majd a nagy esemény. Látogatása Pohánkán, a séta kettesben a barlanghoz, majd a csel, amelyet Livia kieszelt, amikor nyakába borult az egész társaság előtt, mintha nem tudná, hogy figyelik s a hercegi pár kénytelen a helyzetet elfogadni, amelyet gyermeke teremtett nagy szerelmében...!

Aztán a katasztrófa, gyors egymásutánban a sors lesújtó csapásai. Végül, utolsónak azt a szerencsétlen, könnyelmű nőt, akinek életét köszönhette, anyját elhurcolják a csendőrök az ő lakásáról...

Akkor is ott volt Livia s amikor már az egész világ elfordult tőle és megátkozták még a neve emlékét is, Livia rátette kezét a fejére és megsimogatta. Nem akart tőle tágitani s csak úgy, erőszakkal lehetett őt eltávolítani a házából...

Elváltak, el kellett válniok a világ miatt, a rozsdás, rideg, szívtelen világ miatt, amely nem ismert kegyelmet az ő számára. De amikor elváltak, érezte, hogy ha százszor, ezerszer is úgy volt, hogy: örökre — ez nem jelenthette nagy, mérhetetlen szerelmüknek teljes megsemmisülését, az nem volt a... feledés!

S ime, mégis csak az lett belőle: feledés. Még pedig épen akkor, amikor ő újból kezdett reménykedni, hogy lesz ismét ébredés, lesz még egyszer tavasz...

Vagy nem épen akkor volt? Nem következett-e be előbb, sokkal előbb a feledés?

Livia — Miklós! Hová lettetek? Voltatok! E helyett: Livia — Andrei Feodorovits!

Magnus úgy érezte, mintha fojtaná valami. Letépte a gallérját, eldobta magától s az ablakhoz lépett. Kint zuhogott az eső s folytonos dörgés között egymást érték a villámok.

Kinyitotta az ablakot s ebben a pillanatban a dühöngő fergeteg félelmetesen, elemi erővel csapott be a szobába. A csipkefüggönyök ijedten széjjel rebbentek, mint a kisértetek, az iróasztalon fekvő papirok pedig örült táncra perdültek a levegőben.

Magnus mereven kinézett, vad gyűlölettel a szemében. Maga elé képzelte az orosz nagyherceget és meg tudta volna ölni. Sz ez a gondolat nyomban másikat szült: háborút kívánt magának. Háborút, élet-halálharcot az emberek között, háborút, amely engesztelés volt a sok rosszért, bűnért, szenvedésért. Szembe akart kerülni Andrei Feodorovitssal, aki elrabolta tőleméga boldogsága emlékét is. És ha szembe kerül vele, Istennek ajánlhatja lelkét...!

Elviselhetetlen, kékes-zöldes fény tépte ketté az égboltozatot és rettenetes moraj, mintha ezer meg ezer ágyú torka szólalna még egyszerre, követte a villámlást, még a ház is megremegett tőle.

Magnus lesütötte a szemét, betette az ablakot és keresztet vetett magára. Hátha bűn volt, amit Istentől követelt, mikor a háborút akarta, csak azért akarta, hogy megbosszulhassa magát egyetlenegy emberen? Vagy nem-e igazán azért viseltek háborút egymás ellen a népek, mert egyesek úgy akarták? Azért kellett százezreknek elvérezniök, mert egyeseknek így illett bele abba a szerencsés-játékba, amelyet politikának neveznek?

Magnus maga elé bámult, aztán elkezdett föl és alá járni a szobában. Ezüst tárcája után nyult és cigarettára gyújtott. S amint a kezében tartotta a kis füstölgő tárgyat, azt a megmagyarázhatatlan titokzatos semmiséget, úgy érezte, hogy az embernek mégis vannak barátai...

Erről Pearson jutott eszébe, majd Warfield és Barkerék. Nem voltak ezek barátai? Az idegenek, akik őt, az ismeretlent tárt karokkal fogadták még akkor is, amikor ellenségesen viselkedett velük szemben, amint tette az amerikai leánnyal? Nem voltak épen az idegenek, az egészen ismeretlenek az ember legjobb barátai? Akik nem törődnek azzal, amik voltunk és vagyunk, akik nem tudnak lelki örömünkről, bánatunkról, nem ismerik az utat, amerre jöttünk, nem kérdik, hogy merre indulunk? Akik szánnak, ha látják, hogy szenvedünk, mert nincs okuk örülniök viszontagságainkon, akik osztognak örömünkben, mert nincs miért irigykedniök? Akik a veszély pillanatában gondolkodás nélkül mellénk állanak, csak azért, mert emberek vagyunk?

Az égi háború engedett erejéből, vadságából, csak néha-néha villantak fel az ég nyilai, valahol messze, a távoli tenger fölött.

— Mit tehetnek Barkerék az egészeztől? — kérdezte Magnus halkán önmagától. Mert úgy volt, hogy haragszik rájuk rettenetesen. Nem is akarta őket többé látni sohasem. És vajjon miért? Azért, mert tőlük tudta meg a váratlan hírt, vagy azért, mert Miss Barker és Livia...?

Hogyan is váltak el egymástól a Waldorf—Astoriában? Együtt mentek el-e, avagy ő hagyta-e ott a társaságot? Hogyan került haza a pensióba?

Akárhogyan erőltette meg az eszét, nem tudott világosan visszaemlékezni. Csak lassan, lassan, egészen homályosan elkezdte hinni, hogy semmi különös nem történt, amikor bucsuztak. Még pedig kint az utcán bucsuztak a szálló előtt. Vagy még sem? És mintha Warfield hozta volna haza az autóján...

De sehogy sem tudta elképzelni, hogy mikor fizetése került a sor, mi történt? Ő fizette-e ki a maga reggelijét, vagy talán Warfield? Kezdett a zsebében kotorászni, nem hozta-e magával a fizető bárcát, ha ugyan kifizette a fogyasztását...

És ime megtalálta. Ott volt a zsebében, amit keresett. Elővette, elolvasta:

WALDORF-ASTORIA.

DINING-ROOM.

NOTA.

<i>5 luncheons served à la carte</i> . . .	32.50
<i>Wine</i>	10.50
<i>Champaign</i>	24.00
	<hr/>
	<i>Total: 66.50</i>

Egy ideig értelmetlenül nézte a számlát. 66 dollár és 50 cent, majdnem 350 korona! Csinos kis összeg. Ez csakis tévedés lehetett. De amikor aztán jobban odanézett, látta, hogy hiszen öt villásreggeli volt fölszámítva, az egész pezsgő, amiből talán két pohárral s a bor, amiből semmit sem ivott. Hát akkor ő fizetett az egész társaságnak, ehhez nem fért kétség! Elővette pénztárcáját és csakhamar megállapította, hogy tényleg annyi hiányzott a tartalmából, mint amennyit a Waldorf—Astoria számlája kitett. Elnevette magát. Ő a koldus, megvendégelte Barker milliárdos családját és barátját. Kitűnő!

És ők ezt elfogadták?

Újból elkezdett gondolkozni s most hirtelenül, mintha hályog hullott volna le a szeméről...

Úgy volt, hogy az elviselhetetlen hírnek a hatása alatt, amelyet a Barker-leány vele közölt, egyideig némán ült ott az asztalnál. Egyszerre azonban szé-
dülés fogta el, sötét lett a szeme előtt és elhatározta, hogy akármit is gondolnak róla, ő ott hagyja a társaságot és elmegy, maga sem tudta, hová. Azzal az ürüggyel, hogy fontos telefonbeszélgetése van, föl-
kelt, de útközben még odaszólt annak a pincérnek, aki az asztaluknál fölszolgált, hozzák a számlát a hallba, ahol várakozni fog. Úgy is történt. Bemutatták a számlát, mire ő százdolláros bankjegyet tett a tányérra s amikor a pincér visszajött a maradvánnyal, meg sem nézte az összeget. Borralalót bizonyára hagyott a tányéron... Az Office-ban pedig nyilván tévedésből, az egész fogyasztást tették a számlájára.

— Képzelem, milyen szemeket meresztettek a pincérre, mikor jelentette, hogy minden rendben van! — gondolta magában. Az eset nagyon mulattatta s bár ezek után vagyona még soványabb lett, aggodalomra okot nem látott fenforogni, mert hiszen Pearson hazajöveteléig kényelmesen kitudott jönni ennyiből is, ha csak nem lát vendégül még néhány amerikai milliomot.

E pillanatban megszólalt a telefon az íróasztalán. Vajjon ki kereshette? Bizonyára Emmerson mérnök, akit Pearson megbízott, lépjen vele érintkezésbe a modellek számára kiválasztandó helyiség végett. Fölve e a kagylót.

— Halló! Ki az?

— Bob Warfield.

— Oh, Warfield! Jó estét.

— Mi történt önnel, Magnus gróf?

— Rosszul lettem, haza mentem. Ez az egész.

— Végtelenül sajnálom. Mindjárt azt gondoltuk, hogy ilyesmi lehetett az oka hirtelen eltűnésének. Remélem, már nincs semmi baja?

— Nincs.

— Miss Geraldine szemrehányást tesz önmagának, hogy talán olyan témát érintett, amely...

— Kérem, nyugtassa meg Miss Barkert. Ő egészen ártatlan.

— Azt mondtam neki én is. Elvégre nem mehetett ön előtt ujdonság számba, hogy...

— Természetesen. Hogy tudta meg a telefonszámomat?

— Tommy Barker beállított tizenkét tisztviselőt erre a célra. Végig telefonálták az összes szállókat és pensiókat, míg három órai munka után a 165 ik helyen sikerült önt megcsípni. Tudja-e, hogy vagy 6 Magnust és 25 Magnussent fedeztek föl Tommy emberei? Aztán ne legyen olyan nagy demokrata és ne fossa meg a Murray-pensió lakóit attól a boldog tudattól, hogy eleven gróffal lakhatnak egy földél alatt. Ez is roppantul megnehezítette a dolgot.

— Köszönöm a figyelmeztetést.

— Még valamit, kedves gróf Magnus. Azt remélem, hogy luncheonra megvendégelhetem, mire ön fordít egyet a dolgon és vendégül látja az egész társaságot!

— Végtelenül röstellem és tudom, hogy nekem ehhez semmi jogom sem...

— Sohase röstelje, drága barátom! Tudja-e, hogy egyáltalában nagyon kivette Barkerék szívét...?

— Hogyan? Igen, igen! Hisz Geraldinenak már eddig is olyan nagy *faibleje* volt az ön irányában, hogy...

— Meg vagyok hatva...

— Lehet is, mert csak igen kevesen vagyunk, akik ezzel eldicsekedhetünk. És most átadom a kagylót a világ legszebb, de egyszersmind legszeszélyesebb leányának.

— Halló! Maga az, Magnus gróf?

— Én vagyok.

— Ne higyen egy szót sem abból, amit Bob rólam mondott. Nem vagyok szeszélyes, csak néhanéha.

— Mikor?

— Ha látom, hogy nem akarnak megérteni.

— Hát vannak olyanok is?

— Sajnos igen. Ma este mit csinál?

— Ápolom magamat.

— És holnap?

— Egész nap dolgom lesz.

— Be kár. Tudja, hogy elutazunk és szerettem volna még találkozni önnel. Van egy ideám...

— Halljuk!

— Ha holnapután ráér, ebédeljen velünk Delmonicónál, utána az Operaházba megyünk, ahol állandó páholyunk van.

— Ha csak félig lehetséges, eljövök.

— Akkor is jöjjön, ha nem lehetséges. Tehát várom a telefonértesítését. Good-bye.

— Good bye...

Magnus letette a kagylót. Nem tudta, mit tegyen, nevéssen-e, avagy haragudjék. Mintha maga a sors Barkerék hajójához kötötte volna életét New-Yorkban. Most már otthon is keresték, miután egész apparátussal kikémlelték tartózkodási helyét. Ami a legújabb meghívást illette, tisztában volt magával, hogy azt el nem fogadja. A Barker-leány sohasem érdekelte, legkevesebbé azóta, hogy ennek az érdeklődésnek az egyetlen elképzelhető oka is megszűnt. Nem akart többé Liviára gondolni. Most már ennek is vége volt örökre.

Így okoskodott Magnus nagy elkeseredésében, habár érezte, hogy ez nem fedí mindenben igazi, belső érzelmeit, legalább, ami Liviát illette. De annál jobban belebeszélte önmagába, hogy mégis úgy van, amint akarta, hogy legyen.

Kint a folyosón megszólalt a gong. Az első jel, amely figyelmeztette a Murray-penzió lakóit, hogy második jelre okvetlenül jelenjenek meg ebédre.

Magnus fel akarta tenni gyűrött gallérját, de aztán másként határozott és teljesen átöltözött. Ennyivel legalább tartozott lakótársainak, akik mind tiszta és tisztességes emberek voltak, ha nem is voltak milliomosok.

— Már azért is! — gondolta magában és mivel előtte való este az urak közül ketten smokingban jelentek meg a dinneren, ma ő is úgy akart tenni.

Mikor a második gong-jellel egyidőben leért az ebédlőbe, hiába kereste a külön kis asztalt, mert az már el volt foglalva. Azonban terítettek számára Greenék asztalánál, akik nyomban utána érkeztek az ebédlőbe.

Az öregek fontoskodva helyet foglaltak, míg az

ikertestvérek, Blanche és Florence, Magnust egyszerűen közbevették és leültették.

— Sokat gondoltam magára! — kezdte legott az egyik huncutos mosollyal.

— Én is! — szekundált a másik. — Az égi háború alatt szívesen tartottam volna maga fölé az esernyőmet! Csakhogy nem volt.

— Nekem meg volt, de a vihar kitépte a kezemből, mikor kiléptem az utcára. Irigykedve gondoltam a maga gummikabátjára, Mr. Magnus.

— Ha ott vagyok, bizonyára átengedem magának — felelte emez.

— Írt-e ma sok szép költeményt? — kérdezte most Florence.

Magnus első pillanatra nem értette meg, hogy a leány ezzel mit akart mondani. De Blanche segített neki.

— Olyan költeményt, tudja, amely nem versel, nem rímel, sem ujságban, sem könyvben nem jelenik meg s amely még szívhez sem szól...

— Tudom már — felelte Magnus önkéntelenül elmosolyodva a leányok gyermekes jókedvén.

— Nem, ma nem költöttem semmit, azaz mégis... elköltöttem a pénzemet.

— Hogyhogy? — kérdezték a leányok egyszerre.

— Egy kis tévedés folytán milliomosokat vendégeltem meg a Waldorf-Astoriában.

— No hallja?

Blanche és Florence letették a kanalakat és nem akarták megenni a levesüket, amíg Magnus meg nem ígérte, hogy elmeséli az esetet. Ezt aztán meg is tette, persze nevek és egyéb körülmények említése nélkül, amelyeket érinteni fölösleges volt.

A leányok, de az öregek is úgy hallgatták, mint a prófétát, míg ő azalatt szemlélte szomszédnőit, akik esti világításban határozottan még csinosabbak voltak, mint nappal.

Ámbár ikertestvérek voltak, alig hasonlítottak egymáshoz, legfeljebb abban, hogy egyforma nyulánk alak mellett inkább nagyok, mint kicsinyek voltak, valamint, hogy mindkettőnek kissé halvány arcbőre olyan finom volt, hogy az ember szinte átlátott rajta.

Blanchenak sötétbarna, majdnem fekete és fényes, Florencenak vörösseszőke és göndör haja volt. Amíg Florence ajkai feltűnő pirosak és egészen különös hajlásúak voltak, addig Blanche szájának vonalai, úgymint egyébként egész arca nagyon, talán túlszabályos benyomást tettek, amelyek mellett Florence arcában, de kivált kis pisze orrában, valami profán, kihívó és mégis nagyon helyes volt. Ugyanez az ellentét mutatkozott a szemükben is; Blanche barna, beszédes, mosolygó szeméből szívbéli jóság szólt, Florence csillogó szemében viszont csintalanság mellett ott volt az érzékiség is. Mindkettő meglehetősen mélyen kivágott fehér batisztruhát viselt, Blanche rózsaszínű, nővére halványzöld szalagokkal. Hasonló szalaggal volt egyébként összekötve Florence haja is, míg Blanche igen egyszerűen, ha a legújabb divat szerint is, volt fésülve. Gyűrűje, fülbevalója egyiküknek sem volt, de Blanche bal karján régi, zománczott karperecet, Florence ugyan csak régi, aranyba foglalt chrysopras-nyakéket viselt, szokatlanul nehéz és esetlen darabok, amelyek merő ellentétben voltak a leányok határozottan hypermodern megjelenésével.

Pa-nak, amint a leányok atyjukat hívták, nevénapja volt s ez arra indította Greennét, hogy titokban üveg-pezsgőt rendeljen az ünnep tiszteletére. De ezzel az itallal tulajdonképen csak a többiek éltek, az öreg kitartott a megszokott *ale*-je mellett. A pezsgő nem maradt hatás nélkül a dámákra, akik rendesen csak jeges vizen éltek és Greenné arcán csakhamar nagy vörös foltok mutatkoztak, minden badarság felett köhögésig nevetett, a leányok pedig annyit bolondoztak, hogy a közfigyelem néha egészen a Green-asztal felé fordult, ami az ikrek jókedvét még csak fokozta, különösen ha Rev. Grand büntető szempillantásával találkoztak.

Magnust eleinte feszélyezte ez a csintalanság, de mivel úgysem tudott változtatni a helyzeten, mestersegesen önmagát is belekényszerítette ebbe a hangulatba, mindenekelőtt maga is pezsgőt hozatott. A leányok elhalmozták kedvességgel, apró figyelemekkel a desszertnél kaliforniai szőlőszemeket toltak a szájába. Hiába ismételte többször Greenné, hogy ez *shoking*, semmit sem használt és Magnus csak túrt minden szó nélkül, mert úgysem tehetett egyebet. Különben is már annyira kezdett átragadni ő rá is az általános jókedv, hogy teljesen átengedte magát annak a léha hangulatnak, amely eddig jóformán ismeretlen volt előtte.

Nem is lehetett ezen csodálkozni. A sok keserűség után, amely fiatal éveinek természetes életörömét állandóan bilincsre verve tartotta, most, hogy teljesen független volt s amint gondolta, még Livia emlékének sem tartozott többé semmivel sem, kellett, hogy — különösen az aznap kiállott lelki-tusa után — beálljon a reakció. S amint ott ült a

két fiatal, élni és mulatni vágyó leány között, maga sem kívánt egyebet, mint kiélvezni a pillanatot, minden fölösleges bölcselkedés nélkül.

Rajta volt a sor, hogy — felejtsem...

Szűken ültek az asztalnál, mint egyébként is ki volt mérve minden helye a penzióknak. S az ebéd vége felé, mikor Green felújított néhány emléket az andoveri *Punchard High School*-on tanársegédi minőségben töltött éveinek idejéből, amelyeket felesége inkább egykedvűen hallgatott, Florencenek egy élénkebb mozdulatánál megesett, hogy lába összeért Magnuséval. Magnus érezte ugyan az érintést, de nem huzta arrább a lábát, amire legnagyobb meglepetésére tapasztalta, hogy Florenceé sem mozdult többé a helyéből. Így tartott ez egészen addig, amíg Greenné nem adta meg a jelt a felkeléshez s amikor Florence az utolsó percben még koccintott Magnussal, hogy semmi se vesszen kárba a ritka italból, valami különös fény volt a szemében, ami a férfit pillanatra elbódította.

Körülbelül utolsónak érkeztek a szalonba, ahol aznap este azonban kevesebben voltak, mint rendszeren, mert többen színházba, illetve egy spiritisztaelőadásra mentek, amelyre Culleton hozott vagy húsz ingyenjegyet. Csak a pipázóban ült néhány idősebb férfi s a szalonban csevegett egy pár hölgy Mrs. Andersonnal.

— Örömmel látom, hogy már egészen otthonosan érzi magát minálunk, Magnus gróf — szólta az utóbbihoz, úgy, hogy mindenki hallhatta. — Úgy-e, nem mondtam nagyot, amikor víg társaságot ígértem magának?

— Gróf? Gróf? Maga gróf? — ostromolták meg

a Green-leányok Magnust. De ez a dolog sehogy sem volt inyére.

— Nem vagyok az és nem is tudom, ki találta ki ezt a badarságot — próbált tiltakozni.

— Már hogyné volna az — jelentette ki Mrs. Anderson ellentmondást nem tűrő hangon — hisz elárulta a Barker, Evans & Co tisztviselője, amikor halálra kereste önt telefonon.

— Mit tudja az a banktisztviselő, hogy én ki vagyok! — mondta Magnus vállat vonva s hogy véget vessen a beszélgetésnek, bevonult a pipázóba, ahol kezébe vette a *Sun* esti kiadását. Rengeteg apró betű, óriási felírások, de semmi, ami őt érdekelte.

Ezalatt Mrs. Anderson nevetve rázta a fejét és halkán mondta:

— Pedig mégis gróf, hiába tagadja...

Majd titokzatosan ajkához emelve mutatóujját, egy sarokba vezette a Green-leányokat.

— Egészen biztosan tudom, hogy az, — súgta — ma reggel láttam a fehérneműjébe himzett koronát, mikor kitakarították a szobáját.

A leányok fel akartak sikoltani, de Mrs. Anderson visszatartotta őket. Azután halkán, kedves szemhunyorgatással odamondta Blachenak: — Itt az alkalom, tessék kihasználni!

— Florence kilátásai jobbak — felelte Blanche egyszerűen, bizonyos lemondással ábrándos szemében és nevetett, de látszott rajta, hogy komolyan mondja.

Florence úgy tett, mintha nem hallaná nővére megjegyzését és bement a pipázóba Magnus után, aki a leány közeledésére letette az ujságot.

— *Some startling news?* — kérdezte Florence.

— Semmi, — felelte Magnus — ha csak az nem, hogy pirátok játszanak Brooklynben.

A leány csodálkozva nézett rá, majd felvette a *Sun*-t, aztán nevetett.

— *Pirates plays at Brooklyn!* — ismételte; — ezek a kalózok nagyon jámbor emberek, akik csak a sportnak élnek! Aztán kérdezte:

— Szereti a *base ball*-t?

— Ha úgy kívánja — nagyon, de azt sem tudom, hogy micsoda — felelte Magnus.

— Gondolhattam volna. Ez a mi nemzeti játé-
kunk. A fivérem már több díjat nyert rajta, nagyon ügyes fiú. Most otthon van a nagymamánál.

Florence közben táncleptekkel, a szoba garniturájához tartozó nagy bőrpamlaghoz libeggett és graciózus mozdulattal beledobta magát a bútor-
darabba, amelyben teljesen elsülyedt. Azután nevetett.

Az öreg urak, akiket ez a társalgás megzavart az olvasásban, egyenként mind elvonultak, utolsónak Rev. Grand hagyta el a szobát, előbb azonban még egy helytelenítő tekintetet vetett Florencéra.

— Lássa, a tisztelendő úr már haragszik — jegyezte meg Magnus tréfásan és cigarettára gyújtva, a leány elé állt.

— Nem törődöm vele — felelte Florence orrát fintorgatva, majd anélkül, hogy felszólították volna, belenyúlt Magnus ezüsttárcájába és tüzet kért tőle. S amint ott ült könnyedén, hanyagul és maga elé fújta a füstöt, Magnusnak önkéntelenül Adára kellett gondolnia, a nővére. Az is ebből a fajtából való volt...

Ezalatt, a szalonban, Mrs. Anderson a zongorá-

hoz ült, míg Blanche ott termett mellette a hegedűjével. A többiek helyet foglaltak és csakhamar kezdetét vette egy improvizált hangverseny.

— *That's for Pa,* — súgta Florence — apa nagyon szereti, ha ünneplik ilyenkor.

Magnus a szalonba akart menni, de Florence elkapta a kezét és visszatartotta.

— Üljön le mellém! — mondta, de ne olyan messzire! Közelebb! No de még közelebb — így!

Blanche *Gounod Ave Mariáját* játszotta nagy biztonsággal és sok érzéssel. Mivel a hallgatók felé fordult, hátat kellett fordítania a pipázónak. Nem szívesen tette.

Magnus figyelemmel hallgatta játékát. Szerette a zenét, különösen a komolyat. Maga ugyan csak hallás után játszott a zongorán s akkor is kizárólag magyarokat, de csak a mélabús nótákat kedvelte.

Amint ott ült Florence mellett, egyszerre érezte, hogy a leány rátette a kezét az övére és rajta hagyta. Így maradtak Blanche játéka végéig.

— Szép volt ügyebár? — kérdezte Florence különös tekintettel.

— Nagyon szép — hagyta rá Magnus.

És mind a ketten tapsoltak úgy, mint bent a többiek is. Blanche meghajtotta magát, majd a pipázó irányába nézett. Mikor együtt látta nővérét Magnussal, mosolygós arcán mintha árnyék futott volna végig.

A leendő koncertművésznőnek általános kívánságra még két darabot kellett előadnia s az általa kiválasztott *Bach-féle gavotte*-ot, valamint *Sarasate*-nak egy, az öreg Mrs. Shipley által reklamált bravuros szerzeményét meglepő technikával játszotta el.

Ezalatt Florence s ennek egy kedvesen hívó tekintetére Magnus is elfoglalta előbbi helyét a pipázóban, ahol a kezek játéka mintegy véletlenül megisméllődött. Magnust ez a játék mulattatta, de kellemesen izgatta is, anélkül, hogy sokat töprengett volna a szokatlan helyzet, vagy afölött, hogy huszonnégyszázrai ismeretség után Amerikában — vagy csak a Murray-penzióban? — mennyire lehetett jutni egy fiatal leánnyal, akinek erkölcei fölött a szülők bizonyára őrködtek. Talán önkéntelenül már e tekintetben is kezdett amerikaivá válni, elfogadva azt, hogy a flirt igen kedves és néha nem is egészen egyszerű dolog, de hogy a világon semmi jelentősége nincs.

Blanche, aki eddig illedelmesen és szépen áldozott atyja névünnepi oltárán, úgy vélte, hogy ezzel eleget tett gyermeki kötelességének és mintha megakarná magát bosszulni nővérén a rovására élvezett flirt miatt, most amellettt keltett hangulatot, hogy Florence is mutasson be valamit művészetéből, mely kezdeményezését az egész kis társaság nagy lelkesedéssel és tapssal fogadta.

Florence úgy tett, mintha neheztelne Blanchera, de azután hirtelen elhatározással és mivel Magnus maga is akarta, nem ellenezte tovább a dolgot. A kotta-szekrényhez lépett, ahol egy halmaz kopott füzetből és kötetből néhányat kikeresett s azt tréfás térdhajlással a zongora előtt ülő Mrs. Andersonnak nyújtotta át, majd még mielőtt segítségére siethetett volna valaki, — Magnus is csak elkésve érkezett — egy-kettőre elgurított néhány karszéket a szoba közepéből és felkapva az ott fekvő szőnyeget, azt kihajította a pipázóba. Aztán

suttogva megállapodott Mrs. Andersonnal a sorrendben és felállt a szabad térségen.

Mrs. Anderson Griegnek «Anitra táncát» játszotta elsőnek s a bevezető ütemek után Florence karjait feje fölé emelve, előre és hátrahajolt, míg ujjával a padlót érintette, majd lassan, észrevétlenül elkezdett táncolni. Követte mozdulataival a zene minden egyes hangját, árnyalatát, lábainak könnyed, ritmikus mozgása tovább folytatódott egész hajlékony testében s amikor Mrs. Anderson az utolsó ütemig ért, Florence is, mintha hirtelenül kővé dermedt volna; hátradobott fejjel, maga is hátrahajolva félig csukott szemekkel állt a szoba közepén. Közben vörösés haja felbomlott s aranyeső szaladt végig a vállán.

A nézők pillanatig mintegy megbűvölve ültek szótlanul, aztán kitört a taps. Florence boldog és büszke mosollyal, kedves fejbólintással köszönte meg az elismerést. De legjobban annak örült, hogy láthatólag Magnusnak is tetszett a tánc. A tükör előtt gyorsan rendbehozta a haját, de a selyemszalagot most másként — *à la grecque* — alkalmazta. Közben elhalmozták Green papát szerencsekívánatokkal.

Az öreg *cocktailje* előtt ült s egy arcizma sem mozdult, pedig büszke volt ő is.

— Jól dolgozik — mondta — és nem fizetem hiába a tanpénzt. Három dollárt óránként, de nem sajnálom. Macaliff is jól dolgozik, megérdemli: Tudomány, földművelés, gyári munka, művészet, érvényesülés, politika: mindegy. Dolgozni kell mindenütt, én is dolgoztam. Ha nem tettem volna, nem fizethetném meg Macaliffot...

Hogy lehet nem kimondott ritmusú zenére is

táncolni, megmutatta Florence amikor Debussy egyik *arabesque*jét tolmácsolta mozdulatokban. A különös, változó, szeszélyes dallamot, a legkisebb részletekig kereste fel mozgásaival, amelyekben inkább testének és karjainak, mint lábainak jutott szerepe. Amilyen élénk és temperamentumos volt Anitra alakításában, annyi mérsékletet, kimértséget fektetett Debussy szerzeményébe. A végén térdre ereszkedett s előrehajolva, mintegy képzeletében egy előtte álló valakire szegezte tekintetét.

Az elismerés most is általános volt, ha nem is váltotta ki azt a lelkesedést, mint Anitra tánca. Csak Magnus mutatkozott elragadtatottnak, de talán inkább csak udvariasságból.

— A magam részéről jobb szeretek egy becsületes *fish-walk*-ot — morogta Green feleségének fülébe, amire ez csodálkozva kérdezte:

— Te mikor jártad ezt a táncot?

— Én? soha! — felelte végtelen lenézéssel a Punchard High-School volt tanársegéde — de a múlt héten láttam, mikor az a bolond Fox elcsalt a színházba, hogy megnézzem az elvált feleségét, aki névtelen levelekkel üldözi. Azt akarta tőlem tudni, bolondnak tartom-e azt a nőt, vagy sem. Hisz emlékszel erre a históriára...

Még nehezebb feladatra vállalkozott Mrs. Macaliff tanítványa, amikor időközben Mrs. Anderson kísérete mellett *Beethoven Pathétique*-szonátájának Adagioját interpretálta. Karcsú, hajlékony teste egyszerre mintha megnőtt, hataimasabbá vált volna s mozdulatai is nehezebbek, súlyosabbak lettek. De azért megmaradt a nőiesség határain belül, amely fejedelmi komolysággal szerencsésen párosult.

Blanche észrevétlenül Magnushoz közeledett, aki érdeklődéssel nézte a táncprodukciót.

— Ilyen volt a tánc a régi görögök korában — magyarázta Florence nővére Magnusnak. — Legalább így mondja Mrs. Macaliff, aki minden táncot megelőzőleg egész iskolai előadást tart...

Magnus bólogatott.

— Ön nem táncol? — kérdezte Blanchetól.

— Oh igen, — felelte emez — csak hogy nem az én kenyerem, — legalább nem lesz. Talán másképp lett volna, ha nem öröklöm ezt a hegedűt...

— S ez döntötte el pályaválasztását?

— Ez. Kisleánykoromban Pa tanító volt *South Lawrenceban*, Andover közelében a *Pacific Mills*-gyárak iskolájában, mikor egy szegény olasz munkást, akit valamelyik társa veszekedés közben mellbeszúrt, fölszedett az erdőben s haza hozott mihozzánk. Mama akkoriban Florence-szal Bostonban volt nővérénél és mivel Pa nem ért rá, én ápoltam a sebesültet — de nem sokáig. Az orvos nem tudott rajta segíteni, mert vérmérgezést kapott és nemsokára meghalt, úgyszólván karjaim között. Hálából rámhagyta a hegedűjét, amelyet atyám szegény Bepo Mainarditól kapott, egyéb holmijával együtt. Később kiderült, hogy a hegedű igen értékes...

— Milyen regényes ez a történet...

— Úgyebár...

Florence befejezte a *Pathétique*-ot, de be sem várva az újabb elismerést, nevetve elkiáltotta magát:

— Elég volt a klasszicitásból és most meg akarom mutatni, hogy táncolni is tudok! Majd Magnushoz fordult és hozzátette:

— Ez nagyon unalmas volt, ügye?

Magnus tiltakozni akart, de Florence leintette.

— Várjon csak! — mondta huncutos mosollyal, odasietett Mrs. Andersonhoz, sűgött neki valamit, aztán kiszaladt a szobából.

A háziasszony titokzatosan várt néhány percig, aztán hirtelenül lecsapott a zongorára. Egy igazi, vad *fandango* volt, amelyet játszott.

A következő pillanatban megjelent Florence az ajtóban, pörge férfikalappal a fején, vállán selyemshawllal, szoknyáját pedig valahogyan olyan magasra tűzte fel, hogy a térde is kilátszott, de a travestia gyorsasága, az izgató zene, Florencének meglő stílszerűsége, táncának mindjobban fokozódó szenvedélye — teljesen elfelejtette a nézőkkel, hogy rögtönzött jelmeze mennyire nem oda való volt.

Mindenki elálmélkodott, még maguk a Greenszülők is, akik leányuk művészetét erről az oldalról még nem ismerték, azért mégis leginkább csodálkozott Magnus, akinek Florence *fandangoja* határozottan legjobban tetszett a leánynak összes eddigi táncai közül s csak akkor tért ismét magához a csodálkozásából, mikor az utolsó ütem után Florence mintegy elaléltan karjaiba borult.

Az emberek magukon kívül voltak az elragadtatástól, tapsoltak, kiabáltak és Mrs. Anderson felállt a zongora mellől. Florence pedig boldogan, nevetve eldobta magától a kalapot és leengedte szoknyáját. Aztán lihegve székre dült és shawlja végével legyezte magát.

— Jutalmul kérek egy cigarettát — szólta Magnushoz, aztán rajt felejtve tekintetét, hozzátette: —

Kár, hogy nem jár velem az akadémiára, pompás kettes lennénk...

Ebben a pillanatban megjelent egy szobaleány és kihívta a háziasszonyt az előszobába, mire Mrs. Anderson ismét visszatért és kijelentette:

— Rev. Grand panaszkodik, hogy nem tud aludni s ha nem hagyjuk abba, még ma éjjel kiköltözik.

Erre aztán általános bucsuzás következett s amikor fölmentek a lépcsőn a következő emeletre, Florence kissé hátramaradt és Magnushoz szegődött.

— Csak magának táncoltam — mondta halkán, egyszerűen.

— Igazán? — szólt Magnus. Attól tartott, hogy ez tényleg így volt.

VII.

Mikor Magnus másnap reggel felébredt, a csak félig leeresztett ablakredőnyön keresztül a nap egyenesen az arcába sütött és kilenc óra volt. Mintha megcsipte volna valami, úgy ugrott ki az ágyából és beletelt néhány másodperc, míg eligazodott, hogy voltaképen miért is volt abban a csinos, fehér-függönyös szobában és miért nem Rzesow-ban, ahol még néhány pillanat előtt tartózkodott álmában és ujjoncokat oktatott. Igaz, hogy nem lovaglásra, hanem valami különös táncfélére oktatta s nem is fiúk voltak, akik glédában álltak előtte, hanem többé-kevésbé csinos leányok, piros nadrágban és csizmában.

De amikor végképen kidörzsölte álmát a szemé-

ből, éktelenül elkezdett szitkozódni s mindenféle kifejezésekkel illette önmagát, amelyek közül a *barom, számár, bolond*, még a legenyhébbek voltak.

— Még csak ez kellett nekem, — folytatta fenhagon, — a' bizonyos! A helyett, hogy ügyeim-mel foglalkoznék és rendbe hoznám azt a sok cók-mókot, amit magammal cipeltem, előbb megpezs-gőztetem Amerikának leggazdagabb leányát és csa-ládját, utóbb pedig kikezdek egy táncosnővel! Hisz ez a hely nem penzió, ez kabaré s legjobb lesz, ha összeszedem a sátorfámat, — pardon — wig-wamomat és odébb állok, különben csakugyan még valami bolondot találnék csinálni, anélkül, hogy a kisujjamat megmozgatnám!

Ezek alatt ingek, harisnyák, gallérok röpködtek a levegőben, mert mindig épen az került a kezébe, amit nem keresett. De fürdő után már enyhé-ben ítélte meg viselkedését és, amikor teáját szűröcsölte, már ki is egyezett önönmagával 50% erejéig. Hisz elvégre nem követett el semmiféle bünt, Pearson amúgy is csak kilenc nap múlva volt ismét esedékes New-Yorkban és ha Emerson mérnök eddig nem jelentkezett, az nem az ő hibájából történt. Volt még idő mindenre, több is, mint amennyi kellett, — bárcsak ne lett volna — és még aznap délelőtt hozzá akart látni a munkához. Ami pedig a Waldorf-Astoriát meg a Green-leányokat illette, hát bizony ráfért egy kis szórakozás is azután a sok, sok barát- ságtalan és szürke nap után, amit végig kellett szenvednie az öreg Európában.

Felöltözködött és a szobaleánnyal — ez a Kitty is azok közé tartozott, akik úgy néztek rá ebben a házban, mintha valami elátkozott királyfi lenne —

fölvezettette magát a padlásra a ládához. Lifttel mentek föl együtt s amikor fölérték, nem kellett messzire menniök a számtalan rekesz között végigvezető folyosón, mert a ládák mindjárt ott álltak a liftajtó közelében. A padlás tágas és világos volt, lévén lapos üvegteteje, amely fölött, amint Kitty magyarázgatta, kényelmes terasz és még egy kis zöldségkert is volt.

Magnus valamennyi ládát kinyitotta és rövidesen meggyőződött róla, hogy minden rendben van. Előszedte a legszükségesebb iratait, följegyzéseit, rajzait, amelyeket azután Kitty segítségével levitt a szobájába. Mikor elrakosgatta őket, Kitty kíváncsian nézegette a dolgokat és mialatt Magnus íróasztala előtt el volt foglalva s neki hátat fordított, lopva ki is bontotta az egyik összehajtott tervrajzot, — mezőgazdasági lokomobilt ábrázolt keresztmetszetben, persze a Magnus rendszerével járó módosításokkal.

Magnus véletlenül megfordult és kelletlenül rászólt a leányra :

— Ne legyen kíváncsi Kitty, maga ezekhez úgysem ért.

Kitty elpirult és összerakta a rajzot.

— Bocsánatot kérek — hebegte, — nem teszem többé, de azért...

— Tessék?

— Érteni, hát kissé értek hozzá — mondta majdnem megsértődve.

Magnus elnevette magát.

— Micsoda? Nő ezt már én is szeretném látni — szólt és újból kiterítette a tervrajzot.

— Mi ez? — kérdezte.

— Lokomobil — felelte a leány — még pedig robbanós motoros.

Magnus meglepődött.

— Nem egészen — jegyezte meg — de nem jár messze az igazságtól. Miből gondolja, hogy robbanós motor?

— Ezekből a dugattyús hengerekből, amelyek bizonyára valamely gáz sűrűsítésére szolgálnak és ezekből a szelepékből. Ez meg egy karburator, nem igaz?

— De igaz — és ez?

— Ez egy segédkompresszor.

— Kitűnő! — kiáltotta Magnus, — nagyszerűen levizsgázott Kitty. De most mondja meg: honnét tudja mindezeket?

— Az atyám gépészmérnök volt — felelte Kitty bizonyos büszkeséggel, de egyszersmind elfátyolozódott a tekintete.

— Úgy... — mondta Magnus elkomolyodva a maga részéről is. — De hogyan lehetséges akkor, hogy maga...

— Azt néha én is kérdelem magamtól. Az atyám nagyon okos, szorgalmas ember volt, tudja? De a mama... Minek is beszélek ezekről? A mama megszökött egy idegen emberrel s a papa elitta magát, aztán...

— Meghalt?

— Nem...

Kitty szemében könny jelent meg s elfordult.

— Szegényke — szólt Magnus és önkéntelenül magához vonta a leányt. Kitty kitörölte a könnyét a szeméből és fejét Magnus vállára fektetve ismét mosolyogva, hálásan tekintett reá. De Magnus elengedte és visszasietett az íróasztalához.

— Most menjen Kitty, — mondta — dolgozni akarok és késő van.

— Már itt sem vagyok — felelte Kitty és kisorsrant a szobából. Magnus csak akkor nézett utána, mikor a leány már kint volt.

— Ez egy képtelen hely — szólt magához — itt nem lehet megmaradni. Kénytelen leszek más penzió után nézni...

Még egy ideig csapkodta a könyveket és iratokat, de aztán talált valamit, ami a figyelmét lekötötte. Leült és néhány percre rá, már annyira bent volt leendő birodalmának világában, hogy észresem vette, amint Kitty újból bejött a szobába és levelet tett le az ágya mellett levő asztalkára. Magnus nyugodtan tovább dolgozott és csak akkor hagyta abba a munkát, amikor gyomra erőszakosan követelte jusát. Megnézte az órát: félöt volt. Felugrott.

— Lehetetlen! — mondta és kinézett a folyosóra, amelynek végén falióra lógott. Csakugyan annyi volt. Épen hatodfél órát dolgozott egyfolytában, de úgy tűnt neki, mintha legfeljebb egy-két óra lett volna. Gondolkozott kissé. Villásreggelijéről már lekésett, annyi bizonyos volt. Talán kapott volna még valamit, lent, a Child's Dairy-ben, de nagyebédet enni ilyenkor már nem volt érdemes. Elhatározta, hogy erősebben meg fog teázni s aztán kitarat estig. Első ideája az volt, hogy csenget Kittynek és nála rendeli meg a teáját, de aztán megmásította elhatározását. Háttha ismét valami megható mesébe fog a leány s ő másodszor is kénytelen lesz őt megvigasztalni... Föltette tehát kalapját és unva a várakozást, míg érte jönne a felvonó, füttyörészve lezaladt a lépcsőn. De az alsó emeleten majdnem föl-

lökte a háziasszonyt. Bocsánatot kért Mrs. Andersontól, aki megkérdezte, hogy hová megy.

Magnus nevetve elmondta, hogy mi történt veles hogy *dainty little Mary* — amint a gyomrot angolul tréfásan nevezni szokás — már közel áll ahhoz, hogy ura és parancsolója ellen beadja a válópert.

— De hisz' ez rettenetes! — kiáltott föl Mrs. Anderson, — *poor boy!* — azonnal jöjjön velem, ezt nem nézhetem, mert még súlyosan meg fog betegeni!

Megfogta Magnus kezét, aki hiába tiltakozva hangoztatta, hogy egyébként is dolga van a városban. Mrs. Anderson nem engedte és betuszkolta a saját lakosztályába. Ott leültette egy igen kedves, lakályos kis szalonban, számtalan asztalka, olcsó, de nem izléstelen csecse-becse és rengeteg párna közé. És mialatt a szoba egyik sarkából Magnus elé teaasztalt tolt, csinos szamovárral, amelyet bekapcsolt a villany vezetékbe, huszszor is ismételte: *poor dear boy!*

Aztán pillanatra elűnt.

Magnusnak, aki alapjában semmit sem haragudott a fölmerült probléma ily kényelmes és kielégítőnek ígérkező megoldása miatt, ezalatt alkalma nyílt körültekinteni a szobában. Áttetsző, halványrózsaszínű függönyök, meleg, barátságos fényt engedtek be kívülről, ami előnyösen tompította az aranyozott butorok kissé követelő jellegét. A falon néhány olajfestmény: velencei táj, csöndélet, prairie közepén a Wild-Westnek egy lovas alakja, játzó cicák és — ezekkel bosszantó ellentétben — két életnagyságú fénykép, bizonyára Mrs. Anderson szülei. A nő, divatját régen mult ruhája és frizurája dacára, jobban emlékeztetett a Murray-penzió tu.

lajdonosnőjére, mint Mrs. Shipley maga, akit Magnus az étteremből ismert, míg a pofaszakállú, kemény tekintetű férfi, vastag orrával, széles állával, semmire sem hasonlított reá.

Mrs. Anderson visszatért a szalonba, de nem egyedül. Egy szobaleány nagy tálcát hozott utána, amely roskadásig tele volt rakva mindenfélével. Volt ott kalács, apró teasütemény, jam, hideg hús, vaj, tejszínhab, gyümölcs. Magnus nem csinált titkot elragadtatásából, aminek a háziasszony nagyon megörült. Gondosan elébe rakott mindent, leforrázta a teát és miután elkészült, kiküldte a leányt és maga is leült.

— Maga most az én fiam — mondta — és azt szeretném, ha engem mamának szólítana! De nevetve rögtön hozzátette: — Természetesen csak itt nálam, mert a *Company*-val szemben még fentartom összes igényeimet!

— Velem szemben csak nem adta fel őket? — kérdezte Magnus akaratlanul is csipősen, de oly helyesen nézett rá az asszonyra, miközben hideg beefsteakkal megrakott nagy darab kalácsot dugott a szájába, hogy megjegyzése teljesen élet vesztette.

— Amíg itt van a magánlakásomban, igen — felelte Mrs. Anderson — azon kívül magával szemben is fentartom igényeimet. Vagy azt ajánlja nekem, hogy mondjak le róluk?

— Korántsem — tiltakozott Magnus, akinek egészen mindegy volt, hogy fentartja-e Mrs. Anderson vele szemben igényeit, vagy sem, mert étvágya minden egyéb érzését dominálta.

— Az ember csak arról mondjon le, amiye nin-

csen — vagy amit amúgy sem tud elérni. Amije van, azt fogja meg jól és ne engedje, csak az élete árán!

Mrs. Anderson bólogatott.

— Igaza van, de a szándék nem elég. Vannak erők, amelyekkel szemben tehetetlen az akarat, — mondta teáját szürcsölve. — Azt azóta tudom, amióta elvesztettem a férjemet. Hivatása Délamerikába szólította. Mint erős és viruló férfi zárt engem karjaiba, mikor bucsúzott. Nem láttam többé. Elrabolta tőlem a sárga halál...

Az asszony elhallgatott, de mintha elakarná hesegetni szomorú emlékeit, fölugrott és másik csésze teát töltött Magnusnak.

— *Poor dear boy!* — kiáltotta élénken, — lássa haszontalan mamája tragikus mesékkal untatja és egészen megfeledkezik magáról!

Magnusnak eszébe jutott, hogy voltak anyák a világon, akik nemcsak gyermekeikről, hanem önmagukról is megfeledkeztek... és ezért hálásan tekintett Mrs. Andersonra.

— Most meséljen nekem a maga hazájáról — mondta az asszony, mialatt visszaült a helyére. — Volt idő, mikor sokat olvastam, de akkor még nem volt meg a penzióm. Emlékszem egy könyvre, amelynek története Magyarországon játszódott a tengerparton és a — hogy hívják, a *prairiet* maguknál?

— Pusztának:

— Igen a pusztán. Nagyon tetszett nekem a könyv. Rablókról is volt benne szó, lovakról és arról a gyönyörű szabad életről az őserdőkből, a sátrakban.

— Már bocsánatot kérek, — szólt közbe Mag-

nus — azok legfeljebb sátoros cigányok lehettek! Nem tudom, ki írta a maga könyvét, Mrs. Anderson, de annyi bizonyos, hogy az illetőnek sejtelme sem volt Magyarországról és nemesak, hogy ott sem volt soha, de még azt a fáradságot sem vette magának, hogy olvasgasson róla!

Mrs. Anderson nagyon meglepődött, de Magnus, aki már jóllakott, azzal vélte legcélszerűbben meghálálni háziasszonya vendégszeretetét, hogy helyreigazította téves és hiányos ismereteit.

Az asszony hallgatta szótlanul, látszólag nagy érdeklődéssel. De a valóságban csak eleinte figyelt Magnus fejtegetéseire, később már nem követte mindenben s önkéntelenül kezdett látogatójának személyével foglalkozni. Volt valami benne, ami ismeretségük első pillanatától kezdve vonzotta; úgy képzelte, hogy talán férjére emlékeztette, mikor Anderson egész fiatal volt, de aztán belátta, hogy tévedett. Más okának kellett lennie ennek a vonzalomnak, amit Magnus kissé idegenszerű kiejtése, ahelyett, hogy gyöngített volna, inkább még csak fokozott. Vagy talán csak a szépnövésű, nyiltszemű, alig harminc éves férfiú tetszett volna neki, akin minden egyszerűsége mellett, veleszületett eleganciájánál fogva, azonnal meglátszott, hogy valaki?

Mrs. Anderson, aki szerencsés természete révén szívesen eltréfált az emberekkel, ezzel néha akaratlanul néha félrevezette a férfiakat és nem egyszer történt meg vele, hogy kellemetlen magyarázatok révén tudta csak felvilágosítani az illetőket tévedésükről, mert alapjában véve végtelenül tisztességes és tisztalelkű volt. Mindazonáltal nem érezte magát elég öregnek arra, hogy a szerelemnek a *lehetőségéről*

is lemondjon. Teóriában legalább nem s ahhoz aztán már nem volt köze senkinek sem, hogy érdekes feje legtitkosabb rekeszében néha olyan gondolatokkal is játszott, amelyeket akarattal még a kánpadon sem árult volna el. De hogyan is mondta ő maga az imént? Vannak erők, amelyekkel szemben tehetetlen az akarát. Csakugyan úgy volt. Ő csak nem akarta elárulni benső gondolatait, de néha mégis megesett, hogy mások önkéntelenül is megérezték, hogy Mrs. Andersonnak még vannak — igényei.

Úgy volt az a jelen esetben is és amikor Magnus megköszönve a szeretetreméltó vendéglátást, búcsúzáskor kezét fogott Mrs. Andersonnal, észrevette, hogy az asszony keze kissé remegett, épúgy, mint a hangja is.

— Talán bizony ő is? — gondolta magában, aztán a fent veszteglő liftre szállt és leérve kiszaladt az utcára.

— Nem tudom, nem volna-e mégis a legokosabb, amit tehetnék, ha más penzióba költözném? — fontolgatta még akkor is, amikor ismét a Broadway-nak, annak a mindent elnyelő óriás emberfolyónak irányába tartott, amely ma már őt is ellenállhatatlanul vonzotta. De azután elfelejtette az egészet.

VIII.

Kevéssel nyolc előtt hazatérve, Magnus néhány sort írt nővérének és tudatta vele szerencsés megérkezését, és hogy jól fejlődnek dolgai. Alighogy befejezte az írást, fölfedezte azt a levelet is,

amelyet Kitty délelőtt tett le a szobájába. Írógépezett üzleti borítéka volt, hátán nyomtatott felírással: *H. Emmerson Engineer*. Türelmetlenül tépte le a borítékot és elolvasta a levelet. A mérnök tudatta vele, hogy Mr. Max Pearson megbízásából kérdi, mikor tehetné tiszteletét? 29-én egész este hétig rendelkezésére áll, várva telefonértesítését, aztán pedig ismét csak szeptember elsején lehetne szolgálatára, miután két napra hivatalosan ki kell mennie a *Western Railroad* egyik építőfélben lévő vonalára.

Magnus a telefonhoz sietett és kérte Emmerson számát. Azonnal kötötte is a központ, de nem jelentkezett senki. Ehelyett megszólalt a gong, hívta a penzió lakóit ebédre.

Bosszankodva, hogy lekéste az Emmerson által jelzett első határidőt, Magnus szidta a new-yorki postát, amely szerinte nem volt jobb, mint a szentgyörgyi. Most ismét két napi várakozásra volt kárhoztatva s ha ezzel nem is vesztett semmit sem, maga a tudat idegesítette. De mit szólt volna akkor, ha megtudja, hogy a levél már délelőtt ott feküdt, ahol megtalálta?

Nem maradt más hátra, mint bevárni Emmerson hazaérkezését. Estebédnél a Green-leányok sajnálkoztak afelett, hogy reggel nem utaztak együtt az *El-en*.

— Pedig még vártunk is magára a kapuban, — árulta el Blanche — azt hittük, hogy ismét ott találjuk, valami óriás térképpel a kezében...

Aztán szóbahozták Magnus ígéretét, hogy kirándul velük a Hudsonra. Erre másnap volt — a leányok szerint — a legkedvezőbb alkalom, mivel

egyiküknek sem volt órája. Magnus kertelt, hogy nem tudja még biztosan, ráér-e másnap vagy sem, meg hogy az időjárás bizonytalan, de azután meggondolta, hogy amúgyis két szabad napja lesz, amellyel nem igen tud mit kezdeni, ha épenséggel be nem zárkózik a szobájába s ismét elmulasztja a villásreggeli idejét. Végül a leányok nagy öröme mégis belement a dologba. Florence könnyű térdnyomással még alá is húzta ebbeli érzelmeit.

Ebéd után még megállapodtak a részletekben is és a Green-leányok az ily nagyobb kirándulásokra úgylátszik teljesen be voltak rendezve, mert Florence pompás kis bőrkézitáskát teremtett elő, amely négy személyre volt felszerelve, evőeszközökkel és egyéb mindenfélével, ami egy pik-nikhez szükséges. Aztán kiment a konyhába és megtöltötte a tartályokat különféle hideg ételekkel, még kis üveg pezsgőről sem feledkezvén meg. Csak természetes volt, hogy beszerzései erejéig — Magnus számláját terheltette meg.

Másnap reggel pont nyolc órakor, Magnus a megállapodáshoz híven, már várta a Green-nővéreket a penzió hallszerű előszobájában. Nem csekély meglepetésére, Florence jelent meg egyedül, kezében az utitáskával.

— Blanche szíves elnézését kéri, — mondta mindjárt magától — nagyon fáj a feje.

— Ezt nagyon sajnálom — jelentette ki Magnus őszinte részvéttel. Ő persze nem sejthette, hogy Florencenek egyedül való megjelenését elég heves jelenet előzte meg a nővérek között. Minden ellentét dacára, abban teljesen megegyeztek, hogy egy férfi egyidőben két leánynak nem lehet a flirtje.

Ezt megállapítván, sorshuzással döntötték el a kérdést, amennyiben Florence két cédulára írta fel a saját, meg ismét csak a saját nevét, óvatosságból azonban olyan cédulát is tartott kéznél, amelyen csakugyan nővére is szerepelt. De Blanchenak nem volt gyanakvó természete s egyébként is tudta, hogy Florence sohse nyugodna bele abba, ha a sors ellene döntene. És ami leginkább biztatta, hogy ellenvetés nélkül engedte át a tért nővérének, az a meggyőződése volt, hogy az máris vezetni látszott. Ez volt Blanche fejfájásának rövid, de tragikus története.

A becsületes, egyenes jellemű Magnus pillanatig sem kételkedett Florence állításának valódiságában, legfeljebb azon csodálkozott, hogy Blanche akadályoztatásán nem szenvedett hajótörést az egész kirándulás. De elvégre Amerika — Amerika és a helyzet — semmi kétség — romantikusnak eléggé romantikus volt.

Így tehát elindultak s az *El* segítségével a Desbrosses Str. Pier-ig mentek, ahol a Hudson-River-Line *New-York* nevű szép gőzöse vesztegelt. Gyönyörű idő volt s egész rajokban siettek a kirándulók és utasok a fedélzetre. Nyolc óra negyven perckor indult a *New-York*, meglehetősen megtelve közönséggel s a fiatal pár közel a hajó orrához élvezte a felséges levegőt, amely kellemesen átjárta testüket. Florence megrázkódott és mosolyogva befonta karját Magnuséba.

— Azt fogják hinni az emberek, hogy nászutások vagyunk — mondta.

Magnus nem szólt semmit, csak kedvesen nézett a leányra, aki széles fekete szalmakalapjában fel-

tűnően csinos volt. Egyszerű fehér blúz volt rajta, sötétkék szoknya, kitűnő szabású dolgok, és sárga félcipőjén is meglátszott, hogy nem készen vették a boltból. S amint így nézegette a leányt, Magnus agyán homályosan gondolat villant át:

— Kár, hogy nem Geraldine Barker...

A széles folyón, amely felfelé még elveszni látszott a reggeli ködben, az élet igen élénk s az egész kép felette változatos volt. Számtalan vitorlás, amely kedvező brise keletkezését várta, meg tömredék gőzös vette körül a *New-York*-ot, itt-ott szembe kerültek vontatóhajókkal, amelyek egész rakás sleppet húztak maguk után, telerakva szénnel és gabonával, vagy találkoztak óriás uszályokkal, hihetetlenül hosszú és széles fatörzsökből összekötve.

Jóbbra elvonult előttük egész Newyork, toronyszerű épületeivel, ott volt a *World-Office* kupolája, a *Flat Iron Building* hajóorrszerű éles hajlásával, a *Dakota Flats*-bérház és sok egyéb felhőkarcoló, aztán következett a *Riverside*-park, a *Soldiers and Sailors Monument*, meredek kőszirten közvetlenül a folyó partján. Balra hagyva *Jersey Cityt*, *Hoboken*t, a Hamburg-American Line és egyéb ismert hajóstársaságok nagy dockjaival, majd *Weehawken*-t, a gőzös lassan kikerült a háztömegek köréből és szabadabb lett a kilátás. Kertek, rétek, dombok bukkantak fel előkelőbb és egyszerűbb, villaszerű házakkal és azután, hogy a *New-York* áthaladt a *Lee*- és *Washington*-erődök között, baloldalt meredek, különös alakú bazalt-szakadékaival, feltűnt a *Palisades* hegyhát, amellyel aztán jó darabig párhuzamosan haladtak.

Florence, komolyan vette cicerone szerepét és

meglehetősen tájékozottsággal adta meg Magnusnak a kért felvilágosításokat. Már pedig ő folyton kérdezett, minden iránt érdeklődött és Florence, hogy szegyenben ne maradjon, néha ötletszerűen keresztelte el az előtte ismeretlen vidékeket. Közben fesztelenül csevegett, epizódokat mesélt gyermekkorából, terveket szőtt a jövőre vonatkozólag. Elmondta, hogy Mrs. Macaliff kora tavasszal európai körútra készül tanítványaival, valamint, hogy egy növendékelőadás alkalmával, még a múlt évben, nagyon megdicsérte őt Conried, a Metropolitan Opera-House igazgatója.

— Ajánlott is nekem szerződést, de nem fogadtam el. Én már csak mint kész *star* lépek a közönség elé és vagyont akarok szerezni — mondta önérzettel.

Meleg lett s az emberek felkeresték az árnyékosabb helyeket a fedélzeten; a hajó közben ki is kötött egy-két állomáson, majd eltávolodtak a partok, a Hudson kiszélesedett.

— Ez a *Tappan-tó* — magyarázta Florence.

A tavat elhagyva, még néhány község mellett haladt el a *New-York*, majd a folyó éles kanyarodását követve, újabb hegyláncokhoz közeledtek.

— Látja ott azt az épületet a hegyoldalon? — kérdezte Florence. — Ez *Lady-Cliff* egy leánynevelő-intézet. Oda szerettem volna kerülni én is de Pa sokalta a tandíjat. Ma már csöppet sem sajnálom, mert ki nem állhatom az agyonnevelt leányokat...

Tizenegy után *West-Pointbe* értek, festői fekvésű kis városhoz, amely az előbb látott hegylánc vége és a Hudson közé volt beékelve. Több hatalmas, de régi épület, egyik csinos kupolával, uralta, mint-

egy ötven méternyi magasságban, a város felett az egész vidéket.

— A katonai akadémia — mondta | Florence. — Ebből kerülnek ki rendes hadseregünk összes tisztjei.

Ez Magnust már közelebből érdekelte. Akart is egyet-mást kérdezni, de Florence későbbre halasztotta a választ.

— Amúgy is itt szállunk ki, — szólt — sétaközben elmondok mindent, amit tudok. Pedig elég jól ismerem az itteni életet, — tette hozzá merengőn — mert volt egy jó pajtásom, aki West-Pointból került ki.

— Csak volt? Mi történt vele? — kérdezte Magnus, aki már megszokta, hogy valahányszor amerikai nő férfit említett előtte, valami szomorú emlék fűződött nevéhez.

Florence rázta a fejét,

— Megnősült — felelte szomorúan.

A *New-York* kikötött s a kevés utas között, aki kiszállt, volt Magnus és Florence. A csinos várost oldalvást hagyva, sziklába robbantott, nem meredek országút egyenesen az akadémiához vitt. Ezen az úton mentek fel ők is. Nagy földött lovarda mellett elhaladva s felváltva cipelve az útitáskát, melynek szükséges voltáról Magnus még nem volt meggyőződve, felértek arra a kis fensíkra, amelyen az akadémia különböző épületei állottak. Bár sehogysen hasonlítottak a bécsújhelyi, Mária Terézia által alapított intézethez, amelyben Magnus nyerte katonai kiképzését, mégis számtalan részlet készítette arra, hogy paralellákat vonjon a két hely között, amelynek katonai rendeltetése mégis bizonyos egy-séges jelleget kölcsönzött.

Florence magyarázatokkal szolgált az egyes épületekre nézve, belefoglalva *pajtása* életéből néhány apró mulatságos történetet, amint például egyszer lepedőkön leereszkedve, a második emeletről megszökött, hogy vele találkozhasson, vagy amint két jómadár társa lőporral töltött meg egy fadarabot, amely aztán a kályhába kerülve, majdnem felrobbantotta az egész iskolát.

Közben megkerülték az akadémia telepét és a tornacsarnok mögül kezdődő úton a régi *Putnam*-erődhez másztak fel, amelynek rombadöntött széles faláról szép és messzi kilátás nyílt a *Highlands* egész vidékére, valamint a Hudson-folyóra, lefelé és fel egészen *Newburgh*-ig. Lábaiknál elterült az akadémia, délfelé alacsony magaslaton piros kupolás csillagda volt. Változatos tájak, amerre az ember nézett.

De Florence még most sem látta megérkezettnek a pillanatot arra, hogy könnyítsenek az útításka tartalmán. A romokról könnyedén, mint egy gazella leugrálva, hivatott Magnust és csakhamar árnyékos erdei útra értek, amely folytonos kanyarodásokban, hol fel, hol ismét levezette őket a hegygerincen.

Florence jókedvű volt, mindenféle tréfás énekeket danolgatott, Magnus pedig élvezte a természetet, a szabad hegyi levegőt és nem utolsónak a szép és víg partnerének társaságát. Elgondolkozott az amerikai leányok eredetiségén és önkéntelenül ismét a Barker-leány jutott eszébe, akivel ma *Delmonico*-nál kellett volna ebédelnie...

Félóráig járhattak így a sűrű erdőn keresztül vezető úton, mikor egyszerre tisztáshoz értek. Mintha külön kivágták volna ezen a helyen az erdőt.

Lejtős kis rét végén néhány szikla volt, amely 20—30 méter mélységben nőtt ki a földből. A réten át apró patak bugyborékolts és a sziklák között elveszve, azokon túl, mint valami játékvizesés zuhant alá a völgybe, anélkül, hogy leért volna, mert útközben, számtalan kiálló sziklafejen szét loccsanva, finom esőként vált még a lehelletnek is játékvá.

Ezen a réten, amelyről ismét pompás kilátás nyílt a Hudson vidékére, telepedett le Florence és miután letette kalapját, Magnust megszabadítva a táskától, hozzálátott a terítéshez. Fehér szalvétára kirakott mindent, oldalvást tálalót rögtönzött és a tea főzöt két szikla között állította fel, hogy szél ne érje a lángot.

Magnus mosolyogva kísérte minden mozdulatát. Ezek a gondos előkészületek még csak fokozták az étvágyát, míg végre Florence maga is lekuporgott a fűben, kenyeret vágott mindkettőjüknek és tele rakta Magnus tányérját, mindig ügyelve, hogy a jobb és szebb darabokat neki juttassa. A kis pezsgős üveget már előbb befektették az eléggé hűvös patak vizébe, aztán Magnus zsebkése segítségével felbontották. Vígán durrant a dugó, amint kirepült a palack nyakából, koccintottak és nevettek, és ha ez az egész dolog nem West-Point, hanem Tátralomnic közelében történik, okvetlenül házasság vagy baj lett volna belőle.

Mikor mindent elfogyasztottak és még a pezsgős üveg tartalmát is kirázták a körmükre, — természetesen kölcsönösen megkínálva egymást a megmentett csöppekkel — Magnus cigarettáira került a sor és kigyózva szökdelték kék füstfelhőcskék a még kekebb ég felé.

Magnus hanyatt feküdt és behunyta a szemét, mert a nap épen az arcába sütött. Florence pedig óvatosan letérdelt melléje és hosszú fűszállal, amelyet a szájában tartott, csiklandozta Magnus orrát. Magnus eleinte azt hitte, hogy légy zavarja meg pihenését és kezével hesegette el a képzelt támadót, de Florence halk nevetésére félig kinyitva a szemét, látta, hogy a légy nem légy, hanem Florence volt. Hancurozva ki akarta kapni a fűszálat Florence szájából, de ez ügyesen tért ki keze elől, úgy, hogy mindig csak a levegőben hadonászott. De aztán megsokalva a dolgot, hirtelen mozdulattal mindkét kezével megfogta Florencet és egészen lehúzta magához. Meg akarta csókolni. A leány nevetve, sikogatva védekezett, elkapta a fejét, majd kiszabadítva magát az ölelésből, felugrott és leszaladt a sziklák irányába, ahol énekelve elkezdett táncolni. Beethoven szonátáját danolgatta és utólérhetetlen kómikummal, de még így is tele bájjal, figurázta ki a saját mesterségét.

Magnus félig felült és visszahívta Florencet maga mellé, de a leány úgy tett, mintha nem értené meg, mire Magnus felkelt és utána ment. Florence azonban hirtelenül átcsapva eddigi mozdulataiból könnyedén lebegő rítmusba, mint egy pillangó elrepült előle.

Magnus dacosan leült az egyik sziklára és messze elnézett. Minek is ment ő bele ebbe a kirándulásba? Előre gondolhatta volna, hogy ha két fiatal lény egész egyedül magára marad a vadonban, nem tud megelégedni a táj szépségeiben való gyönyörködéssel. Ő legalább nem és Florence orránál fogva vezette, játszott vele. Nem érzett iránta semmit sem, mint egyébként ő sem a leány iránt. Mire való volt tehát

ez az egész? Nem lett volna-e okosabb dolog elmenni Delmonicoba, majd utána az Operába?

Florence ezalatt macska módjára a háta mögé lopózott és mikor egész közel volt hozzá, két kezével befogta Magnus szemét.

— Ki vagyok? — kérdezte pajkosan.

— Igazi amerikai leány — felelte Magnus közömbösen.

— Egyébb semmi?

— De — egy meglehetősen kokett amerikai leány...

Florence elkomolyodott és levette kezét Magnus szeméről.

— Már látom, hogy nem tud a tűzzel játszani — jegyezte meg bizonyos lenézéssel.

— Talán kár volt egyáltalán játszani... — szaladt ki a száján Magnusnak, de alighogy megtörtént, már meg is bánta.

Florence hátradobta a fejét, majd lassú léptekkel reggeliző helyükhöz ment és kezdte felszedni a holmikat a fűből.

Magnus néhány pillanatig habozott, aztán követte Florencet és leereszkedett melléje.

— Bocsásson meg, — szólt — ügyetlen volt, amit mondtam. Hisz tudja, hogy nem így értettem! Megbocsát, ügyebár?

Florence föltekintett s amint belenézett Magnus kék szemébe, elmosolyodott.

— Meg, csacsi — felelte.

Magnus megkönnyebbült, mert attól félt, hogy komolyan megbántotta volt Florencét. De a leány szerencsére nem vette tragikusan az esetet. És most segített neki az evőeszközöket visszarakni a táskába,

előbb azonban megmosták őket a patak vizében. Aztán becsukták a táskát és elindultak. Ha még el akarták érni a másik hajót, amely a *New-York*-kal valahol feljebb, talán *Ponghkeepsie*-ben, találkozott, sietniök kellett.

Szótlanul tették meg az útat Fort-Putnamig s egy negyedóra mulva lent voltak a kikötőnél. Már fentről, messziről látták a hajót; az *Albany* volt, Florence megismerte.

Főlszálltak. Sokan voltak és majdnem minden hely el volt foglalva. De Magnus a szalonból hozott ki két összerakható széket, mire ismét a fedélzet elején, a hajó orra közelében helyezkedtek el. Florence fáradt volt és az árbóchoz támaszkodva behunyta a szemét. Magnus nézte az előtte elvonuló réteket és dombokat, erdőket és villákat, de már nem érdeklődött a vidék iránt. Esze máson járt. Elégedetlen volt.

Úgy érezte, mintha ellentétbe került volna egész életfölfogásával, hogy komolytalan, léha volt a játék, amelybe meggondolatlanságból bocsátkozott. Vagy csak nem volt-e még eléggé *amerikai* ahhoz, hogy ezeket a dolgokat is kellő hidegvérrel kezelje?

Egyebek is jutottak eszébe. Livia közeli eljegyzése, a körülmények, amelyek között erről a talán kissé korai, de semmikép sem meglepő eseményről értesült, Geraldine Barker, akit került, maga sem tudta miért... és ahelyett, hogy az ő társaságában töltötte volna a mai estét, itt ült egy leendő primaballerina mellett...

Magnus felugrott.

— Holnap meglátogatom Barkerékat — tette föl magában.

— Halló! — szólalt meg mögötte Florence félig kinyitva a szemét. Mosolyogva pislantott rá. — Pompásan aludtam. Maga nem aludt?

Magnus rázta a fejét.

— Rosszkedvű? — kérdezte a leány.

— Ellenkezőleg, nagyon jól érzem magamat — felelte Magnus és ismét leült Florence mellé.

— Úgy-e, ezt megismételjük? — szólt a leány kis idő múlva. Orcái ki voltak pirulva az alvástól, szeme fénylett.

— Okvetlenül, — hagyta rá Magnus, magában azonban azt gondolta, hogy: — Soha...

Már meglehetősen közeledtek New-Yorkhoz. A házak sűrűbbek, a rétek, dombok ritkábbak lettek és valami óriás, nehéz, fekete párafelhő, mintha rajt ült volna az egész városon.

Félóra múlva áthaladtak a Lee- és Washington-erődökön és akkor feltűnt Magnusnak, hogy egyenesen előttük, hatalmas füstoszlop szállt fel mért-földnyi magasságban. Felhívta rá Florence figyelmét.

— Mintha tűz volna, — jegyezte meg aztán.

— Lehet, — felelte Florence — de jöhetne gyár-kéményből is.

Ekkor azonban már mások is észrevették a füstöt és kialakultak a különböző vélemények.

— Hoboken — mondta az egyik.

— Brooklyn — találgatta a másik.

— Igen, Brooklyn, — hagyta rá egy harmadik — biztosan a Monk-féle kőolajfinomító...

— Szó sincs róla, — elegyedett a beszélgetésbe egy negyedik, — ez a tűz New-Yorkban van, még pedig a Riverside tőszomszédságában vagy legalább is abban az irányban.

— Úgy van, — helyeseltek a többiek is. — Most már a lángokat is látni. Ni, hogy fölcsapnak!

Magnus és Florence önkéntelenül szintén felkeltek és az emberek közé keveredtek, akik előttük állottak és figyelték a tüzet.

Gomolygó fekete felhők röpültek az ég felé, alatta pedig pirosan nyelveltek különféle nagyságú lángok, egyesek felszökdéltek harminc-ötven méternyire is.

Amint a hajó közeledett, mindjobban ki lehetett venni a tüzet. Most hirtelenül fokozott hévvel csaptak fel a lángok és nyomban utána fehér felhő kavardott a fekete füstgomolyokba.

— Már dolgoznak a tűzoltók, — jegyezte meg az egyik utas.

— A Broadway valamelyik felhőkarcolója lehet — kezdte ismét találgatni valaki.

— A World épülete!

— A póstapalota...

— A Lord & Taylor áruház!

— Ki van zárva, — mondta ugyanaz aki már előbb is legjobban látszott ismerni mindent. — Most már látom világosan: ez a Central-Station irányában van.

— Csak nem az Operaház? — kérdezte Florence.

— Nincs kizárva, — hagyta rá egy ismeretlen.

Még egy óráig tartott, míg beértek a kikötőbe, de az út rövidnek tűnt mindenkinek a nem mindennapi izgalmas látvány révén, amely végül már jóformán a közelükben játszódott le. De a tűz pontos helyét megállapítani senkinek sem sikerült.

Negyedórával megérkezés előtt, Florence hirtelenül leülni kívánt és mivel a sok kíváncsiskodótól

elől már nem volt hely a fedélzeten, kissé hátrább mentek. A leány egész sápadt volt és görcsösen összekulcsolta mellén a kezét.

Magnus megijedt.

— Mi baja, Florence, az Istenért? — kérdezte.

— Semmi — felelte a leány remegő hangon. — Talán csak képzelődés az egész. Hisz ez nem lehet, nem lehet!

Elkezdett könnyezni.

Magnus leült mellé és megfogta a kezét. Szót sem értett az egészből.

— Térjen magához, édes Florence, — mondta sok melegséggel — megbántottam talán?

Florence feltekintett és végtelen szomorú szemében pillanatra mosoly csillant fel.

— Dehogyan bántott — felelte. Majd ijedten, remegve egészen közel bújt Magnushoz.

— A tűz, a tűz... — hebegte.

— Édes Istenem, ez szomorú dolog, — igyekezett Magnus a leányt megnyugtatni, — de hisz az ilyesmi olyan nagy városban, mint New-York napirenden kell hogy legyen, nemde? Szép magától Florence, hogy ennyire tud érezni embertársaival, azért...

— Ha csak az volna, — szakította félbe Florence — de, de...

— Nos?

— A mi utcánkban ég, a mi utcánkban, a 38-ikban!

— Honnét gondolja?

— Tudom, láttam saját szememmel! Maga persze nem ismeri ki magát, de én, aki ezen a vidéken minden házat meg tudok nevezni! Istenem, istenem, ha a szegény szüleimnek, vagy Blachenak...

Nem bírt tovább, elkezdett zokogni.

Magnus hiába igyekezett őt megnyugtítani, nem sikerült. Már a körülállók is figyelmesekké lettek a síró leányra.

A hajó megállt. A Desbrosses Str. Piernél voltak. Az utasok kitódultak. Magnus egyik kezével Florencét támogatva, másikban az útításkával, kiszállás közben is vigasztalta a leányt. Pedig azóta, hogy Florence bevallotta izgatottságának valódi okát, őt is aggodalom fogta el. Önkéntelenül a padláson lévő ládáira kellett gondolnia...

De nem engedett a félelemnek, és hogy mielőbb véget vessen a bizonytalanságnak, partra érve, arra haladó villamos bérautót állított meg. Beszálltak.

— Tenth Avenue — W. 38. Street sarok! — mondta a vezetőnek s az autó elindult.

— Szegény szüleim, szegény Blanche, — siránkozott Florence csöndesen.

— Legyen okos, Florence, — szólt Magnus, — először is nem bizonyos, hogy a mi utcánkban van a tűz, aztán...

— De biztos.

— Föltéve, hogy igaza van, miért volna éppen a mi házunk?

— Mert nekünk mindig ilyen pechünk van, — felelte Florence, — bent van a családban. A nagyatyám háza Wilmingtonban leégett. Az atyám házában, Andoverben, kétszer tűz volt...

— Jól van, Florence, de még a legrosszabb esetben is, feltéve, hogy csakugyan a Murray-penzió házában volna a tűz, csak egészen bizonyos, hogy ilyenkor, nappal, megmenekültek a hozzátartozói!

Florence feltekintett.

— Gondolja? — mondta valamivel nyugodtabban.

— Ez a meggyőződésem.

Florence megfogta a kezét és mielőtt megakadályozhatta volna, azt megcsókolta.

— Olyan jó hozzám, sohasem fogom elfelejteni...

Magnus nem szólt semmit és megsimogatta Florence kezét. Azzal azonban tisztában volt, hogy ha csakugyan a Murray-penzióban pusztított a tűz, akkor mindene elveszett, amire fel akarta építeni új életét...

IX.

Mrs. Anderson aznap, amikor Florence Green kirándult Magnussal, öt órai teáját vegyes érzelmekkel fogyasztotta lakályos szalonjában. A teamasinában bugyborékolta a víz, ugyanaz a kitünő kalács és jam állott előtte, mint tegnap, de nem ízlett neki. Szünet nélkül arra a férfúra kellett gondolnia, akit huszonnégy órával azelőtt vendégül látott s aki ma — mással járta be a Hudson festői vidékét.

Egyedül ült a szalonban s így nem volt semmi oka sem arra, hogy bárki előtt is tetesse magát. Érdekes fejét gondterhesen a balkarjára támasztotta és kellenlően rágta a kalácsot, bár egész friss volt és csak aznap készült.

Penziója, amelyet közel öt év óta tartott fenn s amelynek berendezésébe befektette a férje után hátramaradt vagyont, szépen jövedelmezett. Nemcsak hogy saját és édes anyja szükségleteit fedezte, hanem az utóbbi időben már évi ötezer dollárt is

tudott megtakarítani, úgy, hogy arra számíthatott, hogy valamikor egészen visszavonulhat az üzlettől. De Mrs. Anderson szerette a foglalkozását, amely betöltötte egész idejét, átsegítette a férje utáni bánkódás nehéz óráin s a penzió vezetése nemcsak hogy szórakoztatta, hanem bizonyos fokig azt is pótolta, aminek hiányát még férje életében is érezte: a családot.

Mindazonáltal voltak pillanatok, amikor visszavonulva a *Murray Company*-tól, kereste a magányt és szabad tért engedett titkos gondolatainak, vágyainak. Ilyenkor ideges nyugtalanság fogta el, hogy azok az évek is, amelyek még az élet örömeire nyitva állottak, le fognak peregni mindennapi egyformaságban és hogy egyszerre csak öreg asszony lesz belőle, akinek nem marad egyebe, mint az emléke egy ki nem élvezett ifjúságnak, amelynek édes gyümölcsébe belekóstolt s amelyet aztán a sors kitépett kezéből. Néha azzal a gondolattal foglalkozott, hogy még egyszer férjhez megy, de ahhoz a feltételhez kötötte elhatározását, hogy a lépés, ha csakugyan megtenné, semmiben sem érinthetné Anderson iránt még a síron túl is táplált érzelmeit. De az a férfi, akihez hozzáment volna — nem jelentkezett.

Ekkor történt meg vele, hogy olyan férfival került szembe, akiről már koránál fogva — hisz nálánál vagy tíz évvel lehetett fiatalabb — pillanatig sem tehetette fel, hogy megkérje a kezét. És mégis úgy érezte, özvegysége óta először, hogy őszintén, mélyen tudná szeretni ezt az embert, aki bizonyára nem is sejtette, hogy benne milyen érzelmeket ébresztett. De a kis gróf — amint el-

keresztelte Magnust magában — veszedelmet jelentett a nyugalma szempontjából, s nem volt biztos benne, hogy ennek az egynek tudott-e volna ellentállni, ha csak azt követeli tőle, hogy szeresse?

És ugyanakkor, amikor rabjává vált ezeknek a titkos érzelmeknek, nyugodtan, közömbös ábrázattal kellett végignéznie, hogy nálánál jelentéktelenebb, mélyebb érzésekre talán nem is képes nő, csakis azért, mert fiatalabb volt és szabadabb felfogásoknak hódolt, mint ő — saját szeme előtt, részben még az ő segítségével is rátette a kezét arra, akire csak titokban mert gondolni, anélkül, hogy megakadályozhatta volna. Ehhez egyébként semmi joga sem volt, de nem is akarta, amint soha életében mások boldogságát nem zavarta volna a világ összes kincseiért sem.

Ezekben és hasonló gondolataiban előbb halk moraj, utóbb futkosás, ajtócsapkodás, hangos beszéd a folyosón, végül pedig cselédjének megjelenése zavarta meg, aki tágra nyílt szemekkel, halálos félelemmel arcában berontott és levegő után kapkodva, fuldokló hangon elkiáltotta magát:

— Mrs Anderson, ég a ház!

Ismét kirohant, tárva-nyitva hagyva az ajtót és Mrs Anderson hallotta, amint a megrémült leány százszor is ismételte útjában: ég a ház!

Mrs Anderson felugrott, de néhány másodpercig nem tudott mozdulni helyéből. Kialtani akart, de nem bírt. Térdei reszkettek és valami lehúzta a földre. Aztán, abban a reményben, hogy talán csak kémény- vagy szobafűzről van szó, az ajtóhoz vonzolta magát és kilépett a folyosóra. Itt látta, amint a folyosó közepén, a hall és lépcsőház között, sűrű

füstfelhő gomolyog, amely lassan, mint valami pokolbeli szörnyeteg gurul feléje. Nehéz, fullasztó levegő csapta meg a mellét, míg a lépcsőház irányából kiabálás, jajveszékelés hallatszott, anélkül, hogy láttott volna valakit.

Mrs Anderson ösztönszerűleg érezte, hogy a baj nagyobb, a veszedelem közelebb volt, mintsem még az imént sejtette. Első gondolata öreg édes anyja volt. Megfordult és a folyosón végig sietett Mrs Shipley szobájához. Útközben férfibá utközött, aki valami nehéz tárgyat cipelt a hátán. Megállította.

— Az Isten szerelméért — szólt kétségbeesetten — az anyám! Mentse meg az anyámat!

A férfi megállt. Jack volt, a néger háziszolga. Szó nélkül letette az üvegszekrényt, amelyet útjában valahol gondolkodás nélkül fölkapott volt és követte Mrs Andersont.

Az öreg asszony lakása ajtajában állt és értelmetlenül bámult a leányára.

— Milyen füst van, talán el kellene hívatni a kéményseprőt — szólt halkán, de Jack fölkapta a vállára és sietett vele a lépcsőház felé. Mrs Shipley fölsikoltott, aztán elkezdett jajgatni.

— Hagyjanak meghalni, hagyjanak meghalni — ismételte zokogva.

A leánya egy darabig követte, de saját lakása elé érve, eszébe jutott, hogy meg kell menteni, amit csak lehet. Hátha leég az egész ház? A szalonján át berohant a hálószobába, kinyitotta páncélszekrényét, előrántotta a bent lévő kis kazettát, beledobta a melléte fekvő papírpénzt és aranyat, néhány ékszeret, aztán lerántotta az ágya fölött lógó képet, amely a férjét ábrázolta, majd válogatás nélkül

összeszedett néhány ruhadarabot és mindezt magához ragadva, kitántorgott a folyosóra.

Ebben a pillanatban rettenetes robaj hallatszott és Mrs Anderson már várta, hogy összedül fölötte a ház. De nem történt semmi különös, csak rögtön utána, mintha bezúzták volna az ablakot, mire víz tódult be a szobába és nyomban rá, kívülről, az utcáról is már behatolt a füst.

— A tűzoltók — gondolta magában ; — a szép bútoraim . . .

A folyosón akkora volt már a füst, hogy Mrs Anderson terhe alatt roskadozva, csak emlékezetből talált a lépcsőig. A lift már nem működött. Ekkor második robaj remegtette meg az egész épületet, amely mintha alulról hallatszott volna a mélységből. Sikoltások, jajveszékelés, aztán pillanatig mély csend. Mrs Anderson kezdett lekúszni a lépcsőn, ahol össze-vissza, föl-le szaladgáltak az emberek. Koromsötét volt és minden pillanatban meglökte valaki. Egyszer el is esett, de holmiját ismét folszedve, folytatta útját lefelé, nem ismerte meg a mellette elrohanó embereket, de nem is törődött velük. Egyetlen gondolata az anyja volt.

Mikor leért a harmadik emeltre, egyszerre visszaáramló emberekkel állt szemben, akik kétségbeesetten kapaszkodtak felfelé.

— A Cook-drogéria is ég! — kiáltotta valaki — vissza!

— Vissza! Vissza! — ordították az emberek.

De ekkor világosabb lett és hatalmas férfialakok furakodtak át a tétovázó, fejvesztett embereken. Fáklyákat lobogtatva fejük fölött, siettek föl a lépcsőn. Tűzoltók voltak.

— Csak bátran le az első emeletig! — kiáltotta az egyik parancsoló hangon, — az ablakok előtt a létrák.

Erre a tömeg visszafordult, az út szabadabb lett és Mrs Anderson szintén lejutott az első emeletig.

Lent, New-York négy kerületének tűzoltósága már javában dolgozott, de mindig érkeztek újabb meg újabb tűzoltókocsik és füstölgő kőszivattyúk. A mentők is kivonultak s a szomszédos utcák torcolatait elzárta a rendőrség.

A tűz minden valószínűség szerint égő cigaretta gondatlan eldobása következtében a padláson keletkezett, ahol a házban lévő Cook-drogeria raktárainak egy része volt elhelyezve. Dacára a fennálló szigorú tilalomnak, mégis robbanó szereket tartottak ott, kisebb mennyiségű benzint, aethert és alkoholt és ezek a cikkek okozták az imént azt az első robbanást is, amelyet Mrs Anderson hallott. A robbanás következménye az volt, hogy a háztető egy része a levegőbe röpült, egyszerűen eltűnt, míg az egész padlás lángtenger martalékává lett. De az égő benzin és alkohol, valamint néhány olajhordó tartalma kezdett lefolyni a lépcsőházba, világítóudvarokba és mindenekelőtt a személy- és teherfelvonók aknáiba, ami által a tűz rohamosan tovább terjedt az alsó emeleteken is és magukat a személyfelvonó szekrényeket is meggyújtotta.

A legnagyobb baj azonban az volt, hogy a tűz hírére Webb, a Cook-drogeria főnöke, a teherfelvonóval fölment volt a padlásra és másodmagával igyekezett a könnyen robbanó anyagból elítároltanni annyit, amennyit lehetett. Tele is rakták a teherfelvonót kisebb-nagyobb hordókkal, folytonos élet-

veszedelemben emberfölötti munkát végezvén a tűz tőszomszédságában, de aztán nem bírták ki a füstöt és hőséget, amire lefelé indították a felvonót, maguk pedig gyalog szaladtak le a lépcsőn. De a felvonó tárna felső, vagyis a vasszerkezetnek közvetlenül a tető alatt lévő része már annyira ki volt téve a hőségnek, hogy felmondta a szolgálatot és a felvonó a robbanó anyagokkal együtt útközben valahol megakadt.

Mikor aztán a tehervonó hirtelenül lezuhant a mélységbe, az irtózatos lökéstől a benne lévő hordók is felrobbantak és néhány falat áttörve, mintha papírból volnának, az utca felé lévőket pedig kidobva a kövezetre, pillanat alatt elterjesztették a tüzet, nemcsak a drogéria alsó raktáraiban és eladási helyiségeiben, hanem a szomszédos üzletekben is. Cook hat alkalmazottja vesztette ennél a robbanásnál életét, tizennyolcan pedig súlyosan megsebesültek, azok közül is, akik nem voltak bent a drogériában és a szomszédos üzletekben, hanem kint dolgoztak az utcán.

A tűz mindjobban terjedt az egész épületben, amelyet most már felülről és alulról egyszerre támadott meg a pokoli ellenség. A felső három emelet, azaz a Murray-pensió, teljesen lángban állt s az ablaküvegek hatalmas reccsenéssel repültek ki egymásután kereteikből. Alulról pedig a lángok föl-kúsztak a félemeleten lévő üzlethelyiségekbe és onnét az első emeletre, úgy hogy a tűzoltóság belátta, hogy magát a házat nem mentheti meg. Amit tehetett, az volt, hogy a tüzet lokalizálja és megóvja a szomszédépületeket a pusztulás tovább terjedésétől.

Tizenkét gőzfecskendőből röpültek föl hatalmas vízsugarak az égő épületre, valamint a szomszédházakra. A tűzoltólegénység valóságos csodákat művelt. A bátor emberek mitsem törődve életükkel, lehordták az értékesebb tárgyakat onnét, ahová még behatolhattak és ott, ahol a rendes közlekedés útjait már elvágta a tűz, létrákon hozták le a nőket és gyermekeket, míg a kevés férfiú, aki ebben az időben otthon volt, maga kereste a menekülés útját.

A Murray-penzió lakói közül legtöbben nem voltak odahaza, de még az otthonmaradottak is mind megmenekültek. Miután azonban ők is, ép úgy, mint Mrs. Anderson csak későn értesültek a veszedelemről, csak igen keveset menthettek meg a holmijukból a leírhatatlan fejetlenségben és általános riadalomban, míg a többi emelet lakói e tekintetben jobban jártak, amennyiben itt-ott még a butoroknak értékesebb részét is sikerült kellő időben eltávolítani. De ebben sem volt sok köszönet, mert az utcán nem volt szabad tartózkodnia senkinek sem, a tűzoltókat, mentőket és rendőröket kivéve, miután a szüntelenül alázuhanó ablakok, izzó vasgerendák és égő fadarabok állandó életveszedelmet képeztek.

A ház lakóit a tűzoltóság és rendőrség könyörtelenül kiterelte az elzárt területről s míg egyesek rokonokhoz, ismerősökhöz, vagy szállókba mentek, mások a kíváncsiak ezrekre menő gyűrűjén kívül maradtak és tanácstalanul, tehetetlenségben nézték a pusztítást, amelyen segíteni nem tudtak.

Mrs. Anderson, aki leérve az utcára, szerencsésen még utólérte Jekot, amint Mrs. Shipleyt épen vitte kifelé a tilalmazott területről, össze-vissza-

csókolta a halálra rémült néma édes anyját, aztán megölelte Jackot. Mikor az öreg asszony kissé magához tért, Mrs. Anderson vele együtt kocsin elvitette magát sógorához, Davies vegyészhez, egy kémiai laboratórium tulajdonosához, aki Manhattan-villeben lakott.

Green épen akkor érkezett haza rendes délutáni sétájából, mikor az első tűzoltókocsik álltak meg a ház előtt. Láttá a háztetőből előtörő füstfelhőket s csak nehezen tudott átfurakodni az odatóduló kíváncsiak sokaságán. Mégis sikerült neki behatolni a házba, ahol aránylag még nem is volt oly nagy a felfordulás. Dacára annak, hogy életében már többször volt hasonló helyzetben, mégis gyötörte a felesége és Blancheért való érthető aggodalom. De csak fent, a penzió halljában akadt rájuk, mikor már tele volt minden füsttel és alig lehetett lélegzeni. A nők legszükségesebb holmijukat és Florence-nak is néhány ruháját összeszedve, Blanche hegedűtokkal a kezében, sírva borultak Green nyakába. De az öreg úr ahelyett, hogy elérezkenyedett volna, összeszidta őket.

— Mit csináltok még itt, hé! Bent akartok égni mindenáron? — kiáltotta és felkapva a holmi egy részét, letuszkolta a nőket a lépcsőn. Mikor már túl voltak minden veszélyen, azon tanakodtak, hogy hová menjenek, végül abban állapodtak meg, hogy egyelőre a Smith & Mc. Nell's szállóba mennek, olcsóbb házba, amelyet Green már régebben ismert, a Washington-Streetben. De miként találkozzanak Florence-szal?

Green rövidesen megmondta, hogy mit kellett tenniök: várni, még pedig ott, ahol voltak, a Ninth

Avenue sarkán. Nem lehetett Florence és Magnus elé menniök, mert Blanche nem tudta biztosan megmondani, hogy melyik társaság hajójával és mikor fognak vissza érkezni, másrészt azonban a legnagyobb valószínűség a mellett szólt, hogy az *El-el*, érkeznek, amelyről jövet okvetlenül útba kellett ejteniök a sarkot, amelyen álltak. Arra, hogy autón fognak érkezni, senki sem gondolt. Ez azonban nem zavarta számításuk helyes voltát, mert az autó szintén erre volt kénytelen útját venni, amint tényleg történt is.

Blanche ismerte fel elsőnek az autóban ülőket, mikor a jármű a kordon mögött nyüzsgő emberek mögött megállt. Látta, amint Florence és Magnus tanácstalanul állanak a kocsiban. Felkiáltott és szülei által követve, odaszaladt az autóhoz.

Az izgalom és kiállott félelem dacára nagy volt a boldogság a Green-család részéről, mikor ismét együtt voltak. Pillanatra meg is feledkeztek Magnusról.

Egyetlen tekintet, a még javában égő, izzó, füstölő házromra, megmondta utóbbinak, hogy bekövetkezett, amitől félt: hogy mindene elpusztult. Mindazonáltal teljes biztosságot kívánt szerezni magának. Elbúcsúzott Greenéktől. Florence nem akarta elengedni.

— Kár minden lépésért, legfeljebb agyonüti egy alázuhanó gerenda, — mondta Green, de Magnus nem tárgyalt.

— Holnap látjuk? — kérdezte Florence sok melegséggel a tekintetében. Blanche pedig megadta szállójuk címét.

— Ha csak lehet, — felelte Magnus gépiesen. Alig hallotta, hogy mit szólnak hozzá. Aztán köszönt és eltűnt az eleven embergyűrűben.

X.

A Murray-penzió pusztulása talán még magát Mrs. Andersont sem sújtotta annyira, mint Magnus Miklós grófot. Azt, hogy ruháján kívül, amit viselt, minden holmija, még a R. & W. Howard-bankház csekkönyve és hitellevele is beleégett, csekélységnek tekintette szellemi munkájának, iratainak, terveinek, modelljeinek megsemmisüléséhez képest.

Miután nagynehezen átjutott a kordonon, arra hivatkozva egy magasabb rangú rendőrtisztviselő előtt, hogy az égő ház lakója volt és hogy csak e pillanatban érkezett haza, megengedték neki, hogy saját felelősségére megtekintse az elzárt területen heverő, nagyobb részét összetörött, agyonázott, megpörkölt tárgyakat. Hamarosan meggyőződött róla, hogy ebből semmi sem volt az övé s miután az egyes kérdéseire nyert feleletekből rekonstruálta a tűz kitérésének és terjedelmének képét, illetve a mentési munkálatok sorrendjét, be kellett látnia, hogy itt még egy szerencsés véletlen eshetősége is ki volt zárva.

Miért is engedte ládáit a padlásra szállítani? És miért kellett elkésve kézhez vennie Emerson mérnök levelét? Ha vele még aznap beszél, ki tudja, még délelőtt biztos helyre kerülhetek volna a tárgyak. A ládák tartalmukkal együtt biztosítva voltak ugyan, de csak az átkelés tartamára. Azonban még akkor is, ha újból biztosítja őket, pótolhatatlan volt a veszteség.

Oly hirtelenül és váratlanul következett be ez a katasztrófa, hogy Magnus eleinte képtelen volt arra,

hogy helyzetével foglalkozzék és áttekintse a szerencsétlenség összes következményeit. Beszámíthatatlan állapotban volt, akárcsak súlyos betegség gyötörné. Állt, mozgott, beszélt az emberekkel a tűz színhelyén, de nem tudott róla; gépiesen és ösztönyszerűleg segítségére sietett ismeretleneknek, akik megrongált holmijukat igyekeztek biztonságra helyezni, fölszedett egy a hőségtől elájult tűzoltót és másodmagával elvitte a legközelebbi mentőkocsihoz, végül pedig a gőzszivattyúk körül teljesített apró szolgálatokat.

Kilenc óra tájban lokalizálták a tüzet, a szomszédos házakra nézve a veszedelem elmúlt és éjfélután a tűzoltók, kisebb őrség hátrahagyása mellett, elvonultak. A forgalmat azért még nem nyitották meg és csak azoknak adtak bebocsátási engedélyt az elzárt területre, akik azon a vidéken laktak.

Csak amikor az utolsó gőzszivattyú elindult, hagyta el Magnus is a tűz színhelyét, amelyen eddig valami ismeretlen érzés visszatartotta, de a fáradtság, a ránehezedő nyomás és levertség végre őt is arra bírta, hogy hajlékot keressen magának az éjszakának még hátralévő részére. Nem kellett messzire mennie. A harmadik utcában fölfelé reklámtáblát pillantott meg, *Herbert's-Private-Hotel* fölírásával. Három emeletes régi ház volt, csöppet sem amerikai, de tiszta és barátságos. Becsöngetett, szobát nyitattott magának és nemsokára rá ólomszerű álm váltotta meg pillanatnyilag attól a lelki szenvedéstől, amely felülmúlta öntudatát.

Kora reggel ébredt föl, azzal az érzéssel, hogy valami rettenetes űr van egész életében, valami, ami kínozza a lelkét, anélkül, hogy rögtön megtudta

volna okát is mondani. De aztán egyszerre előtte állt az egész valóság és gondolkozni kezdett.

Mindenekelőtt megállapította, hogy ahhoz, hogy újjá alkossa, amitől a balsors néhány pillanat alatt megfosztotta, hónapok, esetleg évek kellenek. Tisztában volt azzal, hogy meg nem hajlik a nehézségek előtt, a bajt csak abban látta, vajjon tud-e magának olyan körülményeket biztosítani, amelyek mellett képes lesz az előlről kezdendő munkát, amelyhez nemcsak idő, hanem pénz is kellett, elvégezni?

Első gondolata Max Pearson volt. Valószínűnek látszott, hogy erre a minden kicsinyességtől ment emberre, aki őt, az ismeretlent oly szívesen meghallgatta és már az első találkozásuk után anyyira fölkarolta a létesítendő vállalat gondolatát, most is, hogy bajba került, számíthat, de volt remény arra is, hogy Pearson neki a szükséges anyagi és egyéb eszközöket előlegezni fogja. Aztán eszébe jutott Magnusnak, hogy ha mindent el is raboltak tőle a lángok, egy dolga mégis megmaradt: uszókészülékének az Egyesült-Államok szabadalmi hivatalánál őrzött leírása. Ez a tulajdona volt most is, e felett szabadon rendelkezett s ha egyszer rekonstruálta ezt a készüléket és bemutatta Pearsonnak, a többi csak idő kérdése lehetett. Ugyanez állt az egyébként uszókészülékének gyakorlati használhatóságához szükségelt Tensionálra is, amelyből megfelelő vegyszeti eszközök segítségével bármikor képes volt kisebb mennyiséget előállítani.

Ez a gondolat, az a perspektíva, hogy ha megmérhetlen kár érte is, idővel és vasakarattal mégis csak ismét odajuthat, ahol még alig huszonnégy

órával előbb állott, megnyugtatta idegeit, gyógyítólag hatott megsebzett lelkére. A szerencsétlenség tehát még sem volt akkora, mint amilyennek első pillanatban tartotta. Max Pearson hatalmas alakja, jóságos mosolyával, erélyes, öntudatos föllépésével mentőangyalként állt szeme előtt. Újból elaludt és csak most pihente ki igazán fáradalmaikat.

Délelőtt fölhívta Emerson telefonszámát, de a mérnök nem jelentkezett és Magnusnak csak azután jutott eszébe, hogy hiszen Emerson csak másnap, szeptember elsején volt ismét található. Így, hogy időt ne veszítsen, elhatározta, hogy elmegy a szabadalmi hivatalba és beszerzi találmányainak hivatalos kiadmány alakjában is megjelent leírását. Ez minden nehézség nélkül ment, hisz a leírások bárki más számára is hozzáférhetőek voltak. Figyelmesen átolvasta őket — kívülről is ismerte a szövegüket — és most kétszeresen örült annak, hogy a *Tensional* vegyi összetételének leírásából annak idején szándékosan, nem feltűnő, de igen lényeges részletet hagyott ki, amely a szer tulajdonképeni titka volt s amelynek formuláját egyes-egyedül ő ismerte.

Visszament a szállóba, ahol azt kérdezték tőle, hogy mikorra várja podgyásza érkezését? Őszintén elmondta, hogy mindene odaveszett a Murray-penzió tűzkatasztrófája alkalmával és mivel azt vélte észrevenni, hogy kissé bizalmatlanul viseltetnek iránta, előre kifizette három napra szobájának árát, négy és fél dollárt. Ezzel az alkalommal azt a felfedezést tette, hogy hitellevele és csekkönyve is megsemmisülvén, utóbbinak pótlásáig — és miután két nappal azelőtt a Murray-penzió egy havi lakását, valamint ugyancsak egy havi ellátását is előre ki-

fizette — mindössze 52 dollár maradt a zsebében. Pearson hazaérkezéseig, szeptember 7-ig, tehát még nyolc napig kellett ebből kijönnie, úgy hogy ha csak 20 dollárt fordít a legszükségesebb fehérnemű beszerzésére, napi négy dollárja maradt lakásra és élelemre. Igaz, hogy egy látogatás Barkeréknál, vagy egy dr. Movrik clevelandi orvoshoz intézett távirat bizonyára igen rövid időn belül pénzhez juttatta volna, talán még Green is készséggel ki segített volna a pillanatnyi bajból, de ezen lehetőségek egyikéhez sem kívánt nyulni és számítva Pearson hazaérkezésére, minden reményét erre az egy kártyára tette fel s ha véletlenül előre nem látott körülmények folytán egészen kifogy a pénzből, még mindig ott volt Emmerson, akihez Pearson által instruálva lévén, valószínűleg szintén nem fordult volna hiába.

Mosolygott szorult helyzetén, aztán eszébe jutott Florence és a kirándulás. Egy belső hang azt sugta neki, hogy mégis illő dolog volna érdeklődni a leány hogyléte iránt. Eszébe jutott annak a szállónak a címe is, ahová Green'k menekültek: Smith & Mc. Nell's, Washington Street. Milyen különös volt mégis, hogy ezt megjegyezte abban a rettenetes zür-zavarban... Még délután föl akarta őket keresni.

Délfelé ellentállhatatlan vágy vitte a 38. utcába, ahol a forgalom ismét teljesen helyre állt. Csak a romok emlékeztettek a katasztrófára. Magnus önkéntelenül elérzékenyedett a szomorú kép láttára, majd arra kellett gondolnia, hogy hányszor foglalkozott azalatt a pár nap alatt, hogy a Murray-penzióban lakott, azzal az ideával, hogy máshová

költözik! Most érezte csak igazán, hogy ezt sohasem értette komolyan.

Betért a Child's Dairy-ba, ahol kellemes meglepetésére egy ablak előtt fölismerte Culleton szerkesztőt és Miss Eddiet, a nővérét. Odament hozzájuk és örömmel köszöntötte őket. Culletonék is úgy üdvözölték, mint valami régi jó barátjukat.

— Halló Magnus! — szólt a szerkesztő, — megelégedéssel konstatom, hogy nem hagyta ott a lelkét.

Magnus elmondta, hogy nem is volt jelen a tűz kitörésénél.

— Mi sem, — felelte Miss Eddie, — de képzelje csak, milyen szerencsénk van mégis! Talán tudja, hogy mi csak ideiglenesen laktunk a pensióban?

— Nem tudtam.

— Igen, néhány nap óta már állandó lakásunk is van a közelben és éppen tegnap fejeztük be a berendezést. Ott is voltam az új lakásban, amikor a tűz keletkezett. A fivérem a redakcióban volt. Most azért vagyunk itt, mert még nincs szakácsnénk. Holmink legnagyobb részét már át is szállítottuk a lakásunkba, úgy hogy szóra sem érdemes, ami elégett...

— Azért mégis sajnálom a jó felöltőmet — szólt közbe Culleton.

— Én meg a toilettkészletemet — mondta Miss Eddie.

Magnus Culletonék fölszólítására helyet foglalt az asztaluknál és evés közben persze még sok szó esett a tűzről és a pensió lakóiról. Arról, hogy maga hogy járt, Magnus hallgatott. Nem tartott igényt bárki-nek a sajnálkozására sem.

— Ha éjjel támad a tűz, bent égünk valamennyien

— jegyezte meg Culleton ismét, mikor közben már másról is beszélgettek, — és akkor, kedves Eddie, anyád gyermekei nem az új lakásba költöznek, hanem még néhány emelettel magasabbra. Már pedig jobb szeretem felhőkarcolóinkat alulról nézni, mint felülről, valamely mennyei felhőből!

— Ezt úgy sem fogjuk elkerülni — mondta Miss Eddie bólogatva.

— Te nem, — felelte Culleton, — én talán. Te egyenesen az égbe röpülsz, én előbb meginterviewolom a pokolhoz címzett pensió lakóit. Egyetlen reményem, hogy a végén onnan is ki fognak dobni.

Culleton nagyokat nevetett, aztán Magnushoz fordulva, folytatta :

— Az ember sohasem tudhatja, hol éri utól a végzete s ha megmenekül a tűztől, életét vesztheti útközben, hajón vagy vasúton. Olvasta azt a borzalmas szerencsétlenséget Chicago mellett? Nem? Pedig tele vannak vele a mai lapok. Egész éjjel jöttek a jelentések.

— Nem igen szoktam ujságot olvasni, ma pedig épenséggel mással voltam elfoglalva — felelte Magnus.

— Boldog ember — jegyezte meg Culleton csodálkozva, talán azért, mert most hallotta először, hogy vannak emberek, akik meg tudnak élni ujság nélkül is.

— Az Államokban, sajnos, az ilyen szerencsétlenség nem tartozik a ritkaságok közé, — mondta Miss Eddie.

A villásreggeli végéhez ért, fizettek és Culleton felállt.

— Több tárgy nem lévén: az ülést bezárom. Rohanok a szerkesztőségbe!

Búcsúztak és Magnus az *El* állomás irányába indult, hogy meglátogassa Greenéket. Még egy pillantást vetett a volt Murray-penzió helyére, aztán föltette magában, hogy ezentúl kerülni fogja a 38. utcát, ahol nem volt többé keresni valója. Az állomáson lapot vett magának. A *World*-nak egy rendkívüli kiadása volt, amely nagy betűkkel hirdette a chicagói vasúti szerencsétlenséget. Egy fő- és három alcím óriási betűkkel, aztán négy oldal, csak erről a tárgyról.

A WANATAHI KATASZTRÓFA.

86 áldozat.

A Pennsylvania R. T. könnyelműsége.

Hivatalos jelentés.

Magnus fölszállt a berohanó vonatra, ahol aztán átfutotta a lapot. A Fort Wayne-ből jövő éjjeli express, téves váltóbeállítás következtében, közvetlenül Wanatah állomás előtt, teljes sebességgel beleszaladt egy mellékvágányon veszteglő tehervonatba, amelyen többek között robbantó szerek is voltak. A tehervonatnak és az ennek hátsó részére rászaladt expressnek több kocsija légbe röpült, harminchét ember szörnyet halt — hat személy kivételével mind az express utasai, — negyvenkilenc súlyosan megsebesült. A váltóőr, akit a felelősség terhelt, harminchat órán keresztül szakadatlanul volt szolgálatban — ezért a társaságnak kell bűnhődnie! — öngyilkos lett. Az express mozdonyvezetőjének esodálatoskép semmi baja sem történt.

Lényegileg ez volt a wanatahi szerencsétlenség története, amelyet a szemtanúk és megmenekült

utasok százféléképen mondtak el. Végül jött az áldozatok és életben maradtak hivatalos névsora. Magnus önkéntelenül ezt is átfutotta. Amint előre gondolhatta, egy ismerős nevét sem találta. Már hogy is talált volna, hisz azokon kívül, akikkel az utóbbi napokban együtt volt, nem ismert senkit sem. Már leakarta tenni a lapot, mert a Cortlandt-Street volt a következő állomás, ahol le kellett szállnia, mikor a tekintete rövid hiren akadt meg, a lap utolsó oldalán :

Max Pearson among victims.

Max Pearson az áldozatok között. Magnus ereiben elhült a vér. Reszketve közelebb emelte szeméhez a lapot, mert a betűk összefolytak előtte. A vonat befutott a Courtland-Streeti állomásba, de ő csak ülve maradt. És olvasta a rettenetes hírt. De még ha észre is veszi, hogy már megérkezett, ahol ki akart szállni, nem lett volna képes arra, hogy felkeljen.

A rövidke kis hír — egy chicagói távirat — arról számolt be, hogy a mentési munkálatok közben égő Pullman-kocsi roncsai alatt ráakadtak még egy utasra, aki, amikor kiakarták szabadítani, sírva és ordítózva kezdte magát beásni a földbe, mert attól félt, hogy életére törnek. Csak a nála levő iratokból állapították meg személyazonosságát. Max Pearson volt, a Western Railroad ismert főembere.

A lap kiesett Magnus kezéből. Mereven maga elé nézett és nem mozdult. Csak, amikor a vonat befutott South Ferry végállomásba, kelt fel és a többi utast követve, kivonszolta magát a kocsiból.

Amikor leért az utcára, jóideig ott állt és gyámol-

talanul nézett jobbra-balra. Hová menjen? Mihez fogjon? Nem tudta. Nem is kutatta. Csak egyre gondolt szünet nélkül és ezerszer ismételte magában: Pearson megőrült...!

Egyszerre úgy érezte, hogy nem bír tovább állani a lábán. Elindult. Kertfélét látott maga előtt. Oda irányította lépteit, hátha ismét talál egy padot, úgy mint aznap, amikor Pearsontól jövet, csak magára kívánt maradni gondolataival és boldogságával? És megtalálta a padot. És ugyanaz a pad volt a Batteryban, amelyen akkor ült, amikor Pearsontól jött és kéjelgett a szép, a nagy, a dicső jövőben... Ledült és belebámult a virágos, illatos bokrokba, de most nem tűnt fel szeme előtt sem gyártelep, sem kastély, nem érkezett senki sem fogaton, aki, amint kiszállt a hintóból, feléje fordítva fejét, bájosan, hívogatóan rámosolygott volna...

— Pearson megőrült! — csak ezt ordította a fülébe egy rettenetes hang.

Két munkáskülső ember haladt el mellette.

— Ezen se látszik meg, komám, hogy valami nagyon boldog volna, — mondta az egyik, a legtisztább magyarsággal.

— De nem ám, — hagyta rá a másik. — A fene egye meg ezt az egész Amerikát...

És tovább mentek.

Magnus fel sem tekintett. Hallotta ugyan a megjegyzést, de észre sem vette, hogy magyarul mondták, vagy talán azt gondolta, hogy ezt is csak ugyanaz az irtózatosságot hang mondta, amely irgalmatlanul ismételte: Pearson megőrült!

Mikorára hazavergődött, beesteledett. Úgy amint volt és anélkül, hogy megebédelt vagy megvacso-

rázott volna, az ágyra dült és elaludt. Elnyomta a fáradtság és mintha ösztönszerűleg elmenekült volna az álmok világába az elől a borzasztó hang elől, amely üldözte, kínozza kegyetlenül:

— Megőrült Pearson, Pearson megőrült...!

XI.

Szerencsének mondható, vagy sem, hogy az emberi lélek, ha balsors érte, több bajt és szenvedést képes kiállani, mint amennyinek az elviselésére vállalkoznék nyugodtabb időkben, amikor még a pusztá gondolat is halálba kerget egyeseket: ezt a kérdést a bölcsészek vannak hivatva eldönteni. Az egyik erőt, a másik gyávaságot lát benne, egyénileg ítéli meg a harmadik — de az igazsághoz alighanem legközelebb az jár, aki az emberben teremtményt lát, aki arra született, hogy szenvedjen. Hogy ez miért van így és nincs másként? Erre a vallás adja meg a feleletet. Jó annak, akinek van és akinek erős a hite.

Magnus nem volt szenteskedő, de nem is nevelték annak. Azért félte az Istent, szerette a vallását és még legnehezebb óráiban sem jutott volna eszébe, hogy balszerencséjeért az isteni gondviselést okolja. Az a tudat, hogy soha senkinek szándékkal rosszat nem tett, egyáltalában kizárta, hogy bármiben is büntetést lásson. A dolgokat úgy kellett venni, mint amilyenek voltak és küzdeni — igenis küzdeni, mint a jó katona: még az élet árán is a győzelemért.

A győzelem ugyan, ha egyáltalában, hát elég megszínek látszott, amikor még az a reménye is, amely az egyetlen vagyonát képező és ránézve megbecsül-

hetetlen értéket képviselő anyagnak pusztulása után, Pearson közeli segítségének alakjában fennállott, egy pillanatról a másikra szintén rombadőlt. Mert hogy erről az oldalról belátható időn belül nem számíthatott segítségre, arról rövidesen és minden kétséget kizáró módon alkalma volt meggyőződni.

Mihelyest ugyanis a lapokból, amelyeket most már sűrűbben olvasgatott, értesült Max Pearson hazahozataláról, Emmerson mérnök — egy rendkívül szimpatikus, nálánál legfeljebb három évvel idősebb fiatalember — szivessége révén sikerült személyesen beszélnie Seymour tanárral, a Riverside-on gondosan ápolt kertben lévő Richmond-szanatórium főorvosával, akí az ott fekvő beteget kezelte. Seymour — akkoriban az Unio leghiresebb patológusa, akit társai azonban felfújt nagyságnak tartottak — fontoskodva és bizonyos leereszkedéssel tárta föl előtte a helyzetet.

— Pearson állapota két irányban igényel orvosi gyógykezelést — mondta. — Sérülései könnyebb természetűek és rövid időn belül gyógyíthatók. Ez Ferryman társam feladata. Az én feladatomban nehezebb. S ha természetesen még korai dolog is prognózisokba bocsátkozni, meggyőződésem, hogy sikerülni fog, ezt a nagy és értékes embert nemcsak az élet, hanem a társadalom számára is megmenteni. De az utóbbi — és ezt teljes határozottsággal állítom — évek kérdése. És még akkor is, ha abban az időben még lesz beleszólásom Pearson kezelésébe, a legerélyesebben fogom ellenezni, hogy bármily néven nevezendő új munkába, vállalatba fogjon, mert e részben sem én, sem más patológus nem állhatnánk jót semmiért sem és egy recidiva egyértelmű volna a

gyógyíthatatlansággal. Pearson barátom esete egyike a legsúlyosabbaknak, amelyeket ismerek, de még az övénél jóval könnyebb esetekben sem volt indokolt az optimizmus. Arról pedig, hogy Önt, ha csak rövid időre is, beengedjem a beteghez, szó sem lehet, de nem is volna célja. Nem ismerné meg Önt amugy sem és a látogatás legfeljebb csak izgatná.

— Mégis, hány hét múlva látogathatnám meg Pearson-t, anélkül, hogy ez ránézve káros volna? — kérdezte Magnus.

— Hány hét múlva? — kiáltott föl Seymour — hónapokról beszéljen, uram, akkor talán! De ne felejtse el, hogy akkor sem engedném meg, hogy bármiről is tegyen előtte említést, ami üzletre vonatkozik. Már pedig ha jól emlékszem szavaira, Önt elsősorban üzleti érdekek fűzik a beteghez...?

— Sajnos, úgy van.

— Akkor mondjon le róla egyáltalában, ez az egyetlen, de egyúttal a legjobb baráti szolgálat, amit tehet Pearsonnak.

Ebbe bele kellett nyugodni. Seymour oly határozottan beszélt, hogy ennek a kapacitásnak a szavához, Magnus szerint, nem férhetett kétség.

Nem sokáig habozott. A helyzet maga jelölte meg számára az egyetlen helyes útirányt. Pénze elfogyott, legfeljebb néhány napra volt miből élnie. Ajánló levelői a többi Lichtenthal-féle pénzemberekhez ép úgy elpusztultak, mint iratai és modelljei, amelyek nélkül amúgy is hiába fordult volna bárkihez. Ilyen lépést csak akkor tehetett ismét, ha a megsemmisült anyagnak legalább egy részét sikerült pótolnia. Arra pedig a fénforgó körülmények között gondolni sem lehetett. Maradt egy lehetőség: uszó-

készüléke szabadalmának az Unio kormánya számára való eladása. Bármily nehezére esett, de vissza kellett térnie az amerikai kormány három év előtti ajánlatára. Nyolcezer dollár birtokában ismét volt kilátása arra, hogy munkálatait eredménnyel újból kezdhesse.

Még aznap éjjel Washingtonba utazott. A hat és fél dollár költség most már nem aggasztotta és dél előtt jelentkezett a *War-Department*-ben, a Fehér Ház közelében. Minden nehézség nélkül bebocsátást nyert Capt. Watsonhoz, H. L. Stimson hadügy-miniszter titkárához. Célszerűnek látta a bemutatkozásnál teljes nevét bemondani, valamint megemlíteni azt is, hogy a három év előtti tárgyalások idejében mi volt. Capt. Watson igen udvariasan fogadta, de mégis kérdezte:

— Van ajánló levele a nagykövetség részéről?

— Nincs. De ha szükséges, azt hiszem, tudok szerezni.

— Főlöskézes, — mondta Watson rövid gondolkodás után és személyesen átkísérte látogatóját a műszaki osztály főnökéhez, Bixley tábornokhoz, majd magukra hagyta őket. Magnus rövidesen elmondta látogatásának célját. Aztán elővette az uszókészülék szabadalmi leírását, amelyet még New-Yorkban szerzett volt be és Bixley elé tette az asztalra.

A tábornok, egy aránylag fiatal, borotvált arcú, szurós tekintetű férfiú, figyelemmel hallgatta Magnus előadását.

— Nagyon érdekelt, amit mondott, — szólt azután kissé vontatott hangon, előzékeny mosollyal — de nem tudom, nincs-e egy kis tévedés a dologban...

— Tévedés? — kérdezte Magnus meglepetve.

— Igen — felelte a tábornok, majd gondosan megnézte a szabadalmi leírást. — Ez egészen rendben van, látom, azért különös, hogy...

— Mi különös?

— Bocsásson meg egy pillanatra, -- mondta Bixley — rögtön visszajövök.

Ezzel felkelt és eltűnt a szomszéd szobában.

Magnus nem értette, hogy itt miféle tévedés lehetett és mit talált a tábornok különösnek? Még egyszer megnézte a szabadalmi leírást. Ez az ő úszókészüléke volt, semmi kétség, hisz még a neve is bent volt a szövegben.

Bixley visszajött, iratsomóval a kezében. Felbontotta és nyomtatványt vett elő.

— Jól emlékeztem, — mondta — szíveskedjék ezt megnézni.

Magnus kezébe vette a nyomtatványt és átfutotta. Másik szabadalmi leírás volt, amely szintén úszókészülékre vonatkozott, még pedig csekély részletektől eltekintve, az általa feltalált készülékre. Ott volt a karikaszerű tömlő, a töltényalakú tartály a vegyi folyadék felvételére és lejjebb, külön, a tartály pontos leírása. A különbség csupán az volt, hogy *Tensional* helyett *Hiltonal* használtatott a szükséges folyadék elnevezésére, valamint hogy a szabadalom Vivian R. Hilton pittsburgi mérnök nevére szólt.

— Nos? — kérdezte Bixley tábornok.

— Ez egyszerűen plagium — jelentette ki Magnus remegő hangon. — Az én találmányom némely jelentéktelen eltéréssel. Silány utánzat az egész.

E szabadalom egyébként is 1910-ből való, tehát tavalyi, a magamét pedig 1908-ban szereztem meg.

— Az igaz — hagyta rá a tábornok, miután a két szabadalom leírását összehasonlította. — De ami az ön kemény ítéletét illeti Hilton úrra vonatkozólag, biztosíthatom, hogy nincs igaza. A készülék kitűnően bevált azoknál a csapatoknál, amelyeknél alkalmaztuk.

— Tehát már alkalmazták is? — kérdezte Magnus gúnyos mosollyal.

— Igen, még pedig a Hilton úrral tavasszal kötött szerződés alapján. Pittsburgi gyárát ehhez képest be is rendezte és ép a minap jelentette be, hogy kénytelen azt lényegesen kibővíteni, hogy megfelelhessen a tömeges kincstári megrendeléseknek.

— És a *Hiltonal*?

— Mindenesetre szintén nagyfontosságú találmány, amely egyébként Hilton titka.

Bixley elhallgatott, aztán látva Magnus levertségét, így szólt :

— Őszintén sajnálnám, ha felvilágosításaim Önnek kellemetlenek volnának. Kár, hogy nem határozott előbb, — hiszen, ha jól emlékszem, tettünk mi Önnek már konkrét ajánlatot is. Azt hiszem, a kincstárra nézve végeredményben egészen mindegy lett volna, hogy Önnel jut-e megállapodásra, vagy Hilton mérnökkel.

— Ez nem lett volna mindegy az amerikai kormány szempontjából, — felelte Magnus kitörő haraggal — mert önök egyszerűen be vannak csapva egy aljas csaló által! Ez az ember engem meglopott! Meglopott!

A tábornok vállat vont.

— Az már nem tartozik mireánk, — mondta — hanem a rendes bíróságra. Ha azt hiszi, hogy tényleg plagiumról van szó, jelentse föl Hiltont.

Bixley összeszedte az iratokat és jelezte, hogy a kihallgatást a maga részéről befejezettnek tekinti. Magnus ezt észrevette és felkelt.

— Örülnék, ha talán más ügyben lehetnék szolgálataira, — szólt Bixley a búcsúzásnál — bizonyára vannak egyéb hasonlóan értékes ideái is...

— Hál Istennek, vannak, — felelte Magnus önérettel — de óvakodni fogok attól, hogy azokat ezen a helyen feltálaljam!

Bixley összehúzta a szemöldökét, tiltakozni akart a látogatójának megjegyzése mögött rejülő inszINUÁCIÓ ellen, de aztán Magnus érthető elkeseredésének tudta be szavait és udvariasan az ajtóig kísérte.

Magnus kábultan, kipirulva vánszorgott le a lépcsőn. Annyira el volt keseredve, hogy első pillanatban nem is jutott eszébe, hogy a Bixley által feltárt helyzet ránézve tulajdonképen mit jelent. Be akarta perelni azt a bitang Hiltont, ki volt zárva, hogy meg ne nyerje a pert és jogerős ítélettel a kezében, egyszerűen semmisnek nyilvánítja Hiltonnak a kormányval kötött szerződését. Hát nem volt-e most a szabadság birodalmában, nem kellett-e, hogy az igazságszolgáltatás is tökéletes legyen ebben az országban?

A nagy lépcsőházba érve, valaki nevéen szólította. Feltekintett s egy férfivel állott szemben, polgári ruhában, aki barátságosan üdvözölte. Ismerte, ahhoz nem félt kétség, de hogy ki volt, nem tudta. De azután az eszébe jutott, hogy a *Deutschland*-on találkozott vele.

— Nem reméltem, hogy ilyen hamar fogom Önt viszontlátni, legkevesebb a War-Departmentben — mondta az illető, bonhomiát színlelő, jellegzetes nevetéssel, amiről Magnus aztán rögtön meg is ismerte. William Crews volt, az angol útitársa, aki mindig csak politikáról beszélt. A hajón ki nem állhatta, de most jól esett neki, hogy találkozott valakivel, aki mégsem volt egészen idegen hozzá és nem tagadhatta, hogy Crews mindig nagyon kedvesen és előzékenyen viselkedett vele szemben.

— Hiába, a világ kicsiny, még Amerikában is — folytatta Crews — és ezért nem férnek az emberek a bőrükben. Most a szegény törökre jár a rúd, Tripolisz miatt. Azt hiszem, a háború elkerülhetetlen.

— Kivel? — kérdezte Magnus érdeklődés nélkül.

— Kivel? Hát Itáliával! — kiáltotta Crews. — Az olaszok most a fejükbe vették, hogy nekik is kell egy Algéria! Nagyzási hóbort, semmi más és könnyelműség. Végtelen könnyelműség! Mert ha maguknak van eszük, akkor abban a pillanatban, hogy az olaszok megszállják Tripoliszt: hátba támadják őket.

— A szövetségest? — kérdezte Magnus méltatlankodva.

— Ugyan, kérem, mit ér ez a szövetség! Maguk egyebet sem csinálnak, mint megerősítik az osztrák-olasz határt, az olaszok pedig a Tagliamentot és nap-nap után tüntetnek Dante és Oberdank mellett! A maguk vezérkari főnökének tökéletesen igaza van, de attól tartok, hogy túlbecsületesek lesznek és nem élnek az alkalommal.

— Gyalázat volna!

— Talán. De ha maguk nem teszik, ők biztosan meg fogják tenni valamikor!

— Ki van zárva!

— Jó, nem folytatom, — mondta Crews nevetve — de mi az ördögöt keres Ön itt a hadügyminisztériumban?

Magnus eleinte kitérőleg válaszolt, aztán elmondta az esetét a szabadalmával és hogy perelni akar.

— Ha van sok pénze és öröme telik benne, hogy valamelyik itteni gaz ügyvédnek megtömje a zsebét, ám tegye — szölt Crews. — De ha nincs hajlandósága a könnyelműségre, ne tegye a világét sem. Kár minden centért, amit kidob az ilyesmire. Ne felejtse el, hogy Amerikában mindig az amerikaiak van igazsága, az idegennek soha!

Magnus elgondolkozott.

— De nekem szükségem van arra, hogy ezt a pert megnyerjem, — fakadt ki önkéntelenül — mert ha nem tudok a pénzemhez jutni, akkor, akkor...

Crews rögtön átlátta a helyzetet és ez kapóra jött neki. Már a *Deutschland*-on támadtak bizonyos ideái, mikor Magnussal beszélgetett s a helyzet, amelyben az most lenni látszott, csak megerősítette abban a feltevésben, hogy ezt az embert felhasználja a maga céljaira.

— Örülök, hogy találkoztunk, — mondta őszinte hangon — úgy látom, hogy Önnek tanácsra, de talán segítségre is van szüksége. Hiába, jó, ha az embernek vannak barátai s hogy a világ kicsiny. Nem kerülhetjük el egymást. De mindenekelőtt egy kérdést: Reggelizett már? Ha nem: legyen szerencsém, nekem ugyanis farkasétvágyam van. Tíz óra

óta tárgyaltam azzal a szerencsétlen King ezredessel, az információs szolgálat főnökével — nem ismeri?

— Nem.

— Örüljön neki. Lehet kitűnő katona, de egyébként...? No de erről máskor. Most gyerünk.

Ezzel karonfogta Magnust és a hadügyminisztérium, valamint a Fehér Ház előtt elterülő nagy és sok gonddal ápolat parkon át elvezette a Pennsylvania Avenue egyik sarkán fekvő *New-Willard Hotel*-be, Washington legelső szállójába. Magnus nemsoká töprengett afölött, vajjon elfogadja-e Crews ajánlatát vagy sem, először, mert a pénztárcája nagyon is rászorult egy kis tehermentesítésre, másodsor, mert önkéntelenül arra kellett gondolnia, hogy ha ő milliomosokat láthatott vendégül a Waldorf-Astoriában, miért ne legyen egyszer ő is másnak a vendége?

Az étterem télikert-féle volt, gazdagon díszítve mindenféle ritka növényekkel, közönsége pedig kissé eltért a newyorkitól; mintha valamivel egyszerűbbek, kevésbé féltűnnivágyók lettek volna az emberek, akiken meglátszott, hogy nem csinálnak nap-nap után milliós üzleteket. De azért jólét és gazdagság, amerre az ember látott.

Villásreggeli után a szomszédos hallba mentek, ahol rágyújtottak és Crews feketét hozatott.

— Remélem, nem parancsol azokból az undok amerikai italokból, amelyeket itt kevernek az embernek? — kérdezte Magnustól. — Rosszul leszek, ha csak látom őket. És most térjünk a tárgyra. Úgy veszem észre, hogy ez a szabadalom-história önnek fejtörést okoz és nem igen tudja, hogy most mihez kezdjen. Eltaláltam?

— Sajnos, el.

— Én pedig nem sajnálom a dolgot, mert legalább alkalmam nyílik arra, hogy önnek segítségére legyek. Ha megengedi, teszek egy megjegyzést, amely első pillanatban talán kissé különösen fogja érinteni. Ön lovastiszt, ön gróf, önnek vannak előkelő összeköttetései...

— Pardon, összeköttetéseim nincsenek. Szakítottam mindennel, ami Európához kötött. De hogy félreértés ne legyen a dologban: a multamban ennyi síncs, ami...

— Tudom, tudom, azaz sohasem kételkedtem benne — szólt közbe Crews olyan hangon, amely kizárt minden további magyarázatást, majd folytatta: — Ha nincsenek összeköttetései, az nem baj. Sőt talán jobb is. De ön gróf, ön úr. Komolyan azt hiszi, hogy nem vezet más út a boldoguláshoz, mint találmányokat értékesíteni egy idegen hatalomnál?

Magnus tekintete elborult.

— Ez a hatalom ma még idegen számomra, az igaz, — mondta — de nemsokára ezt az országot hazámnak fogom tekinteni. Találmányomat első sorban otthon ajánlottam fel, de...

— Nem fogadták el, — vágott ismét közbe Crews mosolyogva — ez már így szokott lenni. Nemo in patria profeta! De nem az a lényeg ebben az esetben, hogy idegen-e ez a hatalom vagy sem, hanem hogy önre egészen más feladatok várnak, amelyek talán jobban illenek neveléséhez, származásához, műveltségéhez, egész egyéniségéhez! A diplomáciai szolgálatra gondolok!

Magnus fürkészve nézett Crews szemébe. Ko-

molyan gondolta ezt? De a következő pillanatban kijelentette:

— Ugyan, kérem, ez abszurdum! A mi diplomáciánkba egy olyan outsider, mint amilyen én vagyok, halála napjáig sem tud bejutni. Az egy magába zárkózott kaszt s a diplomáciához mindenekelőtt pénz kell. Pénzem pedig nincsen.

— Látom, jól ismeri a saját diplomáciájukat — felelte Crews — és talán éppen ez az oka annak, hogy maguk nem értenek ahhoz, hogy őszinte barátokat szerezzenek. Ezt mi Angliában már régen mondjuk. De mondtam-e egy szóval is, hogy az osztrák diplomáciára gondolok?

— Hát milyenre gondol?

— A mienkre.

— Az angolra? Mi keresni valóm volna magyar honos létemre az angol diplomáciában?

— A magyar honos találmányát az amerikai hadügyi kormányának ajánlotta fel...

— Ön most másodszor inszinuál valamit, Mr. Crews, amit határozottan vissza kell utasítanom!

— Eszem ágában sincs, kedves gróf, de engedje meg, hogy ha már egyszer otthagya a hazáját és újat keres: nem tökéletesen mindegy-e önre nézve, hogy melyik lesz az új hazája? Nem lehetne-e angol állampolgár épúgy, mint ahogy amerikai akar lenni?

— Nem tudom elképzelni, hogy Anglia miként vehetné hasznomat a diplomáciai szolgálatban!

Crews nevetett.

— Az pedig roppant egyszerű — felelte — s a legnagyobb haszon az angol kormányra nézve éppen abból származnék, hogy ön a külvilág számára megmaradna, s ki: büszke magyarnak.

— Ez nagyon különös . . .

— Nem olyan különös, mint ön gondolja, Magnus gróf. És ha azt mondom önnek, hogy sokan, igen sokan állanak ilyképen diplomáciánk szolgálatában, valamint hogy kellő ügyességgel ezzel vagyonna is lehet szert tenni, akkor talán be fogja látni, hogy nem utópia, amiről beszélek.

— Most már belátom — felelte Magnus, fogait összeszorítva, mialatt megvetőleg nézett végig Crewson. — Ön azt ajánlja nekem, hogy angol kém legyek!

— Ne kiabáljon, kérem, — szólt Crews, még most is barátságosan mosolyogva — fölösleges, hogy mások is érdeklődjenek a dolgunk iránt. Ha akarja, nem bánom, nevezze kémnek, aki ezt a mesterséget űzi, de ne felejtse el, hogy alapjában véve minden diplomata kém.

Magnus felkelt és intett a pincérnek.

— A számlámat kérem — mondta, aztán Crewst egyetlen tekintetre sem méltatva többé, kezdett fel-alá járni a hallban. A pincér nem váratott soká magára. Mikor Magnus megpillantotta, magához intette, halálmegvetéssel kifizette tízdolláros számláját, még szerény *tip*-et is adott a pincérnek, fogta a kalapját és kiment. Crews ülve maradt és mintha semmi sem történt volna, mosolyogva nézte az embereket a hallban.

Melegen tűzött a nap Washington aszfaltjára és még a lombos fák árnyékában is, amelyekkel az utcák be voltak ültetve, a hőség majdnem elviselhetetlen volt. De Magnus csak ment, ment egyenesen tovább s egyszerre csak ismét a Fehér Ház elé került. A szomszédos minisztériumokból százával

hagyták el a tisztviselők és katonatisztek a hivatalt és siettek haza. Néhány percig tartott az egész, aztán eltűnt a sok ember a szélrózsa minden irányában és ismét csönd lett a nagy téren, csak itt-ott maradt még egy-egy lézengő.

Magnus nem figyelt semmire, senkire, nem törődött a nappal, amely bőrét pörkölte, hanem ment, ment tovább. Annyira el volt foglalva gondolataival, hogy ha ágyút sütnék el mellette, talán az sem zavarja meg reflexióiban. A Crews-szal való találkozását, a vele lefolyt beszélgetést, bosszúságát az angol ajánlata fölött, epizódnak tekintette, amelyet jóformán abban a pillanatban felejtett volt el, amikor a New-Willard szállóból kilépett az utcára. De alig tett néhány lépést, kétségbeejtő helyzete egész nagyságában, meztelenségében jelentkezett előtte. Amije volt, amibe egész hitét, bizalmát vetette, odaveszett a tűzben. Szabadalmainak végszükségből való értékesítésének lehetőségétől aljas bitorló fosztotta meg s ha perre is viszi a dolgot, talán hónapokig, évekig tartott volna, míg jogához jut. Zsebében pedig nem maradt több harmincöt dollárnál. Ennek megállapítására külön nagy számításokat sem kellett eszközölnie.

A helyzet korántsem volt komplikált, sőt, nagyon is egyszerű volt. Ehhez nem fért semmi kétség. Csak le kellett vonni az összes következtetéseket. Először : fogytán lévén a pénze, amely csak néhány napi megélhetést biztosított számára, foglalkozásra, munkára volt szüksége, hogy éhen ne haljon. Másodszor : terveinek, iratainak, modelljeinek rekonstruálására ezidőszerint még csak gondolnia sem volt szabad.

Ezeknek a minden kétséget kizáróan történt megállapítása után önkéntelenül felvetődött előtte a kérdés, hogy mihez fogjon? Volt-e valamilyen mesterség a világon, amellyel megkereshette volna mindennapi kenyerét, — legalább addig, amíg jobbra nem fordul a sorsa? Hogy erre egyáltalában, s ha igen, milyen alakban volt kilátás, azzal ebben a pillanatban nem foglalkozott. Csak homályosan jutott eszébe, hogy hisz talán előbb-utóbb mégis valamely úton-módon hozzá fog jutni a Howard Bankháznál részére letétbe helyezett összeghez, az eredeti hitellel megsemmisülése után is, épúgy, minthogy nem volt szabad egyszerűen lemondania a Hilton ellen indítandó per kedvező kimeneteléről, csakis azért, mert Crewsnek rossz véleménye volt az amerikai igazságszolgáltatásról. De ezek a lehetőségek pillanatnyilag legalább mind nagyon messze voltak tőle, viszont pedig, hogy bárkinek a szánalmát vegye igénybe a maga számára : arra még csak nem is gondolt.

Higgadtan és olyan nyugalommal, amelyen talán maga is meglepődött volna, ha kívülről figyelheti a lelkében végbemenőket, mérlegelte a helyzetet és fölidézte emlékezetében, hogy mit is kezdtek mások, akik hasonló körülmények közé kerültek Amerikába. Pincérek lettek, bányákban, gyárakban dolgoztak, elmentek aranyásónak, farmerekhez szegődtek el. Mások cipőket tisztítottak, ismét mások hajón kerestek alkalmazást, hogy végül megint csak ott szálljanak partra, ahonnan elindultak...

Magnus keserűen elmosolyodott. Akármire is szívesen vállalkozott, de hogy mint hajótörött ismét áttegye a lábát a hazai földre s bűnbánóan, szemét

kiforgatva elmondja, hogy : tévedtem? Nem. Ezer-szer nem. Inkább meghalni azonnal.

— Ha Geraldine Barker tudná... — gondolta egyszerre magában. Pedig milyen jó volt, hogy nem tudta. Milyen büszkén háritotta el magától még néhány nap előtt Barker támogatását, amit a leánya oly szívesen eszközölt volna ki számára! Jó volt, nagyon jó volt, hogy Geraldine Barker nem tudott semmiről sem...

Már régen elhagyta volt a Fehér Ház körül elterülő nagy térséget s árnyékos utcában, ismeretlen helyen járt cél nélkül. Az egyik sarkon ujságárusító-bódén akadt meg a szeme s ekkor jutott eszébe, nem találná-e meg valamely lap apróhirdetési között azt, amire sehogy sem tudott rájönni: megfelelő foglalkozást? Találomra vett egy lapot s most már lassúbb léptekkel haladva kezdte böngészni a kishirdetéseket. Volt ott szükség mindenre a világon: soffőrre, szakácsra, inasra, kereskedősegédre, fényképészre, patikusra százával, de még többen kerestek állást és még olyanokban sem volt hiány, akik megígérték, hogy csekély díjazás ellenében elárulják annak a titkát, hogy s mint lehet rövid időn belül meggazdagodni. Semmit sem talált, amire el tudta volna magát határozni. Azért csak folytatta, nézte az apróbetűs hirdetéseket s amikor elvégezte, újból kezdte. Már-már el akarta hajítani a lapot, amikor az egyik sarokban, egészen lent, megpillantott valamit, ami gondolkodóba ejtette. Egy *livery-stable*, a vele kapcsolatos lovarda számára, a lovászmester mellé *támaszt* keresett. Magas fizetés, mellékjövedelem. Föltételek: jó oktatási rendszer, kellemes modor.

Magnus feltekintett, aztán megállt a járda szélén. Vonásai lassan kiderültek. Majd halkán elnevette magát. Hogy ez már előbb nem jutott eszébe! Hát nem volt-e ez az egyetlen dolog, amiben nem volt dilettáns, amihez értett, alaposan értett, mert hiszen mestersége volt? Hát nem töltötte-e jóformán egész életét a lovardában, valamikor Galiciában, vagy később Pozsonyban, amikor lovaglásra tanította azokat a derék, jó magyar fiúkat...?

Igen, ez volt az ő mestersége. Az pedig, hogy erre a hirdetésre akadt, Isten ujja volt. Mégegyszer megnézte a címet: 18 th. Street, az Oregon Street közelében. Megkérdezte az utat az első embertől, akivel találkozott, ez pedig készséggel megmagyarázta, hogy merre kell mennie: három utcát vissza, aztán balra, egyenesen föl.

Magnus köszönt és nekiindult. Csak ott állt meg, ahol egy bérház külsejű épület homlokzatán nagy táblára ki volt írva, hogy:

DUFF'S LIVERY STABLE

Quiet Hacks for Ladies & Children.

XII.

Geraldine Barker egész biztosra vette, hogy Magnus gróf föl fogja őt szólítani telefonon és be fogja jelenteni eljövetelét este Delmonicohoz. Úgy intézkedett, hogy rajta kívül ne legyen ott más idegen, már a tervbevett operalátogatásra való tekintettel is, mert rosszul érezte magát, ha páholyukban négy embernél több jött össze. Ez azonban néha mégis elkerülhetetlen volt.

Barker nem nagyon rajongott a színházért és többnyire fiát küldte maga helyett, de ez alkalommal kivételt tett és leánya kérésére megígérte, hogy eljön és megismerkedik azzal a fiatal európai arisztokratával, aki állítólag nem azért jött át Amerikába, hogy jó partit csináljon, hanem hogy dolgozzék.

Vagy ötször hívták Geraldinet a telefonhoz, de mindig mások voltak, akik zavarták. Egyszer Isabel Simmons érdeklődött nála, igaz-e, hogy Monsieur Henry, a szakácsuk öngyilkos lett a fogházban, aztán Bob Warfield volt, aki csak azt akarta tudni, csakugyan elmennek-e este Delmonicohoz és vajjon jelentkezett-e Magnus, mire Geraldine egyszerűen azt felelte, hogy igen; annyira biztosra vette, hogy a később bekövetkezendő tény szentesíteni fogja azt, ami abban a pillanatban még hazugság volt. Mikor aztán gyors egymásutánban a szabó, majd Mabel Brook és Dorothy O'Connor keresték, mindannyiszor mérgesen letette a kagylót. Végül azzal a reménnyel hagyta el szüleivel együtt a házat, hogy Magnus bizonyára előzetes értesítés nélkül is egyszerre mégis csak meg fog jelenni Delmoniconál. De ebből sem lett semmi s amikor aztán egyedül foglalták el páholyukat az Operában, Barker ezt kissé gúnyosan tette szóvá és kijelentette, hogy ezért bizony kár volt őt elcsalni a Tristan és Isoldeba, egy nézete szerint igen unalmas darabba, amelyben még csak nevetni sem lehetett.

Barkerék azonban nem maradtak soká gavallér nélkül, mert az első felvonás után megjelent a páholyukban James Boxter és Francis Brook, míg Bob Warfield a földszintről köszönt fel barátságos-

san, bizonyos maliciózus mosollyal. Szóval a *Guardian Angels trio* akcióba lépett, minden eshetőségre készen, de az egész, szerencsére csupán vak lárma volt.

Geraldine semmivel sem árulta el, hogy őt a dolog mód fölött bosszantotta, kedves volt mindenkire, különösen atyjához, kit *áldozatáért* igyekezett kárpótolni azzal, hogy tréfás megjegyzésekkel megneveztette az opera hosszadalmas részei alatt. De a három fiatalembernek is jutott egy-egy meleg szó vagy tekintet, amiben az utóbbi időben nem bővelkedtek.

Hazaérve, Geraldine nem sokára visszavonult lakosztályába és még Melusinét, a fekete komornáját is gyorsabban küldte ki hálósobájából, mint rendszeren. Magára kívánt maradni és amikor már ágyban feküdt és eloltotta lámpáját, el kezdett gondolkozni. Oly szomorú volt, hogy sírni tudott volna...

Geraldine hozzá volt szokva ahhoz, hogy az élet körülötte úgyszólván az ő feje szerint pergett le. Óhajtni valamit és látni annak teljesülését: egy fogalom volt nála s talán épen ezért mintegy ösztönyszerűleg nem engedte, hogy az őt körülvevő fiatalemberekkel kisebb-nagyobb mértékben folytatott flirtjei közül bármelyik is komolyabb szerelemmé fejlődjék, mert tudta, hogy bárkit kívánt volna is közülök megtisztelni azzal, hogy hozzá megy feleségül: szülei nem ellenezték volna. Így maga szabott határt érzelmeinek, mert még ki akarta élvezni a leánykori éveket, amelyek az amerikai nőnek több szabadságot biztosítanak, mint a régi világban, ahol sok nő csak azért megy férjhez, hogy szabadsághoz jusson.

Geraldine három udvarlója közül Bob Warfield-nak határozottan a legtöbb kilátása volt, hogy kitartással célt érjen. De ezt még Bob maga sem tudta, legfeljebb ép úgy, mint a trio másik két tagja, csak remélte. Közvetlen modora, örökös jókedve, bizonyos vonások egész lényében, amelyek kissé az európai nagyvilági urakra emlékeztettek, különösen rokonszenvessé tették őt Geraldine előtt, akinek szívébe nevelőnője, De Lorraine kisasszony hiába, mégis csak többé el nem törölhető ideákat vésett.

Arra a tudatra, hogy Bobot legjobban kedveli, Geraldine európai útja alkalmával ébredt, amikor kiderült, hogy a fiatal festő annyira otthonosan érezte magát Európában, mintha ott nőtt volna fel és ő volt, aki Geraldinenak, bárhová mentek, kellemes, minden tudakosságot kerülő modorban, mindenre megadta a szükséges felvilágosításokat, mellette pedig sok olyat is mutatott neki és családjának, amit úti leírásokban hiába keres az ember.

De a Plymouthban a hajóraszállás alkalmával megpillantott ismeretlen idegen — X úr — hirtelenül alaposan elrontotta Bob kilátásait s minél jobban vonult vissza Magnus, annál érdekesebbé vált Miss Barker szemében. És most, hogy végre minden úgy látszott alakulni, hogy gyakrabban lehetnek együtt: Magnus azzal tetézte be már eddig is különös viselkedését, hogy multkori fölszólítására egyáltalában nem reagált...

Másnap persze, amikor Bob Warfield kora reggel telefonon közölte vele a Murray-penzió pusztulásának hírért, amellyel tele voltak a lapok, Geraldine haragja teljesen elillant és meleg részvétnek engedte át helyét. Sőt az a tudat, hogy — amint gon-

dolta — Magnust igazságtalanul vádolta, még csak fokozta az iránta érzett vonzódását és most már csak az a vágya volt, hogy a magyar gróftól mielőbb viszontláthassa. Már eléggé vélte ismerni a fiatalember sajtóságos tartózkodó modorát, aminél fogva be sem várta, hogy ő jelentkezzen a házuknál a katasztrófa után, hanem rögtön működésbe hozta az atyja, fi vére és Bob révén rendelkezésre álló apparátust Magnus felkutatására. De ez nem vezetett célhoz, mert senki sem tudta megmondani, hogy Magnus hová lett, csak annyit sikerült megállapítani, hogy nem volt az áldozatok között.

Ezek után csakugyan alig maradt más hátra, mint nyugodtan bevárni, míg Magnus magától jelentkezik s ha Barkerék közvetlenül catskilli birtokukra való elutazásuk előtt is állottak, ez sem lett volna akadály, hisz Geraldine ezt is említette Magnus előtt a Waldorf-Astoriában. De a fiatal leány ebben a kérdésben sem tagadta meg igazi amerikai voltát, mert nem bízta a Magnus-kérdést a sors szeszélyére, hanem Tommy útján megtudakolta Cecil Norton címét, autóba ült és felkereste az akkoriban leghiresebb new-yorki detektivet.

Cecil Norton — aki korántsem csak passzióból űzte mesterségét, hanem nagyon is mérlegelte, hogy az általa vállalt megbízatások fizetnek-e kellőképen vagy sem, — amikor megtudta, hogy kivel van dolga, rögtön felismerte, hogy jó üzletről van szó. Elmondatta magának mindazt, amit a Barker leány Magnusról tudott, még a hajón megfigyelt apróbb részleteket is, érdeklődött Magnus európai rokonsága iránt, mint fontos körülményt följegyezte azt, amit Geraldine a gróf terveiről mesélt, végül

pedig biztosította látogatóját, hogy ha talán nem is rövidesen, de feltétlenül ki fogja nyomozni az eltűnt fiatalembert.

Geraldine boldogan hagyta el Norton irodáját és a Catskillon töltött első hetek alatt nyugodtan, türelmesen várt a detektív kedvező jelentésére. De amikor már október közepén tartottak és Norton még mindig nem hallatott magáról, levélben megsürgette a dolgot, mire a detektív csak annyit felelt, hogy az egész vonalon lázasan folyik a kutatás, amely elé azonban hirtelenül nagy nehézségek gördültek, mivel kétségtelenül megállapítást nyert, hogy Magnus elhagyta New-Yorkot. Norton emberei ugyan kinyomozták, hogy a tűzvész után melyik szállóban töltött néhány éjszakát, valamint, hogy a szállóban tudták, hogy elutazott, de hogy hová, erre nézve mindeddig semmit sem sikerült megtudni. Mindazonáltal újból biztosította a Barker leányt, hogy munkája meg fogja hozni a kívánt eredményt.

Bob Warfield, aki természetesen szintén Catskillban ütötte fel tanyáját, nem jó szemmel nézte Geraldinenak most ismét napról-napra fokozódó érdeklődését Magnus iránt s egyszer eszébe jutott, nem fizetné-e ki magát, ha a maga részéről is felkeresné Cecil Nortont és dupláját ígérné neki a Miss Barkertől majdan beszédendő tiszteletdíjnak azért, hogy a folyamatba tett kutatások — ne vessenek célhoz. De aztán elutasította magától e csunya cselekedet gondolatát és föltette magában, hogy inkább felhasználva a gyanus rivális távollétét, igyekszik a maga javára eldönteni a kockát. Még figyelmesebb volt Geraldine iránt, mint valaha, vadászat és lovaglás közben mindenféle nyaktörő

dolgokat produkált, néha még szentimentális is lett, de nem sikerült előbbre jutnia és ez után is csak ott tartott, ahol már közel három év óta volt.

A gyönyörű őszi napoknak, amelyeket a catskilli hegység erdeinek páratlan színárnyalatai tettek különösen élvezetessé, abban az évben szokatlanul későn, de ez alkalommal is hirtelenül szakadt vége. A közeli változásnak minden előjele nélkül, november 28-án orkánná fokozódó szél kíséretében vagy tizenöt fokkal süllyedt a hőmérséklet és másnap reggel már félméter magasságú hó borította a tájat. Barkerék még néhány napig gyönyörködtek a tél szépségeiben, de azután csomagoltak és visszamentek New-Yorkba, ahol egybehangzóan megállapították, hogy a városi palota kényelme ilyenkor már mégis csak többet ér a legszebb havas vidéknél. Ezt a nézetet kiváltképen Geraldine vallotta, akinek hiányzott valamije, ha estéjét nem színházban, vagy hangversenyen töltötte. Annyira örült annak, hogy rendes szokásait ismét fölveheti, hogy e mellett még az a körülmény is háttérbe szorult, hogy hazaérkezve, személyesen is érintkezhetik Cecil Nortonnal s így talán egyik-másik irányban befolyásolhatja a gróf Magnusra vonatkozó kutatásokat.

A detektív néhány nappal Miss Barker érkezése után, a leány hívására, jelentkezett is nála, de nem igen tudott egyebet mondani, mint bizonyos részleteket Magnusnak New-Yorkban elutazása előtti tartózkodása idejéből. Említést tett Culleton szerkesztőről, akivel Magnus a 38. utca Child's Dairyben ebédelt a tűzvész utáni napon, mely körülményre egész egyszerűen azáltal jött rá, hogy a volt Murray-penzióhoz legközelebb fekvő vendéglőben érdeklő-

dött Magnus után, ép úgy, amint csakis a közelség által adott valószínűség vezette a Herbert's Private-Hotel nyomára. De Norton, eltekintve attól, hogy Mrs. Andersonnal is helyezkedett érintkezésbe, informálva volt Magnusnak a Green családdal való ismeretségéről, nemkülönben a Florence-szal tett kirándulásról is, de az utóbbi körülményt bölcsen elhallgatta Geraldine előtt, miután sejtette, hogy Florence szerepe nem lehetett rokonszenves a milliomos kisasszony szemében, ami aztán a tiszteletdíj kérdésének mikénti elintézése alkalmával esetleg éreztethette volna hatását. Végül azonban — s ezt ütőkártyának tartogatta — kijelentette Norton, hogy épen aznap újabb nyomra akadt, amelyről legközelebb óhajtott Miss Barkernek előterjesztést tenni.

December 10-én reggel telefonon jelentette Norton, hogy egy Emmerson nevű mérnöktől, akinek telefonszámát Magnus annak idején a Herbert's Private-Hotelben kérte volt, — erre a körülményre a lift-boy emlékezett utólag, — megtudta, hogy a gróf Washingtonba utazott, ahol bizonyos szabadalmi ügyben akart a hadügyminisztériumban értekezni. Délben megtoldotta információját azzal, hogy Magnus ugyan járt a War-Departmentben, de hogy aztán mi lett belőle, arról ott nem tudnak. A nyomozást most Washingtonban folytatják.

Geraldine ennek a hírnek nagyon megörült s a Magnus-ügy most ismét előtérbe lépett nála. Kellemesen izgatta a gondolat, hogy X urat mégis csak ismét viszont fogja láthatni s türelmetlenségében elhatározta, hogy akárhogy, de maga is elutazik Washingtonba — hátha megelőzi a detektiveket!

Okot az elutazásra hamar talált s ebben barát-nője, Isabel Simmons volt segítségére, akinek nagybátyja, Norman W. Simmons — atyja édes testvére — állandóan Washingtonban lakott, ahol mint a State-Department államtitkárának harmadik assistense, igen előkelő és befolyásos állást töltött be. Egy régebbi ígéretre való hivatkozással a két leány egyszerre elodázhatatlannak jelentette ki a washingtoni látogatást, ürügyül hozván fel Mrs. Simmonsnak egy komplikált baj gyanánt odaállított egyszerű nátháját, amelyről Elinor Simmons, az államtitkári assistens leánya, csakugyan említést tett levelében. A Barker-szülők, mint mindenben, ebben is engedtek s miután Mrs. Barker akkoriban arcbőrhámlasztási kezelésben állott s egyébként sem óhajtott ismét vasútra ülni, Tommy vállalkozott arra, hogy a leányokat elkíséri Washingtonba, ahol egyébként neki is dolga akadt, mert atyja három újabb Barker-Home felállításának ügyében állt levelezésben a kormánnyal. Arról, hogy tulajdonképen miért kellett decemberben Washingtonba utazni a leányoknak, Tommynak fogalma sem volt és Geraldine titkáról, Isabellen kívül, még csak Cecil Norton bírt tudomással, akivel Miss Barker washingtoni címét is közölte.

Magnus csakugyan Washingtonban tartózkodott akkoriban, még pedig igen különös körülmények között. Arra viszont, hogy bárki is kereshetné a világon, még álmában sem gondolt. Egy levélen kívül, amelyet még New-Yorkba való érkezés után írt nővérének, utóbbit sem avatta be az őt ért bajokba, egyrészt, mert nem akarta elszomorítani, másrészt pedig, mert röstelte, hogy vállalkozása

oly szerencsétlenül végződött. Az, hogy gróf Magnus Miklós a második lovászmester szerepét töltötte be Duff's Livery-Stablejében, olyannyira nem örvendetes magántügy volt, hogy még munkaadójának is csak annyiból volt róla tudomása, hogy a nála alkalmazott Mr. Murray úrral — Magnus jobbnak tartotta egyelőre legalább, idegen név alatt folytatni a létért való küzdelmet — fölötte meg volt elégedve.

Volt azonban abban a sajátságos vállalatban más valaki, aki Magnust rossz szemmel nézte, még pedig annál az egyszerű oknál fogva, mert utódját látta benne, aki őt előbb-utóbb fölöslegessé fogja tenni a Livery-Stable-nél: Mr. Anthony Danlor, az első lovászmester, egy ötven év körüli, magába zárkózott, szófukar ember, aki úgyszólván minden este leitta magát és néha még másnap reggel sem volt józan, amikor aztán ez az egyébként csendes ember éktelenül lármázott és káromkodott a lovardában és oly goromba volt a javarészt hölgyekből és gyermekekből álló látogatókkal, hogy különösen az utóbbi időben már többen maradtak el emiatt, minden további magyarázat nélkül. És épen ez a körülmény készítette Duffot, hogy amikor föladta azt az apróhirdetést, amelynek Murray urat köszönhette, feltételként külön kikötötte a «kellemes modort».

Danlor különben csakis a lovardában éreztette Magnussal, hogy benne vetélytársát látja, azon kívül egyenesen kereste a barátságát, mindenféle figyelmet tanúsított iránta s igyekezett őt a közte és Duff között napirenden levő civódások alkalmával a maga oldalára vonni, persze eredménytelenül, mert

Magnus nem állt kötélnek. De az utóbbinak nem volt könnyű a helyzete, mert Danlorral egy szobában lakott, ingyen, fent a tető alatt, — áldozat, amelyet meg kellett hoznia, hogy fizetését, amelyet Duff kezdetben negyven dollárban állapított meg s amelyet azóta hatvan dollárra emelt, legalább részben kimélje. Ehhez a fizetéshez járult még bizonyos, a Duff-féle lovardában szokásos *tiszteletdíj* a látogatók részéről, ha abbahagyták a lovaglást, vagy ha hosszabb időre elmaradtak, nagyon változó, összegek, amelyek egyes hónapokban, így legutóbb novemberben, összesen százhusz dollárra is rugtak.

A padlásszoba, amelyben laktak, elég tágas volt és Danlor néhány üres faladából, valamint málhájából és egy szekrény segítségével rekeszfélét készített magának, úgy hogy mindegyiküknek meg volt a maga birodalma. Kellemetlenek voltak Magnusra nézve csupán Danlor késői, vagy jobban mondva, korai hazajövelei a korcsmából, amikor minden tárgynak neki ütődött a szobában, káromkodott és asztmatikusan köhögött.

Danlor nem volt angolszász származású ember, azt Magnus első beszélgetésük alkalmával is felismerte és minél tovább tartott együttlétük, annál inkább megerősödött benne az a meggyőződés, hogy Danlor osztrák, sőt talán magyar eredetű. De a dolog nem érdekelte s ha Danlor néha, amikor együtt ebédeltek, vagy amikor Magnus egyszer-kétszer este elkísérte a korcsmába csakis azért, hogy lakótársát mielőbb és pedig józanul hazahozhassa, homályos megjegyzéseket tett a multjára és kezdte erre nézve Magnust is kikérdezni: utóbbi másra terelte a beszélgetést, mert attól tartott, hogy önkéntelenül is

elárulhatná a saját kilétét s ezt mindenáron el akarta kerülni.

Az alatt a rövid idő alatt, hogy Amerikában tartózkodott, meglepően tökéletesedett Magnus angol nyelvtudása, talán épen azért, mert kizárólag ezt a nyelvet használta, úgy hogy végül már csak kevesen vették észre még mindig kissé idegenszerű kiejtését. De Amerikában annyi a nem angol eredetű elem és a bevándorlás állandóan oly rengeteg sok más nemzetbeli egyént szállít az összes foglalkozási ágaknak, hogy az angol nyelvnek még a kisebb mértékben való tudása is méltánylásra talál a vérbeli amerikaiak részéről, akik a bevándorlókról felteszik, hogy mielőbb amerikaiakká akarnak válni, ép úgy, mint egyenesen elvárják tőlük azt is, hogy régi hazájukról kedvezőtlenül nyilatkozzanak és származásukat legalább is — rösteljék.

Duff, egy kövér, vöröshajú skót, aki lehetett vagy hatvan éves is, Danlor szerint, mint bérkocsis kezdte, majd feleségül véve egy jómódú cipésznek egyetlen és kancsal leányát, neje pénzéből megnagyobbította üzletét és livery-stablet nyitott, azaz olyan speciálisan amerikai vállalatot, amely egyrészt lovakat fogad el magánosoktól teljes ellátásra, másrészt luxusfogatokat ad bérbe bizonyos óra- vagy napidíj ellenében. Utóbbiak közül különösen a *cab* és a *hansom* örvend közkedveltségnek, kivált fiatal párok részéről, amelyek néha egész napra kirándulnak, többnyire kocsis nélkül. De a livery-stable-intézmények gyakran hátsólovak kikölcsönzésével is foglalkoznak s Duff ezt az ágazatot is bevezetvén a saját üzleténél, legutóbbi költözködése alkalmából a most bérelt helységekhez tartozó

szép csukott lovardát is talált, amely arra a gondolatra vitte, hogy a lovaglás tanítására is ki fog terjeszkedni. De soha életében nem ült eleven ló hátán s így alkalmas emberre kellett mindenekelőtt szert tennie. Ezt megtalálta Danlor személyében, aki hasonló minőségben már több helyen: Philadelphiában, Bostonban és még New-Yorkban is működött.

A lovarda, amely már vagy három év óta állt fenn, igen jól fizetett s egészen Danlor fenhatósága alatt állott, lévén ő a szakértő. Ő vásárolta a lovakat a vállalat részére, ő adta el a kimustrált anyagot — saját állítása szerint minden tilos haszon nélkül, — ő parancsolt a hat lovásznak s ő adott leckéket a tanulni vágyóknak. Ilyenkor bizonyos grandezzaival lépkedett a lovarda porondján, hatalmas ostorral kezében, szarvasbőrnadrágban és térdén felül érő sarkantyús csizmában. Néha maga is lóra szállt s ilyenkor olcsó trükkökkel kápráztatta el a hölgyeket és gyermekeket. Ezt a nimbuszát fölötte veszélyeztette az újonnan szerződöttetett «második» lovászmester, akit mindenképen háttérbe igyekezett szorítani, sőt még nevetségessé is tenni a közönség előtt. Egy alkalommal — mindjárt az első héten történt — lovat vezetettet be a lovardába, amely feltűnően nyugtalan volt és nem akart engedelmeskedni. *Lucy*, egy szép pej kanca, amelyet Magnus különösen kedvelt s amelyet igen nyugodt, megbízható állatnak ismert, minden láthatók nélkül nyerített, prüsszkölt és nem volt kapható arra, hogy lépésben járjon, poroszkált és ugrándozott.

A lovardában két hölgy és két fiatalember lova-

golt, míg kivülről is néhányan nézték a lovaglást; *Lucy*-t pedig Eric Northey, egy magasrangú katonatiszt tizenhat éves fia számára vezették be a manégebe. Danlor úgy tett, miatha nem értené a ló makacs viselkedését, rászólt a lovaszra, végig legyintette az állatot hosszú ostorával, rázta a fejét, végül pedig odaszólt Magnusnak:

— Mutassa meg ezeknek az uraknak és dámáknak, mit tud, Mr. Murray és szedje rendbe ezt a makrancos hölgyet!

Magnus nem vette észre Danlor gúnyos mosolyát, mialatt ezeket mondotta és szó nélkül lóra ült. De alighogy bent ült a nyeregben, *Lucy*, mintha ágyúból lőtték volna, hangos, majdnem fájdalmas nyerítéssel előre ugrott, majd megállt, remegve elkezdett hátrálni, vonakodott minden támaszkodástól, végül pedig hátsó lábára állva, megfordult saját tengelye körül és ellenkező irányba tett egy ugrást a levegőbe. Magnus sehogy sem ismerte ki magát, mert nem bírt magyarázatot találni a ló érthetetlen viselkedésére. Azért úgy ült a nyeregben, mintha oda volna nőve és előbb nyelvettenéssel, majd comb- és pálcasegítséggel igyekezett *Lucy*-re hatni, de hiába. Mikor aztán sarkantyúval megfenyítette, a ló a lovarda közepébe vágatott s itt fejét mélyen lehajtva, hátát macska módjára meggörbítve, vagy tízszer mind a négy lábával egyszerre felugrott a levegőbe, jobbra-balra lökve lovasát, mintha elviselhetetlen tehertől kívánna megszabadulni. De Magnus egy arasznyira sem mozdult ki a nyeregből és beledőfte sarkantyúját a ló hasába, mire a magánkivüli állat még egy hiábavaló erőfeszítés után magába összeomolva, a porondra vetette magát és

lihegve, habzó szájjal, mozdulatlan maradt. Magnus pedig a két lábán állt, a ló teste fölé hajolva és végig simított Lucy sörényén.

— Mi ez? Mi ez, Mr. Murray? — szólalt meg most Danlor idegesen, — tönkre akarja tenni ezt a lovat, vagy micsoda? Mi baja van ennek az állatnak?

Magnus nem felelt, hanem nyugodtan áthágva most a másik lábával is a ló testén, lekuporgott melléje és óvatosan megeresztette a hevedert, aztán levette a nyerget és azt alulról vizsgálta meg kezével. Hatalmas szeg állt ki belőle és a ló háta vérzett. Magnus megragadta Danlor kezét és azt teljes erővel rányomta a szegre, úgy hogy a lovászmester felkiáltott.

— Ez a baj, — szólt Magnus és komolyan nézett Danlor szemébe. — Ezt ön ép olyan jól tudta, mint «Lucy».

Danlor morgott valamit, aztán elsompolygott és kivezettette a lovat, a közönség pedig, amely a szeg-históriát nem igen értette, el volt ragadtatva Mr. Murray bravuros hidegvérétől és elárasztotta őt elismeréssel és dícséréttel. A déli szünet alatt Danlor Magnushoz lépett és kezét nyújtotta neki.

— Ön derék ember és kitűnően érti a mesterséget, — mondta barátságosan, mire Magnus felelte:

— Ön pedig gazember, aki nem ért a mesterségéhez.

Danlor elsápadt, de aztán erőltetett mosollyal szólt:

— Értem a keserűségét Mr. Murray, de azért kár, hogy nekem ilyet mond. Próbára akartam tenni ügyességét és ön a próbát fényesen kiállotta. Remélem, jó barátok leszünk ezután.

Magnus vállat vont, aztán elfogadta Danlor kezét, amelyet ez újból nyújtott feléje. Azóta Danlor tényleg kereste is Magnus barátságát, de a manégekben azért még sem tudta megállani a kellemetlenkedést és azt, hogy minduntalan ki ne mutassa a látogatók előtt, hogy Mr. Murray szerepe csak másodrendű. Magnus nem sokat törődött Danlor kicsinyes szekaturáival. Csakhamar a kötönség kedvence lett, mindenki csak tőle akart oktatásban részesülni, újabb tanulók jelentkeztek Mr. Murray hírére és Duff nagyon meg volt elégedve aquisitionjával. Magnus pedig, aki garderobjának épen csak a legszükségesebb tárgyait egészítette ki, azzal az eltökélt szándékkal gyűjtötte dollárjait, hogy mihelyest bizonyos összeget megtakarít, bucsuzik a Livery Stabletől és olyan foglalkozást kezd, amely mellett újjá alkothatja mindazt, ami a tűz martaléka lett.

Kétszer hetenként a Duff-féle lovarda tanulói vagy Danlor, vagy pedig — s ez utóbbi eset mind gyakoribb lett — Mr. Murray felügyelete alatt hatnyolc lovasból álló csoportokban kilovagolt a szabadba, amire a közeli Rock-Creek-park nyújtott pompás alkalmat. Ezek a kirándulások, amelyeket Magnus különösen kedvelt, még a tél beálltával sem szűntek meg s a hóborította tájakon keresztül véghez vitt kisebb-nagyobb vágták legkedvesebb pillanataihoz tartoztak. A gondjaira bízott fiatalság rajongott érte, különösen Eric Northey, aki lelkesedésében egyszer így szólt hozzá:

— Az atyám nagyon befolyásos ember, Mr. Murray, nem tehetnék önért valamit? —

— Hogyne — felelte Magnus barátságosan, — tanuljon meg jól lovagolni és bizonyítsa be a világ-

nak, hogy befolyásos embernek is lehet jól sikerült fia!

Eric elszégyelte magát és hebegte:

— Bocsásson meg kedves Mr. Murray, de igazán nem akartam megbántani, csak azt óhajtottam önnek ezzel értésére adni, hogy gentlemennek tartom.

— Köszönöm, Master Eric — szólt Magnus és kezet fogott a fiúval, aki ettől a pillanattól fogva még forróbban szerette mesterét.

Egy szép napon — december tizenhatodikán történt — Magnus engedve Eric könyörgésének, hatalmas havazás után vele együtt lovagolt ki a Rock-Creek-parkba. Danlor féltékenységből ellenezte ugyan a dolgot, mondván, hogy *a lovászmesterség nem úri passzió és hogy ő dolgozzon rogyásig, amíg Mr. Murray henyél*, de Duff leintette az öreget.

Gyönyörű időben, ragyogó napfényben, kipirultan, — Eric boldogan csevegve — tértek haza a lovaglásról, mikor a Connecticut-Avenuen, a mellettük elhaladó sok automobil egyikéből fiatal leány köszönt ki barátságosan Ericnek, aki ezt élénken viszonzta. Ebben nem volt semmi különös, mert Eric lépten-nyomon találkozott ismerősökkel, de ez esetben még valami történt, ami kiesett a rendes kerékvágásból. Az automobil ugyanis hirtelen megállt, Eric hátranézett, a fiatal hölgy integetett neki, hogy jőjjön vissza és kinyitotta az ablakot. Magnus egykedvűen megállt a lovával, de egyszerre csak észrevette, hogy kiszállnak az autóból, még pedig a fiatal leányon kívül még két hölgy és egy fiatal ember, akik mind határozottan ő vele foglalkoztak. Önkéntelenül jobban odanézett és legnagyobb meglepetésére az egyik hölgyben fölismerte Miss

Barkert és a férfiben fivérét, Tommyt. Gyorsan visszafordult, remélve, hogy nem ismerték meg, mert röstelte a Waldorf-Astoriabeli vendégeivel való találkozást, de elszámította magát. Hiszen az, hogy az auto olyan hirtelenül megállt, épen azért történt, mert Geraldine Eric Northey kísérlőjében fölismerte volt azt, akit oly régen keresett.

Az egész társaság hangos szóval és vígan nevetve közeledett feléjük. A menekvés teljesen ki volt zárva. Eric eléjük tett néhány lépést és Magnus — mit tehetett egyebet — követte.

— Gróf Magnus — kiáltotta Geraldine ragyogó mosollyal, — tehát ide kellett jönnöm, hogy önt viszontláthassam?

— Remélem, hogy nem ezért jött ide, — mondta Magnus egyszerűen, akaratlanul is kissé ridegen.

Miss Barker arcán árnyék futott végig.

— Nem is ezért jöttem, — felelte vontatott hangon, — jóbarátokat látogattam meg.

— És ön most mit csinál itt, Magnus gróf? — elegyedett a beszélgetésbe Tommy is, mialatt Ericnek leesett az állkapcsa a csodálkozástól.

— Lovászmester vagyok a Duff-féle Livery Stableben — vallotta be Magnus habozás nélkül az igazat.

— Ez lehetetlen! — kiáltotta Geraldine, míg Tommy elkomolyodott.

— Lehetetlen, miért? Az ember ott keresi a kegyerét, ahol találja.

— És nagyszerű tervei, amelyeket említett...

— Mindenem elpusztult.

— Ne beszéljen! A pensió égése alkalmából?

— Akkor.

— Well... ez borzasztó!

— Az. Majd másképp lesz.

— És ön most — komolyan lovászmester?

Miss Barker ezt a kérdést ugyan Magnushoz intézte, de mellette a Northey gyerekekre tekintett, aki vállat vont, majd igent bólintott.

Magnus nem felelt, csak pillanatig rajt' felejtette tekintetét a Barker leányon. És volt ebben a tekintetben valami szemrehányás, vád, kérésféle — a leány maga sem tudta, hogy micsoda, de kénytelen volt lesütni a szemét. Magnus pedig a fiúhoz fordult:

— Jőjjön, Master Eric, mert lovaink ki vannak hevülve és megfázhatnak. Uraim, hölgyeim...

Ezzel köszönt, megfordult a lovával és elindult. Eric bambán követte. Az autótársaság pedig szótlanul visszatért a gépkocsihoz.

Eric agyában lüktetett a vér és hosszú belső küzdelem után megszólalt:

— Mr. Murray — hebegte, — hát Mr. Murray nem is Mr. Murray, hanem Magnus gróf?

Ez egy ideig nem felelt, aztán ránézett a fiúra. Önkéntelenül elnevette magát Eric izgatottságán, kíváncsiságán. De nyomban ismét elkomolyodott.

— Úgy van, Master Eric, — mondotta, — az életnek vannak néha furcsa szeszélyei is. Emlékszik-e még arra, amikor arról biztosított, hogy engem «gentleman»-nek tart?

Eric szemei ragyogtak.

— Persze, hogy emlékszem — felelte.

— Az ép olyan helyes, mint kedves volt magától, — folytatta Magnus — és mivel maga is gentleman: nem fog tőlem megtagadni egy kérést.

— Követeljen tőlem, amit akar! Ha úgy kívánja,

levágatom a karomat magáért, — kiáltotta Eric extázisban.

— Nem vagyok olyan szerénytelen, — mondta Magnus megindultan, — csak ígérje meg nekem, hogy a Livery-Stableben nem árulja el senkinek sem, hogy nem hívnak úgy, amint ott gondolják.

— Esküszöm! — jelentette ki Eric lelkesedéssel és amikor a lovak sörényén át kezét fogtak egymással, a Northey gyerek úgy érezte magát, mintha lovaggá ütötték volna.

XIII.

A State-Department államtitkárának harmadik assistense házánál aznap egyébről sem beszéltek, mint Nicolas Magnus kalandos történetéről. A leányok, Geraldine, Isabel és Elinor a házikisasszony, egészen magukon kívül voltak, míg Mrs. Simmons — akinek a náthája örvendetesen javult és semmiféle aggodalomra sem adott okot, mint egyébként elejétől kezdve sem — és a férje, de még Tommy Barker is óvatosságra intettek. Szerintük annyi gyanus és hajótörött elem került át a régi világból, hogy kiváltképen az ilyen problematikus arisztokrata alakokkal szemben nem lehetett eléggé óvatos az ember. Bizonyára volt oka, hogy elhagyja régi hazáját és a társaságot, amelyhez tartozott, csinálhatott csunya adósságokat is, sikkasztott talán, vagy még nagyobb bűn nyomta a lelkét. De Geraldine nem engedte megtámadni védencét és egyszerűen utalt Magnus szerelmi regényére Solmingen hercegnővel, artózkodó viselkedésére, férfias nyíltságára stb.

— Ezen az emberen segíteni kell — jelentette ki lelkesen — és ezt meg fogom tenni. Beszélék papával s ő majd szerez neki olyan foglalkozást, amely megfelel műveltségének, tudásának, társadalmi állásának. Csak nem túrhetjük, hogy Magnus gróf szemünk láttára elmerüljön az életért való küzdelemben, idegen földön?

— Igazad van — helyeselt Isabel, — de azok után, amit nekem erről a különös emberről meséltél, nem fogja elfogadni a segítségedet!

— Rá fogom kényszeríteni, — felelte Geraldine, — lehetetlennek tartom, hogy ne lehessen vele okosan beszélni!

Másnap délelőtt az egész társaság — Simmons és felesége kivételével, de megszaporodva Warfield-dal, a ki nem bírta ki, hogy Geraldinet már napok óta nem látta s bizonyára azért is, mert a Magnus-ügynek valamilyen újabb fordulatától tartott, amiben nem is tévedett, — Eric Northey vezetése alatt bevonult a Duff-féle lovardába. A tulajdonos, az előkelő vendégek érkezésének hírére gyorsan előkeült, de zavarban volt, összevissza beszélt mindenféléről, szidta a kemény telet, amely rontotta az üzletét és dicsérte a fogatait, amelyeknél szebbet és elegánsabbat egyetlenegy másik livery-stable egész Washingtonban sem volt képes kiállítani.

De a társaság ezekre nem volt kíváncsi és a manége-be nézett, várva a híres lovászmester megjelenését. Magnus azonban nem volt látható, de még Danlor sem és csak ketten, akik már régebben jártak a lovardába, egy fiatal házaspár, gyakoroltak felügyelet nélkül. Ez abban az órában egészen szo-

katlan dolog volt és a Northey gyerek végül nem is tudta megállani, hogy ezt szóvá ne tegye.

— Hol van Mr. Murray? — kérdezte. Duff hebegett valamit, hogy nem tudja, mi lelte azt az egyébként pontos és józan embert, de este óta nem látta többé, mivel nem is jött haza aladni.

Az egész társaság összenézett.

— Micsoda? Tegnap óta haza sem jött? — kérdezte Geraldine.

Warfield maliciózusan mosolygott. Hátha mulatott a fiú — gondolta magában.

— Talán megsértettétek valamivel? — hallatta magát ismét Eric Northey, majdnem fenyegetően Duff felé fordulva. — Mr. Murray az én barátom — folytatta — és jaj annak, aki megbántja!

Duff csodálkozva nézett a magából kikelt fiúra.

— Nem bántotta őt senki sem, — tiltakozott élénken — ellenkezőleg. Danlor tegnap oly türhetlenül viselkedett, hogy kiadtam neki a járandóságát azzal, hogy rögtön hagyja el a házat. Murrayt pedig beültettem Danlor állásába és ő ezt szépen meg is köszönte. Azt hiszem, hogy ezzel talán nem sértettem meg a barátját, Master Eric?

Ezt mindenki belátta, de Magnus eltűnését semmiképen sem magyarázta meg.

— Ebben benne van annak a gaz Danlornak a keze! — kiáltotta Eric. — Hol van az a vén diszuó?

Duff vállat vont.

— Azt már nem tudom, — felelte kitérőleg — bár csak tudnám! Mert hiszen, ha Murray nem jön vissza, itt állok minden «támasz» nélkül.

Duff oly szerencsétlen arcot vágott, hogy Tommy Barker hangosan elnevette magát.

— A rendőrséghez még nem fordult? — kérdezte most Geraldine Dufftól.

A livery-stable tulajdonosa majdnem hanyatt vágódott, akárcsak az ördögöt emlegetnék előtte.

— Isten mentse meg az embert a rendőrségtől — kiáltotta. — Nem bánom, ha ellopják a legdrágább lovamat, csak rendőr ne avatkozzék az én dolgomba! Hogy a végén még engem csukjanak be, mert nem tetszik nekik a hajam színe! Nem, drága kisasszony, a rendő séghez én nem fordulok.

— Akkor én fogok hozzá fordulni — jelentette ki indignáltan Geraldine és Elinorhoz fordult. — A papád majd rendet fog teremteni, ebben nem kételkedem!

Mindenki helyeselt neki, kivéve Dufföt, aki a zsebében ökölbe szorította a kezét és oda kívánta az előtte ismeretlen Barker leányt, ahol a bors terem. De a társaság nem törődött vele, hátat fordított neki és alig negyedóra múlva megjelent a State-Departmentben, Simmons dolgozószobájában, ahol Geraldine előadta az esetet és intézkedést kért a titokzatos eset felderítésére, amire Elinor atyja rögtön telefonált is a rendőrfőnöknöknek, aki viszont szigorú vizsgálatot ígért.

A valóságban az történt, hogy mikor Magnus előtte való nap a Rock-Creeki kirándulásról hazatérve, belépett az irodába, gazdáját igen izgatott hangulatban találta.

— Jó, hogy jön! — szólt hozzá Duff lihegve és prüszkölve. — Ezzel a vén számár Danlorral már régen nem bírom kitartani és ép most tettem ki a szürét. Alig hogy ön kilovagolt a Northey gyerekekkel, betoppant ide és újból elkezdett lármázni, hogy vagy

Ő az úr a lovardában, vagy más, de az ön urhatnám-ságát nem tűri tovább. Nevetséges! Tökrészeg volt ismét és olyan szégyenletesen viselkedett, hogy attól kellett tartanom, hogy megint elmarad egy-két jó vendégünk, mert kihallatszott a botrány a lovardába. De rosszul számított ez az állat, amikor azt hitte, hogy levesz a lábamról. Én már régen megsokaltam a dolgot és most véget vettem a komédiának, mivel pedig Önnel nagyon meg vagyok elégedve, Ön fogja átvenni a lovarda vezetését.

— Köszönöm a bizalmát, Mr. Duff — felelte Magnus, akit ez a közlés meglepett — de nem szeretném, ha Danlor azt gondolná, hogy én turtam ki állásából!

— Ezzel ne törődjék — mondta Duff, — de egyébként megnyugtathatom e tekintetben is. Mert már akkor, amikor közzétettem azt a hirdetést, amelyre ön jelentkezett, eltökélt szándékom volt, hogy ha találok megfelelő embert, megválok Dufftól.

Ez a kijelentés eloszlatta Magnus aggályait, de az igazat megvallva, nem nagyon örült ennek a fordulatnak, amely őt abban a pillanatban láncolta még jobban jelenlegi, csak átmenetinek tekintett foglalkozásához, amikor a Barker leánnyal való találkozás hatása alatt elhatározta, hogy mielőbb hátat fordít a Duff-féle livery-stablenek és lehetőleg Washingtonnak is, ahol inkognitóját továbbra alig tudta fentartani. Ezek után azonban csak nem hagyhatta ott ő is Dufföt, azt az embert, aki átsegítette életének e nehéz napjain?

Délután már maga végezte egyedül a teendőket a lovardában és, mint rendesen, hat óra tájban felment az eddig Danlorral közösen lakott padlás-szobába. Valószínűnek tartotta, hogy találkozni fog

vele. Danlor bizonyára őt okolta elbocsátásáért és ez a gondolat Magnust igen kellemetlenül érintette.

Mikor belépett a szobába, különös kép tárult elé. A villany égett, az üres ládákból készített fal Danlor sarkában szét volt bontva, a ládák összetörve heverték szanaszét a legnagyobb rendetlenségben, régi ujságok, eltépett levelek, üres dobozok között. Lakótársának holmija pedig részben bent volt egy még le nem zárt málhában, részben ki volt készítve az ágyra és a közös asztalukra. Maga Danlor nem volt sehol.

— Hogy dühönghetett szegény öreg! — gondolta magában Magnus őszinte szájalommal a szívében, aztán levetette a kabátját és mint mindennap ilyenkor, hozzá akart látni a borotváláshoz. De amint leült az asztalhoz, megpillantott egy tárgyat Danlor holmija között, amely felhívta a figyelmét. Egy fénykép volt, divatját régen mult aranyvirágos álpacca keretben. A fénykép nőt ábeázolt, kivágott estélyi ruhában.

Magnus meghökkent. Ezt a képet ő már egész biztosan látta életében. Önkéntelenül áthajolt az asztalon és jobban szemügyre vette a fotografiát. De amint oda nézett, hátira zökkent, mert amit maga előtt látott, megdöbbsentette. A szeméhez kapott, fölugrott, néhány lépést tett a szobában föl-alá, majd ismét visszament az asztalhoz és most már kezébe vette a fényképet: nem tévedett. Az anyja volt, a saját édesanyja, fiatalabb éveiben, abban az időben, amikor maga a bécsújhelyi akadémiaiba került...

Remegő kezekkel ismét letette a képet az asztalra, de még mindig rémülettel tekintett rá. Szédült.

Hogyan került ez a kép ide? Danlor holmija közé? Mily összeköttetés létezett az anyja és Danlor között? Ki volt ez a Danlor?

Lázasan kezdett keresni a multban, földézte a régi csunya emlékeket, sorba vette az embereket, akikről tudta, hogy összeköttetést tartottak fenn anyjával és összeszorult a szíve annál a gondolatnál, hogy az a nő, akinek életét köszönhette, talán még rosszabb volt, mint sejtette...

De hirtelenül átvillant az agyán egy név, amelyet rég eltemetett volt, egy emlék, amelyről azt hite, hogy örökre kiszorította a lelkéből: Roland báró. Az az ember, akivel anyja Osztenében ismerkedett meg, aki bele bolondult abba a veszedelmes nőbe, ráköltötte szerény vagyonát az utolsó fillérig, váltót hamisított, hogy bűnös eszközökkel fentarthassa még idig-óráig nyomorult életét, akit aztán elítéltek és börtönre vetettek, míg végül, kiszabadulva a fogságból, kivándorolt Amerikába...

Hátha ő volt, akivel hónapokon át egy fődél alatt, egy szobában, néhány rozoga deszka által elválasztva, szította ugyanazt a levegőt s akit most ő miatta kitettek az utcára?

Abban az időben csak kétszer-háromszor találkozott volt ezzel az emberrel, akit nővére *Tóni bácsinak* szólított és szeretett. De ő gyűlölte, utálta az első pillanattól kezdve s a mikor a Roland-pör botrányába még a Magnus név is belekeveredett annak a révén, hogy a bírósági tárgyalás alkalmával anyjára mutattak rá, mint a bűn értelmi szerzőjére; a halált kívánta a becsületéről megfélemedezett embernek. És most...!

Ledült a székre és arcát két kezébe temette,

Eddig férfiasan elviselt mindent, amit a sors jónak látott kitalálni számára, beletörődött szellemi munkájának pusztulásába, a nélkülözésbe, nyomorúságos helyzetébe, de ez ellen föllázadt benne minden és legelőször életében úgy érezte, hogy valami fölötte álló sötét hatalom üldözi és minden áron kívánja vesztét.

Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó és belépett Danlor. Magnus feltekintett és úgy nézett rá, mintha át akarna látni a testén. De nem ismert benne Rolandra. Nem is tudta már különben, hogy Roland hogyan nézett ki. És mégis érezte, hogy ő volt.

Danlor sápadt volt, szeme mélyen be volt esve, nagy puha kalapja a fején gyűrött volt és piszkos.

— Ne zavartassa magát, — szólt tompán, halkán és zöldesen fénylő szemének tekintete nem ígért jót. Fél óra múlva itt is tehet, amit akar, korlátlanul, de addig nem engedem magamat kidobni...

Magnusnak össze kellett szednie egész erejét, hogy ki ne essen a szerepéből.

— Sajnálom, hogy összeveszett Mr. Duffel, — mondta nyugodtan, — de én nem tehetek a dologról. Semmi közöm hozzá.

Danlor ágyára dobta a kalapját.

— Erről még beszélünk — szólt és mintegy véletlenül felvette revolverét, amely szintén az asztalon feküdt, egy ideig nézegette, majd zsebre tette. Aztán hozzá látott a csomagoláshoz.

— Ennek fele se tréfa, — gondolta magában Magnus és önkéntelenül elmosolyodott. T hátt még ilyesmire is el lehetett készülvé...!

Fölkelt és leült az ágya szélére, ahol keresztbe tett karokkal maga elé nézett, mintha nem is figyelne

többé társára. Danlor közben belenyomott még néhány ruhadarabot és egyéb tárgyakat, ezek között a fényképet is a málhájába, a többi holmiját ujságpapirosba csomagolta és mikor mindennel elkészült, felvette rövid kis bundáját, amelyet a lovardában is viselt, amióta hideg lett, fejére csapta a kalapját, felkapta a málháját a vállára és a csomagot a hóna alá vette. Aztán az ajtó felé indult, de mielőtt elhagyta a szobát, mégegyszer hátra nézett.

— A viszontlátásra, Mr. Murray! — mondta különös hangsúlyozással és kiment.

Magnus nem szólt semmit. Hallotta Danlor néhez lépteit a lépcsőházban, aztán csönd lett. Egy ideig még ott ült az ágyán, de később, mintha el akarná űzni a sok kínos és csunya gondolatot, gyorsan felugrott, megmosakodott és rendbehozta szegényes öltözetét. Majd elment az istállóba, meggyőződött róla, hogy minden rendben van, néhány utasítást adott az éjjelesnek s aztán maga is elment hazulról.

Volt az U-Streetben, a 18th Street közelében egy kis vendéglő, egy bérpalota pincéjében, a *The Wyoming*, ahová járt, ha nem kísérte el Danlort az utóbbi által látogatott korcsmába, Oregon-Streetbe. A *The Wyoming* egyszerű tiszta hely volt, ahol kishivatalnokok, kereskedősegédek, de még soffőrök és kocsisok is megfordultak; nők csak ritkán és mindig férfiak kíséretében. Ott kapott villásreggelit 25 centért, estebédért pedig 50 centet fizetett italok nélkül. Megvolt a megszokott asztala egyik sarokban s a vendéglős, egy Róka Máté nevű magyar ember, akit vendégei azonban már csak Rócker néven ismertek, különös figyelemben részesít-

tette Murray urat, mert ez egy alkalommal, amikor hallotta, amint Róka a csaplárral magyarul beszélt, elmondta neki, hogy honfitársa. Magnus szívesen eldiskurált ezzel az egyszerű józan emberrel és az a néhány magyar szó, amely ott, messze a közös hazától elhangzott, kedves volt a két férfi előtt, akiknek szívét ilyenkor valami végtelenül meleg érzés fogta el.

Odament Magnus aznap este is, igaz, kerülő úton. Jól esett neki a friss, kellemes levegő, amely átfújta és lehűtötte a kiállott izgalmak után. Washington szép, széles utcái ragyogtak a hóban és az emberek jókedvűen siettek el a villamos ívlámpák alatt. Mikor aztán belépett a meleg, ételszagú levegőbe, Magnus leült a megszokott helyére és hozzálátott az ebédjéhez, mialatt Róka uram szóval tartotta. De nem volt éhes, inkább csak kényszerítette magát az evésre, nem figyelt Róka fejtegetéseire sem, szórakozott volt.

Még a Barker leány hirtelen feltünése is teljesen háttérbe szorult a Danlor holmija között felfedezett fénykép titokzatos esete mellett. Igaz, hogy számára a múlt nem létezett többé, szakított volt az anyjával már évekkkel azelőtt, úgy hogy mindent került, ami erre a nőre emlékeztette. Azért mégis sajnálta, hogy nem derítette ki Danlor titkát és nem győződött meg róla, hogy az az ember csakugyan Róland volt-e, avagy talán mégis más valaki, akinek előtte még ismeretlen szerepe volt anyja életében. De ha Róland volt s Magnus ezt több mint valószínűnek tartotta, akkor a sors valóban kegyetlen játékot űzött vele, amikor őt éppen ezzel az emberrel hozta össze az új világban. Őt Magnus

Miklóst, aki azért keresett új hazát, hogy a mások által beszennyezett névnek becsületes hírét becsületes munkával helyreállítsa, — a tisztességes emberek társaságából kitett becsstelen Rolanddal — őt, akinek lelke tiszta volt, mint kint a ragyogó hó, — az erkölcsi halottal, akinek emlékéhez a Magnus név fényének romlása fűződött. Az áldozatot — hóhérral.

Mikor befejezte ebédjét, elbúcsúzott Rókatól és hazafelé indult. Ismét erősen havazott és sűrűn hullottak alá óriási hópelyhek, amelyek rátapadtak kabátjára és sapkájára, úgy hogy pillanat alatt maga is egész fehér lett. Az utca el volt hagyatva és csipős szél járta át testét, mert bizony csak ócska, silány anyagból készült, bekecsszerű kabát volt rajta. Meggyorsította lépteit.

Amint a rövid és sötétebb Willard-Street sarkához ért és azon be akart fordulni, egy teljesen hóborította férfialakkal találta magát szemben, aki előugrott az árnyékból.

— Nesze, gazember! — kiáltotta Danlor, mert ő volt — és valami fényes, kemény tárggyal Magnus fejéhez sújtott. De Magnus ösztönszerűleg karjával védte ki az ütést, villámgyorsasággal megragadta támadójának kezét és kicsavarta belőle azt, amit benne tartott. Forgópisztoly volt, amely leesett a földre. Azonban a másik sem volt rest. Kiszakította kezét és két öklével mért gyors egymásutánban több ütést Magnus fejére, úgy, hogy ez pillanatra elkábult és elcsúszott. De esés közben teljes erővel térdbe rúgta sarkával ellenfelét, úgy hogy ez a nagy fájdalom következtében elkezdett tántorogni. Ezalatt Magnus lábraállt és rávetette magát Danlorra,

torkonragadta és letéperzte. Danlor kiáltani akart, de Magnus rátérdelt a mellére és kötött keztyűjével betömte a száját. A másik egy ideig kapálódzott, rúgott és hánykolódott, aztán feladta a küzdelmet és könyörögve összekulcsolta két kezét.

— Nem fog kiabálni? — kérdezte Magnus. Danlor nemet intett, mire Magnus kivette szájából a keztyűt. Danlor merev, ijedt szemekkel tekintett rá. Magnus pillanatig gondolkozott.

— Könyörüljön meg egy sorsüldözött, elkeseredett emberen, — nyögte Duff volt lovászmestere — én valamikor jobb napokat is láttam...

— és börtönt is, báró úr — tette hozzá Magnus magyarul és felkelt.

Danlor, mintha villamos áramot bocsátottak volna keresztül a testén, görcsösen összerázkódott és eltakarta az arcát.

— Nem igaz, — mondta lihegve — nem igaz... érti?

De Magnus eleget tudott, lerázta magáról a havat és indult. Alig tett azonban húsz lépést, revolverlövés dörent el mögötte, majd egy másik, meg egy harmadik. Azt gondolta első pillanatban, hogy a szerencsétlen ember elkeseredésében maga ellen fordította a fegyvert. De amint hátranézett, látta, hogy Danlor futólépésben utána rohan, ráirányítva fegyverét. Magnus visszafordult.

A lövésekre kinyílt néhány ablak s a másik oldalon rendőr lépett ki egy kapuból. Egy férfi, polgári öltözetben követte.

— Fogjátok meg! Fogjátok meg! — ordította Danlor rikácsoló hangon — meg akart gyilkolni!

A rendőr és a kísérője habozott. De Magnusnak,

amint megpillantotta a rendőrt, rögtön eszébe jutott, hogy többször hallotta Duff szájából, hogy az ember el van veszve, ha rendőrséggel gyűlik meg a baja Amerikában. Ennélfogva, akármilyen furcsának is találta elkerülni az ő esetében az igazságszolgáltatást, mégis Duff felfogásához tartotta magát és elkezdett szaladni, ahogyan csak bíták a lábai.

— Fogjátok meg! Fogjátok meg! — kiáltotta újból Danlor és ismételte most már a rendőr és a másik férfi is, akik mind a hárman futva követték.

A 18. utcához érve, Magnus ezen szaladt tovább, majd a T-Street sarkán megváltoztatva az irányt, ezt a szélesebb és a sűrű havazásnak dacára még ilyenkor is népesebb utcát követte. De üldözői nem hagyták abba és még néhány fővel felszaporodva, rohantak utána. A helyzet kritikus volt, mert a járókelők figyelmessé lettek a dologra s közülök is egy-kettő elkezdte futólépésben követni. És ebben a pillanatban Magnus, aki még sohasem volt hasonló helyzetben, ösztönszerűleg egy régi suhantrükkhöz folyamodott. Ugyanis maga is elkiáltotta magát, hogy «fogjátok meg!» és láthatatlan szökevény irányába, maga elé mutatva, biztatta az embereket, vegyenek részt ők is az üldözésben. És az emberek kötélnek álltak. Elkezdtek szaladni, egyik elcsúszott a hóban és elvágódott, ketten belebotlottak, egy fiatal gyerek, akinek élénk volt a képzelőtehetsége, szaladva és lihegve már magyarázgatta környezetének, hogy gyilkost üldöznek, aki ott szalad elől, valahol, véres kendővel a kezében, két rendőr a 14. utca sarkán szintén hozzájuk csatlakozott s míg a Vermont Avenueig értek, már

lehetek vagy kétszázan is. De Magnus akkor már nem tartott velük, mert előbb, a 13. utca sarkán befordulva, abba hagyta saját maga üldözését és rendes lépésben folytatta útját, nem törődve a félrevezetett tömeggel. Útközben észrevette, hogy balkarján valami meleg fut végig, belenyult kabátja ujjába és látta, amint a keze véres lett.

— Tehát mégis legalább egyszer eltalált a kutya — gondolta magában és örült, hogy nem vérzett jobban, mert ez különben még elárulta volna.

Gondolkozott a helyzetén. Danlor, vagy jobban mondva Roland bosszúvágyában, elkeseredésében, esetleg nem lesz hajlandó ennyiben hagyni a dolgot és képes lesz arra, hogy még másnap is rázúdítsa a rendőrséget. Bár világos volt, hogy egy félig-meddig pártatlan bíróságnak rögtön fel kellett ismernie, hogy az elbocsátott lovászmesternek és nem a helyébe került másiknak állt érdekében az éjjeli támadás, Magnusnak semmi kedve sem volt ahhoz, hogy mindenféle kellemetlen kihallgatásoknak tegye ki magát, amelyek során esetleg még eredetének, valódi kilétének kérdését is megbolygatták volna. Hogy pedig még ez a botrány is Barkerék tudomására jusson a minden csekélységet felfújó amerikai lapok révén: azt meg épenséggel el akarta kerülni. A livery-stable lovászmesterének tisztjéről végül már amúgyis le akart tenni már régebben és a zsebében lévő megtakarított százhatvanöt dollár elég volt arra, hogy más, megfelelőbb foglalkozásig biztosítsa megélhetését.

Miután ezeket megállapította, azt mondta magának, hogy tulajdonképpen semmi célja sincs annak, hogy még csak egy napig is tovább maradjon Wa-

shingtonban. Egyesegyedül a lovakat sajnálta, meg magát a lovaglást. De aztán New-York jutott eszébe, felhőkarcolóival, kikötőjével, lázasan lüktető életével. Feltűnt előtte a fénytengerbe mártott Broadway, látta a feje fölött száguldó *El* vonatokat, hallotta az egymást taszigáló, kapkodó, nyüzsgő embertömeg tompa moráját. És ellenállhatatlan erővel húzta, vonzotta valami vissza a világ leg-hatalmasabb városába és úgy érezte, hogy ott, ahol milliók keresték és meg is találták a boldogulás lehetőségét, az ő számára is volt hely!

Két órával később már az express tágas, jól fűtött Pullman-kocsijában ült és érdeklődéssel nézte, amint a fekete hálókocsi-ember vigyorogva, mókázva, kényelmes, puha ágyat készített el számára.

XIV.

A vonat berobogott a new-yorki Penna R. R. központi pályaudvarába és Magnusnak olyanféle érzése volt, mintha haza érkeznék. Még meg sem állt a vonat, már leugrott és útitársaival együtt sietett a kijárat felé. Sebe a bal karján, amelyet a Pullman-kocsi mosdókamrájában épen csak kimosni és zsebkendőjével bekötözni volt alkalma, égette kissé, amiért is feltette magában, hogy orvossal vizsgálattja meg a lövést. A sors, amely bizonyára érezte, hogy vannak vele szemben bűnei, amiket jóvá kell tenni, ez egyszer gondoskodott róla, hogy jó kezekbe kerüljön.

Amint ugyanis kilépett az utcára s a villamos irányába tartott, hogy ismét felkeresse a Herbert's Private-Hotelt, amelyben a tűzkatasztrófa után

talált szállást, dr. Movriksba ütközött, a clevelandi orvosba, akivel még a «Deutschland»-on barátkozott össze.

A két férfiú őszintén megörült egymásnak és Movrik elmondta, hogy Washingtonba utazik, ahová még az orvosi kongresszus költségeinek rendezése és bizonyos hivatalos kiadmányok megbeszélése céljából hívták. De még mialatt beszélt, okos, élénk tekintetével végigfutott Magnus külsején, aztán így szólt:

— Ne vegye rossz néven nyiltságomat, gróf úr, de ön nekem nem tetszik. Határozottan megváltozott, amióta utóljára volt szerencsém, sőt mintha szenvedő volna.

— Semmi bajom a világon, — felelte Magnus nevetve — kivéve azt, hogy tegnap egy szeretetreméltó ú'onálló belém lőtt és hogy még nem volt alkalmam a sebet rendesen bekötözni!

Ezzel kissé felhajtotta kabátja ujját és megmutatta Movriksnak a kezelőjét, amely barna volt az odata padt vértől.

Az orvos összecsapta a kezét, majd az órát nézte.

— A vonatom ugyan öt perc múlva indul, — mondta — de ha már találkoztunk, nem fogom magamat megfosztani attól a szerencsétől, hogy legalább pár órát ne töltsék a társaságában, feltéve persze, hogy nem vagyok terhére!

— Ellenkezőleg, kedves doktor úr, de csak nem fogja miattam lekésni a vonatot?

— Jár annyi vonat ezen a vonalon, hogy nem is tudom hányszor juthatok még ma Washingtonba. Egyszerűen a déli expresszrel megyek és most jőjjön velem a Lavatoryba!

Movrik a ruhatárba sietett, elővette táskájából a szükséges kötőszereket és aethert, — Amerikában az ember sohasem tudja, hogy utazás közben, mikor van szüksége ezekre a dolgokra, — elvezette Magnust a pályaudvar mosdóhelységébe, fülkét nyitattott és hozzálátott a munkához. Rövidesen megállapította, hogy a golyó, amely a felső bal kar külső oldalába fúródott, csontot nem érintett. Csakhamar meg is találta a bőr alatt és ki is vette. A lövedéknek nem volt annyi ereje, hogy mégegyszer átfúrja az epidermist.

— Szerencséje volt, — szólt Movrik — mert ép oly jól be is hatolhatott volna a hátába, ámbar azt hiszem, hogy ott is megakadt volna a bordák között. De most mesélje el, drágalátos gróf uram, hogy s mint jutott ehhez a hamisítatlan amerikai emlékhöz?

Magnus néhány szóval elmondta esti kalandjának történetét, de elhallgatta az előzményeket, valamint azt is, hogy egyáltalában ismerte a támadóját.

Miután sebe jól ki volt mosva és Movrik azt szeretetteljes gonddal bekötözte, az orvos azt kérdezte Magnustól, hogy állandóan New-Yorkban lakik-e és meg van-e elégedve azzal a penzióval, amelyet annak idején választott?

Magnus elmondta a Murray-penzió égését és már közel volt ahhoz, hogy feltárja Movrik előtt egész szomorú helyzetét, amely holmijának pusztulása folytán beállt. De nem tette. Visszatartotta az a gondolat, hogy az orvos, aki már annak idején is oly rendkívüli szívességet tanúsított iránta, bizonyára most is minden rendelkezésére álló eszközzel

segítségére sietne s azt elfogadni nem akarta, sem tőle, sem mástól. Nem kívánta, hogy *megmentsék*, maga akart boldogulni saját erejéből, vagy pedig belepusztulni abba a küzdelembe, amelyhez vagy volt ereje, vagy nem. Ha nem volt : nem is érdemelte meg, hogy jobbra forduljon a sorsa.

Beszélgetés közben ismét kiérték az utcára s miután Magnus még nem reggelizett, Movrik bevitte egy szemközt levő barba, ahol letelepedtek és teát rendeltek. Pompás sandwichek, vaj, jam hozzájárultak a hangulat emeléséhez.

Movrik egy ideig igyekezett kiszedni Magnusból valamit, ami életére, foglalkozására, viszonyaira nézve tájékoztatta volna, mert sejtette, hogy a fiatal gróf ügyei nem állanak a legjobban. De amikor észrevette, hogy Magnus nem óhajt nyilatkozni, tapintatosan kerülte ezt a témát és kezdett a saját dolgairól beszélni. Elmondta, hogy a washingtoni kongresszusnak szép és komoly sikere volt és látható örömmel regisztrálta azt a tényt, hogy különösen magyar orvostársai is nagy elismeréssel nyilatkoztak arról az előadásról, amelyet maga tartott, pedig volt köztük egy tanár, aki a régi időkben ismerte s akkoriban szintén nem valami szépen viselkedett iránta. Az illető most persze már báró volt.

— Miről tartott előadást? — kérdezte Magnus.

— Amint talán hallotta, patologus vagyok és mint, aki évek óta nagyobb ipari góczpontokban lakom — mielőtt Clevelandban letelepedtem, évekig Pittsburgban éltem — alkalmam volt széles körökben, kivált a munkásságnál meglehetősen nagy és sokoldalú gyakorlatra szert tennem, ami

azt a meggyőződést érlelte meg bennem, hogy sem a tömegpszichológiával, sem pedig a szegényebb osztályoknál előforduló és, sajnos, igen gyakori idegrendszerbeli zavarokkal még nem foglalkoznak eléggé a tudományos körök. Ennélfogva ezeknek a kérdéseknek szenteltem minden szabad időmet és sikerült is bizonyos, nézetem szerint értékes és megdönthetetlen elveket felállítanom, amelyeket kisebb-nagyobb tanulmányok alakjában bocsátottam szak-társaimnak rendelkezésére. A Pittsburgban oly gyakori bányaszerencsétlenségek, majd utóbb a néhány év előtti nagy robbanás a Standard Oil-Co telepén és hasonló szerencsétlenségek, a kisebb-nagyobb, vagy épenséggel halálos sérüléseken kívül, sokkal több esetben idéznek elő lelki betegséget, mintsem eddig gondoltuk és az ezen a téren szerzett tapasztalataimról tájékoztattam is a legutóbbi kongresszus tagjait, *«ijedtség okozta exogen psychosis gyógyítása suggestív úton»* címen tartott előadásommal. De ezek bizonyára nem érdeklik gróf urat és bocsánatot kérek, hogy kissé hosszadalmasan — —

— Ellenkezőleg, — szakította félbe Magnus az orvost — a dolog engem jobban érdekel, mintsem gondolná. Megengedi, hogy feltegyek egy kérdést, amely nézetem szerint az ön szakmáját érinti?

— Parancsoljon velem.

— Volt-e már dolga doktor úrnak beteggel, aki vasúti szerencsétlenség folytán örült meg?

— Hogyne! Épen tavaly történt, hogy a Lake Shore & Michigan Southern Railroad egyik munkásszállító vonata töltésszakadás folytán Cleveland közelében lezuhant a mélységbe. Öt embeure emlékszem, aki akkor lett elmebajos az ijedtségtől s ez a

lényeg; a külső körülmények a diagnózis szempontjából háttérbe szorulnak.

— És milyenek a kilátások a gyógyulásra nézve?

— Erre így, általánosságban felelni bajos, mert hiszen az illető egyén egész idegrendszerének állapotát is figyelembe kell venni. Határozottan gyöngeszervezetektől eltekintve, a teljes gyógyulás biztosnak tekinthető.

— Igazán? Jaj, kedves doktor úr nem is tudja, hogy engem ezzel a kijelentéssel milyen boldoggá tett! — kiáltotta Magnus és szeme ragyogott.

— Van ugyanis egy kedves barátom, — igaz, hogy csak egyszer beszéltem vele életemben — aki h sonló helyzetbe került...

Aztán elmesélte Max Pearson esetét és elmondta, hogy Seymour tanár miként nyilatkozott a bajról s hogy szerinte Pearson soha életében rendes szellemi munkára nem lesz többé képes.

— Nem ismerem az esetet, — szolt Movrik — s így nem áll módomban felőle nyilatkozni, de azt hiszem, hogy Seymour, akit egyébként ma az első patologusnak tartanak, téved. Egy orvos, aki elvből csak milliomosokat kezel, nem is rendelkezhetik azzal a praxissal, amely a psychopathia terén talán szükségesebb, mint bármilyen más téren.

— Elvállalná-e Pearson kezelését? — kérdezte Magnus.

Movrik gondolkozott kissé.

— Seymourral való konzultálás esetén és akkor, ha meggyőződnek róla, hogy nézeteink eltérnek: igen.

Magnus megragadta Movrik kezét.

— Köszönöm, drága jó doktor úr, — mondta

izgatottságtól remegő hangon. — Tehát fölhatalmaz engem, hogy ez irányban tegyek lépéseket?

— Föl, bár ha csakugyan lenne valami a dologból, ez egyértelmű volna azzal, hogy hetekig, talán hónapokig le kellene mondanom rendes praxisomról.

— Tudom, — felelte Magnus, — de az anyagiak ez esetben nem játszanak szerepet!

— Lehet, — jegyezte meg Movrik mosolyogva — az orvosnak azonban vannak erkölcsi kötelezettségei is ...

— Bocsásson meg, hogy erről megfeledkeztem, — szólt Magnus — de ön egyetlen reményem!

— Rendben van, — felelte Movrik jóságosan nevetve — boldog volnék, ha kiérdemelhetném a barátságát!

Ujból kezét fogtak egymással és bizonyos megindultság vett rajtuk erőt. Magnuson azért, mert ismét látta maga előtt Pearson hatalmas, erőteljes alakját, viruló egészségben, teljes munkaképességének birtokában, Movrikon pedig, mert érezte, hogy a fiatal grófnak minden szava olyan igaz és őszinte volt, mint kék szemének majdnem gyermekes tekintete. És ezek után Magnus el is mondta Movriknak, hogy mit jelentett ránézve a Peasont ért baleset és milyen önző érdekei fűződnek felgyógyulásához. A közöltek után Movrik már épen-séggel nem sajnálta az előbb tett ígérését.

Az orvos elutazott Washingtonba, míg Magnus egyenesen Emmerson mérnökhöz sietett, aki kérésére, Pearson állapotát illetőleg inkább pesszimisztikusan nyilatkozott. Hivatkozott e tekintetben Seymour tanárra, akivel ép aznap reggel folytatott behatóbb beszélgetést, aztán említette, hogy

Pearson édes anyját és nővérét, egy idősebb kis-asszonyt, aki a háztartását vezette, az eset annyira elővette, hogy a két nő, aki csakis Pearsonnak és Pearsonért élt, közel volt a búskomorsághoz.

— Nos hát, — pattantotta ki Magnus — jó hírt vihet a hölgyeknek! Van remény, de nemcsak hogy van remény, hanem egészen biztos, hogy Pearson meg fog gyógyulni!

Aztán elmondta a Movrikkal való találkozását, említette az orvos tanulmányait, kiváló szakértelmét, a washingtoni kongresszuson tartott előadását.

Oly lelkesedéssel, oly meggyőző erővel beszélt, hogy Emmersont rövidesen megnyerte az ideának. Följegyezte Movrik címét és kijelentette, hogy még az nap felkeresi a Pearson-hölgyeket.

Magnus azzal a tudattal távozott Emerson irodájából, hogy Movrik meghívata biztos és csak az okozott neki némi aggodalmat, vajjon Seymour könnyűszerrel ki fog-e engedni kezéből egy olyan súlyos embert, mint amilyen Pearson volt? De aztán azzal nyugtatta meg önmagát, hogy Movrik bizonyára erélyesen fog föllépni, ha a körülmények így parancsolják.

A legközelebbi Child's Dairyben elfogyasztott villásreggeli után, Magnus a Ninth Avenue «El»-jére szállt, hogy felkeresse volt szállóját, a Herbert's Private Hotelt. Az ismert utca-negyedben leszállva, nem tudta megállani, hogy be ne nézzen a 38. utcába, ahol valamikor a Murray-pensió állott. Amint végigment azokon az utcákon, ahol első amerikai impresszióit szerezte, különös érzés fogta el. Eszébe jutott útja Pohlmanhoz, majd Pearson-

hoz, csalódásai, reményei, a híres luncheon a Waldorf Astoriában!...

Alig néhány hónap telt el azóta s mi mindenen kellett közben átesnie! Az volt az érzése, mintha nagyon megváltozott volna, mintha nem volna ugyanaz az ember, aki akkor volt. Mintha valami kemény, jeges kéreg képződött volna szíve körül, amely érzéktelenebbé tette a külső impressziók, de még a lelkében végbemenők iránt is, ép úgy mint meg volt fagyva az út, amelyet taposott és amint hidegebb és ridegebb volt maga a város, amelynek utcáit ellepte a hó. De ez az érzés nem volt kellemetlen Magnusnak, sőt azt találta, hogy ez a kéreg a szíve körül megerősítette, megacélozta egész lényét; a lázas élet, a mozgalmas forgalom, amely körülvette, nem váltotta ki többé belőle a féltelmet attól, hogy talán meg nem állhatja a versenyt többi embertársaival, nem idegesítette, nem imponált neki többé; az a tudat hatotta át, hogy sok kellemetlenség érheti ugyan még életében, de nem kerülhet többé szembe olyan hatalommal, amely eltiporhatná, kivéve a halált. Erre pedig nem gondolt és a remény, hogy közbelépésével esetleg megmentette Pearsont az élet számára, bizakodóvá, jókedvűvé tette.

Ez a hangulata lelkes örömmé fokozódott, mikor a volt Murray-penzió helyéhez érve, hatalmas építőállvány-konstrukciót pillantott meg, amelyen kívül és belül sereg napszámos és munkás mászott fel és le, dolgozott, cipelt, kalapált, míg az állvány homlokzatán óriás tábla hirdette piros betűkkel, hogy a «Murray-penzió most 56. Morningside Drive West, a 117. utca sarkán létezik». Azok számára

pedig, aki netalán második tűzvésztől félték, megnyugtatósként még az állt ott, hogy :

«NEW MODERN FIREPROOF BUILDING».

Ezt látni és visszasietni a Ninth Avenuera, majd ismét felszállni az *El*-re, Magnus szemében a világ legtermészetesebb dolga volt. Ha nem is gondolhatott arra, hogy az új Murray-penzióba szálljon, mert hiszen ma nem rendelkezett azokkal a biztató kilátásokkal, amelyekre való tekintettel annak idején ezt a fényűzést megengedhette magának, mégis látni kívánta Mrs. Andersont, esetleg a többieket is, kikkel valamikor oly kellemes, gondtalan pillanatokot töltött. Elképzelte Florencet és Blanchet, a puritán Green-szülőket, Rev. Grant komoly ábrázatát, a kefehajú színészt, Culleton szerkesztőt és nővérét, akik azóta már saját lakásukba költöztek! Vajjon kit fog ezek között ott találni az új Murray-penzióban? Nem tartott soká és megtudott mindent.

A szép, új, tízemeletes saroképület, amelyben a penzió volt, gyönyörű helyen feküdt, nagyjából a Morningside-Parkra nyíló ablakkal; üzletek, kirakatok nem voltak a házban, amely eredetileg is csak magánlakások számára készült. Mikor Magnus belépett, portásszerű alkalmazott fogadta, akinek a sapkáján a *The Murray* szavak voltak olvashatók.

— Örvendetes újítás! — gondolta Magnus magában; — a derék Mrs. Anderson most bizonyára a legelső három emeletet választotta.

— Hol találom Mrs. Andersont? — kérdezte.

— Első emelet, második ajtó jobbra, — felelte a

portás — de figyelmeztetem, hogy cselédek és alkalmazottak csak a hátsó lépcsőt használhatják. Az udvaron át, első kapu balra.

Magnus meghökkent. Első pillanatban viszkedett a tenyere, de aztán elmosolyodott.

— Vagy úgy! — mondta és az udvar felé ment. Ez az ember nem akarta őt megbántani. Ő csak ahhoz tartotta magát, ami az utasítása volt. Viszont arról, hogy nem ismerte föl benne a gentlemant, a grófot, az essexi király ivadékát, hát bizony, erről igazán nem tehetett. Rövid bekecyszerű kabátjában, csizmában, sapkában, csakugyan cseléd, alkalmazott lehetett csupán. Felment a hátsó lépcsőn. Szerény sárga réztábla *Anderson* felírással megmutatta neki, hogy ebben a házban az I. emelet csakugyan az első és nem a II. volt. Becsöngetett. Ismeretlen szobaleány, de abból a csinos, tiszta fajtából, amely a régi penziót is jellemezte, nyitott neki ajtót.

— Mrs. Anderson itthon van? — kérdezte Magnus.

— Igenis, itthon, — felelte a leány — és már nagyon várja a vadat, amelyet Sharp úr még dél-előttre ígért. Vagy nem amiatt — —

— Nem, — szólt Magnus, akit már az sem lepett meg, hogy bizonyára Sharp úr kifutójának nézték — csak jelentse be úrnőjének, hogy a régi Murray-penziónak egy lakója van itt, aki örülne, ha üdvözölhetné.

A szobaleány csodálkozva nézett végig a régi penzió volt lakóján, aztán eltűnt és csak néhány percz múlva tért ismét vissza.

— Mrs. Anderson rögtön ki fog jönni, — jelentette.

— Tehát ő sem bízik egészen — gondolta magában Magnus, aki alapjában véve nagyszerűen mulatott az eseten. Még néhány hónappal ezelőtt talán végképen elkeseredett volna rajta.

Mikor Mrs. Anderson kijött a szobából, azonnal felismerte Magnust és hangosan felkiáltott:

— Good gracious, count Magnus! Micsoda meglepetés!

Összeszidta a cselédét, hogy nevezte be a vendéget a szalonba, majd betessékelte Magnust a lakásba, levetette vele rövid kis télikabátját, leültette, százszor összecsapta a kezét és ezer kérdéssel ostromolta. A lakásban minden új volt, a sok vánkos hiányzott s a falon alig volt kép, csak Anderson életnagyságú fényképe uralta a szobát, amelyben ültek.

Magnusnak elejétől kezdve el kellett mesélnie élményeit, miközben Mrs. Anderson minduntalan félbeszakította: — Poor dear boy! Poor dear boy!

— És most mit fog kezdeni? — érdeklődött végül.

— Magam sem tudom, — felelte Magnus, akinek ez a baráti fogadtatás Mrs. Anderson részéről láthatóan jól esett, — majd azt teszem, amit Washingtonban tettem: előveszek egy lapot és böngészem az apróhirdetéseket. Hátha ismét akad valami lovászmesterség, vagy hasonló díszes foglalkozás?

— Erről szó sem lehet! — tiltakozott Mrs. Anderson. — Ezt egyszerűen nem engedem!

— Mit csináljak? — mondta Magnus nevetve, aztán elkomolyodva hozzátette: — Mindenekelőtt olyan állásra szándékozom ez alkalommal pályázni, amely megengedi nekem, hogy mellette néhány órát saját ügyeimnek is szentelhessek. Rengeteget kell

írnom, rajzolnom, hogy pótolhassam azt, amit a tűz elpusztított s ha módját ejthetném annak, hogy hébe-korban valami kémiai laboratóriumba jár-hassak, akkor — —

— Hogyan? — szakította őt félbe Mrs. Anderson és felugrott. — Azt hiszem meg van, amit keres!

Ezzel a telefonhoz sietett, bemondott egy számot, mire Magnus a következőket hallotta:

— Halló! Maga az Lionel? Jó, hogy otthon találom. Edith hogy van? Nem fázott meg tegnap este? Ennek valóban örülök. Mondja meg neki, hogy csókoltatom! Hogyan? Ezért nem volt érdemes magát megzavarni munkájában? Igaza van. De nem is ezért zavartam. Mondja csak: talált-e már valakit Harrison helyébe? Igen? Vagy úgy! Tehát nem biztos? Még nem is beszélt az illetővel? Azt kérdezem, hogy még nem is beszélt-e az illetővel? Nem? Akkor ne is beszéljen vele egyáltalában és jöjjön át azonnal! Azonnal, érti? Tessék? Nem ér rá? Mi az a sürgős dolga? Halló! Nevetséges! Tegye le a fuvógépet és siessen! Hogy miért? Hát azért, mert megtaláltam a maga számára azt az embert, akit napok óta keres. Hogyan? Nem, nem várhat, egy pillanatig sem várhat s ha nem siet, Lionel, más viszi el az orra elől. Igen, igen, csak siessen. Egy negyedóra múlva várom, rendben van!

Mrs. Anderson letette a kagylót és diadalmasan nézett Magnusra.

— A maga kis mamája mégis csak okos asszony, — mondta nevetve. — Meg sem érdemli, hogy a gondját viselem! Miért nem jött hozzám azonnal a tűz után?

Magnus nem igen tudta, mit feleljen, de sokkal

inkább azt szeretne volna tudni, hogy Mrs. Anderson kivel és miről beszélt az imént? Az asszony ezt észrevette és rögtön meg is adta a szükséges felvilágosítást:

— A sógorommal beszéltem, Lionel Daviesszel. Nővérem férje, egyébként igen aranyos ember, de kissé bolond és inkább idealista, mint üzletember. Kémiai laboratóriumot tart fenn, közel ide, Manhattanben. A tűz után édes anyámmal együtt ő hozzám menekültünk s ott laktunk négy hétig, míg az új penzió berendezésével elkészültem. A sógoromnak, tudom, szüksége van egy olyan emberre, mint amilyen ön. Nemsokára itt lesz és akkor személyesen beszélhetik meg a dolgot.

— Valóban nem tudom, mivel érdemeltem meg ezt a sok jószágot, — szolt Magnus — de kérdés, meg fogok-e felelhetni Mr. Davies igényeinek.

— Csak bízza ezt én reám, kedves barátom, — felelte az asszony. Annyira mindenesetre ért a mesterségéhez, mint az öreg Harrison, aki vagy tíz évig sógorom hátramosztója volt, míg végre egy vegyi vizsgálat alkalmával inficiálta magát és elköltözött a másvilágra. Tudja mi volt ez a Harrison, mikor a sógorom felfogadta? Kereskedősegéd egy festéküzletben! Most azonban jöjjön, keresünk szobát a maga számára!

Magnus habozva felállt.

— Mrs. Anderson, — mondta zavartan — azt hiszem, hiába keres szobát számomra a penzióban! Hiszen igaz, hogy akkor sem voltam gazdag, de ma — —

— Azt akarja, hogy komolyan megharagudjak magára? — szolt rá Mrs. Anderson és tréfásan

összehúzta a szemöldökét. — Még ha egy árva centje sincsen, sem engedem, hogy máshová menjen, érti?

— Ennyire még sem vagyok, — felelte Magnus, — van vagy százötven megtakarított dollárom és mintegy háromszázötven a bankáromnál, csak az a baj, hogy elégett a hitellevelem és nem tudom felvenni a pénzemet!

— Hát akkor mit akar egyáltalában? — mondta Mrs. Anderson — egyébként lesz a sógoromnál tisztességes fizetése is, úgy hogy hozzá sem kell nyúlnia megtakarított kincséhez! Melyik emeleten legyen a szoba? Tíz emelet van, választhat.

— Hogy-hogy? — kérdezte Magnus. — Tíz emelet? Csak nem vette bérbe az egész házat?

— Már hogyne vettem volna ki az egészet, — felelte Mrs. Anderson, — hogy ismét más emberek hanyagsága folytán pórul járjak? Jó lezke volt nekem egy fődél alatt lenni a Cook-féle drogériával. Igaz, hogy jelenleg még több a ki nem adott szoba, mint a lakott, de nem baj! Lesz ez m. g másként is és aztán — tette hozzá Mrs. Anderson sok kedvességgel — legalább tudok magának választékot nyújtani!

Magnus képtelen volt ellentállani Mrs. Anderson szeretetreméltóságának, aztán felül is kerekedett benne bizonyos könnyelműség.

— Miért ne próbálnám meg ismét egyszer így? — gondolta magában, — ha nem megy, legfeljebb megint odébb állok...

Követte Mrs. Andersont, a ki körülvezette az egész házban.

Lent a földszinten és az első emeleten voltak kisebb-nagyobb termek és két nagy ebédlő, a

második és harmadik emeleten a több szobából álló lakások és a negyediktől kezdve az egyes szobák, majdnem kivétel nélkül fürdőszobával. Mindenütt ismét csinos, lakályos butorok, világos függönyök, egyszerű, de ízléses képek a falon.

— Akárcsak a régi helyen járnánk, — jegyezte meg Magnus.

— Ugyebár? — mondta az asszony élénken. — Azért hiába, a kedves jó *Murray-Company* nincs többé. Igaz, hogy itt vannak Robertsonék, Shotték, Turnerék, az öreg Thompson, no meg Rev. Grant, de mindezeket maga alig ismerte. A többiek mind újak, de van sok szimpatikus ember közöttük.

— És Greenék?

— Micsoda? Hát maga nem tudja? Azt gondoltam, hogy fenntartotta velük az összeköttetést?

— Nem, nem is hallottam róluk azóta.

— Akkor bizonyára érdekelni fogja, hogy az egyik leány, Blanche férjhez ment.

— Ne mondja.

— Bizony. Növendék hangversenyen meglátta őt egy Paolo Solario nevű milánói impresszárió, aki állítólag maga is gyönyörűen zongorázik, beleszeretett, megkérte a kezét és egy hétre rá meg volt az esküvő. Már el is utaztak Európába.

— És Florence?

— Azt hiszem még ma is Macaliffhoz jár...

Közben az utolsó emeletre értek, persze lifttel.

— Van itt egy kis fészek, amely nézetem szerint legjobban fog megfelelni az én fiamnak, — szólt Mrs. Anderson, — mert maga az én fiam! Nem feledkezett meg róla?

— Nem, és maga a legjobb mama a világon, —

felelte Magnus, majd kezet csókolt az asszonynak. Mrs. Anderson nagyon boldog volt.

Végig mentek a folyosón, amely puha vörös szőnyeggel volt bevonva, mint egyébként minden emeleten. Mikor a folyosó végéhez értek, Mrs. Anderson benyitott egy szobába, majd meggyújtotta a villanyt. Helyes kis szoba volt, sokkal kisebb, mint a többi, amelyet eddig láttak, világos jávorfa butorokkal, kék kreton függönyökkel és a sárga ernyő kellemesen tompította a lámpa fényét.

— Lássá, ez magának való — mondta Mrs. Anderson. — Igaz, hogy nincs fürdőszoba, de azt szemben találja a folyosón. Azért van mosdó, meleg és hideg vízszolgáltatással, de van még valami és azt hiszem, hogy ennek nagyon fog örülni!

Ezzel Mrs. Anderson egy tapétaajtóhoz lépett s azt kinyitotta, majd ismét villanyt gyújtott. Csinos falépcső vezetett fel a magasba. Az asszony előre ment s Magnus követte. Mikor fölértek, nagy vas-szerkezetű teremben állottak, két oldalt mennyezetig nyíló ablakokkal. A helység egészen üres volt.

— Ez eredetileg műteremnek készült, — magyarázta Mrs. Anderson, — de nem hiszem, hogy akadna festő, aki kivenné. Magam sem örülnék annak, ha mindenféle modellek és egyéb hölgyek egész nap járkálnának föl-alá a liften. Magának azonban ez nagyszerű volna! Ez lehetne a laboratoriuma, ahol tehetne, amit akar s ahol, — bár van központi fűtés, — amint veszem észre, kedve szerint didereghetne is!

Magnus szótlánul tekintett maga elé. Mindez oly szép volt, oly valószínűtlenül szép, hogy ismét egyszer azt hitte, hogy nem is igaz. De aztán eszébe

jutott, hogy hiszen megfizethetetlen, amit neki itt mutatnak...

— Kedves Mrs. Anderson, ez nem fog menni, — mondta egyszerűen.

— Miért nem, ha szabad kérdezni?

— Mert ez dollárkirálynak való, én pedig koldusgróf vagyok.

— Jaj be kemény a maga koponyája, — méltatlankodott Mrs. Anderson. — A szobáért és a műteteremért havi harmincz dollárt fizet. Ez csak nem sok?

— Nem, hanem ajándék. Ajándékot pedig elöböl nem fogadok el. Még magától sem, kedves jó Mrs. Anderson.

Mrs. Anderson egészen a haja alá pirult.

— Szép dolog, ha az ember büszke, — szólott gunyosan, — de felesnek lenni még grófhhoz sem illik. Tud számolni?

— Egy keveset.

— Akkor jöjjön velem és be fogom magának bizonyítani, hogy ez nem ajándék, hanem üzlet!

— Erre magam is kíváncsi vagyok!

Ismét lementek a kis szobába, ahol Mrs. Anderson az íróasztalhoz ült és *The Murray* felirású levélpapírt vett ki a fiókból.

— Figyeljen ide, — szólott, mint aki tisztában van azzal, hogy mit mond. — Ebben a házban volt, mielőtt átalakítottam 20 hétszobás lakás, amiért bért fizetek, összesen 16,800 dollárt. Rendelkezésemre áll 140 szoba, illetve appartement, vagyis egy évben, tizenkétszer véve a 140-et, ezerhatszáznyolevan. Ha a fenti 16,800 dollárt osztom 1680-al, kapok 10-et. Tudja, hogy mi ez a tíz? Ez tíz dollár,

vagyis az az összeg, amelyet átlag lakosztályonként be kell vennem havonta, hogy a penzió jövedelméből fedezzem a házbért. Én pedig nem tíz dollárt kérek magától ezért a csöpp szobáért, hanem 30-at. Be kell tehát látnia, hogy még nyereszkeskedni is akarok magán!

Magnus bizalmatlanul vizsgálta Mrs. Anderson számítását.

— Nyereszkeskedésről szó sem lehet, — mondta, majd gondolkozott kissé. — Hol marad még az adó, házfentartás, világítás, fűtés, cselédek és az egész berendezés költsége?

— Nagyon helyes, látom, hogy tud számolni, — felelte az asszony élénken, — de remélem, nem teszi föl rólam, hogy talán egy egész appartementért, háló, nappali és fürdőszobával, szintén csak harminc dollárt kérek a vendégeimtől? Ezeknek 150, sőt 200 dollár az ára s most elárulok önnek egy titkot, de kérem, ne mondja el senkinek sem! Tudja, mit jövedelmezne a penzióm az általam fölállított igen tisztességes kulcs szerint, ha minden lakosztály ki volna adva? 81,600 dollárt évente! Számítson le abból 30%-ot azon a címen, hogy egyes lakosztályok a holt évadban üresen fognak állani, — el kell ismernie, hogy elég reálisan számítok, — s még mindig marad levonva ebből 16,800-at, vagyis a házbér összegét: több mint 40,000 dollár, amiből nemcsak, hogy az összes kiadásokat fedezhetem, de ha nincs kifogása — még meg is gazdagodhatom!

— Belátom, hogy ez így van, — felelte Magnus egyszerűen. — Ennélfogva ezt a szobát a műteremmel együtt ezennel kiveszem. Itt van száz dollár előleg, lakásra és ellátásra.

— Nagyon helyes, — jegyezte meg Mrs. Anderson, a pénzt átvéve, — első reggeliért és ebédért még ma is egy dollárt számítunk. A nyugtát majd felküldöm. Ezek után pedig üdvözlöm az új Murray-penzióban és azt kívánom, hogy csak a saját palotájába költözzék ki belőle!

Kezet fogott Magnussal, aki azt melegen megszorította.

Ebben a pillanatban benyitott Mrs. Anderson szobalánya és jelentette, hogy Mr. Davies már régen várja a lakásán és igen türelmetlen.

— Szegény Lionel, egészen megfeledkeztem róla! — kiáltott fel az asszony nevetve, majd Magnus által követve a lifthez sietett és néhány másodperc múlva már békítette a sógorát, aki idegesen, nagy léptekkel járt-kelt a szobában. De amikor megpillantotta Magnust, megállt és tetőtől talpig megnézte. Aztán kérdőleg tekintett Mrs. Andersonra.

— Gróf Nicholas Magnus hajlandó Harrison helyét elfoglalni a maga laboratóriumában, kedves Lionel, — jelentette ki az asszony. — Régi jó ismerősöm, akiről egyébként többször tettem említést, mialatt élveztem vendégszeretetüket.

Davies, egy rövidre nyírt, ősz hajának dacára fiatal kinézésű, magas, sovány férfiú, orrcsipetőjén keresztül még egyszer végig nézett Magnuson.

— Jenny csakugyan sokat emlegette önt, — szólt aztán kissé tartózkodóan, de nem barátság-talanul. — Nem tudom azonban, hogy ha elfogadná a szóban levő állást a laboratóriumban, ez a tevékenység önt és engem kielégítene-e?

— Engem mindenesetre, — felelte Magnus, — de önt? Ezt már én is kérdeztem Mrs. Andersontól.

— Igen, ezt kérdezte tőlem Magnus gróf, — hagyta rá Mrs. Anderson, — amire felvilágosítottam, hogy mi volt Harrison foglalkozása, mielőtt magához került.

— Ez tíz évvel ezelőtt volt, — mondta Davies, aki határozottan helytelenítette sógornője fecsegését, majd ismét Magnushoz fordult. — Tudja-e például, mit értünk oxidációs titrálás alatt? kérdezte.

— Természetesen.

— Mit használna oxidáló mérőoldatul?

— Caliumbromatot, jódot, calium hipermanganatot, ez az esettől függ!

— Látom, hogy foglalkozott kémiával, — szölt Davies, — de mégis, melyik ágában jártas leginkább?

— Mindennel foglalkoztam, de legjobban értek motorikus gázok elemzéséhez. Sokat foglalkoztam ezenkívül radioaktivitással is, Ramsay és Raleigh elméletei alapján és különösen a xenonnal végeztem érdekesebb kísérleteket.

— Ennyire én még nem vagyok, — jelentette ki Davies őszinte nyíltsággal és legnagyobb mértékben meglepetve, — mert tetszik tudni: az én tulajdonképeni szakmám a gyógyszerészeti kémia és eddig csak orvosok és patikusok számára dolgoztam, azonban szívesen tanulok még valamit és úgy látom, hogy öntől — tanulhatok. Ezennel fölfogadom önt százötven dollár havi fizetéssel. Mennyi előleget óhajt?

— Egy havi fizetést.

Davies átnyujtotta Magnusnak a kért összeget s a két férfi kezét fogott egymással. Mrs. Anderson pedig megnyugodva konstataálta, hogy szíveséget tett sógorának, *poor dear boy*-nak és önönmagának is.

XV.

Magnus még aznap több levelet vett át, amelyeket az alatt, hogy nyoma veszett, a Murray-penzióban őriztek számára. A portás nyújtotta át neki és hogy jóvá tegye a barátságtalan fogadtatást, föl-tűnő gyakran grófnak szólította, majd kíváncsis-kodott, hogy a podgyászát mikor szállítják.

— Hát még nem szállították? — kérdezte Magnus, akit ez az érdeklődés bosszantott és mikor a portás fejét rázta, hozzátette: — Csodálom, mert a régi Murray-ban meg volt mind a hét darab. Csak nézzen utána, nem égett-e benne valami!

— Igenis kérem, Magnus gróf, — hebegte a portás bambán, aztán ijedten hátrálva kisietett a szobából. Biztosra vette, hogy az új lakónak valami komoly baja van.

Magára maradva, Magnus kíváncsian nézegette, majd felbontotta a leveleit. Kettő bécsi ügynökétől, egy Maróthytól, három nővérétől és egy — igen, egy Liviától való volt. Csak természetes lett volna, hogy ezt a levelet elsőnek olvassa, de nem tette. Utolsónak hagyta, mert attól tartott, hogy ha nem így cselekszik, hiába olvassa el, hogy mit írnak neki a többiek. Egy betűt sem értene meg belőle. Átfutotta tehát mindenekelőtt nővéreinek három levelét.

Az első, Bécsből keltezett levelében Ada öiömének adott kifejezést, hogy fivére szerencsésen megérkezett New-Yorkba és hogy dolgai jól fejlődnek, a másik kettőben pedig panaszkodott, hogy hetek óta nem kapott újabb hirt. Elmondta továbbá,

hogy a bécsi színházzal fölbontotta a szerződését és hogy novemberben rövid vendégszereplésre Berlinbe, majd Hamburgba megy.

Maróthy a pozsonyiakról adott hírt. Petneky ezredest nyugalomba küldték, a kövér Gilbertet ivás közben gutaütés érte, most szabadságon van, Regensperg kapitány novemberben őrnagy lett és a hármaskhoz került, *Kesely* a hú kis állat jól van és nyerít, ha megmutatják neki Miklós fényképét...

Lichtenthal ügynök csodálkozva értesült Pohlmantól, hogy a vele folytatott tárgyalások végképen megszakadtak és lelkére köti Magnusnak, ne mulassza el Philip Feketével kísérletet tenni...

Vegyes érzelmekkel tette félre Magnus e leveleket és most látott hozzá ahhoz, amely már egész idő alatt nyugtalanította, csalogatta. Mikor kibontotta, alig észrevehetően ismert illat áradt belőle. Aztán olvasta:

Karlsbad, 1911 október 13.

Édes Mikim,

sietve írom ezeket a sorokat, titokban. Mimicim, a drága egyetlen viszi a postára. Kire biznám, ha nem ő rá? Holnap reggel lesz az esküvőm az orosz templomban. Bizonyára hallott az eljegyzésemről. Andrej Feodorovits kedves ember, nagyon csinos, de nem olyan, mint maga, édes Mikim. Kissé buta, de ez jól áll neki és roppant sokat nevetek rajta. Aztán féltékeny, mint egy sakál. Nem is tudom féltékenyek-e a sakálok? — Első sorban magára — azt állítja, hogy még mindig csak magára gondolok. Pedig nem is igaz, mert nagyon haragszom, hogy meg sem látogatott, de még el

sem búcsúzott, mielőtt a nagy útra indult. Kényszerítettem Rudit, tudja meg a maga címét Maróthytól. Remélem nem csapott be és jót adott a kedves fivérem. Igaz; van egy amerikai barátnóm, valami Becker vagy Barker, azt mondják rém gazdag. Állítólag annyira hasonlít hozzám, hogy na! C'est un miracle! Ha meglátná, biztosan beleszeretne. De úgy sem fog vele találkozni és butaság minden, amit irok. Holnap lesz az esküvőm — most látom, hogy ezt már egyszer megírtam, de nem baj. Annál biztosabb, hogy igaz. Nem mondom, hogy nagyon boldog vagyok, de jobb így, mint a mult emlékeiben kéjelegni. Nincs értelme, aztán nagyon unalmas is. Hát nem igaz? Szeretnék Amerikába utazni, érdekes világ lehet. Más, mint amienk, változatosabb, izgatóbb. Talán rá veszem valamikor az én medvémet erre az útra! Vagy nem jöhetne el engem meglátogatni Carszkojeseloba? Roppant mulatságos volna. Ott lesz tudniillik a rezidenciánk. Attól félek, hogy kissé hideg lesz arra felé, brrr! Sok, sok szerelemre volna ott szüksége az embernek!

Hallom a medve lépteit — sokszor csókolja
 ex-mennyasszonya
 Livia.

Az utolsó sorokat alig lehetett elolvasni, látszott, hogy lázas sietséggel íródtak és az itatásnál el is lettek törölve, de Magnus el tudta őket olvasni.

Tehát már meg is volt az esküvő! Most már karjaiban tartotta kincsét a medve, egészen, osztatlanul...

Magnus fölkelte és az ablak elé lépett. Sűrű pelyhekben hullott alá a hó. Akárcsak Oroszországban. A Sipkaszorosban minden csendes...! Végképen elhantolták szerelmét, havas, fagyos sírban, amelyből nincs többé föltámadás...

Piros rózsza feküdt az út szélén, a hóban. Valaki elvesztette és ő fölkapta, magához szorította és rányomta ajkait. De a rózsza levelei mind lehullottak s lassan, lassan előbb egyet, aztán a másikat, végül mindnyájukat elborította a hó...

Ebben a pillanatban megszólalt a telefon. Ez nyilván csak tévedés lehetett. Hisz alig volt egy órája annak, hogy az új Murray-penzió lakója lett. Magnus mégis fölvette a kagylót.

— Halló, ki beszél?

— Itt Cecil Norton. Miss Geraldine Barker megbízásából van szerencsém érdeklődni hogyléte iránt...

— Tessék?

Magnus indulatosan letette a kagylót.

— Ez már mégis hallatlan! — fakadt ki. — Nem akarom, hogy érdeklődjenek irántam, nem akarom, hogy szánjanak, sajnáljanak! Nem akarom!

Csapkodta az előtte fekvő leveleket, még Liviáét sem véve ki. De már a következő pillanatban megbánta gyerekes haragját, hamis önérzetét és a menekülő sötét indulat árnyékából kivált egy büszke, szép leány alakja, akinek szemében könny csillogott.

— Mivelérdemeltém én ezt meg?... kérdezte tőle.

S erre a kérdésre Magnus nem tudott felelni. De úgy érezte, hogy a szíve fáj. Szerette volna siratni a hóborított piros rózsát — nem tudta. Arra a másik virágra kellett gondolnia, amely

ott virított azon az úton, amely a tavasz országába vezetett. Ahol olvadt jég és hó, ahol nap sütött és minden zöldült. De a tavasz útjától mintha áthidalhatatlan szakadék választaná el. Hiába akarta elérni. Körülötte tél volt, fagyos hideg bénította meg lábát, kezét.

Sebláz gyötörte és fáradtan borult az íróasztalra . . .

Ugyanebben az időben Cecil Norton a következő táviratot menesztette Washingtonba :

Feltevésem helyes volt magnus
new-yorkban új murray-penzióban
magát jól érzi utasításokat kér

Norton.

Ez a távirat a State Department államtitkárának harmadik asszisztense házában nagy örömet, de talán még nagyobb meglepetést keltett. Simmons rögtön közölni is akarta Norton puhatólódzásának eredményét a rendőrséggel, amely lázasan kutatott a Daff-féle livery-stable lovászmestere után, de Geraldine leintette.

— A fő, hogy Magnus grófnak semmi baja, — jelentette ki egyszerűen — a többihez a rendőrségnek köze nincs. Legfeljebb kellemetlensége lehetne abból, hogy hamis nevet használt itteni tartózkodása alatt. Csak azt szeretném tudni, hogy miért szökött meg ilyen hirtelenül Washingtonból!

— Bizonyára röstelte, hogy önök rájöttek az itteni mesterségére, — szolt Warfield.

— Téved, kedves barátom, — felelte a Barker leány, — mert azon a tényen, hogy Magnus egy livery-stable alkalmazottja lett, hirtelen elutazása mit sem volna képes változtatni. Van olyan okos ember

különben, hogy ezt magától is belássa. Biztosan volt más oka s egyébként nincs is azon semmi röstelni való, ha az ember ott keresi a megélhetését, ahol találja. Mint volt lovastiszt, okosabbat nem is tehetett, azok után, amik érték, szegényt!

— Különös ember az bizonyos, — jegyezte meg Tommy — de nem érdemes vele törődni, Geraldine. Hisz látod, hogy nem akarja, hogy vele foglalkozzál!

— Ezek után már magam is azt hiszem, — mondta Isabel — hirtelen elutazása csak megerősít abban a feltevésben, hogy fél a segítségedtől.

— Nem is való, hogy férfi nők protekciójából vergődjék zöldágra, — szólt most bele a beszélgetésbe Simmons is — kell hogy férfi a maga lábán álljon, mert különben nem férfi, hanem pojáca!

Geraldine ellent akart mondani, de nem tette.

— Hátha igaza van Isabelnek? — gondolta magában. De semmiképen sem osztozott Simmons felfogásában, mert szerinte Magnusra nézve nem volt abban dehonesztáló, hogy össze akarta hozni hatalmas és befolyásos atyjával, tisztán azért, hogy alkalmat nyújtson neki arra, hogy megfelelő munkakörben érvényesítse egyéniségét. Ő ezért nem követelt ellenszolgáltatást, vagy azt hitte legalább, hogy nem teszi. De később, egyszerre az a gondolata támadt, hogy Magnus félremagyarázhatná érdeklődését és ettől megijedt. Csak nem képzelte, hogy töri magát utána, vagy hogy elvárja tőle, hogy neki udvaroljon? Avagy olyan büszke volna ez az elszegényedett gróf, hogy lenézzze őt, mert nem volt rangja, címere?

Most jutott eszébe először, hogy még az ilyesmi is lehetséges volt. Őt, akit szülei attól féltettek

Európában, hogy valami partivadász gróf vagy herceg elcsavarhatná a fejét — egy Magnus esetleg lenézte?

Ezt nem tudta, de nem is akarta elhinni. Mégis föltette magában, hogy soha többé nem tesz egyetlen lépést sem feléje. Hadd közeledjék ő s ha nem teszi: akkor is jó lesz. Most már tisztán érezte, hogy mivel tartozik a Barker-névnek.

Időközben a rendőrség folytatta kutatásait, amelyek azonban csak azt eredményezték, hogy Danlor éjjeli kalandja, amely néhány száz főnyi tömeget csődített össze és a kihallgatások egész sorozatát vont maga után, bizonyos összefüggésben látszott lenni Murray érthetetlen eltűnésével. Ezt a föltevést igazolni látszott egyébként az a körülmény is, hogy Danlor, amikor kihallgatták, ellentmondásokba keveredett, amennyiben első alkalommal azt állította, hogy egész biztosan Murrayt ismerte föl támadójában, aztán oda módosította kijelentését, hogy csak hiszi, hogy ő volt, míg végül azt mondta, hogy egész ismeretlen támadta meg és a pénzét követelte tőle. Ehhez aztán makacsul ragaszkodott, tette ezt pedig azért, mert amint kijózanodott, mind világosabb lett előtte, hogy okvetlenül ki fog derülni az igazság, illetve az, hogy ő támadta meg a másikat, mihelyest beismeri, hogy Murrayval akadt dolga, lévén inkább neki oka a bosszúra, mint annak, aki amúgyis az ő helyét foglalta el a livey-stablenél. Duff vallomása végül igen kedvezőtlen világot vetett Danlorra, akit összeférhetetlen, veszekedő, durva és iszákos embernek jellemzett volt gazdája, aki viszont a maga részéről nagyon csodálkozott, mikor nem tartóztatták le azonnal a

kihallgatása után. Ez teljesen megváltoztatta Duff eddigi nézetét a rendőrségről, másrészt azonban megakadályozta abban, hogy Danlort ismét visszavegye a szolgálatába. A rendőrség, miután még néhány napig eredménytelenül folytatta a kutatást és a State-Departmenttől arról értesült, hogy utóbbi már nem érdeklődik az eset iránt, beszüntette a vizsgálatot, Danlort pedig szabadon bocsátotta azon az alapon, hogy két tanúval (egy rendőrrel és annak barátjával) be tudta igazolni, hogy az állítólagos támadója futásnak eredt, amikor nevezettekkel együtt üldözőbe vette.

Magnus ezalatt mit sem törődött azzal a sok fejtöréssel, amit hitelen elutazásával Washingtonban okozott és beállott Davies laboratóriumába. Sebe, amelyet egy ugyancsak a pensióban lakó Kidston nevű orvos kezelt, szépen gyógyult, láza elmúlt és a Howard-bankház, miután Magnus a személyazonosságát a bank előtt ismeretes aláírásával és Mrs. Anderson személyével igazolta, jelentéktelen alakiságok ellenében háromszázötven dollárnyi követelését elismerte és új csekk-könyvet állított ki számára. Davies előlege birtokában nem kellett sokat hozzáadnia a bankban való pénzből, hogy ellássa magát a legszükségesebb ruhákkal és fehérneműkkel. Csak be kellett mennie a Broadway egyik óriási árúházába és fél óra múlva felszerelve mindazzal, ami nélkül nem tudott meglenni újabb viszonyai között, hagyhatta el az üzletet, amelyben egyébként ingyen luncheonra is meghívták. De Magnus akkor már villásreggeli után volt és a déli szünórát felhasználva, sietett Emmersonhoz, hogy megtudja tőle a Pearson család döntését dr. Movrikot

illetőleg. A mérnök már türelmetlenül várta és azzal fogadta, hogy Mrs. Pearson és leánya nemcsak hogy teljesen egyetért dr. Movrik meghívásával, hanem oly annyira siettetni kívánja a dolgot, hogy be sem várva az orvosnak Clevelandba való visszatérését, Emmersonnak Washingtonba kellett távoznia.

— Nem ismervén dr. Movrik ottani címét, — mondta Emmerson — nem maradt más hátra, mint az orvosi kongresszus titkárához intézni sürgönyömet, amelyet talán mégis csak kézhez fog venni, ha a kongresszus maga már régen le is zajlott...

Másnap délben Emmerson telefonon közölte Magnussal, hogy dr. Movrik már válaszolt is és megígérte, hogy mihelyst ügyei engedik, de legkésőbb két-három nap múlva eljön New-Yorkba. Csak azt kéri, hogy Seymour tanár a dologról előzetesen értesíttessék, illetve a vele való konzultálás kérdése tisztáztassék.

— Beszél már a tanárral? — kérdezte Mangus, akit ez a hír érthetően felette megörvendeztetett.

— Beszéltem, — felelte Emmerson — képzelheti, hogy Seymour kellemetlenül meg volt lepelve. Ki is jelentette, hogy ha a család nincs bizalommal iránta, mondja meg őszintén, ő nem ragaszkodik a kezeléshez. Erre persze megnyugtattam, hogy nem erről van szó és biztosítottam a család legteljesebb bizalmáról, amely fenn maradna még akkor is, ha a család a beteg kezelését dr. Movrikra kívánná bízni az esetben, ha utóbbi kedvezőbb eredményt helyezhetne kilátásba.

— Még ezt is megmondta neki?

— Meg. Seymour persze kicsinyli Movrik tudását, úgy tett mintha még névről sem ismerné, de végül belenyugodott a konzilium eszméjébe, hangsúlyozván, hogy a család megnyugtatósára meghozza ezt az áldozatot is.

— Ezek szerint tehát feltehető, hogy minden símán fog menni?

— Reméljük a legjobbat, bár nem tartom kizártnak, hogy Seymour nézeteltérés esetén harmadik kapacitás, bizonyára valamely jó barátja döntését fogja javaslatba hozni.

— Ez kellemetlen volna!

— Koriántsem, mert ezt a család nem fogadná el. Mrs. Pearson esküszik a maga emberére, Mr. Magnus, s felhatalmazásom van arra, hogy ha kell, a legkíméletlenebbül is, de minden esetre üssem nyélbe a dolgot. S ezt meg is fogom tenni! Egyébként még tegnap este beszéltem a háziiorvosommal, aki a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott Movrikról és munkáit korszakalkotóknak nevezte. Bízom a sikerben Mr. Magnus — és ha Isten visszaadja nekünk a barátunkat: Movrik után a főérdem a magáé lesz!

Magnus boldog volt és amellet, hogy napközben Davies laboratoriumában végezte a reábízott teendőket, egész éjszakákat szentelt a nagy munkának, amelyet maga elé tűzött. E tekintetben Mrs. Anderson megható módon sietett segítségére. Észrevétel nélkül és azalatt, hogy Mr. Daviesnél volt elfoglalva, berendezte a szobájából nyíló műtermet íróasztallal, valamint egy szép nagy rajzasztallal is, megfosztotta parádés lakosztályait egy-két csinosabb és nélkülözhető bútordarabtól s ezt szintén a műterembe

hordatta, úgy hogy az lassan-lassan egészen megtelt mindenféle hasznos, de kényelmes tárgyakkal. A végén már könyvszekrény, falóra, sőt még egy kis bőrgarnitúra is tette lakályossá a helyiséget. Magnus persze tiltakozott e pazarlás ellen, de Mrs. Anderson nem hallgatott rá, legfeljebb kijelentette, hogy harminc dollárért csak nem nyújthat neki egy üres, lakhatlan padlásszobát?

A kémiai laboratórium viszont csakugyan, amint Davies maga is jelezte, korántsem volt valami tudományos intézet, hanem egy elég szerény alapokra fektetett, de jól jövedelmező, házilag kezelt gyár, ahol különféle pipere- és egyszerűbb gyógyszerkészületek, amelyek aztán mint egyes gyógyszerészek *felülmulhatatlan* vagy *csodás* készítményei kerültek forgalomba. De foglalkozott Davies egyszerűbb elemzésekkel is, ha orvosok, vagy gyógyszerészek ez iránt hozzá fordultak. Maga a laboratórium Manhattenvilleben volt, egy faluból átvedlett újabb városrészben, ahol még ma is egy-két emeletes ház a régi nyaralóhelyre emlékeztet. Egy ilyen házban lakott Davies és a házhoz tartozó, valamikor szép és árnyékos kert helyében épült több emeletes bérkaszárnya alsó helységeiben volt a tulajdonképeni *laboratorium*. Vagy húsz férfi és nő készítette ott a különböző hajvizeket, amelyek kopaszoknak dús hajzatot biztosítottak, hajvesztőszert, mely örökre elpusztítja a kellemetlen szőrt a hölgyek arcáról (Davies sokszor azon gondolkozott, nem fizetné-e ki magát e szerek ellenkező hatását is kipróbálni, hátha aztán igazán használnának valamit?) — ott tanulta meg Magnus, hogy ibolyaillatot korántsem abból a kedves virágból

állítanak elő, amelyet ismert, hanem citralból és acetontól, jázmin-illatot pedig benzilalkoholból és ecetsavanhidridből. Ott készült Davies' világhírű bőrfinomítója, valamint a *Lionel-Cream*, amely minden ráncot eltüntetett 24 óra alatt, ép úgy mint a kellemes hatású *Huny-Ady* pirulák, amelyeknek egy háztartásban sem volt szabad hiányozniok. Míg ezek a készítmények a közönség kezébe kerültek, az ár persze már semmiféle arányban sem állott az előállítási költségekkel, de elvégre nemcsak a gyógyszerészeknek és illatszerkereskedőknek, de még Davieseknek is meg kellett belőlük élniök . . .

Magnus csakhamar belátta, hogy ez a *laboratorium*, ha az ottani tevékenysége kétségtelenül biztosította is megélhetését aránylag magas fizetés mellett, semmiképen sem volt az a hely, ahol a saját dolgaival is foglalkozhatott volna szabad idejében, amihez egyébként bírta Davies felhatalmazását s így kétszeresen hálás volt Mrs. Andersonnak azért, hogy az ő jóvoltából olyan helységgel rendelkezett, amelybe lassan-lassan és apránként összehordott mindent, amire szüksége volt. De segítségére sietett Emerson mérnök is, különösen a modellek elkészítéséhez szükséges anyagok beszerzése tekintetében, s ha Magnus hazatérve a mindennapi foglalkozásából, dinner után bezárkózott a műtermébe, úgy érezte magát, mintha ez volna a birodalma, amelyben korlátlanul uralkodik. Lankadatlan szorgalma meg is hozta az eredményt, mert munkálatai gyorsan haladtak, amiben emlékezőtehetsége is örvendetesen segítette.

Időközben megérkezett dr. Movrik is, aki a Seymourral való konzultálás után kijelentette, hogy

nem osztja a new-yorki tanár pesszimiztikus felfogását Pearson állapotát illetőleg, aminek az lett a következménye, hogy Seymour lemondott a beteg kezeléséről, még pedig anélkül, hogy akadémuskodott volna. De megbosszulta magát számlája átnyújtásakor, amennyiben csak orvosi tiszteletdíj fejében tízezer dollárt kért. A Pearson-család ezt ép úgy szó nélkül fizette ki, mint a szanatóriumi és egyéb költségeket, amelyek egész vagyonra rúgtak.

Movrik mindjárt azon kezdte, hogy Pearson-t hazaszállította a Madison-Avenueban levő palotájába. Felfogadta a legszükségesebb ápoló személyzetet, az ő felügyelete alatt eszközöltettek bizonyos átalakítások Pearson lakosztályában s maga Movrik is a palotába költözött, ahol az ő mint neje számára külön lakás rendeztetett be. A beteghez, akit, amíg Seymour kezelése alatt állott még hozzátartozói sem látogathattak meg, Movrik szintén nem engedett be senkit az ápolószemélyzeten kívül, de biztosította Mrs. Pearson-t, hogy nemsokára viszontláthatja fiát s hogy néhány hét múlva már lényeges javulás lesz rajta észlelhető. A változással járó izgalmaktól kívánván megkímélni a beteget, Movrik elaltatta Pearson-t s amikor az ismét magához tért, már a régi szobájában, ismert bútorai és képei társaságában volt. Az orvos ezt a felébredést a narkozisból különösen nagy figyelemmel kísérte s amikor észrevette, hogy a beteg egyes tárgyra, ha csak halványan is, de mégis határozottan visszaemlékezik: ezt Movrik igen jó jelnek vette. De a tulajdonképeni rendszeres gyógykezeléshez csak néhány nap múlva látott.

A Pearson-hölgyek nem nyugodtak addig, amíg

Emmerson el nem hozta magával Magnust is, akit aztán rögtön meg is hívtak ebédre. Így történt, hogy Silveszter-estéjét együtt töltötték vele és Movrikkal, — utóbbinak a felesége még nem jött meg — és amikor átlépték az új év küszöbét, tették ezt erős hittel, reménnyel és bizalommal, mert megnyílt előttük egy boldogabb jövő perspektívája

XVI.

Százszor könnyebb egész újat alkotni, mint visszadni a jelennek, ha csak másolatban is, ami a múltban volt. Nincs megállás a világ folyásában, nem élhetünk visszafelé, megyünk előre, magával ragad a haladás áradata s csak a lelkünk térhet vissza egy-egy pillanatra a múltba, — a testünk, meg mind az, ami bennünket körülvesz : soha.

Ezt tapasztalta Mrs. Anderson is, amikor hiába igyekezett a régi Murray-penziót, ha megnagyobbítva is, de mégis visszaállítani olyannak, amilyen volt. Hiányzott az újból valami : a régi kedélyes szellem, amelyet nem lehetett többé feleleveníteni. Újabb meg újabb emberek jöttek, a régiek részben elvesztek közöttük, részben egyenként elköltöztek s a víg-kedélyű *Murray-Company* amely olyan volt, mint egy nagy család, amelynek Mrs. Anderson volt a lelke, többé nem támadt fel. Viszont maga az üzlet várakozáson felül prosperált. A kisemberek helyébe, akik a régi penzió *stock*-ját alkották, gazdagabb, előkelőbb vendégek kerültek, bizonyára az új *Murray* előnyösebb és szebb fekvése folytán. Többnyire Chicagóból, Bostonból, Philadelphiából,

de még a déli államokból is, mind olyanok, akiket inkább a téli szezon társadalmi élete, mint üzleti ügyek csaltak New-Yorkba.

Mrs. Anderson kötelességtudóan és szorgosan végezte a lényegesen megnagyobbodott üzemmel járó teendőket, de azóta, hogy a sors másodszer összehozta Magnussal, minden egyéb gondolata háttérbe szorult. Önkéntelenül is csakis neki élt, vele ébredt és az ő képével aludt el, ha a nap fáradalmai után pihenőre tért. Félteve őrizte lelke titkát s még édes anyja előtt sem ejtett el egyetlen szót sem, amelyből Mrs. Shipley arra következtethetett volna, hogy leánya szívében mi megy végbe. Mrs. Anderson ugyanis pillanatig sem volt kétségben afölött, hogy érzelmei vagy vágyakozásai céltalanok, talán veszedelmesek is, de ez a játék olyan édes, olyan csábító volt, hogy nem tudott, de nem is akarta leküzdeni kellemesen izgató, becéző, ringató gondolatait.

Magnussal rendszeren csak egyszer találkozott naponta, még pedig ebéd idejében s akkor többnyire mintegy véletlenül úgy alakult a helyzet, hogy vagy dinner előtt, vagy utána tudott csak néhány szót váltani a gróffal, aki mindig az utolsó pillanatban érkezett és sietve távozott, a többi vendéggel pedig nem törődött. Ült ugyan nem messze tőle egy fiatal leány az atyjával, valami Miss Hallahan, aki mindjárt az első naptól kezdve szemflirtbe bocsátkozott vele s ő ezt egész mulatságosnak találta. De ennél tovább nem jutottak egymással, mert Magnusnak annyira be volt osztva minden ideje, hogy már ezért sem kívánt megismerkedni senkivel sem. Néha aztán az is megesett, hogy Mrs. Anderson vagy pillanatra benézett a szobájába, illetve a «műterembe», amire

könnyen talált ürügyet, vagy pedig vasárnap délután meghívta Magnust *egy csésze teára* s ilyenkor kedélyesen, fesztelenül csevegtek, mint régi jó ismerősök. Magnus annyira el volt foglalva saját ügyeivel, munkájával, hogy nem is gondolt arra a lehetőségre, hogy az asszony másként is érdeklődhetnék iránta, mint barátilag, azt pedig, hogy valamikor, még a régi penzióban, pillanatra ilyenféle ideája támadt, már régen elfelejtette. Mrs. Anderson viszont nem árulta el magát és boldog volt, hogy a titokban szeretett férfiú közelében lakhatott. Csak egyszer történt, hogy majdnem kiesett a szerepéből.

A farsang, amely talán sehol egész Amerikában nem ejti olyannyira lázba az embereket, mint épen New-Yorkban, ahol egy este két-három házibálban résztvenni és ezen felül még valami nagy bálon is megjelenni, az aranyifjúság egész természetes dolognak tekinti, — még a Murray-penzióban is éreztette hatását. Néhány fiatal leány kötelességének ismerte, hogy mintegy revanche-képen maga is rendezzen zártkörű mulatságokat olyanok számára, akiknél meg voltak híva s miután a penzió első emeletén volt megfelelő helyiség, a házibálok elég szaporán követték egymást.

Egy szép napon Miss Marion Hallahan, — ugyanaz, aki dinner alatt Magnussal szokott kokettálni, — fejébe vette, hogy new-yorki ismerősei számára jelmezbált rendez a penzióban, s az atyja, egy bostoni nagykereskedő, akinek hal-, gyapjú-, kender-, cukor- és bőikivitele megengedte, hogy leánya minden szeszélyét megvalósítsa, örömmel adta ehhez beleegyezését, már azért is, mert leánya jelmezestélyében jó reklámot látott new-yorki üzletfelei

számára. Korlátlan hitelt is bocsátott Mariónnak rendelkezésére s a leány ki is használta a helyzetet. Mrs. Anderson segítségével, aki bölcsen előre csinálta meg számításait, fölforgatott mindent a penzióban, amelynek első emeletét egészen átalakították a bál céljaira s hogy a penzió lakói ne szólalhassanak fel, részükre is ment meghívó. Magától értetődleg gazdag, pezsgős vacsoráról is történt gondoskodás és Gablett & Wise, New-York első kertészei, tündéerkertet varázsoltak az egyik terembe.

Mrs. Anderson, aki mint főrendező természetesen szintén hivatalos volt a bálra, napokig azon törte érdekes fejét, hogy s miként csalhatná el Magnust is a mulatságra. Ezért néhány nappal az estély előtt úgy intézte a dolgokat, hogy dinner után Magnus el nem kerülhette a Miss Hallahannak való bemutatást, mely alkalommal a leány személyesen hívta meg estélyére a grófot. De Magnus nem állt kötélnek, még pedig nem azért, mert Miss Hallahan azt proponálta neki, jőjjön el díszmagyarban, hanem annál az egyszerű oknál fogva, mert nem volt se pénze, se kedve a mulatságra. Azt pedig, hogy olyasmi ismétlődjék, mint annak idején Florence Green-nel, már éppenséggel nem akarta. Erre aztán még Mrs. Anderson is igyekezett őt kapacitálni, de Magnus hajthatatlan maradt s azzal ütötte el a dolgot, hogy lősebe néhány nap óta ismét rosszabbul van, állítás, amelynek valódiságát ellenőrizni nem lehetett, mivel Kidson orvos előtte való nap két hétre elutazott New-Yorkból.

Így tehát Mrs. Andersonnak le kellett mondania szép álmáról s attól a pillanattól kezdve az egész mulatságot inkább csak tehernek tekintette, amely.

nek egyetlen ellenértékét a bálla járó üzletben látta. Nem is tudott igazán örülni gyönyörű jelmezének sem, amelyet annyi gonddal választott volt ki. Halványkék, rokokó-jelmez volt, s amikor közvetlenül az estély előtt fölvette s a tükörben nézte magát fehér parókájával s a szépségflastrommal, amelyet fodrásznője ügyesen biggyesztett az állára, nevetni és sírni tudott volna egyszerre, olyannyira meg volt elégedve megjelenésével, még pedig joggal, mert finom vonásai, beszédes fekete szeme, jó alakja nagyszerűen érvényesültek jelmeze keretében.

Magnus a maga részéről óvatosan kerülte még az ünnepi tömeggel való találkozást is; nem ebédelt aznap este a penzióban, hanem vendéglőben és ez alkalommal önként választotta a hátsó lépcsőt, illetve a cselédfölvonót, hogy följusson sásfészkébe, ahol aztán be is zárkózott s megfedekezvén a külvilágról, hozzálátott a munkájához.

Az úszókészüléknek egy vadonatúj példánya már teljesen elkészült, a *Tensional* néhány tartályban várta rendeltetését és motorjának egy sok gonddal és szeretettel újjáalkotott modelljéhez tartozó alkatrészeit már csak össze kellett állítania, ami persze a rendelkezésére álló, csak szerény eszközök és szerszámok segítségével nem ment oly gyorsan, amint szeretete volna.

Aznap este nem is foglalkozott a modelljével, amelynek előállításához még bizonyos, Emerson által kilátásba helyezett anyagokra volt szüksége, ehelyett rajzokat készített és számításokat eszközölt. S bizony ő is tapasztalta azt az igazságot, hogy visszafelé élni nem lehet, csak előre, mert bámihez is fogott munkaközben, mindig támadtak újabb meg

újabb gondolatai a részleteket illetőleg, úgy, hogy nagyjában ugyan rekonstruálta a volt kincseit, de új alkotásai nem fődték mindenben az eredetieket, igaz, hogy ez csak előnyükre volt.

Már éjfélután egy óra felé járt az idő s épen azon gondolkozott, hogy jó volna lefeküdni, mikor hallotta, hogy lent a szobájában kopogtatnak ajtaján. Nem tudta elképzelni, hogy ilyenkor ki zavarhatja s azt gondolta, hogy talán egyik szomszédja, aki csak a napokban költözött a penzióba, egy fiatal ember, aki bizonyára szintén részt vett a Hallahan-féle multságban, szobát tévesztett. Lejött a falépcsőn s mivel ismét kopogtattak, kelleetlenül ajtót nyitott. S a következő pillanatban besurrant egy álarcos hölgy rokokó-jelmezben, aki gyorsan, majdnem félve tette be maga mögött az ajtót, s aztán zavartan megállt előtte.

— Jó estét Magnus gróf, — szólt a maszk néhány másodperc múlva, kissé remegő, de észrevehetően megváltoztatott hangon, — elhoztam magammal egy kis báli levegőt a bagolyvárába. És mivel a hegy nem jött Mahomethoz, Mahomet jött a hegyhez. E bevezetés után a maszk halkán nevetve és most már kissé bátrabban leült a kerevetre. Magnus, aki minden egyébre el volt készülve, csak jelmezes látogatóra nem, eleinte rábámult az ismeretlen hölgyre s első pillanatban Florence Greenre gondolt, bár nem tudott róla, hogy ő is hivatalos lett volna a bálra, amelyről már teljesen megfeledkezett. De aztán fölálta magát.

— Amint látja, Mahomet határozottan zavarban van, — felelte kedélyesen, — de ha már megtisztelt a bagolyvárban, — folytatta, — engedje meg,

hogy föl kísérfem egy másik helyiségembe, amely méltóbb magához!

— Oh Istenem, hová akar engem vinni? — tette magát a maszk, — remélem nem fog visszaélni a helyzettel?

— Ilyen rossz véleménnyel van Mahometről? — kérdezte Magnus nevetve. Határozottan érdekelte az ismeretlen hölgy, akinek megjelenése, különösen a hozzá nem illő prózai milieuban, fölötte bájos és vonzó volt, aminek egy részét az álarc titokzatos-sága csak emelte.

— Mahomet fiatal s amit tettem, meglehetősen meggondolatlan volt, — felelte a maszk, majd ismét tetetve magát, kérdezte: — Ha jól értettem, azt mondta az imént, hogy föl akar kísérni valahová, nemde? Hát lehet-e még magasabbra is mászni ebben a házban, mint a háztetőre?

— Lehet, — szólt Magnus és a nyitva maradt tapétaajtó felé mutatott. — Parancsoljon kérem...

A hölgy habozva fölkel.

— Nem fog bántani? — kérdezte.

— Megfogadom...

A maszk keztyűs, illatos kezét nyújtotta Magnusnak, aztán felmentek a lépcsőn, miközben Magnus megállapította, hogy látogatója lábai kicsinyek és formásak. Fölérve, a hölgy csodálkozva tekintett körül.

— Mi ez? — kérdezte. — Mit csinál itt? Hisz ez valóságos táncterem!

— Körülbelül, — felelte Magnus.

A maszk elkezdett tánc lépésben forogni, mintegy bebizonyítandó állítása helyes voltát. Mozdulatai elég ügyesek voltak, de azért Magnus rögtön meg-

állapította, hogy nem volt Florence Green. Geraldine Barker talán? Ennél a gondolatnál a szíve gyorsabban dobogott. De hiszen ki volt zárva, hogy ő legyen. Már az alakja is egész más volt, mint a kék rokokóé. Csak nem Mrs. Anderson...?

A nő letelepedett az egyik karszékben.

— Nem sejti, hogy ki vagyok? — kérdezte.

— Nem sejtem, de tudom, — felelte Magnus határozottan, bár távolról sem volt ilyen biztos a dolga felől.

— Oh, igazán? — csodálkozott a maszk.

— Igen, Mrs. Anderson.

A hölgy csintalanul elnevette magát.

— Min nevet? — kérdezte Magnus és maga is leült. — Csak nem akarja ezzel jelezni, hogy tévedtem?

— De, — felelte az álarc mögött még mindig jóízűen nevető hölgy. — Mindenesetre nagyon érdekelt megtudnom, hogy van, akit képesnek tart erre a szeszélyes és magunk között mondva, kissé kalandos éjjeli látogatásra, amely tulajdonképpen bizonyos intimitást tételez föl a látogató és a vendéglátó között. Szóval Mrs. Anderson...

Nem folytatta, hanem fejét csóválva, ujjaival elkezdett a mellette lévő asztal lapján dobolni.

Magnus meghökkent. Hátha csakugyan nem volt az, akire gondolt? Ki lehetett? Marion Hallahan talán?

— Bocsánatot kérek, de Mrs. Andersont sokkal jobban ismerem, mintsem hogy feltennem róla, hogy ebben az egyébként csak kedves és ártatlan tréfában olyasmit lásson, ami ránézve veszélyes, vagy kompromittáló volna, — jelentette ki Magnus.

— Komolyan ez a nézete Mrs. Andersonról?

— Egész komolyan. Hisz ön ép oly jól ismeri, mint én, ha nem jobban.

— Ismerem, de csak felületesen, — felelte a maszk kitérően. — Mindenesetre hízelgő Mrs. Andersonra nézve, ha csakugyan ez a véleménye róla. Azért nem tudom, egész helyesen itéli-e meg ezt az asszonyt.

— Azt hiszem, hogy igen. Azt hiszem, hogy olyan, mint amilyennek látszik: becsületes, őszinte, egyenes.

— Lehet, de valószínűnek tartja-e, hogy Mrs. Anderson, aki, ha jól tudom, korán jutott özvegyiségre, azóta úgy éljen, mint egy szent, teljes lemondásban?

— Efelőtt még sohasem gondolkoztam, de nincs okom föltételezni, hogy másképp éljen.

— Pedig elég fiatal még és talán csinos is, nem gondolja? — kérdezte a maszk habozva.

— A korát nem ismerem. De csinosnak, csinos. Már szépnek is láttam.

— Igazán? — pattantotta ki örömteljesen a hölgy, de rögtön hozzátette: — Milyen boldog volna, ha most hallhatná magát, szegény!

— Miért szegény?

— Mert szerelmes magába...

— Ugyan ne mondja!

Magnus hangosan felkacagott és ez fájt a maszknak. De nem árulta el magát.

— Igen, igen, szerelmes magába, — folytatta — még nem vette észre?

— Nem, — felelte Magnus ismét komolyan. Sajnálta, hogy egyáltalában említette Mrs. Anderson nevét, amelyet csak azért kevert a beszélgetésbe,

mert pillanatig azt gondolta, hogy vele van dolga. S most akarata ellenére is, talán tényleg különös színben tüntette őt fel Miss Hallahan előtt, mert nem lehetett más mint Miss Hallahan, aki ott ült előtte.

— És ha mégis úgy volna? — kérdezte a maszk kis idő múlva.

— Akkor sajnálnám Mrs. Andersont, ezért a megtévelyedésért.

— Mertévelyedésért?

— Az volna: megtévelyedés. Az ő részéről legalább az. Mert nem hinném, hogy futó kaland ki tudná elégíteni. Mrs. Anderson tisztességes asszony!

— Feltétlenül, de nem is erre gondoltam.

— Hanem?

— Mélyebb érzelmekre. Azt hiszem, hogy Mrs. Anderson csak mélyebb érzelmekre képes.

— Azt hiszem én is. Víg, közvetlen modorát sokan talán félreértik. Oh, én nagyon becsülöm és tiszteltem Mrs. Andersont! Annyi jószágot és szeretetet tanusított irántam, akárcsak anya a fiával szemben! De most beszéljünk másról, azaz magáról! Meg van elégedve a báljával?

— Nagyon, — felelte a maszk kényszeredett jókedvvel. Magnus kegyelete Mrs. Anderson iránt annyira lesujtotta, hogy észre sem vette, amint Magnus az ő báljáról tett említést. Magnus viszont épen ebből arra következtetett, hogy Marion Hallahan léprement, de okulva előbbi tapasztalatain, most már nem akart nevet említeni.

— Csodálom, hogy meg tudott szökni ostromlói elől, — mondta, — nem sajnálja, hogy ott hagyta őket?

— Cseppet sem, azaz : talán. Magam sem tudom.
A nő elhallgatott.

— Miért lett egyszerre ilyen komoly?

— Ne kérdezze, ostoba voltam.

— Talán az bántja, hogy másnak néztem? Hiszen csak tréfa volt.

— Tréfa? Most sem tudja, hogy ki vagyok.

— Ha úgy akarja ; legyen. Csak azt nem értem, hogy mi vitte el a jókedvét!

— Mondom : ostoba voltam. Tévedtem.

— Tévedett? De miben, az Istenért? Mondja! Azt találja ugyebár, hogy ügyetlen, unalmas vagyok, hogy nem vagyok eléggé flirt...

— Annyi bizonyos, hogy nem az! — hagyta rá a másik, rosszul leplezett keserűséggel. — Bizonyára szerelmes valakibe...

— Az vagyok, nem tagadom.

— Mondom! Jaj, be buta vagyok, igazán! — fakadt ki a maszk. — Csak tudnám legalább, hogy kibe!

— Kibe? Hát magába!

Magnus elnevette magát, fölkelte és a karszék elé állva, amelyben látogatója ült, ráhajolt a maszkra. Az eset kezdte mulattatni, ez a kis Marion mégis egész helyes teremtés volt. De hogy mire nem képesek ezek az amerikai leányok? Hallatlan!

— Ne beszéljen ilyen badarokat, — hebegte a maszk és a feljáró irányába nézett. — Ne felejtse el, mit ígért, mielőtt ide feljöttem.

— Csak nem bántottam?

— Üljön vissza, kérem.

— Rögtön, előbb azonban vegye le az álarcát.

— Soha! — kiáltotta a hölgy és felugrott. — Soha!

— Ez nem járja. Egyébként úgy tudom, hogy éjfél után egyenesen kötelessége minden hölgynek, hogy levegye a maszkot.

— Ez a szabály csak a bálteremben érvényes! — tiltakozott a rokokó és a lépcsőhöz szaladt. De Magnus gyorsabb volt és elállta az útját, majd megfogta a kezét.

— Már megint elfelejti, hogy mit ígért?

— Korántsem, csak arra kérem, vegye le az álarcát!

— Soha!

— És ha erőszakkal — ?

— Szégyelje magát!

— Ne féljen semmit, nem teszem.

— Jobb is. Hátha vén és csúnya vagyok!

— Ki van zárva.

— Pedig az vagyok!

— Fogadjunk.

— Persze! Kérem engedjen le.

— Micsoda szívtelenség! Félóráig kínoz, izgat, kikérdez, kihallgat, szerelmi vallomást erőszakol ki belőlem, s most engedjem el minden kárpótlás nélkül?

— Mit akar tulajdonképen?

— Adjon egy csókot.

A maszk szörnyűködve hátrazökkent.

— Csak? Tudja, hogy maga nem is szerénytelen?

— Tudom. Azért kérem.

A hölgy pillanatig mozdulatlanul állt.

— Nem bánom, megcsókolhat álarcom csipkésén keresztül. De csak egy feltétel alatt!

— Ez már valami! Halljuk!

— Vallja be, és mondja meg a becsületszávára, hogy kibe szerelmes!

— Mondtam már: magába!

— Becsületszavára?

— Édes kis maszk: beszéljünk komolyan! Maga azt állítja, hogy nem tudom kihez van szerencsém, igaz?

— Igaz.

— Na lássa. És mégis azt hiszi, hogy egy csókért, gondolja meg: egyetlen csókért — el fogom árulni azt, akiről gondolja, hogy szeretem?

— Maga egy rettenetes ember, — kiáltott föl a nő. — Úgy csúri-csavarja a dolgokat, hogy a végén már magam sem fogom tudni, hogy ki vagyok!

— De én tudom!

— Ha tudja, akkor bátran be is valíthatja nekem, hogy kibe szerelmes!

— Magába!

A maszk toppantott a lábával.

— Engedjen el! — követelte türelmetlenül.

Magnus félreállt.

— Tessék — mondta egyszerűen.

A maszk lement a lépcsőn, Magnus követte. Mikor leértek, a maszk visszafordult.

— Nem haragszik reám?

— Nem tudnám miért, — felelte Magnus — ellenkezőleg, hálás vagyok magának azért, hogy elhozott magával egy kis báli levegőt a *bagolyváramba*.

Ez volt a szándéka s az teljes mértékben sikerült is.

— Igazán kár magáért, — jegyezte meg a nő rövid habozás után. — Mindene megvolna ahhoz, hogy boldog legyen, hogy élvezze az életét, ifjúságát és úgy él, mint egy szerzetes! Isten önnel!

— Szerzetesek nem szoktak maszkot fogadni éjnek idején s ha mégis megesik velük, semmi esetre

sem kérnek tőlük csókot. Én pedig csókot kértem magától s maga ezt megtagadta tőlem. Ha ezek után csakugyan szerzetes lesz belőlem, hintsen hamut a gyönyörű puderos fejére, mert csakis maga lesz az oka annak, ha klastromba vonulok.

— Mi haszna volna abból, ha megengedném, hogy megcsókoljon?

— Nem vagyok elég amerikai ahhoz, hogy a csókot is a haszon szempontjából mérlegeljem, de szeretnék egy emléket! S a hányszor látnám, mindig gyönyörrel gondolnék vissza erre a pillanatra!

— Köszönöm szépen. És az én helyzetemet hogyan képzeled?

— Nagyon kedvesnek. Mert ahányszor látna, mindig arra gondolhatna, hogy van egy ember, aki magát megcsókolta s nem is tud róla!

— Bele lehetne bolondulni abba, amit beszélsz! Ahányszor találkozánk, gyönyörrel gondolna erre a pillanatra, bár nem tud róla, én meg a jó ég tudja, mit képzeljek — — hát mondja meg legalább azt az egyet: tudja-e, vagy nem tudja, hogy ki vagyok?

A maszk rátette a kezét a kilincsre.

— Tudom, — felelte Magnus s egy ugrással ott termett a nő mellett. S míg egyik karjával átölelte a derekát, szabad kezével lecsavarta a villanyt s az álarc csipkéjén keresztül kereste a nő ajkait.

— Ez nem szép magától, — súgta a nő, de Magnus csókjától nem tudott többet mondani. Azonban a következő pillanatban kiszabadította magát az ölelésből és kiszökött a folyosóra. A férfi követni akarta, de a maszk becsapta előtte az ajtót.

Magnus egy pillanatig kábultan állt, aztán maga is kilépett a folyosóra. De sötét volt minden. A vil-

lany el volt oltva s csak alulról, mintha más világból jönne a hang, halkán, pillanatra egészen elhallgatva, fölhallatszott a zene a bálteremből. Magnus nem tudta, hogy s mint történt, de egyszerre csak a «Deutschland»-ra kellett gondolnia, amint ott állt a sötét fedélzeten és a nyitott ablakon benézett a ragyogó, csillogó terembe, ahol volt valaki, aki delejes erővel magához vonzotta, akárhogyan szabadkozott is ellene.

Aztán visszament a szobájába, fölgyújtotta a villanyt és levetkőzött.

XVII.

Nem telt el nap anélkül, hogy Magnus ne érdeklődött volna Pearson hogyléte iránt s habár Movrik felvilágosításai állandóan eléggé kedvezően hangzottak, Magnus megis türelmetlen volt, mert gyakran az volt az érzése, hogy ha az a sok jó hír, amelyet Movrik révén kapott, megfelelhetne a valóságnak, Pearsonnak már régen teljesen egészségesnek kellene lennie. Arról pedig még szó sem volt és Emerson is ezen a véleményen látszott lenni, bár nem igen nyilatkozott. Magnus elkezdett bánkódni és abban a mértékben, melyben haladtak munkálatai, bizonyos kishitűség vett rajta erőt, mert terveinek megvalósulását semmiképen sem látta biztosítottnak. Ilyen körülmények között önkéntelenül is felvetődött előtte a kérdés; helyesen cselekedett-e akkor, amikor minden reményét Pearson felgyógyulásába helyezte s kapcsolatot létesített e körülmény és találmányainak gyakorlati értékesítése között? Nem járt-e volna el okosabban, ha függetlenül magától Pear-

sontól e tekintetben is, előlről kezdve, más összeköttetések révén igyekszik alapot teremteni a szeme előtt lebegő telep létesítésére? Elvégre bármilyen szép és kegyeletes is volt az a gondolat, hogy annak az embernek a sorsához köti a maga boldogulását, aki tárt karokkal fogadta, amikor életének legfontosabb pillanatában a kezdet kezdetén hozzáfordult, mégis állottak fenn kötelezettségek saját magával szemben is, amelyeket nem volt szabad alárendelnie egy tisztára elvont érzelemnek. De mivel még nem fejezte be egészen munkálatait, napról-napra elhalasztotta idevonatkozó elhatározását, ha nem is titkolta el barátai előtt, hogy Pearson egészségi állapotának javulása nem elégíti ki.

Dr. Movrikot távolról sem bántotta ez a pesszimizmus. Ő csak nevetett és igyekezett Magnust megnyugtatni.

— Méltóságod persze azt szeretné, — mondta egy alkalommal, — ha mint az Úr Jézus Krisztus rátenném a kezemet Pearson fejére és így szólnék hozzá: kelj fel és tégy, amint Magnus gróf óhajtja! Erre, sajnos, képtelen vagyok és ezen az sem változtatna, ha leöntöttek volna keresztvízzel. Mielőtt óságodat vallása kötelezi arra, hogy higgyen csodákban, de tőlem csodát ne várjon. A gyógyulás szépen halad és semmit sem vonok vissza abból, amit mondtam. Azt hiszem, meglehetünk elégedve azzal, hogy Pearson úgyszólván ismét együtt él édesanyjával és nővérével és úgy beszél a bajáról, mint valaki, akinek gyomorkatarusa van. Tudja-e, hogy tegnap határozottan emlékezett már magára is?

Magnus kénytelen volt elismerni, hogy ez a hír újabb haladást jelentett.

— Beszélgettünk mindenféléről, — folytatta az orvos, — Pearson boldogan kapva a benne tömege-
sen és egyszerre föltámadó régi impressziókon, én
igyekezve azokat visszatartani, szétválasztani és az
agy működését egy tárgyra koncentrálni, persze
óvatosan kerülve a részletekbe való bocsátkozást.
Edison került szóba, akihez Pearsonat úgylátszik,
a személyes barátság szálai is fűzik, mire minden
átmenet nélkül említette, hogy *néhány évvel* ezelőtt
fiatalember járt nála, aki egy-két találmányának
értékesítése végett fordult hozzá. Egy motorról
is tett említést, valamint egy újfajta hajtóerőről,
mint az illető találmányáról, amelyek nagyon érde-
kelték. Többet nem tudott mondani, csak annyit
tett még hozzá, hogy ez a fiatal föltaláló modorában
és abban a végtelen bizalomban, amellyel a dolgai-
ról beszélt, Edisonra emlékeztette.

— És ön nem említette a nevemet? — kérdezte
Magnus visszafojtott lélekzettel.

— Erre a kérdésre el voltam készülve, szeretetre-
méltó grófom, — felelte Movrik. — Méltóságod sze-
rint persze az lett volna a kötelességem, hogy föl-
kiáltsak: hisz ez az én szeretett barátom, gróf
Magnus Miklós! Rögtön idehozom! — Ugyebár?
Nem, drága jó gróf uram, ez végzetes hiba lett volna.
Majd erre is rákerül a sor. Néhány nap mulva én
hozom elő Edisont, majd azt a Mr. Magnust — és
nem is az ismeretlen fiatalembert, aki föltűnt Pearson
láthatárán, *nem is néhány évvel* ezelőtt, hanem közvet-
tenűi a vasúti szerencsétlenség előtti időben és úgy
fogok beszélni a dolgokról, mint ha róluk soha más-
ként nem lett volna köztünk szó!

Magnus érdeklődéssel hallgatta Movrikot. Belátta,

hogy az orvos-barátja mégis csak jobban ért a mesterségéhez, mint kishitűségében gondolta és bossánatot kért tőle azért, hogy néha türelmetlen volt.

Néhány napra rá Magnus, amint már többször megesett a penzió kitűnő, de elkerülhetetlen ismétlések folytán à la durée unalmas dinnerjét ismét egyszer fölcserélte egy házon kívül elfogyasztott estebéddelem Emerson társaságában, aki legényember létére jól ismerte az összes vendéglőket és bizonyos ambíciót fektetett abba, hogy New-York nevezetességeit megismertesse Magnussal. Így egy alkalommal elvitte a Hungária-szálló étkezőjébe, amely magyar borai révén jó hírnévnek örvend, máskor megvendégelte az előkelő Delmonicóban, mire Magnus az Astor House-ban adott revanche-ot, de Emerson elcsalta őt a Bowery zajos és füstös mulatóiba is, amelyek Magnusra egyszerűen rablótanyák benyomását tették. Aznap este a Broadwayn fekvő Hofbauháuseban találkoztak, Emerson törzsvendéglőjében. Diák-éveit ugyanis Németországban töltötte, ahol nemcsak a nagy német náció komoly tudását tanulta megbecsülni, hanem megszerette a bajor sört és az egyetemi élet szokásait is.

A két fiatalember között — Emerson csak három évvel volt idősebb Magnusnál — őszinte, benső barátság fejlődött ki, amely a Pearson személyéhez való egyforma ragaszkodás jegyében keletkezett és kölcsönös rokonszenvből táplálkozott. Emerson, egy Angliából bevándorolt vasúti munkás fia, tanulmányainak elvégzése után a Western Railroad társaság szolgálatába került, ahol Pearson fölfedezte képességeit, megszerette és magasabb állásba juttatta, mellette pedig magántitkári minő-

ségben is alkalmazta, ami a fiatalember jövedelme szempontjából sem volt lényegtelen. A mérnök, aki csak néhány évvel ezelőtt vesztette volt el szüleit, hozzá lévén szokva a családi élethez, feleség után nézett s azt egy fellebbvalója leányában vélte megtalálni. Udvarolt neki, jegyet is váltottak, de a menyasszonya utolsó pillanatban meggondolta a dolgot és más, gazdagabb emberhez ment férjhez. Ez az eset akkoriban nagyon elkésérítette Emmersont, aki azóta került a tisztességes nők társaságát és Schopenhauer hívének vallotta magát. Eredeti nézete, cinikus fölfogása a női nemet illetőleg gyakran igen heves vitákra adtak alkalmat közte és Magnus között, de miután mindig akadtak pontok, ahol nézeteik találkoztak, az ilyen eszmecsere csak bensőbbé tette egyetértésüket.

Aznap este a Hofbräuhausban Emmersonnak jó kedve volt, mert délben Movrikkal találkozott, aki ismét nagy optimizmussal nyilatkozott Pearsonról. Magnus viszont elmondta azt, amit néhány nappal azelőtt Movriktól hallott, azért még sem tudta megállani, hogy ez egyszer Emmersonnak el ne panasolja, ami már oly régen bántotta.

— Mulik az idő, ma-holnap készen vagyok a munkámmal és semmi kilátás arra, hogy Pearsonnal megcsinálhassam a dolgot, — mondta.

— Őszintén szólva, ezt már én is gondoltam, — hagyta rá Emmerson, — de mivel ön nem hozta elő a dolgot, hallgattam. Most azonban, hogy szólt, én is azt mondom, hogy kár minden pillanatért, amelyet várakozással tölt el. Sohasem kételkedtem Movrik barátunk tudásában és józan ítélőképességében, de, aki látta Pearsont —

— Ön már látta? — szólt közbe Magnus.

Emmerson igent bólintott, majd folytatta:

— Aki látta Pearson-t, az tisztában van azzal, hogy ez az állapot még nagyon soká tarthat. Szánalom ránézni, csak annyit mondhatok önnek! Egész okosan, összefüggően beszél, az igaz, de azért mégis egy roncs! Nem is szeretek rágondolni. És még akkor is, ha Pearson teljesen helyreáll, kérdés, tud-e, illetve akar-e oly behatóan foglalkozni a dologgal, amint azt a szerencsétlenség előtt tervbevette. Az ön helyében nem tennék fel mindent egyetlenegy kártyára!

Magnus elgondolkozott. Amit Emmersontól hallott, egyenesen lesújtotta.

— Ezt magam is belátom, — mondta aztán, — de nem ismerek senkit, akivel olyan szívesen dolgoztam volna együtt, mint épen Pearsonnal. Annyira megértett, annyira lelkesedett mindenért, amit a rövid félórában elmondtam neki, annyira átérezte azt, hogy nem tudnám magamat beletalálni egy másodrendű szerepbe a létesítendő vállalat keretében, amelyre minden más, csakis pénzre és haszonra dolgozó ember feltétlenül akarna kárhozottatni: hogy mindeddig képtelen voltam magamat más megoldásra elhatározni.

— Értem, nagyon is értem, — felelte Emmerson, — Az ön esete olyan, mintha valaki az újságból arról értesül, hogy megütötte a főnyereményt, s amikor fölmutatja a sorsjegyet, kiderül, hogy a szám tévesen van közölve. Kilencz helyett hat és nem ér az egész semmit sem! Ez a Pearson a maga sorsjegye. Azért nem szabad lemondania a reményről, hogy akad más is, aki hasonlóan gondolkozik,

mint ő. Van még elég derék ember a világon. Hát nem ismer senkit sem?

— Volt egész rakás ajánlólevelem, de mind elégett s amióta megismerkedtem az itteni viszonyokkal, beláttam, hogy jobb, ha el sem megyek az illetőkhöz, — szólt Magnus, aztán emlékezetből felsorolt néhány nevet, amely Emerson előtt többé-kevésbé ismeretlen volt. Csak Frank Doonerre, a pittsburgi bánya- és kohótulajdonosra tett egy megjegyzést.

— Az is egyike azoknak, akik a munkások minimális teljesítményét oly magasra szabták, hogy egy ilyen szegény ördög az egyszer elmulasztott órát vagy negyedórát soha többé nem pótolhatja. Az óriási bérek persze vonzzák a munkásokat, de néhány év alatt egészségileg tönkremennek egészen. Movik is tud egyet-mást ezekről a legsötétebb rabszolgakorra emlékeztető viszonyokról. Csak tartsa magát tisztességes távolságban Frank Doonertől!

Emerson nagyot szítt a korsójából, aztán hirtelenül kérdezte:

— És mi van Barkerrel? Miért nem fordul ő hozzá?

Magnus, akinek, amióta ezek a gondolatok bántották, magának is százszor jutott eszébe a Barker név, zavarba jött, amikor azt Emerson említette.

— Azt hiszi, hogy Barker megcsinálná a dolgot? — kérdezte habozva.

— Feltétlenül, — felelte a mérnök. — Ön olyan körülmények között ismerkedett meg a családdal, amelyek feljogosítják arra, hogy bármikor fölkeresse Barkert és elmondja neki a dolgot úgy, amint Pearsonnal tette. És Barker az az ember aki

habozás nélkül rááll az üzletre abban a percben, amikor ön megtudja győzni ideáinak rentabilitásáról. Hogy Barkernál a befektetéshez szükséges pénz egyáltalában nem játszik szerepet, arról nem is beszélek.

— Igazán azt hiszi?

— Ez a meggyőződésem. Az ön helyében még holnap elmennék Barkerhoz és ott hagynám Daviest a kenőcseivel és hashajtóival együtt, mintha soha hírét sem hallottam volna!

Magnus mereven az előtte álló korsó sörre tekintett, mintha tőle várná a megváltó elhatározás ihletét, majd szájához emelte és gyorsan felhajtotta az egészet.

— Nem teszem! Nem teszem, nem tehetem! — jelentette ki aztán határozottan. — Inkább ismét fölcsapok lovászmesternek, de hogy Miss Barker valamikor csak pillanatig is azt képzelje, hogy neki köszönhetem a boldogulásomat: nem, ezerszer nem!

Emmerson nagyot nézett, aztán elnevette magát.

— Vagy úgy? — mondta és elcsipve a tizenkét teli korsóval arra szaladgáló pincért, szemébe vágta neki, hogy szomjan engedi halni vendégeit. Majd ismét Magnushoz fordult: — Ez már más. Eleget tudok. Szóval, nő van a játékban s akkor a játék rossz. A nő arra való, hogy a férfit szórakoztassa, még pedig csak akkor és csak addig, amíg a férfinak ehhez kedve van. Hisz ismeri a nézetemet — grisette, anya, ápolónő: ez a nő természetes hivatása. Ahány nő ezen a hármaskörön kívül működik: egy-egy férfi pusztulását jelenti. Éljen a La Zanfretta! Erről jut eszembe, hogy ismét egyszer megnézhetnök a kis angyalt, van kedve?

La Zanfretta a *Little Rosary*-ban, a Bowery egyik tingl-tangljában a Lulu Fadot, Ta Taot, Furlanát és Zingarellát mutatta be esténként egy veszedelmes kinézésű férfi-partnerrel vagy anélkül a new-yorkiaknak, akik abban az időben francia mintára szintén áldozatul estek annak a choreomániának nevezhető táncbetegségnek, amely a világháború előtti években s még a háború alatt is bejárta az egész világot. A One- és Twostepről meg a Tangóról nem is szólva, amelynek elsajátítására még nagyapák is jártak tánciskolába, nem volt nap, hogy valami új táncot ne fedeztek volna fel a professzionátus táncmesterek — vajjon miért nem a csárdást is? — s a Macaliff-féle vállalatok jövedelmezőség tekintetében kezdtek vetekedni az acél- és gyapottrösztökkel. Emerson ugyan soha életében nem táncolt egyetlenegy lépést sem, de amióta hirdette, hogy a nő kizárólagos rendeltetése az erősebb nem szórakoztatása, felkarolta a variétét. Egyszer, kétszer sikerült Magnust is elcsalnia magával, így legutóbb a *Little Rosary*-ba s erre vonatkozott az ő megjegyzése is.

De Magnus csak félfüllel hallgatta Emmersonnak untig ismert fejtegetéseit a női nemről. Az ő esze még mindig a Barker-féle kombináción járt, amelyet csak az imént utasított el magától olyan erélyesen. Emerson ezt észrevette.

— Mondok önnek valamit — szólt és nagy csontos kezével megérintette Magnus vállát. — Bízva rám a dolog üzleti részét és én előteremttem önnek a szükséges tőkét!

Magnus felkapta a fejét. Meglepetten nézett Emmersonra. S amint belenézett annak az izmos,

egészséges embernek az okos, becsületes szemébe, aki vele szemben ült s aki határozottan legközelebb állt hozzá mindazok között, akikkel Amerikában összehozta a sors, csodálkozott, hogy az Emmersonnal való együttműködésre nem gondolt már előbb és úgy érezte, mintha ebben a pillanatban maga Pearson szelleme időzne közöttük.

Mivel Magnus nem felelt, Emmerson szükségét érezte annak, hogy többet mondjon.

— Tíz év óta vagyok a Pearson-féle vállalat szolgálatában, — szólt — és nyolc esztendőn át nem tett Pearson egyetlenegy lépést sem, amelyről ne lett volna tudomásom. Eleinte persze csak gépies munkát végeztem emellett a hatalmas ember mellett és néha egész éjszakát töltöttem dolgozó szobájában, gyorsírással fölvéve azt a rengeteg anyagot, amely csak úgy ömlött bámulatos koponyájából. Később, mikor már ismertem az üzem minden részletét és Pearson gondolkozását, intencióit, önálló munkákkal bízott meg, küldött ide-oda, az ő nevében kellett tárgyalnom idegen társulatok vezetőembereivel, vállalkozókkal, tőkepénzesekkel épúgy, amint hogy ellenőriznem kellett a folyamatba tett munkálatokat, új vonalak építését, műhelyek felállítását. Végül a nagy Newarki gép- és kocsi-gyárunk létesítésére került a sor, amelynek összes terveit én készítettem, berendezését magam eszközöltem és hónapokig önállóan vezettem, míg újabb feladatok szólítottak ismét Pearson mellé. És aztán hirtelenül végeszakadt mindennek...

Emmerson elhallgatott és Magnus kérdezte:

— De hiszen az állása megmaradt a Western Railroadnál?

— Hogyne! — felelte Emerson, — de amióta Pearson nem vezetheti többé az ügyeket, bizonyos stagnáció állt elő az üzem fejlődésében. Minden megy a régi kerékvágásban fennakadás nélkül, az igaz, de az a számtalan terv, amellyel Pearson foglalkozott, nem került kivitelre. Az igazgatóság többsége idősebb emberekből áll, akik a vállalatnak még nagyobb alapokra való fektetésétől fáznak, nem bíznak a különböző konjunkturákban és meg vannak elégedve a magas dividendával, amely a közgyűlés után folyik a zsebükbe. Mivel pedig másrészt az üzem minden egyes ágazata élén kitűnő és kipróbált erők állanak, az én resszortom viszont, az előkészítő és tervezőosztály működése, úgyszólván teljesen szünetel, az én sorsom is Pearson sorsától függ, épúgy, mint az öné, s ha hirtelen elhatározással nem változtatok viszonyaimon: beleöszülhetek a várakozásba. Már pedig legfőbb ideje, hogy ismét teremtsék valamit, mert úgy érzem, hogy elpenészesedik az agyam s ellustul a vér az ereimben a sok sörtől, amelyet unalomból magamba öntök. Halló pincér, adjon még egy korsót!

Magnus már nem igen figyelt arra, hogy a mérnök mit beszélt, azért csakis ő vele volt elfoglalva. Hogy ő erre az Emersonra már nem gondolt előbb! Érthetetlen volt előtte! Mindig csak az járt az eszében. Hisz ez a megoldás magától kínálkozott s ennél jobbat el sem lehetett képzelni. Ha már le kellett mondania Pearsonról, hát ki lett volna alkalmasabb, mint Pearson jobbkeze, hű barátja, fáradhatatlan munkatársa, hát kiben bízhatott meg jobban, mint ebben a becsületes, derék Emersonban?

— Kedves Emerson, — szólta Magnus egyszerűen — remélem nem kívánja tőlem annak ünnepélyes kijelentését, hogy eszméjével boldoggá tett és egy csapásra megszabadított a legsúlyosabb gondoktól. Ajánlatát elfogadom és ezt annál is könnyebben tehetem, mert tudom, hogy nem fogja megbánni. Ön nagyjában ismeri a dolgaimat, azt is tudja, hogy s miként vélném azokat értékesíteni. Mégis, mielőtt tovább tárgyalnánk, azt szeretném, ha teljes betekintést nyerne feljegyzéseimbe, terveimbe, még pedig mielőbb s ha azután is megmarad elhatározása mellett: akkor hozzájáruljunk Isten segítségével!

— És Pearson szelleme védnöksége alatt! — tette hozzá Emerson, átnyújtotta az asztalon csontos kezét, amelyet Magnus melegen megszorított és mind a ketten szájukhoz emelték az előttük álló korsót.

— Pearson! — mondta Magnus.

— Pearson! — ismételte Emerson, — ex!

Ezzel megpecsételték azt a vérszerződést, amely két egzisztencia jövőjét jóban és rosszban egymáshoz láncolta. Az egyik egész tudását, agyának rá nézve megfizethetetlen termékeit dobta a serpenyőbe, a másik becsületes munkával kivívott pozícióját, amely gondtalan életet biztosított számára. És mind-egyikük úgy érezte, hogy a mérleg megtartotta az egyensúlyt. Fizettek és minden külön megállapodás nélkül elmentek a *The Murray*-ba, ahol Magnus sásfészkébe érve, Emerson megtudta mindazt, amire még szüksége volt. Természetes, hogy megmaradt elhatározásánál.

Ettől a nevezetes éjjeli tanácskozástól kezdve Magnus és Emerson elválaszthatatlanok voltak.

Délután, este találkoztak és minden szabad idejüket a sasfészekben töltötték. Magnus lázasan folytatta munkálatait, Emerson viszont utánajárt a létesítendő konzorcium összetoborzásának. Egyelőre csak tájékozódott az embereknél, nagyjában jelezve előttük, hogy miről van szó, s mihelyest látta, hogy egyik-másik helyen nem talál kellő vállalkozási kedvre, rögtön máshová fordult. Nagyon megkönnyítette eljárását, hogy a Pearsonnal való együttműködésből kifolyólag ismerte ugyyszólván New-York valamennyi tekintélyes, számbavehető emberét. Másrészt viszont mindenki szerette és becsülte a fiatal mérnököt, akinek kitűnő tulajdonságai nem képeztek titkot senki előtt sem és valamennyien, akik Pearson jó emberei voltak, tudták, hogy Emerson ki és micsodája volt barátjuknak.

A két férfiú abban állapodott meg, hogy addig, amíg a dolog a legkisebb részletekig előkészítve nincsen, mindegyik megmarad eddigi foglalkozása mellett és titokban tartják az egész tervet. Ezt tartotta szem előtt Emerson azoknál a tárgyalásoknál is, amelyeket folytatott, lelke mélyében azonban még egy reményt is táplált, amelya sikerül, meg akarta lepni a társát.

Ezzel az intenzív tevékenységgel ijesztő gyorsan telt el az idő s követték egymást jelentőségteljes események. Mindenekelőtt elkészült az első igazi «Tensional»-motor Magnus modellje alapján, amelyen a gépkonstrukció terén természetszerűleg sokkalta nagyobb gyakorlattal rendelkező Emerson, igaz, hogy lényegtelen, de a gép tökéletessége szempontjából mégis fölötte hasznos módosítást eszközölt. Az új motor a Western-Railroad newarki gépgyárában

látott napvilágot, egy elkülönített csarnokban, ahol Emerson személyes felügyelete mellett teljesen megbízható munkások dolgoztak rajta heteken keresztül.

Amikor Magnus megpillantotta alkotását, amelyről oly régen álmodott, csak nehezen tudott uralkodni meghatottságán és örömén. Hiába igyekezett egykedvűnek látszani Emerson előtt, nem titkolhatta el azt, ami végbement a lelkében. A mérnök megölelte a munkások jelenlétében és elkezdett vele ugrándozni mint egy bolond.

— A mienk a világ, old boy! — ordította lelkesedésében, majd komoly ábrázattal a munkások elé állt. — Tudják-e barátaim, hogy ez micsoda? Ez a motor, nem olyan semmigép, mint amilyen több millió létezik a föld kerekiségén, nem is egyszerűen motor, hanem *a motor*. Ez a gentleman pedig, aki feltalálta, a jelenkor legnagyobb embere!

A munkások hipp, hipp, hurrát kiáltottak, Magnus ellenben hangosan tiltakozott, de Emerson nem engedte szóhoz jutni.

— Lomtárba az összes eddigi gépekkel, barátom! — mondta. — Mozdony, lokomobil, gépkocsi, ahány létezik, mind elavult rendszerű, szánalmas valami emellett a csodás kis masina mellett. A repülőgépgyártás leglényegesebb problémája meg van oldva, mert ezzel a motorral, amely könnyű mint a pehely, a repülőgép közkinccsé fog válni, akár a kerékpár!

Magnus mindezt maga is érezte, de nem akart vele kérkedni. Nem szólt semmit, csak boldogan mosolygott. A motort pedig biztos helyen elzárták, hogy hivatlan szem idő előtt meg ne láthassa. S Magnus aznap este időt szakított magának arra,

hogy kimerítően írjon nővérének és Maióthy barátjának. Volt ugyan még valaki, akinek szintén válasszal tartozott már régebben — Livia, — de valami visszatartotta attól, hogy arra a levélre feleljen.

— Jobb, ha a múlté marad, ami a múlté, — gondolta magában. — Minek is írt nekem, ha már egyszer hozzáment az oroszhoz? Vagy talán velem is megtette volna, hogy másnak ír közvetlenül esküvőnk előtt?...

Ezt a gondolatot ugyan rögtön ismét elutasította magától, de azért nem felelt Liviának. Ez is válasz volt.

Néhány napra rá Movrik telefonált neki és közvetítette Pearson üzenetét, hogy látni óhajtaná. Magnus elkéredzkedett Daviestől és sietett a Madison Avenue-i palotába. Dobogó szívvel, az izgalomtól sápadtan lépett be a nagy háromablakos szalonba, amelybe Movrik vezette, miután még az előszobában a fülébe súgta :

— Mindenről beszélhet, csak kerülje a részleteket!

A nehéz függönyök, a sötét bútorok és kárpitok félhomályba borítottak mindent, úgy, hogy Magnus első pillanatban észre sem vette Pearsont, aki a bejárat oldalán, fehér márványkandalló előtt ült hatalmas karosszékekben és a vígan ropogó tűzbe nézett. A neszre föltekintett s pillanatig kérdőleg nézett Movrik kísérőjére.

— Kedves vendéget hoztam, Mr. Pearson, — mondta az orvos kedélyesen — itt van Magnus barátunk, akit már oly régen óhajtott látni.

A Magnus név hallatára Pearson szemében föl-villant valami, aztán fölkelte és vontatott léptekkel

elébe ment az érkezőknek, akikkel kezét fogott. Magnusét néhány másodpercig el sem engedte.

— Végre! — mondta és hosszasan nézett a szemébe, mint ha meg akarna győződni arról a benyomásról, amelyet vendégére tett. Magnus ugyan nem tudta tisztán kivenni a beteg vonásait, de még a félhomályban is rémülten tapasztalta, hogy Pearson csakugyan teljesen megváltozott. A hajdan erős és hatalmas szögletes férfiú helyett sovány, törődött aggastyán állt előtte, hajlott testtartással, s a simára fésült haja hófehér volt. Csak a tekintete, dacára annak, hogy a szeme mélyen be volt esve, a régi volt: nyugodt, okos, mellette egyenes és jóságos. Magnus semmivel sem árulta el fájdalmas benyomásait.

— Már régen eljöttem volna, de nem akartam alkalmatlankodni felszólítás nélkül, — mondta. — Egyébként is annyira el vagyok foglalva, hogy csak nehezen tudok szabadulni a munkámtól.

— Képzelem, — felelte Pearson — én sem voltam vizitáló ember egész életemben. Csak oda jártam, ahol dolgom akadt.

Ezzel még két karszéket tolt a kandalló elé és intett Magnusnak és Movriknak, hogy foglaljanak helyet.

— Két okból kértem magamhoz, — kezdte ismét, maga is leülve. — Az egyik, hogy meg akartam önnök köszönni, hogy összehozott Movrikkal. Nélküle talán sohasem kerülök ki a bolondok házából. Csunya dolog volt mondhatom! A lökés, az a recsegés, az a sötétség — meg a tűz...

— Most, ha már megszégyenített meg nem érdemelt dicséretével, — vágott közbe gyorsan Movrik —

mondja meg a barátjának a másik okot is, amiért vele beszélni óhajtott!

Pearson mosolyogva nézett Movrikra és tréfásan megfenyegette.

— Jó, jó, kedves doktor, értem! Nem szereti, ha beszélek róla — pedig már semmit sem izgat. Semmit sem!

— Tudom, — felelte Movrik — én tőlem elmesélheti kellemes tapasztalatait, akár előlről is! A magam részéről mindig örülök a rossznak, ha már egyszerű túl vagyok rajta. Azt hiszem, elmondtam már, hogyan jártam néhány évvel ezelőtt, mikor huszonöt fokos hidegben éjnek idején szánon kellett egy beteghez mennem és a farkasok...

— Ismerem a farkas-históriát, — intette le Pearson az orvost és ismét Magnushoz fordult.

— A másik, amiért felkértem, hogy hozzám fáradjon az az ön ügye — mondta. — Hallom, hogy a katasztrófa alkalmával önt sem kímélte a tűz s hogy az összes dolgai a lángok martalékává lettek. Lásza, milyen bajt hoztam magára!

Movrik kissé ideges lett, de Magnus sietett megjegyezni:

— Azóta minden rendbe jött és ma már nem is sajnálom, ami velem történt, mert azt hiszem, hogy az egész jobb és tökéletesebb lett.

— Örömmel hallottam ezt is, — felelte Pearson — Emmerson mindent elmondott. Én persze ez idő szerint nem érek rá a dologgal úgy foglalkozni, amint szeretném, Movrik nem hagy békében egész nap, hol villanyoz, hol megsétáltat a kertben, hol megfüröszt vagy utálatos porokat szedet velem... igen. De mit is akartam mondani?

Pearson kérőleg tekintett Movrikra.

— A porokat szidta, — szólt az orvos nevetve, majd tudva, hogy Pearson miről akart beszélni, megkönnyítette neki a dolgot: — azon kezdte, hogy *mit tett* a barátja érdekében!

— Igaz! — mondta Pearson és mosoly futott végig bágyadt vonásain. — Emmersont leültettem ehhez az asztalhoz és úgy, mint a régi jó időkben, diktáltam neki néhány levelet. Ő majd meg fogja önnek mutatni. Felkértem egy-két barátomat, tekintse olybá a dolgot, mintha én állanék mögötte; a gondnokommal pedig — mert tetszik tudni: ez is van — még ma délelőtt beszéltem. Az öreg Billy Stuart nekem régi jó pajtásom és nem is tekint annyira bolondnak, mint Movrik barátunk. Abban állapodtunk meg, hogy a részvények felét én fogom jegyezni. Úgy tudom mindössze tíz millióról van szó?

— Annyiról, — felelte Magnus, aki attól tartott, hogy leszédül a székről. Nem tudott ellentállni a kísértésnek, felugrott és megragadta Pearson mindkét kezét. — Mr. Pearson hebegte, — ez több, mint... nem is tudom, hogyan...

De ekkor már ott termett Movrik a kettő között.

— Csak semmi érzékeny jelenetet, ha szabad kérnem, — mondta ellentmondást nem tűrő hangon és Magnushoz fordulva hozzátette: — Tessék leülni a helyére! Gyerekek maguk vagy felnőtt emberek? Ez nem ajándék Mr. Pearson részéről, ez üzlet, érti?

— Movriknak tökéletesen igaza van, — hagyta rá Pearson bólogatva — ez üzlet, még pedig jó üzlet. Ezt Billy Stuart is tudja és Emerson is mondja. Azonban van egy föltételem, egy nagyon nagy és nagyon fontos feltételem!

Pearson titokzatosan, de barátságosan intett Magnusnak, hajoljon fölője.

— Ennek a Movriknak nem szabad mindent tudnia a világon, — mondta, majd kezét szájához emelve súgta, de szándékosan úgy, hogy az orvos is hallhatta: — Én persze szintén belépek az igazgatóságba!

— Micsoda? — szólt közbe az orvos tréfásan, mintha helytelenítené a dolgot.

— Rettenetes ember ez a Movrik, — mondta Pearson nevetve. — Ne féljen semmit kedves doktor. Igenis, belépek az igazgatóságba, de nem dolgozom semmit sem. Csak kezelem a szelvényollót. Ezt csak megengedi, Movrik barátom?

— Meg — felelte az orvos. — Sőt azt is megengedem, hogy egy év múlva annyit dolgozzék, amennyit akar.

Pearson kicsinylő kézmozdulatot tett.

— Mindig azt mondja, — szólt keserűen — és sohasem lesz belőle semmi.

— Egész természetesen! Majd csak akkor lesz belőle valami, ha az év letelt.

Pearson még néhány kérdést intézett Magnushoz az új motort illetőleg, de erre Movrik elkezdett fészkelődni és értésére adta a vendégnek, hogy jobb lesz, ha befejezi a látogatást. Magnus aztán fel is kelt és búcsúzott Pearsontól, akinek meg kellett ígérnie, hogy mihamarább ismét felkeresi. A lépcsőházban Emerson várt rá.

— Szerettem volna megelőzni ezt a vizitet, — mondta — mert attól féltem, hogy Pearson elhatározása annyira meg fogja önt lepni, hogy örömeben még valami meggondolatlanságot követ el, ami a betegnek árthatna.

— Majdnem úgy történt, — hagyta rá Magnus — de szerencsére ott volt Movrik és idejében leintett...

Végigsétálva a Madison Avenuen, még elbeszélgettek a történetekről, de a derék Emmerson egy szóval sem árulta el, hogy ki adta meg Pearsonnak az ideát arra, hogy kivegye a maga részét a vállalkozásból. Boldog volt, hogy minden jól, sőt várakozáson felül sikerült és azt akarta, hogy a hála Magnus szívében egészen és osztatlanul Pearsonnak jusson.

XVIII.

— Ki az? — szólta Geraldine, aki még álmosan és rosszkedvűen éppen levendula-illatú fürdőjébe készült, mikor féltizkor reggel kopogtattak hálószobája ajtaján.

— Csak bocsáss be bátran, — felelte kívülről Barker, — nem vagyok egészen idegen.

— Maga az, Pa? — mondta Geraldine meglepetve, magára kapott egy kimondhatatlan színű pehelykönnyű valamit, amit ő *negligee* néven ismert s amit magyarul *slafrok*-nak nevezni szokás, aztán ajtót nyitott.

Barker, aki már megteázott s alaposan megreggelizett, vastag havannával a szájában s ujság-lepedővel a hóna alatt lépett a szobába.

— Hogy hívták azt a magyar grófodat, aki velünk utazott a *Deutschland*-on s akinek a kedvéért el kellett mennem Tristan és Isoldeba, míg aztán egy lovardában fedezted fel Washingtonban?

— Nicholas Magnusnak, — felelte Geraldine és elpirult.

— Mondom! Mégis csak jól emlékeztem, — szólta

Barker és letelepedett a filigrán kis székek egyikére, amelyek a szobában álltak, telerakva mindenféle hirtelenül levetett ruha- és fehérnemű darabokkal. A filigrán kis szék nagyot reccsent, Geraldine pedig felkiáltott:

— A friss ingem, Pa, az Istenért! Épen arra muszáj magának ráülnie?

Barker fölugrott.

— Bocsáss meg, — mondta és nevetett. — Igazán nehéz nálad olyan helyre ülni, amely még szabad volna!

Geraldine kelleetlenül leszedte a holmiját a székről, de aztán maga is nevetett.

— Igaza van, — mondta — nem is tudom, mi lelte jó öreg Melusinemet, hogy mindent úgy hagyott a szobában, amint volt, amikor levetkőztem. Egyetlen mentsége, hogy már nagyon késő volt, amikor hazajöttünk. Tehát mi van Magnus gróffal?

— Olvasd magad, — felelte Barker és átnyújtotta leányának a *New-York Times*-ot, aztán leült, de ez alkalommal már óvatosabban.

Geraldine kíváncsian és rosszul leplezett idegességgel szedte széjjel a hatalmas lapot, amelynek végnélküli kolumnáit kezdte nézegetni.

— *Financial news*, második rovat fent, — segített neki Barker. — *Új részvénytársaság* a címe a cikknek, *The Tensional Motor Co.* s.b., megvan?

— Meg, — felelte Geraldine, aztán elolvasta a hírt. Eszerint előtte való napon május ötödikén *The Tensional Motor Co.* néven tíz millió alapítókéval részvénytársaság alakult meg gróf Nicholas Magnusnak, egy «magyar származású zseniális fiatal mérnök» néhány korszakalkotó találmányának érté.

kesztésére. Az alakuló közgyűlést a *New-York Bank of Commerce* dísztermében tartották meg, Max Pearsonnak, a *Western Railroad* főrezvényesének pénzügyintézetében; az igazgatóságba beválasztották W. Stuarton, a *New-York Bank of Commerce* elnökén és Pearsonon kívül Dorian Frasert, G. H. Everittet, André Davisont, Raymond Wingrovet, — mind ismert pénzembereket — Ct. Nicholas Magnust, H. Emmerson mérnököt, Van Delft bányatulajdonost, I. Bryan Norman acélgyárost, L. Davies vegyész és F. Cunningham gépgyárost. Elnök lett W. Stuart azzal, hogy a beteg Pearson fülgyógyulása esetén utóbbinak engedi át helyét, vezérigazgató Ct. N. Magnus és ügyvezető igazgató H. Emmerson. A lap végül említette, hogy az új részvénytársaság Jersey-Cityben már megfelelő gyártelepet is vásárolt másfél millió dollárért, ahol lázasan folynak az építkezések.

— Nagyszerű! Gyönyörű! — kiáltotta Geraldine és egész arca ragyogott. — Ez a Magnus fenomenális ember!

— Fenegyerek, az bizonyos, — hagyta rá Barker, majd rövid gondolkodás után kérdezte: — Te, Geraldine! Nem amerikai véletlenül ez a Magnus és európai származása meg a grófi címe közönséges bluff? Ez a dolog nagyon gyanus előttem!

— Hová gondol, Pa! — felelte a leány nevetve.

— Akkor zsidó vagy legalább is zsidó vér van az ereiben.

— Szó sincs róla! — tiltakozott Geraldine. — Magnus egyik őse király volt Essexben!

— Igen, komló- vagy repeekirály, — hagyta rá Barker gúnyosan. — Nekem hiába beszélsz itt mindenfélét! Egy valódi, pedigree-s gróf legfeljebb

ahhoz ért, hogy elvigye a mi leányainkat, de az ilyesmire? Ki van zárva.

— Komolyan megharagszom magára, ha így folytatja, — mondta Geraldine. — Hát nem emlékszik-e arra a rádiótávíratra, amelyet még a hajón kaptunk? Hisz Magnus vőlegénye volt annak a Solmingen hercegnőnek, aki azóta egy orosz nagyherceg felesége lett! Nem, nem, édes jó atyám, ez egyszer rossz nyomon jár, biztosíthatom. Ez a Magnus gróf — igazán gróf, még pedig a legelőkelőbb fajtájából s ha el tudja érni azt, ami magát annyira csodálatba ejti, hát ez csak amellettszól, hogy kiváló és egészen kivételes ember!

Geraldine belehevült Magnus védelmébe, Barker mosolygott.

— Jó, jó, — felelte — hisz már nem szólok semmit sem. Arról a széjjelment eljegyzésről egészen megfeledkeztem. De úgy látom, leányzó, hogy nagyon közelről érint téged ez a Magnus-ügy!

— Engem? Csöppet se! — hazudott Geraldine. — Azaz érdekelni, bizonyos fokig érdekel, mert ismerem az illetőt és mert ... mert ...

— No, hisz csak úgy mondtam, — szólt Barker jókedvűen, de aztán elkomolyodott. — Egyet nem értek, — jegyezte meg és fölvette a *Newyork Times*-ot a szőnyegről, amelyre Geraldine az előbb leejtette — hogy miért csinálja Magnus a dolgát másokkal és miért nem velem? Miért nem fordult hozzám? Egész jóhangzású nevek szerepelnek abban az igazgatóságban, az igaz, úgymint Stuart vagy Fraser, meg Pearson, — aki mellel megjegyezve bolond, szegény — de az egész társaságot félóra alatt kifizetem és a zsebem meg sem

érzi! Miért nem jött hozzám ez a Magnus, ha már olyan nagyra voltatok vele?

Geraldine vállat vont.

— Tudom is én? — felelte és fintorgatta az orrát. És igazat mondott, mert ezt csakugyan nem tudta. Maga sem volt képes megérteni.

— Jó dolog lehet, sőt nagyon jó dolog, — folytatta Barker mintegy magában és rágdicsálta a szivarját. Geraldine hálósobájában, amely olyan volt mint egy álom, nehéz füstfelhők lebegtek fölül. — Kell, hogy a dolog jó legyen, — ismételte Barker — mert különben az a sanda Everitt, akinél nagyobb drukker nincs a világon, bele nem mártja magát a vállalatba. És Van Delft? Annak is jó szimatja szokott lenni. Bányáiból például, amelyeket ingyen kínálgattak egymásnak az emberek éveken keresztül, most annyi rádiumot termel, hogy ellátja vele az egész világot. Kedvem volna ezt az egész bandát széjjelrobbantani és a magam kezébe venni a dolgot, a te Magnusoddal együtt!

— Isten ments! — kiáltotta Geraldine ijedten — csak ezt ne tegye! Ezt ne!

— Miért ne? Azt hiszem csak Magnus érdekében volna, ha...

— Mindegy. Ha szeret engem, Pa, nem tesz egyetlenegy lépést sem és hagyja a dolgokat menni úgy, ahogy mennek. Nem akarom!

— Nem akarod? Ez más, — felelte Barker, aki látta, hogy elvesztette a csatát. Mert ez a hatalmas ember, akitől milliók remegtek, családjá női tagjával szemben szelid és engedékeny volt mint egy bárány. Felkelt és az ajtóhoz ment. De még egyszer megállt és megjegyezte:

— Azt mondtad: nem akarom! Jól van, ezzel a Magnus-ügy részemről el van intézve. Nem létezik többé. Azért annyival mégis csak tartozol nekem, hogy megmagyarázd különös állásfoglalásodat?

Geraldine kissé habozott.

— Magnus gróf azt képzelhetné, hogy szaladok utána, — mondta aztán és kiegyenesedve, erősen az atyja szemébe nézett. — Én pedig nem akarom, hogy ezt képzelje és magának kötelessége, hogy engem ebben támogasson!

Barker pillanatig elgondolkozott. Eszébe jutott, hogyha akarná, tönkre is tehetné az új vállalatot még a délelőtti folyamán, de aztán letett erről és csak annyit mondott, hogy: — Rendben van. Úgy lesz, amint *akarod!*

Homlokon csókolta a leányát és kiment. Geraldine pedig elgondolkozva a puha szőnyegre engedte lesiklani negligeejét. Még a levendulás fürdőjében is szünet nélkül a *Magnus-ügyre* gondolt, amelynek előző fázisairól jobban volt tájékozva, mintsem atyja sejtette.

Még Washingtonban Isabel fejtegetéseinek hatása alatt, először támadt az a gondolata, hogy Magnus őt és családját lenézhetné. Amilyen lehetetlenek és abszurdnak tekintette is ezt a magyarázatot, — bár rögtön le is vonta belőle azt a következtetést, hogy soha többé nem tesz feléje egyetlenegy lépést sem — olyan élenken foglalkoztatta ez a lehetőség később is képzelőtehetségét, hogyha azokban az angol és francia regényekben, amelyeket olvasott, véletlenül esetről volt szó, amelyben rang és leszármazás képezte két egymást szerető szív egyesülésének akadályát: önkéntelenül is saját magára kel-

lett gondolnia. És ez mód fölött bosszantotta. Mindenekelőtt százszor ismételte magában, hogy nem szerelmes Magnusba, aztán pedig összehasonlította a pazar fényűzést, a végtelen gazdagságot, a mennyei jólétet, amelyben maga élt a magyar gróf szegényes és szánalmas viszonyaival. És ennek az embernek csakugyan mersze lett volna ahhoz, hogy őt ne tartsa egyenrangúnak?

Cecil Norton, aki már azt hitte, hogy amikor kipuhította Magnusnak New-Yorkba történt visszaérkezését, ezzel missziója is befejezést nyert, s a Barker névhez méltó tiszteletdíj sem várhatja meg magát már soká: nagyon csodálkozott, hogy Miss Barker hazaérkezve New-Yorkba, azzal bírta meg, hogy csak továbbra is folytassa megfigyeléseit és azok eredményéről tegyen időnként jelentést. Azért pedig, hogy, amint Norton mosolyogva elárulta, táviratát megelőzőleg Magnust telefonon felszólította és előtte úgy állította be a dolgot, mintha Miss Barker megbízásából érdeklődnék hogyléte iránt, utóbbi egyenesen összeszidta a detektívet.

— Magnus grófnak egyáltalában tudnia sem szabad, hogy figyelemmel kísértetem lépéseit, — oktatta ki Nortont; — némi tapintattal erre magától is rájöhetett volna!

Norton szolgálatkészen kijelentette, hogy most már teljesen érti a dolgot, önmagának azonban kénytelen volt bevallani, hogy most már épenséggel nem ismeri ki magát. Azért folytatta kutatásait, referált is Miss Barkernek, anélkül, hogy az eredmény sem őt, sem megbízóját kielégítette volna. Davies kenőcsei és hajápoló szereit semmiféle összefüggésben sem látszottak lenni Magnus lovászmesteri

működésével, még kevésbé azonban a grófnak gyakori látogatásaival a Madison Avenue-i palotában, ahol a két idős Pearson-hölgyön kívül csak a kezelő-orvossal, aki ezenfelül még pathologus is volt, senki-vel sem érintkezhetett. Csak az Emmerson mérnök-vel való szoros barátság arra engedett következtetni, hogy léteznek valamilyen szálak Magnus és Pearson között, de hogy ezek milyen természetűek voltak, erre Norton nem volt képes világosságot deríteni.

A *guardian-angels trio* előtt Geraldinenak ez az állandó érdeklődése Magnus iránt teljesen ismeretlen volt és Warfield, washingtoni észleletei után napról-napra jobban reménykedett abban, hogy a Magnus-ügy végképen lekerült a napirendről. De ezenkívül még egy esemény adta magát elő, amely Warfield kilátásait — nézete szerint legalább — lényegesen előremozdította. Az történt ugyanis, hogy új év napján Isabel Simmons izgatottan berontott Geraldinehez és könnyezve a nyakába borult.

— Hát téged mi lelt? — kérdezte a Barker leány, aki a *prairie-girl* részéről nem volt hozzászokva ilyen érzelmi kitörésekhez.

— Bocsáss meg édes Geraldine, — felelte Isabel — nem tehetek róla, de magamon kívül vagyok! Nem is tudod, de nem is képzelheted, hogy velem mi történt.

— Beszélj már komolyan! — biztatta Geraldine kebelbarátnőjét. — Mi történnhetett veled? Vagy végeszakadt egyik számtalan flirtjeid közül, vagy pedig annyira belehabarodtál valakibe, hogy szánt kell vallanod. Eltaláltam?

— Nem egészen, — szólt Isabel. — A dolog úgy történt, hogy.... Nem. Képtelen vagyok arra, hogy ezt neked elmondjam! Egyszerűen nem megy! Meg fogsz engem átkozni!

— No hallod?

Geraldine elnevette magát, de aztán hirtelenül elkomolyodott. Magnus jutott eszébe. Ez az ember már annyi meglepetésben részesítette, hogy semmi sem volt lehetetlen.

— Ha nem beszélsz rögtön és nem vallsz be őszintén mindent, igazán megharagszom rád, — mondta.

Isabel megtörölte a szemét, aztán erőt vett önmagán.

— Képzeld csak: eljegyeztem magamat — szólt.

— Bravó! Szívből gratulálok. És — ki az áldozat?

— Hisz ez az! Kivel! Hát: Francis Brookkal.

— Francis-szal? — Kő esett le Geraldine szívéből. Vonásai kiderültek és megölelve Isabelt, aki egészen másra volt elkészülve, azt mondta: — Igazán boldog vagyok! Okosabbat nem is tehetél! Sohasem gondoltam, hogy ti ketten egymás iránt érdeklődtök, de most nagyon természetesnek találom az egészet és az a véleményem, hogy roppant jól illettek egymáshoz!

— És nem is haragszol rám? — kérdezte Isabel meglepetve, de egyszersmind örömteljesen is.

— Te bolond! Azért mert Francis nekem is udvarolt?

— Hogyne! Hisz mindig azt gondoltam, hogy vagy ő, vagy Bob, vagy James Boxtor...

— Ezentúl legalább már csak ketten lesznek, akik reménytelenül szerelmesek belém, hál' Istennek.

— Reménytelenül? Hál' Istennek? De mi történt veled, Geraldine?

— Semmi. Mindig ez volt a nézetem, — folytatta a legnagyobb hidegvérrel Geraldine. — Már régen unom ezeket az epedő arcokat körülöttem!

— Ne mondd! Tehát ennyire komoly a dolog azzal a magyar gróffal?

Geraldine vérpiros lett, a szeme elborult és dühös pillantást lövelt a barátnőjére.

— Ne beszélj ilyen szamárságokat! — fakadt ki hevesen. — Hát muszáj épen valakinek lenni, akit te is ismersz? Vagy feltétlenül szükséges, hogy egyáltalában legyen valaki? Nem vagyok olyan-mint te!

— Bocsáss meg, édes Geraldine, — felelte Isabel és megcsókolta a Barker leányt, akit nem volt nehéz kibékíteni. Francis Brook ugyanis már régebben harmadik helyre került nála és ami Bobot és Jamest illette, hát legfeljebb orrhosszal vezetett az előbbi Boxter előtt.

Isabel elmondta még, hogy Brook már néhány hét óta elhalmozta mindenféle apróbb figyelemmel és bizonyos célzásokat tett, amelyeket nem lehetett félreérteni. Aztán Szilveszter-estén felszólította sétakocsikázásra a gyárából kikerült új típusú «Albatros» autójával, amellyel elvitte egészen Bridgeportig, a legnagyobb hóban, úgy hogy alig tudtak hazajönni. S ott azután megkérte a kezét...

Ez volt az az esemény, amelyből — Magnusnak a láthatárról való eltűnésén kívül — Bob Warfield újabb reményeket merített a jövőre nézve. Ehhez még hozzájárult az is, hogy legújabb arcképével, amelyet a Barker leányról még Catskillben készí-

tett, a *Society of Fine Arts* téli kiállításán elnyerte a nagy állami díjat. A kép általános elismerésben részesült, állandóan nagy csoportokban állták körül az emberek a tárlaton és a *Metropolitan Museum of Arts* meg is vásárolta 12,000 dollárért.

— És vannak emberek, akik azt hiszik, hogy nem a saját pénzemből, hanem az atyám zsebéből élek — jelentette ki Warfield egy csoport újságíró előtt.

Geraldine Barker, akinek hízelgett, hogy az emberek és újságok foglalkoztak vele, illetve arcképével, nagyon meg volt elégedve udvari festőjével.

— You are a good boy, — mondta neki egy este az operaházi páholyukban, amikor Bob a hátuk mögött ült és a sötétben kereste a leány kezét, hogy megszorítsa. Vagy ötvenedszer hallgatták végig Thomas *Mignon*-ját és Mrs. Barkert csak az gátolta meg abban, hogy hangosan ne horkoljon, hogy Geraldine időnként tüsszentett.

— Tudja-e Geraldine, hogy kemény elhatározásomba került, eladni a képeimet? — szólt halkán a festő.

— Akkor miért adta el? — kérdezte a Barker leány egyszerűen.

— Mert még nem mondtam le egészen arról, hogy az *eredeti* mégis csak az enyém lesz valamikor!

Geraldine ismét tüsszentett, még pedig hangosan, mire a mamája ijedten összerezett és felriadt legédesebb álmaiból, de még a földszintről is fölnéztek az emberek.

— Úgy látszik erősen meg van hülve? — jegyezte meg Bob és hátrazökkent.

— Amint látja, igen. Most veszem észre, hogy

otthon felejtettem a flaconomat. Legyen olyan jó, Bob, és hozza el!

— Már meg is történt! — felelte Warfield, kirohant az épületből és úgy, amint volt frakkban, autójába vágta magát és a Fifth Avenueba hajtatott. Tíz percz múlva dideregve és átfázva megjött a flaconnal együtt, de akkor már Boxtér ült az ő helyén.

— Majd máskor, — gondolta magában ez alkalommal is, mint mindig, ha már azt hitte, hogy közvetlenül a nagy elhatározás előtt áll.

Mindezek jutottak eszébe Geraldinnak, amikor a levendulás fürdőjében ült s csak akkor ébredt fel merengéséből, mikor már libabőrös lett a háta. Csengetett Melusinének és fürgén kiugrott a vízből. Késő volt már és sietnie kellett, hogy le ne késsék barátnőinek az *Ice Skating Palace*-ban adott találkáról, ahol aznap délelőtt egy orosz nő és férfiú zárt körben mutatta be a jégen legújabb táncait: a *tatarski*-t és a *trojka*-polkát...

Ezalatt Magnus és Emmerson már kora reggel óta dolgozott a *Tensional Motor Co.* ideiglenes irodájában Jersey Cityben, egészen közel a vállalat új telepéhez, amelyen ezrivel sűröttek-forogtak a munkások. Az iroda újonnan épült bérházban az egész földszintet és még két emeletet foglalt el, ahol az összes építkezések szálai Emmerson kezében futottak össze. Építésszek, mérnökök, vállalkozók, mesteremberek, újságírók tömegesen jöttek-mentek és friss, erős szellem volt, amely átjárta az egészet; az ember érezte, hogy minden és mindenki csupa munkakedv és remény volt az új vállalatnál.

Habár teljesen önállóan rendelkezett is Emerson az építkezések tekintetében, amelyeket heteken keresztül a legapróbb részletekig megbeszélte volt Magnussal, mégis gondosan ügyelt arra, hogy barátja minden lépéséről, intézkedéséről, az eredeti megállapodásoktól gyakorlati okoknál fogva szükségessé vált kisebb-nagyobb eltérésekről teljesen tájékozva legyen s ez a törekvése naponta százszor is alkalmat szolgáltatott arra, hogy a két jóbarát legalább néhány szót váltszon egymással.

Azért csak most tudták kellőképpen értékelni, hogy milyen okos dolog volt mindent úgy előkészíteni, hogy a vállalat a részvénytársaságnak megalakulása után azonnal felvehesse a munkát. Azáltal, hogy az irodahelyiségek már napok óta teljesen be voltak rendezve s a szükséges személyzet parancsra készen rendelkezésre állt, valamint hogy a telep nemcsak hogy meg volt véve, hanem azon már az építkezések is folytak: igen sok időt nyertek s így megvolt a kilátás arra, hogy a gyár még az ősszel megkezdhesse üzemét.

Az igazgatóság által jóváhagyott üzemterv szerint a vállalat a következő gyártási ágazatokkal kívánt foglalkozni:

Az első csoportban a *Tensional* nagybani és kizárólagos előállításával, a második csoportban a *Tensional*-motornak hat nagyságban való gyártásával, még pedig gépkocsik, repülőgépek, motoros csónakok, kisebb személy- és teherszállító hajók és rendes vágányú vasútak használatára; a harmadik csoportban személy- és teherszállításra alkalmas gépkocsik építésével négy típusban, a negyedik csoportban könnyű fajtájú repülőgépek és ezen csoport

egy alosztályában az úszókészülék kigyártásával. Az utóbbi illetőleg a vállalat ügyésze egyébként még a részvénytársaság megalakulása napján táviratilag bízott meg ügyvédet Pittsburgban, hogy Hilton mérnök ellen szabadalom megsértés címén haladéktalanul indítson pert az illetékes bíróságnál, mely lépésről a vállalat nevében Magnus, mint vezérigazgató egyidejűleg a washingtoni War-Departmen- tet is levélileg értesítette.

Egy szép napon Emerson rosszkedvűen állított be Magnus dolgozószobájába. Magnus megijedt, mert attól félt, hogy valami kellemetlen meglepetés adta magát elő a munkálatoknál.

— Zavarok vannak a telepen? — szólta aggódva.

— Még csak az kellene, tiltakozott a mérnök, aztán csomó ujságot dobott az íróasztalra.

— Mit csináljak ezzel? — kérdezte Magnus.

— Amit akar, csak ne olvassa el, — felelte Emerson — mert legfeljebb bosszankodna, mint én. Az az öreg Európa valóban már megérett arra, hogy elnyelje valami óriási hullám, vagy hogy a levegőbe röpítsék. Nem tudnak nyugodtan maradni az emberek! Marakodnak, mint a veszett kutyák.

— Mi van már megint?

— A lapok tele vannak puskaporral. A Balkánhoz címzett szemétdombon ismét búzlik a kanóc. Ez a tiszteletreméltó szövetség, mely a kereszt jegyében a szegény nyomorult törökre fení a fogát, megérdemelné, hogy a nagyhatalmak kiporolják a nadrágját. Ehelyett konferálnak, diplomatizálnak, védelmeznek, áskálódnak. Még az a rongy kis nép, a szerb: hát meg van az egészen bolondulva? Hisz ebből világháború lesz!

Magnus elgondolkozott. Amerikában megszokta, hogy néha maga is olvasott ujságot, s így tudott ezekről az eseményekről. Utolsó levelében egyébként Maróthy is tett említést bizonyos katonai készülődésekről a monarchia részéről. De Magnus annyira el volt foglalva a vállalat ügyeivel, hogy egy esetleges háború lehetősége eddig még nem is jutott eszébe. Az pedig végzetessé válhatott volna a Tensional Motor Co-ra nézve is.

— Nincs kizárva, hogy ebből még világháború lesz — mondta aztán.

— Szép dolog, — heveskedett Emmerson. — És az ilyesmikért ki vállalja a felelősséget, ha szabad kérdezniem?

— A francia-német háború előtt is úgy volt, hogy egyik fél sem akarta vállalni a felelősséget és azt a másikra háárította, — felelte Magnus. — Sokat foglalkoztam ezekkel a kérdésekkel annak idején és merem állítani, hogy legtöbb esetben meddő dolog kutatni azt, hogy ki a felelős. Volt idő, mikor magam is azt képzeltem, hogy egyes emberek idézik elő a háborút, mert belevág a politikájukba. Valószínű is, hogy egyesek az általános helyzetből vagy pillanatnyi konstellációkból tőkét akarnak kovácsolni a maguk számára. A nagy háborúkat azonban nem egyes emberek, hanem a népeken kívül vagy azok fölött álló viszonyok idézték elő. Hatalmi, faji kérdések ezek, amelyeknek a fegyverrel való elintézését államférfiúi bölcsességgel el lehet halasztani ideig-óráig, de amelyeket békés úton elsimítani nem lehet. Amerika is ilyen körülményeknek köszönheti önállóságát s amíg lesznek népek, fajok, államek, amelyek természetsszerűleg tesznek különbséget em-

ber és ember között: lesznek háborúk is. Az ember e tekintetben olyan, mint az állat: az erős nem tűri, hogy mások is érvényesüljenek mellette. A szarvas élet-halálharcra kél, ha másikkal találkozik az erdőben.

— A szerbek nem szarvasok, hanem vaddisznók, le kell őket puffantani, — jelentette ki Emerson végtelen megvetéssel, aztán kisietett a szobából és rohant a telepre.

Néhány napra rá vidámabb dolgokról folytatott eszmecsserét a két jóbarát és üzlettárs.

Magnus ugyanis még mindig a *The Murray*-ban lakott, de az aránylag nagy távolság az irodától, illetve az épülőfélben lévő gyárteleptől megérlette benne azt az elhatározást, hogy maga is átköltözködjék Jersey Citybe.

Nagy elfoglaltságánál fogva Mrs. Andersonnal is csak kevesebbet érintkezett. A vasárnapi teák mind ritkábbak lettek, de az asszony látogatásai a «bagolyvár»-ban is végül egészen elmaradtak s az étkezéseknél is csak elvétve váltottak néhány szót. Mintha Mrs. Anderson maga vonult volna vissza... De Magnusnak ez fel sem tűnt, legfeljebb azt gondolta magában, hogy az asszony milyen tapintatos és megértő. Viszont, ahányszor találkozott Miss Hallahannal az ebédlőben, mindig a kék rokokó jutott eszébe, de a bostoni nagykereskedő leánya semmiképen sem árulta el magát, amint egyébként nem is tehetette. Magnus ezt persze nem tudta s amikor Hallahanék márciusban elutaztak, a rokokót is elfelejtette egészen:

Ami a Jersey Citybe való költözködését illette, amilyen szerény volt — a sors e tekintetben sem

kényeztette el soha — ismét csak pensióra gondolt, de erről aztán Emerson erélyesen lebeszélte.

— Édes barátom, — mondta a mérnök — ennek a máról-holnapra való vegetálásnak most mindörökké vége. Elhiszem, hogy egyénileg meg volna elégedve egy jó ágygal, íróasztallal és fürdővel, de ne felejtse el, hogy megszűnt lovászmesternek meg kenőcskeverőnek lenni és jelenleg egy tíz millió alaptőkével rendelkező részvénytársaság vezérigazgatója, évi 160,000 dollár fix fizetéssel, tíz százalékos részesedéssel úgy hogy jövedelme néhány év múlva meg fogja haladni a 300,000 dollárt. Engedelmet kérek! Ilyen körülmények között nemcsak arra van égetően szüksége, hogy az elégett smookingját és frakkját vadonatujjal pótolja a legelső szabócég, nem pedig a Wanamaker-árúház segítségével, hanem arra is, hogy olyan lakása legyen, amelyben a társadalmi pozíciójával járó látogatókat tisztességesen fogadhatja és meg is vendégelhessen tíz-tizenkét embert is! Csak nem akarja Mrs. Andersonhoz vinni a vendégeit?

Magnus szerényen mosolygott, de belátta, hogy Emmersonnak igaza van. Meg is ígérte neki, hogy utána jár a dolognak.

— Bocsásson meg, Magnus, de én ebben nem bízom, — felelte a mérnök. — Ön most annyira benne van a Tensionáljában, hogy még el találná felejteni ígérését. A szabóhoz persze már személyesen kell elfáradnia — ne felejtse el egy pillanatig sem, hogy gépkocsija lent zakatol a kapu előtt, nem hallja? De a lakást, azt én már kivettem.

— Komolyan?

— A legkomolyabban. Pompás helyet találtam a

maga számára a North-River partján! Egész nap nézheti a nagy hajók érkezését, indulását, föltéve, hogy nem akad jobb dolga. A lakás nem nagy, de szép!

— Igazán hálás vagyok magának, kedves Emerson — szólta Magnus kellemesen meglepetve, — mert én tényleg csak nehezen szántam volna magamat rá a lakáskeresésre. Csodálom, hogy maga honnét vesz időt mindentel!

— Majd még magát is elragadja az amerikai tempo nyavalyája, ne féljen semmit! Szerettem volna nagyobb lakást találni, de a gyönyörű kilátás döntötte el a dolgot. Mert tudja, hat szoba...

— Micsoda? Hat szobában lakjam? Hogyan képzelem ezt?

— Nagyon egyszerűen. A hálószobában alszik, az öltözőjében öltözködik, az ebédlőben villásreggelizik és ebédel, a dolgozószobájában dolgozik, a pipázójában pipál és a szalonban fogadja a vezérigazgató úr a vendégeit. A hallban...

— Még az is van?

— Már hogyne volna? A hallban... lássa ezt magam sem tudom, hogy ott mit fog csinálni, de annyi bizonyos, hogy vezérigazgatónak kell, hogy hallja is legyen, ezt be kell látnia.

— És mit fizetek ezért?

— Hatszáz dollárt évente. Csak nem sokalja?

— Korántsem. De honnét veszem a bútort, az ágy- és asztalneműt meg miégymást?

— Ha akarja, erre is vállalkozom. De mivel úgy látom, hogy ön sem igen foglalkozott még szélesebb alapon lakásberendezésekkel, azt ajánlanám, forduljon valami nőismerőshöz, akiről tudja, hogy

igazán jó ízlése van. Az majd örömmel megcsinálja a dolgot!

Magnus elképedt.

— És ezt ön ajánlja nekem? Schopenhauer fanatikus híve, a női nem esküdt ellensége?

— Bocsánatot kérek, disztingváljunk mindenké előtt. Sohasem vontam kétségbe, hogy a nő elkerülhetetlen valami, amelynek hasznát nemcsak lehet, de kell is venni, még pedig ott, ahol — mint például a jólét, a személyi kultusz, a finomodottság terén — a nő természetszerűleg s mert ráér az ilyen dolgokkal foglalkozni, több érzékkel bír, mint a férfi. A régi rómaiak is rabszolgákkal végeztették ezeket a dolgokat!

— Maga teljesen javíthatatlan, kedves Emerson, — felelte Magnus nevetve. — Az idea egyébként nem rossz és megfogadom a tanácsát!

Aztán kezét fogtak egymással és ismét rogyásig dolgoztak késő éjjelig.

XIX.

Megszólalt a telefon Geraldine íróasztalán és a Barker leány, aki épen vagy harmadszor mártotta tollát a tentába, hogy Elinor Simmonsnak egy már régen válasz nélkül maradt levelére feleljen, unott arccal vette fel a kagylót. De a következő pillanatban eldobta a tollat és fölkapta a másik hallgatót is. Tágranyílt szemekkel ült ott és az arca ragyogott.

— Kicsoda? — ismételte, bár egész jól értette már előbb is az illető nevét, csak hogy nem akart hinni saját fülének.

— Nicholas Magnus. Magnus, úgy mint: Michi-

gan, America, Geraldine, New-York, Union, Sun!
És ott?

— Itt Geraldine Barker! Nem tévedés ez?

— Sőt. Egyenesen magát kerestem. És örülök, hogy első hívásra sikerült összeköttetést kapnom. Hogy vannak mindig?

— Nagyszerűen! Ebben a pillanatban legalább, mert különben — sokat unatkozom. Épen az imént is unatkoztam.

— Akkor talán nem is fog haragudni, hogy zavartam.

— Egyáltalában nem zavart. Csak nem értem...

— Tessék?

— Nem értem, hogy mi jutott eszébe? Illetve, hogy én hogyan jutottam eszébe?

— Azért kérdi, mert felhívtam?

— Azért! Őszintén szólva, minden egyébre el voltam készülve, csak arra nem, hogy ön hívjon föl telefonon!

— Olyan különösnek találja ezt?

— Csöppet sem különösnek, illetve volt idő, mikor épen azon csodálkoztam, hogy annyira negligált!

— Valóban sajnálom...

— Hiába mentegetődzik, a tények ellene vannak!

— Az lehet, azért biztosíthatom, hogy sokat gondoltam magukra...

— És mégis úgy került, mint a pestist! Hát illő dolog volt-e felénk sem jönni?

— Bocsánatot kérek, de igazán nem azért jelentkeztem, hogy összeszidjon. A Duff's livery-stable második lovászmestere egyébként nem volt

megfelelő társaság a maga számára. Ezt Geraldine Barker is époly jól tudja, mint én.

Geraldine nevetett.

— Remélem, nem azért szökött meg Washingtonból, mert velem találkozott?

— Hogy is mondhat ilyet? Hogy miért szöktem meg? Azt majd máskor elmondom magának, egész mulatságos eset volt.

— Előre is örülök a rejtély megfejtésének. Tudja-e, hogy eltűnése Washingtonból valóságos őrületbe kergette a rendőrséget?

— Úgy kell neki! De maga, Miss Barker, honnét tudja ezeket?

— Hja, én sok mindent tudok! Így például tudom azt is, hogy december tizenhetedike óta ismét New-Yorkban van. Ma pedig lévén május husadika, elmúlt öt hónap anélkül, hogy életjelt adott volna magáról!

— Igaza van, de gondolja meg, hogy ön talán mindennap olyan hajvizet használ, amelyet én kotyvasztottam heteken keresztül Davies vegyi laboratóriumában. Ez a foglalkozás csak szintén nem képesített arra, hogy Barkerékhez járjak? Vagy öröme telt volna abban, ha a komornyikja egyszerűen kidob?

— Ugyan menjen! De ami a hajvizet illeti, csakugyan ismerem, sőt használtam is egy ideig, épúgy, mint a *Lionel-Cream*-et, meg Davies világhírű bőrfinomítóját — —

— Ne mondja! Hát olyan kitűnőek ezek a készítmények? Ha találkozom Davies mesterrel, ezt okvetlenül elmondom neki! Boldog és büszke lesz!

— Ne mondjon neki semmit sem, mert nem az ő

kedvéért tettem tönkre a hajamat és a bőrömet, legyen nyugodt! Május ötödike óta egyébként ismét visszatértem a régi jó párisi gyártmányaimhoz, miután a — Tensionálnak semmiképen sem tudnám hasznát venni!

Magnus oly jóízűen nevetett, hogy a kagyló csak úgy harsogott.

— Mondja csak: detektívvel figyeltet engem, vagy micsoda, hogy ilyen kitűnően van informálva mindenről, amit teszek?

— Csak nem képzeled, — felelte Geraldine és elpirult. Önkéntelenül elfordította a fejét a telefonkészüléktől.

— Mégis honnét tudja, hogy...

— Istenem, hát azt hiszi, hogy nem olvasok ujságot?

— Lássá, erre nem gondoltam...

Az ujságolvasás legalább részben magyarázta meg Geraldine e bámulatos tájékozottságát, de hogy a többit honnét tudta, ezt Magnus nem értette, de azért még sem folytatta a faggatást, hanem most már egyenesen megmondta, hogy mit akart:

— Egy kérésem volna magához, Miss Barker, remélem, nem veszi szerénytelenségnek, hogy...

— Csak bátran. Talán szóljak Panak valamiért?

— Nagyon köszönöm, de a kérésem egyenesen magának szól.

— Annál jobb. Halljuk!

— A barátaim azt mondják, hogy jelenlegi állásomban okvetlenül kell, hogy tisztességes lakásom legyen. Már fogadtak is egyet számomra...

— Hol?

— Jersey Cityben, a North-River partján...

— Miért épen azon az istentelen vidéken?

— Közel van a telepünkhöz.

— Rémes! Micsoda lárma! No és?

— Most be kellene rendeznem hat szobát...

— Elég az magának?

— Attól tartok, hogy igen. Nem tudna nekem ajánlani valakit, aki azt helyettem elvégezné? Bizonyára százával ismer olyan megbízható céget, amelyre rá lehetne bízni a dolgot! Én tudniillik egész nap az irodában ülök, de ettől eltekintve, nem is igen értek az efféléhez.

— Jaj be kedves!

— Másrészt, ha már bútorokba kell ölnöm a pénzemet, mégis azt szeretném, hogy jóízlésű, csinos legyen minden! Azért kénytelen vagyok már most kijelenteni, hogy Barker-árakat nem tudok fizetni.

— Oh kérem! Én sem szoktam kidobni a pénzt az ablakon! De várjon csak, kit is ajánlhatnék én magának? Nincs az a cég, amelynél ne vásároltam volna valamit és most: ne adj Isten, hogy eszembe jusson valaki! Várjon csak... Megvan! Itt van például Trueman, a Fifth Avenueban, nem messze tőlünk! Igaz, hogy kissé drága... Talán King, vagy Archer...? Valami nagy áruházat, mint Lord & Taylort nem ajánlanék, túlsablonos minden... Tudja mit? Van egy ideám: jöjjön el hozzám teára, nyugodtabban beszélhetjük meg a dolgot!

— Kész örömmel, hisz én is ilyesmire gondoltam, csak hogy most nem igen érek rá teázni...

— Hát jöjjön el ebédre!

— Mikor?

— Amikor akarja. Ma. Vagy jobb lesz holnap! Van kedve?

— Van, de mégis, így? Nem is viziteltem maguknál.

— Mi nem vagyunk faxnis emberek, biztosíthatom. Ha épen akarja s ha megnyugtatta a lelkiismeretét, küld két névjegyet *et la politesse est faite*. Tehát eljön holnap?

— Hány órákor?

— Hétkor szoktunk ebédelni, de ha hét korai magának, lehetne később is.

— A világért sem, nagyon köszönöm. Hétkor ott leszek!

— Helyes. Halló?

Már nem felelt senki. Geraldine sajnálkozva tette le a hallgatót és felkelt. Elinor Simmons levele ismét elintézetlen társaihoz került, várva a kedvezőbb konstellációt. Geraldine képtelennek érezte magát arra, hogy a kellemes meglepetés után, amelyben oly váratlanul részesült, ilyen unalmas dolgokkal töltse az idejét.

A nyitott ablakhoz lépett és mélyen föllélegezve, teleszította magát a kertből áradó tavaszi levegővel.

— Tudtam, — szólt halkán, aztán kikönyökölve, elmerült gondolataiba. Magnus alakja tűnt föl előtte. Láta, mint akkor, amikor először pillantotta meg a fedélzeten, majd később, mikor a *Deutschland*-on itt-ott titokzatosan fölbukkant és ismét eltűnt a sötétségben vagy az utasok között. Eszébe jutott merész elhatározása, amikor megszólította a partraszállás pillanatában, valamint öröme, amikor viszontlátta a Waldorf-Astoriában, végül utolsó találkozásuk Washingtonban, amikor a Northey-gyerek társaságában volt...

Geraldine elmosolyodott, mikor Eric lelkesedé-

sére gondolt, ha Magnusról beszélt. A fiú kikelt magából, arca égett, szeme fénylett, amikor elmondta, hogy régen sejtette, hogy a livery-stable lovászmestere mögött hős lappang. És hogyan rajongott a barátjáért és milyen levert volt, mikor megtudta, hogy örökké végeszakadt a kedves kirándulásoknak Rock-Creekba...

Geraldine szívvel, lélekkel átérezte ezt a lelkesedést és épen akkor arra kellett ébrednie, hogy jobb lesz, ha beszünteti érdeklődését Magnus iránt, aki úgy viselkedett vele szemben, hogy önérzete ez ellen föllázadt. Pedig most igazat adott neki. Magnus nem tehetett másként. A helyzete, amelybe a sors kegyetlensége sodorta, ráparancsolta ezt a tartózkodást.

És vajjon, nem mutatta-e épen ez a tartózkodás, hogy Magnus nem viseltetett közönnyel iránta? Minden bizonnyal. Mert különben most sem jelentkezett volna, amikor megváltoztak a viszonyai s amikor röstelkedés nélkül, mint társadalmilag egyenrangú közeledhetett hozzá.

— Elgondolni, hogy azt képzeltem valamikor, hogy lenéz — szólt ismét magában. — Nevetséges! És a lakásberendezés? Ürügy. De milyen kedves gondolat...

Geraldine ismét nagyot lélegzett, vagy sóhajtott talán? Aztán karperecórájára vetett egy pillantást. Fél hat volt. Megnézte a naptárt, amelyre föl voltak jegyezve teendői, illetve a napi program. Délután: levélírás (Elinor!!) esetleg vizit Dorothynál (clou: Van Dyl operaénekes) este: ebéd otthon; vendégek: Bob atyjával, Francis és menyasszonya, lord Braddon és neje, Pedro Loma, Buenos Ayresből.

— Jaj be unalmas lesz! — gondolta, aztán szeretet nélkül eltaszította magától a naptárt.

Ebben a pillanatban betoppant Tommy. Ideges és szokatlanul sápadt volt. Mikor meglátta a nővérét, mintha megkönnyebbült volna, elébe ment, aztán még benézett a szomszédos szobába, nincs-e ott valaki, majd az íróasztal melletti karszékbe dobta magát.

— Örülök, hogy magad vagy, — mondta, — komoly beszédem van veled.

Geraldine megijedt.

— Mi történt? Miért vagy ilyen izgatott?

— Az vagyok? Lehet. Van rá okom. Hallgass ide: kilépek a Barker, Evans & Co. cég kötelékéből.

— Meg vagy örülve? — kiáltotta Geraldine.

— Korántsem. Most jövök az atyámtól és közöltem az old man-nel elhatározásomat. Keressen magának más diszponenst.

— Ez lehetetlen! És Pa elfogadta?

— Nem, de ezzel nem törődöm. Ha úgy viselkedik velem szemben, mintha gyerek volnék és nem felnőtt ember, aki hónapokon keresztül önállóan vezette az üzletet: nem segíhetek rajta. Ez már az ő baja.

— Szót sem értek az egészségből! Összekülönböztek?

— Igen.

— Miért nem engedted te? Mégis ő az idősebb, a tapasztaltabb, aztán az atyád!

— Tökéletesen igazad van, de éppen mivel ő az idősebb, be kell látnia, hogy bizonyos dolgokhoz csak akkor ért az ember, ha fiatal. És mivel én aka-

rok nőül venni valakit, akit szeretek s nem ő, amint egyébként nem is teheti, mert hál' Istennek már van felesége: világos, hogy nekem van igazam.

— Tommy! Te meg akarsz nőszülni és... nekem nem szóltál egy szót sem? Csunya ember te!

— Azért vagyok itt, hogy ünnepélyesen bejelentsem neked Miss Florence Greennel történt eljegyzésemet, mely ma délben luncheon alatt, *Sherry*-nél ment végbe. Remélem, úgy fogod szeretni, mint engem, még akkor is, ha útjaink ezentúl szétválnának.

— Okvetlenül fogom szeretni, ha te szereted, — felelte Geraldine, — de kicsoda az a Florence Green? Most hallok róla először és nem emlékszem, hogy találkoztam volna vele a társaságban...

— Elhiszem, — felelte Tommy száraz mosollyal.

— Abban az úgynevezett társaságban, amelyet te ismersz édesem, nem is találtam volna egy Florence Greent, nyugodt lehetsz! Hogy kicsoda? A világ legkedvesebb, legbájosabb, legmegennivalóbb teremtese, aki úgy táncol, mint egy istennő! Úgy tud bánni a lábaival, hogy akár akarod, akár nem; kell, hogy odaguruljon a szíved elébe!

— Ez mindenesetre különös, — jegyezte meg Geraldine, — de még most sem látok tisztán...

— Mit nem látsz tisztán?

— Sok mindent! Például azt, hogy Pa miért nem akar tudni a dolgról...

— Ezt már csak kitalálhattad volna! Egyszerűen azért, mert nem akarja, hogy elvegyek egy — táncosnót!

— Tehát táncosnő? — kiáltott fel Geraldine és összecsapta a kezét.

— Hát persze!

Szünet állt be. Mind a ketten hallgattak. Amit Tommy mondott, úgy hatott Geraldinera, mintha leöntenék hideg vízzel. A fiúnak pedig fájt, hogy a nővérénél sem talált sokkal több megértésre, mint az atyjánál.

— Mama mit szól hozzá? — kérdezte Geraldine kis idő múlva.

— Még nem tud róla.

— Kétségbe fog esni, szegény!

— Milyen buta vagy igazán! *Kétségbe fog esni szegény!* Egészen úgy beszéltek, te is, meg az apád is, mintha Barkeréknak a jó Isten tudja, milyen családfája volna. Pénzt szerezni, gazdagnak lenni: szép dolog, helyes is, de feudális kiváltságokra nem nyújt alapot. Nem vagyunk mi arisztokraták! Amerikában élünk — hál' Istennek!

— Nem arról van most szó, Tommy, — jegyezte meg Geraldine — hanem a tisztességről!

Tommy felugrott.

— Mit akarsz ezzel mondani? — kiáltotta és öklével lecsapott az asztalra. — Csak nem akarsz kétségbevonni menyasszonyom tisztességét? Az öreg Green egy roppant derék és eredeti gentleman, aki tanársegéd volt az andoveri Punchard Heigh School-on és most nyugdíjából él feleségével együtt szerényen, de becsületesen. Az egyik leánya, Florence ikertestvére, zseniálisan hegedül és csak néhány hónappal ment hozzá Paolo Solario világhírű olasz zongoraművészhez; ha jól tudom, még együtt is voltunk ősszel a hangversenyén...

— Emlékszem rá, illetve bozontos fekete sörényére, amelyet oroszánmódra megrázott, ahányszor

belevágott a billentyűkbe. Szóval egész művész-familia!

— Az. Roppant érdekes család.

— És Florence?

— Tánművésznő. Még pedig művésznő a szó legnemesebb értelmében. Akadémián képezte ki magát és eredetileg nem is gondolt arra, hogy föllépjen. De a színigazgatók annyira jártak a nyakára, hogy végre föladta elvi álláspontját és január óta csillagja a Madison Square-Gardennek. Egy este ötszáz dollárt kap. Ennyi pénzt egész életemben sem szereztem! Ismerd el legalább, hogy ez nagyszerű!

— Elismerem. Azért engedd meg, hogy őszintén bevalljam: meg vagyok lepelve. Ez... ez...

— Nos?

— Ez egy meggondolatlan lépés részedről, Tommy. Bizom benne, hogy még nem mondtad ki az utolsó szót ebben az ügyben!

— De kimondtam. Elveszem Florence Greent és te is, mama is, Pa is csak gratulálhattok magatoknak választásomhoz.

— Azt hiszem, túlzol kissé, de elvégre, ha így áll a dolog, komolyan kell vele foglalkozni. Remélem azonban, hogy a hölgyed lemond a színpadról!

— Igenis, a *hölgyem* le fog mondani, de nem a Barker család iránti reverenciából, hanem azért, mert én úgy akarom. Majd találok magamnak foglalkozást, amely olyannyira biztosítja a megélhetésünket, hogy neki nem kell többé szereznie!

— Komolyan ott akarod hagyni Pa-t?

— A legkomolyabban. Ha az old man nem akar tudni a menyasszonyomról, én sem akarok tudni ő róla. A helyzet világos.

— Nem, nem, édes Tommy, ennyire még nem vagyunk, majd beszélek Paval!

— Kikérek magamnak minden beavatkozást, — felelte Tommy dacosan — nekem nem kell protekció.

— Nekem pedig egész mindegy, kell-e neked a protekcióm vagy sem — mondta Geraldine, — beszélni fogok Paval, mert szeretlek és nem akarom ezt a komédiát!

Tommy vállat vont, majd kissé feszélyezve így szólt:

— Súlyt helyezek rá, hogy megismerkedjél a menyasszonyommal...

— Én is, — felelte Geraldine kedvesen, de fölötte komolyan. — Gyermekkori jó pajtásod vagyok és nem kívánok egyebet, mint a boldogságodat.

— Igaz ez?

— Igaz...

Pillanatig mozdulatlanul álltak, aztán Tommy kérdezte:

— Eljönne velem holnap reggel Greenékhez?

— Készséggel.

— Köszönöm. Tizenegy óraker érted jövök.

— Ma este velünk ebédelsz?

— Nem. A Pa-val lefolytatott kellemes eszmecsere után semmi kedvem ahhoz, hogy hosszú arcokban gyönyörködjem. Ha jól tudom, ma lesz itt az a brazíliai zsirfolt is?

— Igen. Braddonék is, mások is.

— Épen azért.

— Te persze színházba mész?

— Természetesen...

Úgy történt, amint Tommy sejtette. Barker nem

szólt semmit a család előtt, de Geraldine is hallgatott.

— Előbb meg akarom nézni azt a nőt, aztán majd meglássuk...! — gondolta magában. Azért mégis kétségbe volt esve Tommy szándéka fölött és egész este fájt a szíve, ha ránézett az atyjára, akin minden igyekezete dacára meglátszott, hogy szenved. Mindazonáltal jól tartotta magát Barker, kedves volt vendégeihez, üzleti dolgokról tárgyalt Pedro Lomával, bókkolt Lady Braddonnak és volt néhány tréfás szava Brook és menyasszonya számára is.

Másnap délelőtt Tommy pontosan megjelent tizenegy órakor a nővérénél, aki már teljesen felöltözve várta. Beültek az elektromos autóba és negyedóra múlva megálltak a Smith & Mc. Nell' szálló előtt. Aztán bementek egy kis szalonba az első terem mellett, ahol fiatal nő jött elébük. Florence Green volt.

— Édes Florence, — szólt Tommy — a nővérem ég a vágytól, hogy magát megismerhesse, azért elhoztam magammal.

Florence vidám szürke szemét mosolyogva rászegezte a Barker lányra s miután meggyőződött róla, hogy nem volt föltétlenül ellenség, akivel szemben találta magát, kezét nyújtott neki.

— How do you do? — kérdezte, mintha már ezer esztendeje ismerné. Ugyanezt kérdezte tőle Geraldine is, aztán hozzátette:

— Ma nagyon kellemes odakünn, igazi tavaszi idő, ugye?

— Föltétlenül. Cseppet sem fülledt a levegő, pedig ilyenkor New-Yorkban már kellemetlenül meleg szokott lenni.

— Az igaz. Már örülök hogy elutazom.

— Ez idén is Európába mennek?

— Nem. Bridgeportba megyünk, jó lesz a tengerben fürdeni...

Mialatt a két nő ezeket a semmitmondó szavakat váltotta, eszük óriás munkát végzett. Tekintetükkel átfurták egymás testét és igyekeztek minél többet kiolvasni abból, ami ott észleltek. Geraldine kellemesen meg volt lepelve. Ha százféle apróság és részlet meg is különböztette Tommy ideálját, különösen az öltözködésben azoktól a nőktől, akik a Barker leány környezetéhez tartoztak, Florence mégis igen rokonszenves benyomást tett rá és mindenestre érthetőnek találta, hogy férfi belészerethessen. Hogy annak a férfinak épen a fivérének kellett lennie, azt mindazonáltal sajnálatra méltó véletlennek tulajdonította, mert bármilyen szép, megnyerő és kedves is volt Miss Green, azt soha senki sem vehette le róla, hogy táncosnő volt s hogy a Fifth Avenue Tommy választásába nem fog tudni belenyugodni anélkül, hogy az esetet előbb alaposan ne pertraktálja, az is bizonyos volt. Hát még az ujságok...!

— Különösen nagy hálával tartozom önnek, Miss Barker azért, hogy nem engedi ezt a fiatalembert összeveszni az atyjával, — mondta most Florence. — Amilyen boldoggá tesznek Tommy érzelmei, annyira nem szeretném megzavarni a maguk családi egyetértését.

— Nem nemes gondolkozás ez? — kérdezte Tommy a nővérétől.

— Igen elismerésre méltó álláspont, — felelte Geraldine — de Miss Green aggályai, sajnos, indokoltak. Szüleink, de kiváltképen atyánk, nem rajong

a színpadért és bizonyos idiosynkraziája van minden ellen, ami a színpaddal összefügg.

— Öreg emberek rendesen tele vannak bogarakkal — jegyezte meg Tommy.

— Azért meg kell nekik bocsátani és meg kell őket győzni arról, hogy tévednek — mondta Florence. — Az én atyám például Tommyt naplopónak tekinti és nem akarja elismerni, hogy amit végez, az munka.

— Úgy! — szólt Geraldine nehezen leplezett gúnnyal.

— Igen, igen, — folytatta Florence, — Pa-nak az a nézete, hogy minden férfinak azzal kell kezdenie, hogy ne legyen pénze. Csak ha maga szerzi a vagyont, tudja, hogy mi a becsület.

— Mr. Greennek tökéletesen igaza van, — hagyta rá Tommy. — Majd én is ott kezdem, ahol ő gondolja. Nem lesz pénzem. Ezen könnyű segíteni.

— Szóval, a nehézségek nemcsak Mr. Barker részéről állanak fenn, — jegyezte meg Geraldine irónikus mosollyal.

— Ez így van, — felelte Florence, — bár az a nézetem, hogy egyik atyának sincsen igaza s így Pa-nak sem.

— Nekem mindig igazam van, — szólt valaki a szoba másik oldaláról, még pedig Mr. Green volt, aki térden alul érő szalonkabátban, harangalakú pepita nadrágban, pipacsszínű fehérpettyes nyakkendővel és világos sárga cipőben, karján a feleségével belejtett. Az asszony divatját régen mult fekete selyemruhát viselt, melynek derekára sárgás csipkegallér volt tűzdelve, míg vállán zöld selyem shawl lógott.

Tommy büszke volt a menyasszonyára, de leendő

apósát és anyósát kissé röstelte. Ismerte Geraldine kényes izlését és tudta, hogy a két öreg lesújtó benyomást tesz majd rá. Eléggé feszélyezve végezte a kölcsönös bemutatást és Geraldine bizonyára jót nevetett volna, ha nem a leendő rokonságról lett volna szó. Így magába fojtotta észrevételeit, egyidejűleg azonban megfogadta, hogy ha Florence-szal igen, de szüleivel sohasem fog végig menni a Fifth Avenuen.

Green a maga részéről igen természetesnek találta a helyzetet és csöppet sem volt zavarban. Jól megrázta Geraldine kezét, sőt meg is veregette.

— Csak szeressék a leányunkat, — mondta széles mosollyal, — majd meglássák, hogy angyal, még pedig igazi angyal, mert tud repülni, ha szárnyak nélkül született is. Hisz bizonyára már ön is gyönyörködött a művészetében, Miss Barker, nemde?

— Még nem, — jött ki csak nehezen a szó Geraldine szájából.

— Neeem? — csodálkozott Green és fölhúzta a szemöldökét, miközben kérdően tekintett a többiekre.

Még két másodperc előtt kizárt dolognak tartotta, hogy létezzen New-Yorkban ember, aki Florence Greent, — vagy amint a szinpadon nevezte magát: Leah Mayflowert — még ne látta volna a Madison Square-Gárdenben.

Még elbeszélgettek vagy öt percig, mire Geraldine búcsúzott. Most ő nyújtott kezét Florencenak, aztán Tommyval együtt távozott.

— Hát nem éiragadó? — kérdezte Tommy az autóban.

— Florence? Igen — felelte Geraldine, minden különös lelkesedés nélkül.

Miss Barker, aki bizott atyjának vele szemben gyermekkor óta tanúsított engedékenységében, ez esetben elszámította magát, mikor azt hitte, hogy könnyűszerrel üti nyélbe Tommy esetét.

Luncheon után, utánalopódzott Barkernek, mikor ismét vissza akart hajtatni a wallstreeti irodájába és becsalta a könyvtárszobába, ahol tudta, hogy nem zavarhatja őket senki sem. Elmondta, hogy Tommy kiöntötte előtte a szívét, valamint azt is említette, hogy délelőtt megismerkedett Florence-szal. Majd kedvesen összetette a kezét és legszebb mosolyával igyekezett Barkert levenni a lábáról. Hogy Miss Green bájos és szimpatikus, finom és semmit sem színpadí; hogy Tommy olyan nagyon szerelmes belé, hogy még attól kell tartani, hogy valami meg gondolatlanúságot követ el, ha vele szemben túlfeszítik a húrokat. Hogy rideg elutasítás még csak siettetné a dolgot, míg engedékenység mellett esetleg még el is alszik a láng szalmatűz módjára stb.

Barker csak hallgatott. Egyetlenegy arcizma sem mozdult meg. Csak, amikor Geraldine befejezte a előlről akarta kezdeni a kapacitálást, azt mondta:

— Végig hallgattalak, mert jó, ha az ember másnak a véleményét is ismeri. De nem tudtál olyat mondani, ami megmásítaná elhatározásomat. Ha Thomas — Barker először használta életében leánya előtt ezt a nevet Tommy helyett — akaratom ellenére el akarja venni Miss Greent: ám tegye, de ezzel köztünk vége mindennek. Táncosnő nem teszi be lábát házamba, amíg élek. Még valamit: ne hidd, hogy azért gondolkozom így, mert gazdag vagyok és

Miss Green szegény. Ez nagy tévedés volna! Ha a fiam bármilyen vagyontalan, de tisztességes leányt választana feleségül: all right! Azt mondanám, hogy másnak képzeltem ugyan a fiam jövőjét, de belenyugodnék Isten akaratába és szeretettel befogadnám menyemet a házamba. Azonban táncosnőt: soha!

— De Miss Green tisztességes leány és csak néhány hónap óta lép föl nyilvánosan.

— És ha tegnap óta úzné a mesterségét, ennyivel sem változtatnám meg a nézetemet! — pattant fel Barker. — Te ehhez nem értesz. Egy nő, aki pénzért mulogatja bájait, az árúba bocsátja a testét és ez nem tisztességes dolog, ez becstelenség!

— Azt hiszem, hogy Pa túlszigorúan ítéli meg ezeket a teremtéseket!

— Nem vagyok kíváncsi a nézetedre. Egyébként egész mindegy nekem, hogy rólam mi a véleményed és ha te vagy az anyád meg merited tenni, hogy a pártját fogjátok fivérednek, akkor vele mehetek, ahová tetszik!

Barker oly brutálisan vágta utolsó szavait Geraldine szemébe, hogy a leány elsápadt. Így még sohasem beszéltek vele. De még mielőtt szólhatott volna valamit, atyja kisietett és becsapta maga mögött az ajtót.

Geraldine igen szomorú volt. Úgy érezte magát, mintha lealázták volna. Aztán nem igen tudta elképzelni, hogy miként oldassék meg ez a kérdés, mert még most is lehetetlennek tartotta a szakítást atyja és fivére között. Ez az incidens egyébként azért is igen kellemetlenül érintette, mert lényegesen elrontotta a Magnus-szal való találkozás fölötti

örömét. Szerencsésen sikerült elhárítani minden más vendéget, pedig alig volt nap, hogy legalább ketten-hárman ne lettek volna hivatalosak Barkerékhoz. Szerette volna jókedvben, gondtalanul élvezni ennek a viszontlátásnak az oly régen várt pillanatát és most, mintha valami csunya, kellemetlen, nyomasztó súly nehezednék lelkére. A tavaszi napfénynek dacára, amely kívülről behatolt, szürke, barátság-talan volt minden.

A délután folyamán Tommy jelentkezett telefonon. Semmitmondó dolgok iránt érdeklődött, de Geraldine tudta, hogy mit akar.

— Beszéltem Paval, — mondta a leány és a szíve összeszorult.

— No és?

— Hajthatatlan maradt.

— Gondoltam.

— És most mi lesz?

— Mi? Állás után nézek és aztán elveszem Florencet.

— Mamával már beszéltél?

— Most akarok hozzá menni.

— Most, Tommy? Kérlek ne tedd! Beszélj vele holnap.

— Miért? Valamikor csak meg kell neki mondani?

— Okvetlenül, de ma ne! Nagyon kérlek Tommy!

— Rendben van...

Hét óra lett. Soká tartott, Geraldine vagy huszszor nézte az órát s azt gondolta, hogy az idő megállt. De nem állt meg, hanem haladt előre, kinek gyorsan, kinek lassan, örökös egyformaságban. S így lett hét óra Barkerék házában is.

Néhány perccel dinner előtt automobil fordult be túlkölvé a Fifth Avenuei palota kapujába és Geraldine szíve erősen dobogott, amikor Magnus belépett a szalonba. Kifogástalan frakk volt rajta, amelyen látszott, hogy nem Wanemakertől való. Magas elegáns alakján úgy állt a ruha, mintha ráöntötték volna. Kék szeme alatt karikák voltak, látszott rajta a szellemi megerőltetés, de sápadt arcszíne, megkeményedett vonásai, amelyek csupa akaratot árultak el, határozott föllépése még érdekesebbé tették Geraldine szemében, aki csak nehezen bírta leplezni elfogultságát.

Magnus európai szokás szerint kezét csókolt Mrs. Barkernak, aztán kezét fogott a leánynyal és egy pillanatig egymáson felejtették tekintetüket.

A leányon kivágott fekete selyemruha volt s keble alatt egy szál piros rózsza ragyogott. Ez volt az egyetlen dísz. Semmi ékszer, semmi drágakő. S ebben az egyszerűségben még sokkal szebb volt, mint amilyennek Magnus valaha látta. Szépsége, bája, egyenesen vakítóan hatott rá s ezt Geraldine észrevette.

— Pa szíves elnézését kéri, hogy néhány percet késik, — szólta a leány, — elodázhatatlan ügye akadt az irodájában, de már útban van s minden pillanatban itt lesz.

— Hallom, hogy sok mindenben ment keresztül, amióta utoljára láttam, — jegyezte meg Mrs. Barker, lorgnettjén keresztül szemlélve a vendéget.

— Az igaz, — felelte Magnus nevetve — de most már nem bánom. Majdnem jobb szeretem így, mintha minden simán ment volna.

— Otthon jól vannak? — érdeklődött Mrs. Barker.

Magnus kérdőleg tekintett az asszonyra, majd Geraldinera.

— Mama arra gondolt, hogy kap-e gyakran hírt Európából? — tette hozzá magyarázólag a leány.

— Hja igen! Nem, csak ritkán hallok régi ismerőseimről...

— Háborútól nem félnek? — kérdezte Mrs. Barker.

— Félni, semmiesetre sem félünk, — felelte Magnus — legfeljebb tartunk tőle.

— Hisz így értettem én is — jegyezte meg az asszony mosolyogva. — Önt persze ezek a bonyodalmak nem érintik közelebből?

— Miért gondolja asszonyom?

— Úgy tudom, hogy egészen a miénk lett, vagy legalább is az akar lenni...

— Az igaz. De ma még nem vagyok az és háború esetén azonnal be kell vonulnom.

— Reméljük, hogy nem lesz háború! Manapság ez már ki van zárva, — szólt közbe Geraldine, akinek arcán árnyék futott végig.

— Én is azt remélem, — felelte Magnus — bár okvetlenül haza mennék, még abban az esetben is, ha már amerikai állampolgár volnék!

— Annyira szereti a régi hazáját?

— Annyira.

Ebben a pillanatban belépett Barker egyszerű sötétkék ruhában. Gondterhesnek, kissé fáradtnak látszott, de amikor megpillantotta Magnust, szívélyesen kezét szorított vele, majd így szólt hozzá:

— Bocsásson meg, hogy nem vagyok esti öltözetben, azért ha úgy kívánja...

Magnus persze tiltakozott és Barker folytatta:

— Örülök, hogy végre egyszer találkozunk, mert leányom révén már sokat hallottam magáról. De — tette hozzá és bizalmasan befonta a karját Magnusséba — kissé neheztelek magára. Miért nem velem csinálta a dolgát?

Magnus kitérőleg akart válaszolni, de Geraldine helyette felelt.

— A maga lábán akart állani Magnus gróf, ügyebár? — mondta és helyesen oldalvást pillantott az utóbbira, mintha arra akarná buzdítani, hogy igazat adjon neki. Magnus nem is tudta megállani, hogy ezt el ne ismerje.

— Ebben csakugyan van valami — hagyta rá.

Dinner alatt Barker élénken érdeklődött az új vállalat iránt, majd — és ezt nemcsak udvariasságból tette — arra kérte Magnust, hogy a lapok által előre jóscolt tőkeemelés alkalmával gondoljon rá, mivel ez esetben szívesen jegyezne ő is.

— Szeretek mindenben bent lenni, — magyarázta vendégének — s most, hogy «már a maga lábán áll», nem fog ebben többé inkonvenienst látni. Azt hiszem, hogy ebből a Tensional Co-nak sem lesz kára!

— Ebben én sem kételkedem, — felelte Magnus és készséggel helyezte kilátásba, hogy idejekorán szólni fog Barkernek, ha csakugyan rá kerülne a sor.

Geraldine meglehetősen únta ezeket a dolgokat, mint egyébként is kétségbe volt esve mindig, ha Paebéd alatt üzleti dolgokról tárgyalt, de mivel szemközt ült Magnussal, igyekezett szemjétékkel pótolni azt, amitől atyja megfosztotta. És örömmel tapasztalta, hogy Magnus ettől nem idegenkedett. A dinner vége felé mégis csak sikerült magához ragadni

a beszélgetés fonalát, amire aztán rögtön a lakásberendezés kérdését érintette és csak úgy dobált a különböző stylusokkal, hogy Magnus szeme káprázott.

Ezt a témát folytatták akkor is, mikor fölkeltek az asztal mellől és bevonultak az ebédlő melletti nagy szalonba, amely hatalmas terrasszra nyílt a kert felé. Geraldine papírt és ceruzát hozott és Magnusszal letelepedett az egyik sarokban, nehéz bronze-lábakon álló malachit-asztal mellé, míg Mrs. Barker a szomszéd szobában leült patienceozni és férje kapva az alkalmon, azzal vonult vissza, hogy fontos megbeszélni valója van valakivel, klubjában, a *Metropolitan*-ban.

Geraldine figyelme kiterjedt minden részletkérdésre s annyira tájékozva volt a dolgok praktikus oldaláról is, hogy Magnus egészen eltekintve attól a kellemes érzéstől, amely ennek a szép és bájos nőnek a közelében áthatotta — kénytelen volt elismerni, hogy nagyszerűen választott, amikor Miss Barkerhez fordult tanácsért. A leány rajzolt, tervezett, számígtatott, mintha fizetnének érte. A végén persze körülbelül hatvanezer dollár jött ki.

— Hát ez lehetetlen, — jelentette ki Magnus és Geraldine nevetett.

— Majd igyekszem olcsóbban megcsinálni a dolgot, — mondta a leány és törölt egyes tételeket, másoknál egyszerűbb tárgyakat vett számításba. Ez az egész tárgyalás amellet, hogy konkrét célt szolgált és ennélfogva hasznos volt, sok mulatságos epizódra is adott alkalmat, így a hálószoba berendezését, vagy a konyhafelszerelést illetőleg. Magnus néha egyenesen butának érezte magát, annyira tapasztalatlan volt ezekben a kérdésekben és Geral-

dine ezen nagyszerűen mulatott. Végeredményben Magnus el volt ragadtatva és vakon elfogadott mindent, amit a leány proponált. Csak egy pontra nézve támadt közöttük némi nézeteltérés, de ez is inkább csak azért, mert röstellte a fényűzést, amely Geraldine ideája szerint osztályrészeül jutott volna. A leány ugyanis finom kis Louis XIV. szalonra gondolt, míg Magnus azon a véleményen volt, hogy az ilyesmi inkább hölgynek való, mint férfinak.

— Nem baj, — jelentette ki Geraldine, — ha meg-nősül, legalább lesz valami, aminek a felesége is hasznát veheti...

De amint ezt kimondta, már meg is bánta. Attól tartott, hogy Magnus ezt célzásnak vehetné. Azért rögtön hozzátette:

— Megjegyzem, hogy a magam részéről csöppet sem rajongok a Louis XIV. stylusért, de elvégre stylus és elég jól és olcsón gyártják minálunk is. Egyénileg jobb szeretem szalonnak a Chippendale-t.

— Akkor legyen Chippendale, — hagyta rá Magnus gondolkodás nélkül. Mámorfélében volt. Geraldine minden tettetés nélkül, kedvesen, egyszerűen úgy bánt vele, mintha régi jópajtása volna, — valami, amit oly régen nélkülözött — mellette pedig a finomsággal párosult nőiesség oly hatványozott mértékben volt meg benné, hogy Magnusnak hal-vérűnek kellett volna lennie, ha Liviának és a világ minden tündérheregnőjének dacára, legott el nem veszi a fejét. Elfelejtette a sok nélkülözést és csalódást, amelyből ugyancsak kijutott életében és egyszerre ismét csak hasonlóképen érezte magát, mint valamikor Pozsonyban, egy főúri kastélyban, ahol az ember úgy mint itt, szintén nehéz függönyök

mögül kilátott a nagy terasszon át a kertbe, a holdvilágos éjszakába . . .

— Chippendale, helyes, — jegyezte meg Geraldine — de csak akkor, ha maga is akarja.

Zavarban volt. Nem tudott egykönnyen szabadulni előbbi gondolatától. És Magnus olyan különösen nézett rá, mint még soha.

— Azt akarom, hogy *magának* tessenek, — felelte Magnus halkán, melegen.

— Nekem?

— Igen, magának.

— Lényeges ez? — kérdezte Geraldine visszafojtott lélegzettel.

— Ha maga is annak tartja: igen.

— Nekem nagyon tetszik.

— Akkor nekem is tetszik . . .

— Tehát legyen Chippendale, — szölt Geraldine, csakhogy mondjon valamit és újból belefogott néhány vázlatba, de nem ment sehogy sem. A keze remegett és a szíve dobogott. A ceruza kisiklott az ujjai közül és önkéntelenül ránézett Magnusra, aki szótlanul ült mellette és elragadtatva leste minden mozdulatát. Mikor a tekintetük találkozott, elpirultak mind a ketten.

— Ki hitte volna, hogy mi ketten valamikor annyira érthetőek egymást, — jegyezte meg Geraldine önkéntelenül. — Tudja, hogy mit gondoltam magáról?

— Hogy a világ legkiállhatatlanabb és legunalmasabb embere vagyok . . .

— Ezt sohasem gondoltam. Mászt gondoltam. Inkább meg sem mondom. Minek?

— De, mondja! — szölt Magnus kérőleg és meg-

érintette Geraldine kezét. A leány alig észrevehetően megremegett az érintéstől.

— Azt gondoltam, hogy gyűlöl engem...

— Geraldine! Hogy mondhat ilyet — szólt Magnus elég hangosan. Látszott rajta, hogy ez a kijelentés fájdalmasan érintette. Hát csakugyan olyan csúnyán viselkedett volna ezzel a leánynyal szemben, hogy ilyesmit tehetett föl róla? Pedig most, hogy visszagondolt mindenre, úgy vélte, hogy Geraldine-nak éreznie kellett, hogy egész más okoknál fogva kerülté már az első pillanattól fogva is.

Geraldine az ujját az ajkához emelve, értésére adta Magnusnak, hogy nem szükséges, hogy Mrs. Barker meghallja a beszélgetésüket. Egyszersmind pedig ösztönszerűleg megszorította Magnus kezét, amely még mindig az övéen volt.

— Tehát nem igaz? — kérdezte halkán.

Magnus nem szólt semmit, csak rázta a fejét. De amint ezt tette, többet mondott minden hosszas védekezésnél.

— Nem tudom, magának is olyan melege van-e, vagy csak az én arcom ég annyira? — mondta Geraldine néhány másodperc múlva és fölkel. Lassú léptekkel a nyitott ajtó felé tartott és kiment a terrassra. Magnus követte. A friss éjjeli levegő megcsapta őket és a holdvilágba fűrösztött kis oázis New-York kötengere közepén olyan volt, mint az álom. Szótlanul álltak egymás mellett és belenéztek a szürkés-zöldes fénybe, amely előttük elterült. Érezték mindaketten, hogy mondanivalójuk van. És mégis jól esett a hallgatás, az izgató bizonytalanság, a félelem az ismeretlentől, az ébredő szerelem bődtó varázsa...

— Gyönyörű... — mondta végre Magnus, mintegy magában.

— Attól félek, hogy el fog mulni, mint minden a világon, — jegyezte meg Geraldine anélkül, hogy ránézett volna Magnusra. — Holnap ismét elfelejti az egészet...

— Az magától függ, Geraldine, — felelte Magnus, aki igyekezett megőrizni a hidegvérét.

A leány halkán nevetett.

— Tudja, ha rám bízna, akkor...

Geraldine nem folytatta.

— Egyre kérem Geraldine, — mondta Magnus hirtelenül, — ne tekintsen engem játéknak! Én nem vagyok flirt! Én a flirtet utálok.

— Én is! — felelte Geraldine, — de mennyire!

— Legyünk jóbarátok, vagy...

— Vagy?

Magnus egész közel hajolt Geraldinehoz, úgy hogy a homloka a hajához ért.

— Vagy szeressük egymást, — sűgta.

— Hát nem szeretjük-e mi már egymást? — kérdezte a leány halkán, lágy hangon. És amint Magnus felé fordította az arcát, ajkaik találkoztak. A leány úgy érezte, mintha hirtelenül elhagyná minden ereje. De ebben az érzésben valami végtelenül kellemes, ismeretlen bódító volt.

Nem először csókölták meg életében. Egyszer James Boxtor egy jachtkiránduláson kettesben, aztán egy másik alkalommal Bob Warfield a műtermében. De nem is volt az csók akkoriban, csak játék. És most...?

Közélgő léptek a teremben fölriasztották őket ebből a helyzetből. Geraldine kiszabadította magát

Magnus karjaiból és néhány lépést tett az ajtó irányába.

Mrs. Barker álmosan, mosolyogva jött elébe.

— Meg van oldva a berendezés kérdése? — kérdezte félig ásítózva

— Oh kedves mama, — felelte Geraldine tréfás komolysággal — nem ér az egész semmit sem!

— Hogyan? — csodálkozott Mrs. Barker.

— Új alapon kell megcsinálnom a számítást, mert most már én is érdekelve vagyok a dologban.

Ezt aztán a mama még kevésbé értette.

— Talán valami jó üzletet csináltál? — kérdezte mégis, mert eszébe jutott, hogy Geraldine már többször adott túl egyik-másik bútordarabon, amit már megunt.

— Azt hiszem, hogy igen, — felelte Geraldine — mert kisült, hogy én és Magnus gróf régen szeretjük egymást, anélkül, hogy tudtunk volna róla...

XX.

Benjamin F. Barker nem volt az az ember, akit könnyen ki lehetett hozni a sodrából. Óriási vagyona nemcsak örömet, de gondot is okozott neki egész életében és a különböző konjunkturák alakulása, a tőzsde hullámzásai, számtalan vállalatában néha máról-holnapra keletkezett krízisek annyira megacélozták az idők folyamán, hogy a legválságosabb pillanatokban is megőrizte hidegvérét még akkor is, ha körülötte már mindenki elvesztette a fejét. A családját érintő ügyek számára azonban agyában úgylátszik külön rekesz volt fentartva, melyben a legkisebb mozzanatok is megremegtették a szívós

ember egész idegrendszerét. Így házasságának első éveiben féltékenység kínoztta a végletekig, mert minden férfiban, aki nejehez közeledett, boldogságának megrontóját vélte felfedezni, később aztán, mikor Tommy és Geraldine átettek néhány gyermekbetegségen — Barker sohasem tudta megérteni, hogy sem orvos, sem a legtökéletesebb profilaktikus gondozás sem volt képes meggátolni azt, hogy Difteria, Vörheny & Tarsai ne kopogtassanak a Fifth Avenue-i palotájának kapuján is — majd beleőrült aggodalmaiba és éjjel-nappal forgópisztolylyal járt, eltökélve arra, hogy katasztrófa esetén legott végez magával.

Érthető volt tehát, hogy az a meglepetés, amelyben Tommy házassági szándékával részesítette szinte hallatlanul és alapjában véve tulságosan bántotta. Ugy érezte, hogy élete derekán arra kellett ébrednie, hogy hiába vesződött, hiába dolgozott kora reggeltől késő estig, hiába gyarapította az atyjától örökölt vagyonát, mert nincs többé méltó fiautódja, akire hagyhatná szorgalmának féltett gyümölcseit. Ez a lelkiállapot egyébként csakis abban az egészen különös fölfogásban találja magyarázatát, amely Amerikában, kiváltképen az idősebb embereknél, a nőt illetőleg uralkodik. Amilyen végnélküli, istenítéssel határos tisztelettel viseltetnek általában az amerikai férfiak leányok és asszonyok iránt, amíg vagy bent a családban megaranyozzák életüket és kárpótolják őket az elsősorban értük végzett lélek- és idegölő, vagyonszerzésre és vagyonszaporfításra irányuló küzdelmeikért, vagy amíg kivéve a maguk részét a jövedelemszerzésből hivatalban, iskolában,

üzletben bizonyos teendők ellátására pótolhatatlan ügyes, ambiciózus munkatársaknak bizonyulnak: oly határtalan lenézéssel vannak a nő ama kategóriái iránt, amelyek akár közvetlenül, akár közvetve, az emberek, elsősorban a férfinem szóra-koztatásából élnek. És e tekintetben nem tesznek különbséget az éj homályában, elhagyott utca-sarkon fémlátogatóra sóvárgó szerencsétlen terem-tések, a kezük munkájával legnagyobb igyekezet mellett sem megélni képes kis varrónők, a nagy gócpontokban gombamódra szaporodó mulatók, tingli-tanglik, variéték, *Concert-Saloon*-ok kifestett lidércei, a nagy színházak szebbnél-szebb kar-dalosnői és táncosnői között sem, de még a magas színvonalon álló műintézetek női tagjai is csak nagynehezen, lépésről-lépésre tudják maguknak kivívni az Óvilágban élő nővéreik társadalmi állását.

Hogy Florence Green az utóbbiak csoportjához tartozott és tehetsége révén a művészetnek e nemében szinte páratlan magas fokot ért el, arról Barker nem akart tudomást venni, először mert a táncot egyáltalában nem volt hajlandó művészetnek minősíteni, másodsor pedig azért, mert ebben a foglalkozásban még akkor is, ha mások művészetnek tekintették, nem látott egyebet, mint csak egyikét azoknak az eseteknek, a melyekben a nő mintegy kirakatban, közszemlére bocsátva bájait, pénzért odadobja testét a legtöbbet ígérőnek. Az ilyen nővel való házasságot pedig — akár régebben űzte a mesterségét, akárcsak a pálya kezdetén állott legyen az illető — örületnek, bűnnek minősítette. És most a saját fia gondolt az ilyesmire! Ebben

a hangulatban érte őt az a másik hír, amely ugyan- csak igen közlelről érintette az agyában családi ügyek számára fentartott külön rekeszt, hogy leánya hozzá akar menni Magnus Miklós grófhöz. Még aznap éjjel közölte vele ezt felesége és Geraldine, mikor kimerülten és rosszkedvűen hazajött a Metropolitan Clubból, ahol néhány milliomos társával megbeszéléseket folytatott Pedro Loma látogatása kapcsán egy Braziliában létesítendő vállalat érdekében.

Az első pillanatban meg volt lepetve s egy másodperc tizedrészében bizalmatlanul meghányta-vetette annak a lehetőségét, hogy bámulatos ügyes szélhámossal van dolga, aki a partraszállás óta történeteket mind csak azért rendezte, hogy végül kalitkájába csalja az aranytollú madarat. De már az említett másodperc következő tizedrészében felvonultatta az összes ellenérveket, amelyek aggályait teljesen szétoszlatták s minél többet foglalkozott a dologgal, annál jobban megnyerte tetszését. Ez a házasság mindenesetre társadalmi szempontból is értékes ellensúlyt képezett a Tommy oldaláról fenyegető szégyenteljes lépéssel szemben, de ettől eltekintve az ő vizébe sodorta a Tensional Co egész jövőjét, már pedig annyit már ma is tudott, hogy az új vállalat megfelelő vezetés mellett tüneményes jövedelmezőségnek ment elébe.

Másnap délben tárt karokkal is fogadta Magnust és persze el sem engedte luncheonra. Magnus formailag is meg akarta kérni Geraldine kezét, de Barker szavába vágott.

— Tudom, hogy boldoggá fogja tenni a leányomat — mondta. — Arról, hogy grófnak született,

nem tehet. És higgye meg nekem, hogy ez többi tulajdonságai mellett csak előny. Azok nélkül persze nem ez volna a véleményem, de megvan önben mindaz, ami amerikai fogalmak szerint szükséges ahhoz, hogy megállja a helyét az életben, még pedig hatványozott mértékben. Amikor bajba került, nem állt ki az utca sarkára, mondván, hogy: emberek, segítsenek rajtam, elmerülök! Mert ez is megoldás lett volna, nem kételkedem. Mindig akadnak, akik élheteretleneken is segítenek. De ön nem így cselekedett. Mikor rosszul ment a dolga, úgy tett, mintha nagyszerűen érezné magát, bízott önönmagában! Természetes, hogy az emberek is bizalommal viselkedtek irányában. Aki úgy, mint ön, elesik és ismét talpra áll, áll a maga lábán, azt nem kell féltetni. Oh igen, Geraldine meglehet elégedve a választásával!...

Barkerral nem egy, hanem határozottan egész más véleményen volt Emerson, aki, mikor érdeklődött a lakásberendezés kérdésének mikénti megoldása iránt és azt a választ kapta, hogy nemcsak bútorra lesz a barátjának, hanem felesége is, éktelenül elkezdett szitkozódni. Dúhe elsősorban saját maga ellen irányult.

— Mind a kilencvenkilenc ördög bújjon belém, hogy ezt a végzetes tanácsot adtam magának, Magnus — kiáltotta és mindkét öklével verte a koponyáját, de aztán maga is nevetett. Azért mégis folytatta:

— Nő került a játékba és bajok lesznek, gondoljon rám! Eddig jól ment minden, mert tiszta volt a feje, mint a víz a patakban, de ezentul? Köszönöm szépen. Szerelmes emberrel nem lehet semmire sem

menni. Mindig ott lesznek a gondolatai a bájos angyalnál, az egyetlenél, a drágánál, követni fogják egymást a luncheonok meg dinnerek családi körben s azon fogja törni a fejét, ibolyát küldjön-e a menyasszonyának, avagy pedig orchideát, egyszer azért, mert születésnapja van, aztán azért, mert összevesztek egy számságon! Hogy a mennydörgős mennykő üssön bele ebbe az én tökkfejembe!

— Hallja, Emerson, — vágott közbe nevetve Magnus — ez már még sem járja. Csöppet sem kedves magától, amit itt véghez visz előttem! Nem is tudja, milyen hálás vagyok magának jó tanácsáért! Azt hiszem, hogy ezek után, ha egyáltalában lehetséges, még jobban nekigyürközöm a munkának!

— Adná a jó Isten, hogy úgy legyen — felelte Emerson most már nyugodtabban. — Az egyetlen derűs pont az egészben az, hogy így Benjamin F. Barkert is megnyertünk a magunk számára. Legalább nem fog eszébe jutni, hogy kellemetlenkedjék...

Cecil Norton épen az eljegyzés napján jelentkezett ismét telefonon Geraldine Barkernál, hogy a Magnus-ügy mibenállásáról tegye meg rendes jelentését. Elmondta, hogy a Tensional Co építései még amerikai fogalmakhoz képest is hihetetlen tempóban haladnak s hogy Magnus már hajnalban jár az irodájába, ott villásreggelizik s néha még ott is ebédel. Pearsonhoz az utóbbi időben ritkábban látogatott el, ellenben hatszobás lakást fogadott Jersey Cityben, a North-River partján.

— Egyebet nem tud, Mr. Norton? — kérdezte

Geraldine, aki angyali türelemmel hallgatta végig a detektív referációját.

— Pillanatnyilag nem, — felelte Norton, — de ha vannak esetleg parancsai, hogy bizonyos irányban folytassam kutatásaimat — —

— Csakugyan vannak, — szólt Miss Barker — azt hallottam ugyanis, hogy Magnus gróf eljegyezte magát...

— Ez lehetetlen! — tiltakozott a detektív. — Erről okvetlenül tudnom kellene!

— Mégis úgylátszik, hogy információi hiányosak — felelte Geraldine — mert úgy van, ahogy mondom. Tessék csak érdeklődni!

— Biztosíthatom, hogy téved — jelentette ki határozottan Norton. — Természetesen rögtön ellenőrizni fogom a dolgot, de már előre mondhatom, hogy aggályai minden alapot nélkülöznek.

— Aggályaim?

— Pardon, ha ezzel a kijelentéssel talán egy kis tapintatlanságot követtem el, de azt hiszem, Miss Barker, jó nyomon járok, ha felteszem, hogy ez a hír, vagy jobban mondva kacsa, nem éppen kellemesen érinti önt. Mindenesetre arra kérem, hogy csak túlbuzgóságnak méltóztassék betudni, ha még erre is kiterjed a figyelmem!

— Nem is tudom bèn másnak — felelte Geraldine nehezen fojtva vissza a nevetést.

— Nagyon köszönöm, s ha megengedi, még ma teszek jelentést eljárásom eredményéről.

Így is történt, de az eddigi szokástól eltérőleg nem telefonon, hanem levélileg. Ugyanis még a délelőtt folyamán messenger-boy hozta a következő levelet:

New-York, 1912 május 21.

Miss Geraldine Barkernak,

Helyben.

Mai telefonbeszélgetésünk kapcsán jelentem, hogy megállapítottam a szóban lévő információ valóságát. Mintán ezzel megbízatásomat befejezettnek tekintem, van szerencsém tudatni, hogy b. számláját 18,860 \$-al, azaz tizennyolcezerháromszázhatvan dollárral megterheltem. Részletezés kívánatra rendelkezésre áll. Szolgálataimat máskor is készséggel felajánlva, vagyok

alázatos szolgálója :

Cecil Norton, detektív.

Geraldine nem volt kíváncsi a részletezésre, hanem elővette a csekk-könyvét és mosolyogva rendezte életének ezen, legalább eleinte határozottan izgalmas és érdekes epizódja költségeit, bár az volt a meggyőződése, hogy végeredményben is 90 %-a a kifizetett összegnek őt illetné meg.

Magnus a maga részéről a menyországban érezte magát. Igaz, hogy ez az érzés ő nála inkább csak általános természetű volt, mert hiányzott neki az idő arra, hogy boldogságát, megelégedését részletezze és egyébként becézze mindazt, ami a szívet oly jóleső melegséggel töltötte el. Csak néha, még a legintenzívebb munkája közepette is fejéhez kapott, mintha meg akarna győződni arról, hogy csakugyan úgy van-e minden, mint amilyennek látta s nemcsak álom, amelyből ismét fel kell ébrednie elhagyottan, szegénységben, szeretetlenül. De nem. Mert

ott állt Geraldine arcképe az íróasztalán — Emerson bosszúságára — és mosolyával, okos szemével serkentette a nagy munka folytatására, amely óriási léptekkel haladt előre. Néha viszont, mint egy sötét árnyék az a gondolat villant át agyán, hogy amint már egyszer történt életében, kettészakítva a derűs, napos égboltozatot, megjelenik a balsors keze, torkonragadja és visszadobja a múltba, a megsemmisülésbe. De ezek a sötét gondolatok is csak rövid életűek voltak, mert összehasonlítván a múltat a jelennel, könnyű volt megállapítani, hogy míg akkoriban szappanbuborék volt a boldogsága, amely nemcsak az ő, hanem Livia részéről is irreális, egészségtelen alapon indult, addig ma sziklaszilárd talajon állt az épület, melyet a maga és életének leendő párja számára emelt saját erejéből...

Kötelességének tartotta, hogy a viszonyaiban beállt ezen újabb fordulatot személyesen jelentse be Mrs. Andersonnak, aki az Újvilágba való érkezésének napjától kezdve, mindvégig őszinte barát-nőjének bizonyult és elég nehéz pillanatokban ügyesen, önfeláldozóan sietett segítségére. E célból — s hogy megelőzze az újsághíreket — még eljegyzése napján, mielőtt dinnerre ment volna Barkerékhez, ahová egyszersmindenkörra hivatalos volt, sietett átötközni s a *sasfészkéből* lerohant az első emeletre, hogy tiszteletét tegye a *The Murray* tulajdonosnőjénél. A folyosón Culleton szerkesztőbe ütközött. Köszönt és tovább akart rohanni, de az újságíró megfogta a kabátjánál.

— Halló, Count Magnus! — kiáltotta — így nem lehet tőlem szabadulni! Tudja-e, hogy már vagy másfél óra óta leselkedem önre? De most

megvan s el nem engedem, mielőtt nem felel néhány kérdésemre!

— Interview? — kérdezte Magnus mosolyogva.

— Az. Csak nem hiszi, hogy azért laktam önnel egy végzetes sorsú fedél alatt, hogy szóba se álljon velem, amióta Isten felvitte a sorsát? Mondja: hogy csinálta ezt?

— Mit? A Tensional Co-t?

— Azt is, meg eljegyzését New-York egyik tizenhatpróbás dollárkirálynőjével.

— Hát már ezt is tudja?

Culleton nevetett.

— Ezen csodálkozik, ugyebár? Elhiszem, — mondta meglegedetten, — de még jobban csodálkozott Mrs. Anderson!

Magnus megharagudott.

— Ön mondta meg neki? — kérdezte barátság-talanul.

— Persze, hogy én! Nem akarta nekem elbinni s valósággal még engem is megzavart a sok kételkedésével, úgy, hogy már azért is kellett, hogy önnel beszéljek.

— Igazán bosszantó, hogy megelőzött, — jegyezte meg Magnus — mert magam szerettem volna elsőnek vele tudatni a dolgot, de mindegy. Tehát mivel szolgálhatok?

— Szóval, igaz az eljegyzése Miss Geraldine Barkerral — mondta Culleton és elővéve egy estilapot, kezdett annak szélén jegyezgetni.

— Igen. Ebben csak nincs semmi különös?

— A világért sem, csak érdekes az eset! Ön már eléggé amerikai ahhoz, hogy megtudja érteni, mi kell a közönségünknek. Csak képzelje el mi lesz,

ha a lapok holnap reggel az egész oldalon végignyuló betűkkel hozzák, hogy: *The most notable wedding of the season*, ezalatt pedig: *Miss Geraldine Barker — bride of Count N. Magnus*. Aztán valamivel kisebb betűkkel: *A magyar gróf nem viszi magával az amerikai pénzt!* avagy, és ez még jobb lesz: *Az első amerikai gróf!*

— Nagyon kérem, kedves Culleton, — szólt Magnus idegesen — nincsen ennek semmi értelme a világon! Ha már kell, hogy írjanak a dologról, hát emlékezzenek meg róla néhány szóval, de mellőzzék ezt az izléstelen komédiát!

Culleton nevetett.

— Szívesen megtenném, de nem tőlem függ. Nem is akadályozhatja meg semmiképen sem, kedves grófom. Még akkor sem, ha egész éjjelét azzal tölténé, hogy végigtelefonálja az összes szerkesztőségeket! Még többet írának róla. Hiába, ezen át kell esnie, itt maga az Atyaúristen sem segít önön. S épen azért, mint régi ismerőse, elvárhatom, hogy mond nekem egyet-mást, amiben a lapom a többieket megelőzheti.

— Édes, jó Culleton, most igazán nem érek rá, nagyon sietek...

— Én is sietek. Annál gyorsabban végzünk. Hogy 1882-ben született, hogy az atyját, anyját hogy hívják, hogy családja Angliából származik s egyik őse Essex fölött uralkodott: azt mind tudom. Megmondta nekem a kétségbeesésemben drága pénzen beszerzett gothai almanach. Másra vagyok kíváncsi: Miért jött Amerikába s miért nem értékesítette találmányait otthon?

Magnus gondolkozott kissé.

— Ragaszkodik a felelethez?

— Mint az enyv.

— Akkor engedjen nekem is feltennem egy kérdést, pláne ha már enyvéről beszélünk. Vett-e már szűk cipőt a boltban?

— Sajnos, igen...

— És mit csinált aztán?

— Levettem a szűk cipőt és vettem nagyobbbat.

— Na lássa : Ugyanazt tettem én is. Isten önnel, kedves Culleton!

Ezzel otthagytá a szerkesztőt és néhány másodperc múlva már Mrs. Anderson szalonjában állt szemközt az asszonnyal, akinek a szeme vörös volt, akárcsak sírt volna.

— Mi baja, édes Mrs. Anderson? — kérdezte Magnus, aki ezt észrevette.

— A szemembe repült valami, amikor kint jártam az utcán — felelte az asszony. — De most már rendben van minden!

Mrs Anderson kedvesen nézett rá, de csak rosszul tudta leplezni idegességét.

— Hallom, hogy eljegyezte magát — szólt majdnem félénken.

— Sajnálom, hogy ez a fecsegő Culleton megfosztott az örömtől, hogy én legyek az első, aki ezt tudatja magával — felelte Magnus. — Annyi jósgot, kedvességet tapasztaltam mindig a maga részéről, hogy erre súlyt helyeztem volna. Igen, eljegyeztem Miss Barkert, akivel még a hajón ismerkedtem meg s aki az első pillanattól kezdve mély benyomást tett reám, talán anélkül, hogy ezt mindjárt észre is vettem volna. Azt hiszem, nagyon bol-

dogok leszünk egymással, de csak akkor, ha az én jó kis mamám megadja hozzá az áldását!

Mrs. Anderson úgy érezte, hogy elveszti az egyensúlyát. De aztán erőt vett magán és két kezét rátette Magnus fejére.

— Kívánom, hogy minden vágya, minden reménye beteljesedjen, — mondta bizonyos ünnepelességgel, de minden színpadi póz nélkül — a kis mamának nincs egyéb óhaja...

Magnus megvolt hatva és búcsúzva ismételtlen megköszönte Mrs. Andersonnak jóságát. Aztán az autójába vágta magát. Sietett Barkerékhez.

Mrs. Anderson pedig, amikor magára maradt, rengeteg selyempárnái közé temette bánatos arcát, — hangyaszorgalmával a régi penzióban bennégett ezen apró kincseit is pótolta volt ujakkal — és sírt, sírt keservesen. És ez nagyon jól esett neki. Addig sírt, amíg megszólalt a gong, amely dinnerre hívta a *The Murray* vendégeit. Kölnivizzel megáztatta a szemét, aztán átment a hallba, ahol szokása szerint érdeklődött vendégei hogyléte iránt. Senki sem vette észre, hogy kedves mosolya mögött bánat rejtőzik, csak Rev. Grant jegyezte meg szárazon:

— Náthát fog kapni asszonyom, egészen piros a szeme.

A délután folyamán Bob Warfield is értesült Miss Barker eljegyzéséről, még pedig Francis Brook révén, aki Geraldine kérésére vállalta a nehéz feladatot, hogy ezt úgy vele, mint James Boxtterrel közölje. Mindakettő férfiasan fogadta a lesujtó hírt, leginkább Boxtter, aki őszintén be is vallotta Brooknak, hogy példáján okulva már maga is

azon volt, hogy takarodót fujjon, amire nemcsak a jobbik esze és helyzetének kilátástalan volta, hanem az is készítette, hogy Dorothy O'Connorban tulajdonságokat fedezett fel, amelyek eddig elkerülték a figyelmét. Így többek között föltűnt neki, hogy Dorothynak egészen különösen kicsi füle volt, sokkal kisebb, mint a Geraldineé, már pedig emberemlékezet óta rajongott a szép fülért...

— Akkor minden rendben van, — jegyezte meg Brook szokott hidegvérrel, — s csak azt kívánom, legyen mégis elég nagy a füle Dorothynak arra, hogy megértse, ha egyszer belehebegi a nagy szót, hogy: szeretlek örökké...

Bob Warfield viszont szó nélkül vette tudomásul a dolgot, majd pohár wiskyvel kínálta meg Brookot. Aztán elkezdett beszélni a képeiről. Hogy a párisi tárlatra is küldött tizet, amelyből kettőt elfogadtak, hogy jövő héten Kanadába készül, ahol néhány, festői szempontból érdekes helyen szándékozik egy-egy hétre letelepedni, végül, hogy már annyit szerzett a képei eladásából, hogy a Mount Morriss Square közelében telket vásárolt saját műterem építése céljából.

— De ne higgye, hogy egy centet is elfogadnék az atyámtól — tette hozzá, sohasem feledkezvén meg anyagi függetlenségének hangoztatásáról, amire annyira büszke volt. Geraldine nevét egész idő alatt egyetlen egyszer sem említette, de azért Brook mégis tudta, hogy a Magnus-ügy kemény dió volt barátja számára. Ezzel a *guardian angels trio* mint szövetkezet végképen föloszlott.

Dinnerre Mrs. Barker a kellemes estére való tekintettel a terrasszon terítettett s ez alkalommal jelen

volt Tommy is. Fesztelenül csevegett, mintha mi sem nyomná lelkét és Barker is, már a feleségére való tekintettel, úgy tett, mintha minden rendben volna. Asztalbontás után Barker és fia, ki-ki a maga klubjába sietett, Mrs. Barker a változás kedvéért elővette aranyfonásu kosarát a kézimunkájával, ugyanazt, amelyet Magnus látásból már a *Deutschland*-ról is ismert, míg a jegyesek alig várták, hogy az inasok leszedjék az asztalt a terrasszon. És mivel ez nem ment olyan gyorsan, mint ahogy Geraldine szerette volna, sétát proponált a kertben. Hogy ez igen kellemes és romantikus volt — hiába, még Amerikában is van romantika — az magától értetődik.

Egyszerre azonban Geraldine szükségét érezte annak, hogy komoly dolgokról is beszéljen és beavatta vőlegényét fivére szívbeli ügyébe. Gyönyörű palma alatt ültek nádszékeken, előttük csobogó szökőkút. Magnus csak félfüllel hallgatta Tommy regényének történetét, sokkal inkább arra figyelt, hogy Geraldine mint adta elő a dolgot, s megállapította, hogy soha életében ilyen gyönyörű kiejtéssel még nem hallott angolul beszélni. De amint Florence Green neve megütötte a fülét, meghökkent. Geraldine ezt dacára a félhomálynak észrevette.

— Csak nem ismeri ezt a hölgyet? — kérdezte, távolról sem féltékenységből, hanem azért, mert semmiképen sem tudta összekombinálni azt a két fogalmat, hogy: Magnus és Florence Green.

— Hogyne ismerném, — felelte Magnus élénken, — még pedig nagyon jól ismerem, sőt együtt is laktunk a régi Murray-penzióban.

Aztán elmondta, hogy miként ismerkedett meg az ihertestvérekkel, említtette az eredeti táncprodukcziót, de még a kirándulást sem hallgatta el.

Geraldine nem győzött csodálkozni a véletlen fölött.

— És mi a nézete Tommy ideáljáról?

— Miss Green igen érdekes, kedves leány, aki férfit kétségtelenül boldogíthat! — felelte Magnus.

— És a tánca?

— Az művészi.

— Nem úgy értem. Nem lát-e akadályt benne a házasság szempontjából?

— Édes Istenem, nem. Értem, hogy Mr. Barker nincs elragadtatva fia választása fölött, de nincs oka a kétségbeesésre. Az emberek jóideig fogják köszörülni a nyelvüket a dolgon, az bizonyos, de aztán belenyugodnak, mint mindenbe. Ez egészen a nő viselkedésétől függ. És Florence Green jól fogja megállani a helyét, ebben nem kételkedem.

— Gondolja? Hát maga elvenné feleségül?

— Semmiesetre.

— No lássa!

— Hja igen! Mert magába vagyok szerelmes! igazította helyre a tévedést Magnus és rögtön föl is használta az alkalmat arra, hogy ezt csókkal bizonyítsa Geraldine karesu nyakára. De Geraldine nem reagált e gyöngédségre, hanem folytatta az inkviziciót:

— Úgy értem, elvenné-e feleségül, ha Tommy helyében volna?

— Az attól függ! Ha olyan szerelmes volnék Florence Greenbe, mint magába, okvetlenül. Ha nem: kiverném a fejemből az egészet.

Geraldine elgondolkozott.

— Csunya historia, mondhatom, — szólt mintegy magában. — Tommy belé van bolondulva és biztosan elveszi. Egész biztosan! Ez pedig a szakítást jelenti közte és Pa között. Ki akar lépni a cégből, állást keres, tudom is én, szóval meg van bolondulva. Az ember azt sem tudja, hogy mi lesz még ebből a fiúból, el fog zülleni! Ha csak tudnék számára valami jó helyet, ahol legalább a szemem előtt maradna...

— Ez roppant egyszerű! — jelentette ki Magnus. Beveszem a Tensional Co-ba, van ott annyi munka, hogy még száz olyan fiatal ember is kellene, mint Tommy! Tisztességes fizetésre is számíthat.

Geraldine szeme fölragyogott.

— Igazán megtenné ezt, darling? — mondta örömmel. — Nagyszerű volna! Kő esne le a szivemről.

— Már meg is történt, — felelte Magnus, — csak az a kérdés, megfelel-e majd Tommynak?

— Eh mit! mondta Geraldine, — ha én akarom? Aztán be kell látnia, hogy ez lesz az aranyhid közte és atyja között...

Ezzel az ügy ellévén intézve, Geraldine nem beszélt többé üzletről és selymes kezével végig simított Magnus arcán, aki meztelen karjára rányomta száraz, égő ajkait.

XXI.

A jegyesek kívánságára az esküvő még júniusban történt meg St. Patrick's Cathedral Mária kápolnájában s egyike volt a legfényesebb társadalmi eseményeknek, amelyek New-Yorkban évek hosszú sora

ota előfordultak. A pénzarisztokrácia teljes számban kivonult, de még egész idegenek is olyan érdeklődést tanúsítottak Geraldine Barkernek gróf Magnus Miklóssal leendő egybekelése iránt, hogy a rendőrség csak nagyon nehezen tudta fenntartani a közlekedést a székesegyház környékén. Hogy ez így volt, elsősorban annak a határtalan rokonszenvnek kellett tulajdonítani, amellyel az egész amerikai, de kivált a new-yorki sajtó már napokkal előbb beharangozott az esküvőnek, tömjént hintvén az amerikaivá vált magyar grófnak, aki nemcsak hogy nem vitte el hazájába a gazdag Barker-leányt a pénzével együtt, hanem egész tudását, szellemi tőkáját amerikai vállalatba fektette, még pedig olyan vállalatba, amelynek közgazdasági jelentősége kétségen kívül állott és korszakalkotó fordulatot jelentett a közlekedés terén.

Magnus hiába bujt el a riporterek elől, még Culleton elől is, aki őt újból kérdésekkel ostromolta. Akadtak mások, akik készséggel adtak helyette fölvilágosításokat az Amerikába történt érkezése óta végbe ment s őt közelebbről érdeklő eseményekről. Így a Murray-penzió égése, modelljeinek, irásainak pusztulása, Max Pearsonnal való megismerkedése és utóbbinak az emlékezetes wanatahi vasúti szerencsétlenség alkalmával történt megőrülése, a washingtoni livery-stable epizód, sőt még a Davies-féle laboratóriumban töltött hetek leírása, hol egyszerűbb, hol igazi ujságírói fantáziával kidolgozott köntösben, egész oldalakat töltöttek ki a lapokban, amelyek a vőlegényt egyenesen népszerűvé tették. Magnusnak ez nem volt inyére, de nem lehetett tenni ellene semmit sem, még pedig már annál az

oknál fogva sem, hogy a hírlapi közleményekben foglaltak nagyjában megfeleltek a valóságnak.

A násznép sorában ott volt Barkeréknak eléggé kiterjedt rokonsága, természetesen a Simmons, Brook, O'Connor családok valamennyi tagja, — Francis Brook és Isabel Simmens, már mint fiatal házaspár, mert két héttel előzték meg Magnusékat. Andrew Clark, a Barker Evans & Co volt beltagja, aki ez alkalommal először találkozott ismét régi cégtársával, a Tensional Motor Co részvénytársaság korifeusai, W. Stuart elnökkel az élén, de még Max Pearson is eljött dr. Movrik és Emmerson társaságában anyjával és nővérével együtt, akiknek jelenléte Magnusnak ép oly jól esett, mint rajongó kis barátja, Eric Northey eljövetele, aki esküvő előtt és után nem akart tágitani oldaláról, míg értésére nem adták, hogy fiatal házaspár ilyenkor jobb szereti, ha magára hagyják. Bob Warfield volt az egyetlen, aki tüntetett távollétével, de ezt mindenki természetesnek találta.

Ugyanaznap, de már reggel nyolc órakor esküdött Mr. Thomas Barker, a Tensional Co tisztviselője örök hűséget Miss Florence Greennek, egy szerény kis templomban az East-River partján, egészen titokban, csakis a Green-szülők és a vőlegénynek két meghitt klubbarátja jelenlétében. És sajtáságos: míg nővére esküvőjével tele voltak a lapok, sikerült a maga ügyét a nyilvánosság teljes kizárásával rendezni, már pedig ez is bőven szolgáltatott volna anyagot további újsághasárok kitöltésére. Csak Magnus és Geraldine tudott a dolgról.

Látva atyja hajthatatlanságát és engedve Geraldine

kérésének, hogy ne vigye kenyértörésre a dolgot, ezt a megoldást választotta — egyelőre legalább — és megelégedett azzal, hogy kilépett a Barker Evans & Co cég kötelékéből, állítólag oly célból, hogy idegen vállalatnál teljesen önállóan tanulhasson dolgozni. Ez ellen Barkernek nem lehetett kifogása, magában viszont remélte, hogy a megélhetés nehézségei majd megpuhítják a jóléthez és gondtalan élethez szokott fiút. Ami pedig végül azt illette, hogy Tommy a Tensional Co-nál nyert Magnus révén alkalmaztatást, Barker meg volt győződve, hogy fia ezt a foglalkozást igen hamar meg fogja unni. Tommy ezzel egyidejűleg elköltözött a szülei házból Jersey-Citybe azon a címen, hogy közelebb óhajt lakni új működésének színhelyéhez, még pedig annál is inkább, mert fizetése nem engedte meg neki a gépkocsitartást. Florence Green atya és fiú között nem került többé szóba s így ez a kérdés Damokles kard maradt Barker feje fölött, amely sok kellemetlen éjszakát okozott neki. De Geraldine esküvőjén ezeket a gondokat is elfelejtette és boldog volt az általános ünneplés közepette ép úgy mint a felesége, aki fia nősülési szándékáról egyáltalában nem tudott semmit sem. Azt, hogy Tommy Geraldine esküvőjén már mint házasember vett részt, Barkerék csak jóval később tudták meg.

Míg Magnusék boldog és gondtalan tizennégy napot töltöttek egyedül a catskilli birtokon — a fiatal férj még erre a rövid időre is csak nehezen tudott megválni az irodájától és ez alatt mindent Emmersonra bízott, aki lassan-lassan kibékült barátja házasságával, — addig Tommy Barker

és neje, Geraldine tanácsára Catskill közelében Palenvilleben élték át *mézeshetüket* — mert csak annyi szabadságot kapott Tommy szigorú főnökétől.

Magnusék többször átrándultak hozzájuk a kis faluba, amely festőien terült el a Kaaterskill-Clove nevű erdős szakadék torkolata előtt s a gyönyörű környezetben, nyár elején, ifjú boldogságuk mámorában ez az életnek örülő négy emberi lény szoros barátságot kötött egymással, amely később sem lazult meg.

Az első találkozás Magnus és Florence között, amelynek színhelye egy sétaút volt Palenville közelében, a szokásos amerikai külsőségek között folyt le és halvány sejtelemre sem nyújtott okot abban a tekintetben, hogy a westpointi kirándulás erősen a flirt jelében állott.

Csak egy alkalommal tett Florence bizonyos célzást a multra, de ezt sem Tommy, sem Geraldine nem hallotta. Egy magaslathoz érve, ahonnet kilátás nyílt a Catskill mellett is elhaladó Hudsonre, megjegyezte:

— Akkoriban sem gondoltuk még, hogy mint házasok és még sem mint azok fogjuk viszontlátni e vidéket!

— Az igaz, — nagyta rá Magnus, — csak hogy nem is jutottunk akkor együtt egészen Catskillig, hiszen West-Pointnél visszafordultunk...

— Azt hiszem, nagyon okos dolog volt, — mondta a fiatal Barkerné.

— De még mennyire! — felelte Magnus meggyőződéssel.

Visszatérve New-Yorkba, Magnus megújult erővel látott hozzá a félbeszakított munkának, felesége pedig

a lakásberendezés ügyének szentelte magát, persze egész más alapon, mint a nevezetes estén megbeszélték. Egyelőre még a Barker-palotában laktak a Fifth Avenuen és a Jersey-Cityben Emmerson által Magnus részére fogadott lakásba sohasem költöztek, ellenben mindennap ellátogattak abba a kis magánpalotába a Central-Park elején, amellyel Barker nászajándékképpen lepte meg a leányt s amelybe Geraldine nem épen kicsiny, de mégis igen lakályos, kedves és ízléses otthont varázsolt. Hősiesen kitartott egész nyáron férje oldalán, igaz, hogy nem New-Yorkban magában, hanem Staten-Island-on, Barkerék egyik nyaralójában, a tenger partján és legkedvesebb órái voltak, mikor kora reggel atyja gőzjachtján elkísérte Miklóst Jersey-Citybe és este ismét érte ment.

Mult az idő és jött az ősz, majd jött a tél. Az öreg Európából nyugtalanító hírek érkeztek. Ausztria-Magyarország novemberben elrendelte a próbamozgósítást. Londonban fontos tanácskozásra ültek össze a nagykövetek, Franciaországban azzal kezdtek foglalkozni, hogy visszaállítják a három évi katonai szolgálatot.

— Csak nem lesz háború? — kérdezte Geraldine, aki szorgalmasan olvasta az ujságokat.

— Reméljük, hogy nem, — felelte Miklós.

— És ha mégis lesz?

— Az nagy baj volna.

— Haza mennél?

— Haza.

Geraldine orrolt kissé, de Miklós csakhamar kibékítette s biztak benne, hogy nem lesz háború...

Időközben a Tensional Motor Co telep teljesen elkészült és december óta az egész vonalon megkezdték az üzemet. Ugyanakkor, az ismert régebbi megállapodáshoz képest W. Stuart elnök átengedte helyét Pearsonnak, akinek állapota napról-napra javult, — az aktív munkától Movrik egyelőre még mindig visszatartotta, — a közgyűlés pedig a visszalépő elnök javaslatára Ct. N. Magnus vezérigazgató fizetését még lényegesen fölemelte.

Januárban már az első motorok kerültek a piacra és előnyük oly nyilvánvaló volt, gyakorlati használatuk pedig oly föltűnést keltett, hogy a társaság nem volt képes még a tizedrészét sem leszállítani a nap-nap után tömegesen érkező megrendeléseknek. Vasút- és hajóstársaságok, a legkülönbözőbb egyéb vállalatok ostromolták a Tensional Co-t motorokért, az állam ezrivel rendelte a repülőgépeket s a gépköcsi tulajdonosok mind Tensional-motorral óhajtották felszereltetni autoikat. Ez az indulás már akkoriban mutatta, hogy előbb-utóbb csakugyan tőkeemelésre lesz szüksége a vállalatnak, hogy kielégítthesse a minden várakozáson felüli általános érdeklődést. Az üzem ismert három csoportjában előállított motorok és járművek annyira igénybevették a Tensional Co minden teljesítő képességét, hogy eme produkció mellett egészen eltörpült az úszókészülék gyártása, amely azért mégis szintén serényen folyt, mert a társaság az összes instanciáknál megnyerte Hilton pittsburgi mérnök ellen a pert, ami azzal járt, hogy a kormány azonnal beszüntette vele az összeköttetést és megrendelését a hadsereg számára a Tensional Cora ruházta át.

Nagy elégtételül szolgált Magnusnak, mikor ez

ügyből kifolyólag személyesen fönt járt nála az irodájában Bxley tábornok, akitől annak idején Washingtonban vette a hirt a *Hiltonal* létezéséről. A tábornok, aki már akkoriban is rokonszenvezett Magnussal, most őszinte sajnálatának adott kifejezést a történetek felett.

Az idő röpült, teltek az évek. Az általános idegesség, kapkodás, a vagyonszerzés, a napról-napra növekvő fényűzés igényeinek kielégítése rajt ült az egész emberiségen mint egy vampir, amely kiszívta az agyvelőből a vért. Senki sem tudta, hogy ez hová fog vezetni, de mindenki érezte, hogy a világ nagy események előtt áll. A diplomáciai kulisszák mögül kipattanó hírek ezt a föltevést csak megerősítették. Egész Amerikában izgultak Mexikó fészkelődése miatt s Európában ismeretlen erők és vad gyűlölet, politikai stréberek szitották a gyilkos tüzet, uszították egymás ellen a népeket és a prédára sóvárgó keselyük már alig várták, hogy lecsaphassanak a kettős monarchiára, amelyet úgy állítottak oda a világ elé, mint egy sülyedőfélben lévő hajót, amelyet az első viharból elsodor-
nak a hullámok. A titokzatos debreceni pokolgép-
ügy, a monarchia szinte megmagyarázhatatlan türelme Szerbia kihívó viselkedésével szemben, az angol-francia tengeri egyezmény, Oroszország terjeszkedési vágya, a francia revanche-idea föl-elevenítése és az angol irigység, valóságos zápor-
esőjét volt a szikráknak, melyek közül egy is elégséges lett volna, hogy fölrobbantsa a puska-
port. De még mindig győzött az ész, vagy jobban mondva, ellenségeink még nem készültek el egészen, hogy reánk mérjék a halálos ütést.

És akkor történt, hogy két revolverlövés váltotta ki az általános túlfeszültségben tengődő elemi erők összezsapását. 1914 június 28-án Ferenc Ferdinánd trónörökös és neje Sarajevóban gondosan előkészített merénylet áldozatává lett. A hír kábel útján még a következő éj folyamán eljutott Amerikába is, ahol ép oly nagy izgalmat keltett, mint az Óvilágban. Mindenki pártpolitikai különbség nélkül mélyen föl volt háborodva az eset fölött, de már akkoriban ott is sokan voltak, akik a világháborút elkerülhetetlennek tartották. És nekik lett igazuk. Július 25-én a monarchiában elrendelték a hadsereg és a népfölkelés részben való mozgósítását, 28-án ment Ausztria-Magyarország hadüzenete Szerbiának, 29-én a szerbek fölrobbantották a zimony-belgrádi hidat és dunai monitoraink megkezdték az ellenséges hadállás tüzelését.

Magnus, aki már napok óta tisztában volt azzal, hogy régi szándékához képest az eseményekből magára nézve is levonja a következtetést, nem habozott többé. Pedig nehezére esett otthagyni a feleségét, akit imádott, valamint két kis leányát, az egy éves Maryt és az alig hathetes Helént, akinek érkezése sok örömet, de bánatot is okozott neki, mert Geraldine azóta nem tudott egészen rendbe jönni egészségével.

Dobogó szívvel lépett Geraldine betegágyához, hogy közölje vele elhatározását. Nem tudta miként adja elő a dolgot. De az asszony okos szemével rögtön kiolvasta az arcából, hogy miről van szó. Elfordította a fejét és zokogott.

— Nem szeretsz... — suttogta.

Magnus megsimogatta a fejét és megcsókolta.

— Visszajövök nemsokára, — mondta. — Ma-napság háború nem tarthat tovább, legfeljebb két hónapig...

Az asszony jóidejig nem felelt.

— Ha szeretsz, — szólt aztán, — beszélj előbb valakivel, aki higgadtan, elfogulatlanul ítéli meg a helyzetet. Hisz lehetetlen, hogy odaát épen terád legyen szükség!

— Szükség lesz az utolsó emberre is, — felelte Magnus komolyan, majd hozzátette: — Ha azonban megnyugtat, hogy mással is beszéljek a dologról, legyen. Elmegyek Pearsonhoz.

— Pearsonhoz? — Geraldine gondolkozott kissé, aztán csak annyit mondott, hogy: Nem bánom. Az is szeret téged...

És Magnus elment Pearsonhoz. Elmondta neki a dolgot úgy, amint volt, nem tett hozzá semmit sem, de kijelentette, hogy erkölcsi kötelességének ismeri, hogy hű maradjon ahhoz a zászlóhoz, amely ma még az övé volt.

Pearson, szájában rövid kis pipával, melyből éktelen füstfelhőket fujt a szoba minden irányába mint azelőtt, nyugodtan hallgatta végig a barátját. Mikor Magnus befejezte, Pearson az asztalon át kezét nyújtott neki.

— Én is azt mondom, hogy menjen, — szólt nagyon komolyan és úgy is történt.

Geraldine némán vette tudomásul a dolgot és nem neheztette meg érzelgős jelenetekkel a búcsú pillanatát.

Magnus előbb még átadta ügykörét Emmersonnak, aki ugyan osztotta Pearson nézetét, de még sem állhatta meg, hogy ne szóljon a barátjához:

— Lásza Magnus, nem lett volna-e okosabb dolog nőtlennek maradni? Most persze nehéz a szíve és a feje. Nézzen engem: ha elvisz az ördög, egy kutya sem vonít utánam.

— Olyan biztosra veszi, hogy nem jövök vissza? — kérdezte a másik mosolyogva.

— Ezt senki sem tudhatja, — felelte a tapintatlan Emerson, de könny jelent meg a szemében, mikor egymásnak megrázták a kezét.

Norman W. Simmons, a külügyi államtitkár jobbkeze révén, Magnus amerikai útlevélhez jutott, amely N. Murray névre lett kiállítva. Ez elővigyázatból szükségesnek mutatkozott, miután megbízható hírek érkeztek arról, hogy Anglia, amely augusztus 5-én átadta volt Sir Edward Goschen útján hadüzenetét Berlinben, kellemetlenkedik az Amerikából Európába igyekvő hajók utasainak, hogy megakadályozza a fegyverkötelesek visszavándorlását.

A kis Eric Northey, akiből időközben csinos fiatalember lett, mindenáron elakarta kísérni Magnust, de az atyja nem engedte. Még abba sem adta beleegyezését, hogy fia, mint valamelyik lap haditudósítója menjen Európába. Eric pedig már meg is állapodott volt a Harper's Weekly-vel.

— A hányszor elsüti a fegyverét, a hányszor vág egyet a kardjával, megfogom érezni és gondolatban ott leszek a maga oldalán! — szólta Magnushoz, aki meghatottan megölelte.

Benjamin F. Barker, aki már körülbelül egy év óta kibékült volt a fiával és egy kis unoka, Roger révén, Florence-szal is megbarátkozott az alatt a

föltétel alatt, hogy menyé soha életében nem tesz többé egy tánclépést még a bálteremben sem, — Florence azért vigan táncolt akármikor ha kedve kerekedett hozzá, — nem helyeselte Magnus önkéntes bevonulását, mondván, hogy hiába teszi meg az útat, mert míg Magyarországra ér, ugyis vége lesz már mindennek.

— Nekünk ez a háború csak jó, — jelentette ki barátai előtt a Metropolitan Clubban — mert ha még három hónapig tart ez az állapot, száz esztendővel veti vissza Európát, amely kénytelen lesz minden kölcsönét nálunk fölvenni. Amerikának pedig már ma hozzá kell látnia egy export-flotta építéséhez, mert ezek odaát különben éhenhalnak!

Rögtön meg is indította a tárgyalásokat ebben az irányban.

Közvetlenül Magnus elutazása előtt incidens adta elő magát, amely az amugy is feldult lelkiállapotát még jobban izgatta, igaz csak egy pillanatra. Épen csomagolta utolsó holmiját, mikor Emmerson berontott hozzá és levelet nyújtott át neki azzal, hogy azt az orosz főkonzulátusnak egy alkalmazottja félórával azelőtt hozta el személyesen a Tensional Co irodájába.

Magnus csodálkozva nézte a borítékot. Öt hivatalos pecsét és pontos címe francia nyelven irógépezve volt rajta. Mit akarhatott tőle az orosz konzulátus? Leszakította a borítékot, mire másik levél esett ki belőle, női írással, nevével s a Murray-penzió címével. És most már tudta, hogy kitől való volt a levél. Fölbontotta és olvasta :

Carskoje Selo 1914. április 3.

Édes Mikim,

nem tudom, hogy egyáltalában, s ha igen, mikor veszi majd kézhez jelen soraimat, mert a medve körülvett kémekkel és ellenőrzi minden lépésemet. Úgy tart itten, mint egy börtönben, még a parkban is minduntalan látok utálatos pofákat leskelődni a fák mögül. Nem azért, mert utálok az oroszokat, igen buta ahhoz, hogy ezt megértse, de azért, mert féltékeny. Minden férfi ben akivel beszélek, még a saját inasaimban is veszedelmet lát, — bevallom, nem minden ok nélkül. Ez az állat megérdemelné, hogy megcsaljam éjjel-nappal, minden órában hatvanszor. Szeretnék válni, de erről a medve nem akar tudni. Néha úgy érzem magamat, hogy föltudnám vágni az ereimet, de annyira vigyáznak rám, hogy még ezt sem tehetem meg. Olykor olykor elfog a vágy magáért Miki és nem tudom megérteni, hogy miért kellett széjjelmennünk? Nem hallok magáról, nem felel leveleimre, azért mégis csak irok. Miért? Talán unalomból, bosszúvágyból? Vagy szerelmes volnék-e még magába? Nem tudom. Azért egyszer, egyetlenegyszer szeretném még viszontlátni ebben az életben, már csak azért is, hogy megcsaljam magával az uramat, — bolond örömöm telnék benne! De ki tudja, tetszenék-e még magának? Néha, ha a tükörbe nézem magamat, úgy látom, hogy vén asszony vigyorog reám. Pedig azt mondja mindenki, hogy szebb vagyok, mint valaha, még a medve is, aki —

Eddig szólt a levél. Nem volt se folytatása, se befejezése.

Magnus miután elolvasta, még nézte egy ideig, aztán szó nélkül zsebre tette és bement Geraldinehoz. Megfogta a beteg asszony kezét, a kis baba sirását mennyei zenének hallotta és mellette Mary ült a földön csörgővel a kezében.

— És mindezt itt kell hagynom, talán örökrel gondolta magában.

Livia levele csak akkor jutott ismét eszébe, mikor már a *Holland-America Line Rotterdam* nevű nagy kivándorló hajójának fedélzetén vihar után sétált föl-alá s már régen eltűntek szeme elől az amerikai partok. Akkor újból elővette, elolvasta, aztán ezer darabra tépte és nézte, amint a szél pajkosan fölkapta és vitte, vitte őket a zölde tengerbe...

XXII.

Két huszártiszt járt-kelt a kaszárnya udvarán, amely némán, elhagyatva terült el a csinos tisztikaszinó és az egyemeletes, pavillonszerű legénységi épületek meg istállók között. Nagyot hallgattak mindketten és cigarettáztak. Látszott rajtuk, hogy gondolataik máshol vannak. Beesteledett és meleg nap után, kellemes szellő zamatos lombillatot hozott a pozsonyi hegyekből egyenesen a laktanya vidékére. Az udvaron keresztül, vödörrel a kezében vagy nyereggel, szerszámmal a vállán megjelent egy-egy huszár alakja, majd ismét eltűnt az alacsony ajtó egyikében. Néha, tompítottan ének hallatszott át, amelybe itt-ott belevegyült egy ló nyerítése. Aztán ismét csönd lett.

Az egyik tiszt megállt és figyelt.

— Nem hallasz valamit? — kérdezte a társától.

— Nem én kapitány uram, — felelte a másik.

— De. Itt *Az Est*.

— Csakugyan, most már én is hallom.

És mintegy parancsszóra egyszerre sarkon fordultak és kisiettek az utcára. Kiabálva és lihegve, nagy csomóval a hóna alatt érkezett a rikkancs. A tisztek kitépték a kezéből a lapot, mindegyik egyet és csak úgy nyelték magukba a harcéri híreket.

A rikkancs tovább rohant.

— Német győzelem Meztnél...

— Budapestet és Bécsset megerősítik...

— Régi dolog... Pozsonyt is! Ezt még nem tudtad?

— Hallottam, de nem akartam elhinni. Kapitány uram?

— Nos?

— Olvastad? Sokalnál megvertünk egy kozák-hadosztályt!

— Láttam... Mást nézek én barátom. Mi van lent Szerbiában, ahol a mieink vannak?

— Én is azt nézem... Itt van valami a negyedik oldalon: Visegrádtól és Rodnótól keletre, mintegy harminc szerb zászlóaljzat szívós küzdelem után, az egész vonalon visszavetettünk.

— Végre! — szólt Turszki Aladár, a kapitány, és föllélegzett.

Aztán mindakettő tovább böngészte a lapot. Egyidőben akadt meg a szemük egy hosszú hivatalos jelenésen, amely megmagyarázta, hogy miért lépünk mégis offenzív akcióba Szerbiában, dacára

annak, hogy Oroszország beavatkozása folytán úgyszólván egész erőnket kénytelenek voltunk a keleti harctéren összevonni, valamint, hogy a túlsúlyban lévő ellenség elől vissza kellett nyomulni eredeti hadállásainkba, miután a magunk elé tűzött feladatot megoldottuk.

— Ez szomorú, — jelentette ki a fiatalabbik tisztt, báró Orsik Dezső, egy bajusztalan hadnagyocska, aki csak nemrégén vonult be a póttesthez. Elképzelni, hogy még néhány hét előtt úgy állították oda a dolgot, hogy befogunk masirozni Szerbiába, mint a zsandárpatrull a korezmába!

— Édes barátom, akkor még nem tudhatta senki sem, hogy az oroszok is ellenünk jönnek, — felelte Turszki kapitány, — s itt látom épen, hogy Tisza nyilatkozott a munkapártban. Azt mondja, hogy minthogy a döntés éjszakon lesz, ennél fogva le kell mondanunk arról, hogy hadseregünk délen is mélyreható akciót folytasson. Ez persze baj, de ez már így van.

A két tisztt még vitatkozott egy darabig a kérdés fölött, mikor dőcögve, podgyással telerakva, bárkocsi állt meg a kapu előtt. Civilruhás férfi szállt ki belőle és megmondta a kocsisnak, hogy várjon. Aztán be akart menni a kapun a kaszárnya udvarába, de a tiszteket megpillantva megállt.

— Ki lehet ez? — kérdezte Orsik.

Turszki vállat vont és néhány lépést tett előre. A civilruhás elmosolyodott és köszönt.

— Nem ismeresz meg, ugyenbár? — mondta.

— Magnus Miklós! Szent Isten! Hát te honnét kerülsz ide? — kiáltotta Turszki. — Micsoda meglepetés!

Összeölelkeztek és megveregették egymás hátát. Néhány percig nem tudtak szólni a megindultságtól. Orsik bizonyos tisztas távolságból nézte a jelenetet, amelyből semmit sem értett.

— Hát beszélj már! — szólt végre Turszki. — Az égből pottyansz közénk, vagy honnét a pokolból jössz tulajdonképen?

Magnus tréfásan haptákba vágta magát.

— Kapitány uramnak alássan jelentem: gróf Magnus Miklós tartalékos közhuszár bevonultam a pötttesthez!

— Pihenj! — parancsolta a másik jókedvűen. — Egyenesen Amerikából úgy-e?

— Onnan hát!

— És nem fogtak el az angolok?

— Hajszáltól függött, hogy igen. Megállított bennünket egy angol cirkáló, a *Vindictive* és alaposan megmotoztak bennünket. Szerencsére volt más névre szóló amerikai útlevelem. A többi magyart, osztrákot és németet kihajózták és elvitték Plymouthba. Mikor indul a pötttest a harctérre?

— Persze, szeretnél már szerbet verni te is! — felelte Turszki nevetve és vakarta a fejét. — Azt hiszem, ebben a betegségben szenvedünk mindnyájan, akiket az Isten azzal sújtott, hogy nem mehettünk el azonnal. Úgy-e Orsik?

A hadnagy odalépett és bemutatkozott.

— Te természetesen nem emlékszel már a mi Magnusunkra, — szólt Turszki, — hisz csak két évvel ezelőtt voltál nálunk önkéntes. No nem baj. Majd össze fogtok még barátkozni!

Turszki ismét Magnushoz fordult.

— És mi van a sarzsiddal?

— A hadügyminisztériumban jártam és megfolyamodtam a viselt hadnagyi rangomat. Megígérték, hogy rövidesen elintézik a dolgot.

— Bravo! Majd táviratozunk Regensperg alvezredesnek, az meg fogja sürgetni az elintézést. Hisz mindig jó embered volt, ugye?

— De mennyire! Most ő az ezredparancsnok?

— Igen. Nem bírta ki idegen ezrednél és visszakiváncozott. Lent van Sabácnál, vagy a jó Isten tudja hol, a többiekkel együtt. A mieinket egyébként már jól megtépázta a háború. Maál Gyurira emlékszel?

— Hogyne...

— Elesett. Hát Lanfroyra?

— Természetesen. Ő is elesett?

— Legalább is eltűnt. Már pedig ha valaki a szerbek kezére kerül, alá'szolgája. Fialat felesége és három kis gyermeke van...

— Hamalya Katinka?

— Az...

— No és Maróthy hol van? — kérdezte Magnus kis szünet után.

— Az is lent van, ahol a többi. A gépfegyverosztag parancsnoka. Semmi baja. Az elsők közt volt, akik megkapták a signum laudist.

— Hát Kemény Maxival mi van?

— Obrenovác alatt megsebesült, de nem súlyos a dolog. Mivel akkoriban még előnyomuló félben voltunk, meg lehetett menteni az öregot. Most Pesten van és lamentábilis leveleket ír, hogy nem lehet lent...

Ebben a pillanatban ordonánc sietett ki a kapuból és egyenesen Turszki kapitány irányába tartott:

— Kapitány Uram alássan jelentem: azonnal tessék a telefonhoz jönni!

— Mi baj van? Ki kéret?

— A katonai parancsnokság.

Turszki berohant az irodába, Magnus és Orsik lassan követték a kapuig.

— Így megy ez minálunk szünet nélkül, — magyarázgatta a hadnagy, — folytonos izgalom s az embernek itt kell ülnie tehetetlenül.

— Tartalékos vagy ugyebár? — kérdezte Magnus.

— Sajnos, csak az vagyok. Az atyám nem engedett tovább szolgálni, mert féltett, mi lesz velem háború esetén! Néha nehéz az öregekkel!

Orsik gyermekesen nevetett, aztán azt kérdezte:

— Mond kérlek, te vagy az a Magnus, aki feltalálta a Tensional-motort?

— Én vagyok. Miért kérded?

— Azért, mert nekem is van ilyen motorom az autóban. Oly boldog vagyok vele!

— Itt a kocsid?

— Sajnos, nincs. A nővérem elkérte két hétre, hogy meglátogathassa az urát az orosz fronton. Szerencsésen el is rekvirálták tőle.

— Ja, und was g'schiht denn mit mir? — nyugtalanzkodott a kocsis, egy derék Daxelhuber, aki még mindig fent ült a bakon mindenféle podgyász között.

Magnus hátra akart fordulni, de ekkor már visszajött Turszki.

— Gondoltam! — mondta lihegve. — A Militärkommando közvetíti Regensperg táviratát, mely szerint a tisztlétszámot ért újabb veszteségek folytán a pótszázadnak minden félig-meddig nélkülözhető tisztje azonnal útnak indítandó.

— Megint újabb veszteségek voltak? — kérdezte Magnus.

— Úgy látszik, hogy igen, — felelte Turszki. — Mintha egyenesen kilőnék a tiszteket azok a szerb kutyák. Fogalmad sincs, hogy mit mívelnek a mieinkkel. Váry, — hisz emlékszel rá, — Váry gróf, az úrlovas, most őrnagy, itt volt egy napra és azt mesélte, hogy Sabác mellett találtak egy bakahadnagyot, akinek fölvágták a hasát és teletömték kukoricával; mellette egy katonát, kiszúrt szemekkel, helyébe sárgaréz gombokat nyomtak az üregekbe s egy fára fölfeszítve másikat, levágott fejjel és láb nélkül. Mielőtt lemész barátom, okvetlenül szerezz be mérget, mindnyájan úgy tették!

— Köszönöm, már el vagyok látva. Erre már Bécsben figyelmeztettek.

— Rendben van. Tehát ismét pótlás, mindig csak pótlás!

— Hál' Istennek, — jegyezte meg Orsik.

— Igen, *hál' Istennek!* — mondta Turszki szemrehányólag. — Tévedsz, ha azt hiszed, hogy elengedlek. Mit csináljak egyedül? Te még itt maradsz, meg Magnus is. Előbb vissza kell kapnia a sarzsiját. Csak nem vonulhatsz be mint közlegény, — szólt aztán Magnushoz fordulva.

— Már hogylene vonulhatnék be, mint közlegény, — jelentette ki Magnus határozottan. — Mindig jó barátom voltál kapitány uram és még soha életemben nem kértem tőled semmit sem. De most arra kérek: engedj el azonnal! Ne tagadd meg tőlem ezt az egyetlen kérésemet.

— Olyan sürgős neked a dolog?

— Igen.

Turszki gondolkozott kissé.

— Nem bánom, menj, — szólt aztán. — Pedig még szívesen eldiskuráltam volna veled mindenféléről. Hát csakugyan nem várod be a rangodat?

— Nem én. Van legénymondurom, de van tiszti uniformisom is. Bécsben mindent beszereztem.

— Borzasztó emberek, — mondta Turszki fejét csóválva, majd Orsikhoz fordult: — Te pedig menj és kerítsd elő azt a többi három tartalékost, Tilemannt, Cserpőlyeit és Hocheckert, meg azt a kis zászlóst, aki tegnap érkezett...

— Rotaro grófot.

— Azt. Mond meg nekik, hogy holnap reggel hat órakor az irodámban: gestellt zum Abmarsch an die Front! Értetted?

— Igenis értettem!

— És te, édes öregem, — szólt Turszki ismét Magnushoz, — te most velem jössz a kaszinóba, ott megvacsorázunk és azalatt elmondasz nekem egyet-mást magadról. Éjjel pedig Sitkey Arisztid lakásában hálhatsz meg.

— Mi van vele?

— Még a mozgósítás előtt áthelyeztette magát az ulánusokhoz Bécsbe, most fent van az orosz határon... Napos! Hé! Napos káplár! Hol az ördögbe vagytok?

Nagybajszú, idősebb huszárkáplár ugrott ki a kapu alól.

— Parancs!

— A gróf úr holmiját föl Sitkey kapitány úr előszobájába.

— Igenis!

A káplár hívott még néhány embert és elcipelte

velük Magnus holmiját. A kocsis, miután utasa kifizette és jó borralalót nyomott a markába, elégedetten távozott.

— I' lass die Serben schön grüass'n! — szolt még hátra, aztán morogta magában: — So a Bagasch! . . .

Még másnap délelőtt a budapesti gyorsal a harc-terre indult a kis társaság: dr. Tilemann főhadnagy, az ezrednek egy régi reservtisztje, aki polgári foglalkozására nézve ügyvéd volt Pozsonyban, Cserpölyei és Hochecker hadnagyok, — egyik földbirtokos fia, másik miniszteri segédfogalmazó, Rotaró gróf zászlós (a Beust-korszak ismert diplomatájának unokája, magyar anyja révén vad negyvennyolcas) és — Magnus.

Turszki és Orsik nehéz szívvel búcsúztatta őket a pályaudvaron. Bárcsak ők is mehettek volna!

A budapesti gyors, amelyen több volt a katona, mint a civil, elrohog. A folyósón jönnek-mennek az emberek, csupa idegesség, láz, nyugtalanság. Egy idősebb bácsi, aki az étkező kocsiba igyekszik, meglátja Tilemant a fülkében. Megszólítja.

— Jó napot, ügyvéd úr! Hová, hová?

— Szerbiába.

— Miért nem Oroszországba? Ott dől el a sorsunk. Mi lesz az irodájával?

— Becsuktam a boltot. Remélem, lesz elég tisztesség az emberekben, hogy azalatt nem pereskednek.

— No és a felesége?

— Az a Balatonon van. Holnap érkezik haza. El sem búcsúzhattunk.

Az öreg bácsi arcán részvét mutatkozott.

— Majd hazajön nemsokára, — mondja meggyőződés nélkül. Kezet fognak, a bácsi siet tovább.

Cserpölyei proponálja, hogy kártyázzanak. A többi három örömmel fogadja. Leszedik Hochecker kézimálháját, köpenyt terítenek rá s egy-kettőre előkerül a kártya. Magnus a folyósón áll a nyitott ablaknál. Nézi a mellette elhaladó szőlőket, tarlót, a távozó pozsonyi hegyeket. Olyan neki minden, akárcsak álom volna. A tengeri út, egy napi tartózkodás Berlinben, ahol viszontlátta Ada nővérét, Maróthy barátjának örökös menyasszonyát, jelentkezése Bécsben a hadügyminisztériumban, majd megérkezése Pozsonyba és most az indulása a harc-térre ...

Betett szemmel, mohón szívja magába a levegőt. Hiába, hazai levegő volt. És mégis maga előtt látja a gyönyörű gyártelepet Jersey-Cityben, majd a kis palotájukat a Central-Park előtt. Látja Geraldinet, amint sápadtan, gondterhesen fekszik csipkés ágyában, mellette a kisbaba s a szoba közepén járóiskolában játszik Mary a mackójával.

Ismét kinyitja a szemét. Napfényben fürdik minden. A fecskék versenyt röpülnek a száguldó vonattal, akácfa akácfa után siel el a szeme előtt. A távolban szép, tiszta község, barátságos templommal, ott pedig lombos kert közepén pillanatra mosolyogva kilátszik egy kastély. A vonat tovább rohan ...

— Miért nem *nekik* is hazájuk ez? — gondolja magában.

Galántha előtt elhagytak egy tehervonatot. Már messziről lehetett hallani az éneket:

— Ferenc József azt üzente ...

Kocsi kocsi hátán, katonák állanak, ülnek a nyitott ajtóban, kilógatják a lábukat, dalolgatva,

éljenezve lebegtetik a sapkájukat, fejük fölött leng a magyar trikolor.

— Ferenc József azt üzentő...

Jönnek már kocsik, nyitottak. Tábori ágyúkat visznek, tizet, huszat, ötvenet.

Minden állomáson ugyanaz a kép. Közben tehervonatok, vászonfedelű vagonokkal, telerakva mindenféle hadiszerral. És mindenütt katonák, ameire az ember néz, jó magyar arcok, barna legények, ragyogó szeműek, a biztos győzelem tudatával lelkükben. Honnan jönnek, hová viszik őket? Vissza-kerülnek-e majd? Nem kérdik, nem kutatják. Előre! És ismét, most a gyorsvonat másik oldalán felharsog az éljen meg az ének:

— Ferenc József azt üzente...

Magnusnak könnyes lesz a szeme, boldogító érzés fogja el. És ha eddig kissé röstelte is vele utazó társai előtt, hogy még nincs meg a régi rangja, most nem bánja, mert büszke arra, hogy csak egyike azoknak a névtelen fiúknak, akik vígan lengetik a sapkájukat a trikolor alatt és boldog mosollyal indulnak csatába a magyar földért, a magyar házáért!...

XXIII.

Az orosz gőzhengert ismét megállították és 1915 április végén rövid harci szünet állt be azon a több százkilométeres fronton, amely a Dnjesztertől kezdve a Kárpátokon végig a Duklaszorosig, majd egészen föl a keleti tengerig vonult. Az oroszoknak a nyugati hatalmak vészkiáltására Németország ellen indított nagy offenzívája kudarccal végződött s reményük, hogy Magyarországra betörve, azon

át előnyomulva, ez úton törhetik meg a központi hatalmak ellentállását, meddőnek bizonyult. A kárpáti husvéti csata többhónapos emberfölötti tusa után feltartóztatta az orosz tömegeket. De meg is puhította őket.

A szövetségesek megérkezettnek látták a pillanatot arra, hogy sorsdöntő csapást mérjenek szám szerint leghatalmasabb ellenük fejére. Az osztrák-magyar és német hadvezetőségek együttes és szerencsésen mindvégig titokban tartani sikerült terve az volt, hogy az oroszok egyidőben az egész vonalon megtámadtassanak ugyan, a főelőretörés azonban a gorlice-tarnovi vonalon hajtassék végre. Mackensen főparancsnoksága alatt a jobbszárnyon Boroevics, középen a német 11. hadsereg, a balszárnyon József Ferdinánd főherceg várták a jelt a nagyszerű terv végrehajtására, a Kárpátokban még Böhm-Ermolli és Linsingen, balról Dankl és Woyrsch hadseregei fenyegették az oroszok oldalát.

Május elsején délután a tüzérség belötte magát az oroszok által öt hónap óta gondosan, emeletszerűen a meredek hegyoldalakon kiépített állásokba s május másodikára virradó éjszaka rendszeresen kezdte lőni az ellenséges műveket, ami annyira megzavarta az ellenséget, hogy délelőtt tíz órakor, mikor hirtelenül megszakadt a tüzelés rajvonalaink és támadó oszlopaink rohama elől, fejetlen futással hagyták el csapatai az erősített állásokat. Már ugyanaznap este elfoglalva tartottuk az első orosz fővonalat.

Az oroszok csak május 4-én kíséreltek meg nagyobb ellenakciót, amidőn a Vislokán át erős tartá-

lékokat dobtak a harcba. De fizikai és erkölcsi erejük meg volt törve s két napra rá Mackensen már a Visloka túlsó partján állott, míg Dankl és Woyrsch az ellenséget a Nidán vetette át és a duklai, uzsoki és lupkovi szorosok végképen felszabadultak. Május kilencedikén Dimitriev Radko hadseregének sorsa meg volt pecsételve. Megmaradt csapatai a San mögé menekültek, hogy Przemysl várára támaszkodva, az időközben összegyűjtött további tartalékok segítségével újra fejtsenek ki ellentállást. A szövetséges hadseregek közül Linsingen *Stryj* és *Drohobic*, Böhm-*Ērmolli Sambor*, Boroevics és Mackensen *Przemysl*, József Ferdinánd a *San* alsó folyása felé törekedett, kisebb-nagyobb, de szívós harcokban követve az ellenséget. Május tizenhatodikán 6. hadtestünk a német gárdával együtt megvetette a lábát a San balpartján, az oroszoknak hátrálniuk kellett, Szienijavánál a 2. hadsereg bent volt Samborban és délről Boroevics közeledett föltartóztathatatlanul. A Przemysl körüli gyűrű mind szűkebb lett s május 31-én, amikor nehéz tüzérségünk is megérkezett, megkezdődött a vár ostroma.

Gróf Magnus Miklós főhadnagy ezrede ebben az időben a Boroevics-hadsereg kötelékében harcolt és különösen Huszakovnál vette ki a maga részét, ép úgy mint már előbb a Kárpátokban folytatott élet-halálküzdelmekben, ahová az ezredet még novemberben fölvezényelték Szerbiából.

Magnust Maróthy és többi volt ezredtársai, mikor jelentkezett a szerb harctéren, kivétel nélkül mind tárt karokkal fogadták, élükön Regenspeig alvezédes, ezredparancsnokkal. Hisz híres ember lett

belőle s ha szóba kerületek találmányai, vállalata; boldogulása, még jóval a háború előtt, egész természetes volt, hogy úgy emlékeztek meg róla, hogy: — Ez a mi Magnusunk!...

Még azok is, akik valamikor családi dolgai miatt és túlzott érzékenységből, féltve az ezred jó hírnevét, rossz szemmel néztek rá, már régen elfelejtették ezeket a differenciákat és a háború, amely akkoriban még mindenütt szorosabbá, bensőbbé tette az emberek között az együttérzést, csak erősebben kovácsolta össze a büszke huszárezred tisztikarának megmaradt régi tagjait. Sőt Solmingen Rudi herceg is, mintegy jóváteendő az annak idején társával szemben oly gyakran éreztetett ellenszenvét, most egyenesen kereste a barátságát. A fiatal herceg egyébként is nagyon megváltozott azóta; nővérenek házassága, amely minden jeltől ítélve szerencsétlen volt s különösen azzá kellett hogy legyen épen a háború folytán is, az évek hosszú során felnőtt adóságok, amelyek kifizetését az uzsorások egész hada követelte tőle: mindez rosszkedvűvé, idegessé tette, nemkülönben az az előérzete is, hogy nem éli túl a háborút. Nem is csalódott: a kárpáti harcokban a Laborca völgyében elővigyázatlanságból ellenséges gépfegyvertűzbe került és öt golyótól találva holtan rogyott össze.

Magnus, aki még Szerbiába való érkezése napján őrmester lett, rögtön belekerült a kisebb-nagyobb csete-patékba, amelyekben az ezrednek úgyszólván nap-nap után része volt. De hamarosan meg kellett szoknia a visszavonulással járó, nyomasztó, kétségbeejtő lelkiállapotot is. Támadás, támadás után, mikor mindenki tudta, hogy ez csak védelemből

történik s offenzivára — egyelőre legalább — még csak gondolni sem lehetett.

A tűzkeresztséget Bogosovácánál kapta, egy kis szerb falu határában, amelyet százada Nagylaky kapitány vezetése alatt átmenetileg megtisztított az ellenségtől. Ott ismerkedett meg a komitácsikkal is.

Amikor a század a községbe bevonult, az út mentén alig tizennyolcéves fiú feküdt látszólag elaléltan, nyílt sebbel a homlokán, régidivatú fegyverrel mozdulatlan kezében. Alighogy tovább haladtak, lövés dördült el: a fiatal komitácsi volt, aki hátulról rájuk lőtt s eldobva a fegyvert, felugrott és bemenekült egy házba.

Magnus két huszárral leugrik a lóról és utánavevi magát. Bent egy öreg és egy fiatal nőt meg egy nyolc éves gyermeket találnak.

— Hol a gazember! — ordítja az egyik huszár, aki keveset értett szerbül. A nők siránkozva és térdenállva összetett kezekkel könyörögnek, hogy ne bántsák.

— A fiam, a fiam! — jajgatja az öreg asszony remegve. — Nem tudja mit csinál!... Irgalom!

A huszárok nem akarnak engedni, de Magnusnak akkoriban még lágy volt a szíve, sarkon fordul és hívja az embereit, akik kelleetlenül követik. De amint kilép az ajtón, újabb lövés dördül el, amely egyik huszárt földre teríti. A fiatal nő kezében füstölgő pisztoly. És ugyanebben a pillanatban a nyolcéves gyermek konyhakést emel, hogy a másik huszár hátába szúrja. Magnus kicsavarja kezéből a kést s a huszár segítségével most gyorsan végez a gyilkos családdal...

De akadtak derűsebb pillanatok is. Egy Cero-vac mellett félszázaddal bravurosan véghezvitt támadás háromszoros túlsúlyban lévő csapat ellen, meghozta számára a nagy ezüst vitézségi érmet és néhány napra rá megjött a hadnagyi kinevezése is...

A Kárpátokban: hó, fejfák, felrobbant hidak, fölperzselt községek, összelőtt templomok, döglött lovak, orosz hadifoglyok ezrivel, érkező csapatok, ágyúk, trén és ismét hó és fejfák. És ezek között a legelkeseredettebb harc, amelyet valaha vívtak. Puskagolyó sivítása, srapnellek, gránátok robbanása a hozzávaló mindennapi zene. Éjjel pedig a tűz vöröses fénye világít, titokzatos árnyékok futnak végig a hómezőkön.

A lovak messze hátul maradtak valahol s a büszke huszár is — mi tagadás? — bakasorba jutott. Lassan, óvatosan csúszik előre a havon, kezében a szuronyos karabély, két lépésnyire a többszázméteres szakadék. Aki elcsúszik: a halál fia, még utána se kell löni az oroszoknak. Sötét van, csak a hó fénylik. Rajta az emberek: apró fekete pontok. Végre eléri a kis csapat a hegygerincet. Kezdenek roppanni a puskák, Magnus maga is karabélyt fog és nyomban utána felel az álmából fölriasztott orosz rajvonal. A golyók sivítanak, füttyülnek, mintha maga az éjszaka is följajdulna. Magnus emberei meghózódnak a hóból kilátszó sziklák mögé és csak akkor dugják ki a fejüket, amikor el-sütik a fegyvert. De már nem lehet velük bírni, fel kell használni a pillanatot.

— Rajta! Hurrá! Neki a szuronnyal!

Torkaszakadt ordítás hasítja át a levegőt, rávetik magukat az oroszra, aki nem tudja, emberi

ellenféllel van-e dolga, avagy ördöggel, a — vörös ördöggel? Azért csak lő eszeveszetten.

— Hurrá! Előre! A belét neki! Űsd, szúrd, ahogy tudod! Jaj! Mi ez? Végem van! Rajta! Előre! A lábam! Hurrá!...

És rohannak előre, ez fölbukik, amaz fuldokolva fölkiált, a harmadik elcsúszik és ismét fölkel, emez már beledöfi a szuronyát a muszkába, aki tágra nyílt szemekkel, de már későn, égnek emeli két kezét, itt ismét elmarad egy-kettő, majd hörögve, élettelenül tovább gurul a megfagyott hómezőn, ott puskatussal vágja ketté az egyik az orosz koponyáját, mert kifogyott a patronból, Magnus pedig eldobva a puskáját, hatalmas kardvágással teríti le a vele szembe kerülő muszka kapitányt.

De az orosz nem bírja tovább. Futásnak ered, le a lejtőn és eltűnik a sötétben. A mieink utánuk lőnek, majd még csak elvétve hallatszik itt-ott puskaropogás.

— Az angyalát neki, hogy fut, mint a nyúl!

Kote 864, az a magaslat, amelynek birtokára oly régen sóvárogtunk, a mienk.

— No Magnus, ezt jól csináltad, — szólt délben Regensperg, aki maga följön a hegygerincre, hogy megnézzze, mit végeztek emberei. — Talán bizony Tensionallal fűtöttél alájuk?

És még aznap megy az előterjesztés Magnusnak főhadnaggyá való előléptetése érdekében.

Elmúlt a tél, a husvéti nagy csata meghozta a gyümölcsét és mikor északnak indult Boroevics hadserege, csak kevesen voltak rajta kívül, akik tudták, hogy mi készül. De később, mikor a tűzéség megkezdte pokoli hagversenyét, amelyben vala-

mennyi ágyú részt vett, a legkissebektől egészen a 30 és feles és 42-esekig s ismeretessé vált a megkísérelt áttörés sikere, érezték mindannyian, hogy még nagy feladatok várnak reájuk és boldogan, titokban súgták egymásnak ezt a szót:

— Przemysl...

Mily kedves, becéző, hívogató valamivé vált egyszerre ez a csúnya név, amelyet ezelőtt sokan talán nem is ismertek! Még a magyar fülnek is jól esett. S amit százezren, milliók titkos óhajként rejtettek szívükben: valóra vált.

Május 31-én délután négy órakor elhallgatnak a Przemyslt ostromló nehéz ágyúk és ugyanakkor több bajor és egy porosz ezred, valamint egy osztrák-magyar lovasosztály készül rohamra. A várat körülvevő erődökben tüzéségünk rettenetes munkája által végzett pusztítás az oroszokra oly lesújtó hatással volt, hogy a támadó gyalogságnak nem tudnak tartósan ellentállani. Több erőd legénysége, amennyiben nem hevert az összelőtt kazamatták alatt, rengeteg ágyú és lőszer hátrahagyása után, eszeveszetten menekült. Csak másnap kísérelte meg néhány zászlóalj az ellentámadást, amely azonban könnyűszerrel veretett vissza.

Június másodikán este Kneusl bajor tábornok csapatai már magát a várost támadják meg. Beveszik Zuravica falut és az ellenségnek ottani megerősített állásait, mire az orosz minden további ellentállásról lemond. Így vált lehetségessé, hogy a német csapatok, amelyeket később osztrák-magyar lovasság is követett, elfoglalhatta a jól kiépített belső erődvonalat és reggel három órakor, miután még számtalan foglyot ejtettek, bevonul-

hattak a fölszabadított városba, amelyet a menekülő orosz csapatok Grodek irányába hagytak el, két, észak és dél felé védelmükre föl vonult hadsereg által alkotott egerútát követve. Przemysl lakosságának lelkesedése, öröme nem ismert határt. Férfiak; nők egyaránt sírtak a boldogságtól s a városba különböző oldalokról behatoló bajorok, magyarok és osztrákok, elfelejtve minden fáradtságot, a kellemetlen éjszakákat, a nélkülözést és emberhalált, összeölelkeztek az utcákon és a főtéren.

Magnus szíve is erősen dobogott, mikor százada élén, amely ezredének hátvédjét képezte, bevonult abba a városba, amelyet a galíciai garnison idejéből jól ismert. Amennyire nem szerette akkoriban, annyira kedvesnek tűnt neki most minden ház, minden utca, az *Imperial*-szálló, amelyben valamikor töltött egy éjszakát.

Kora reggel van, hat óra sincs még, mikor a huszárok bevonulnak és az egész lakosság még mindig talpon van; le sem feküdt az este senki sem. Ahányan vannak, mind kint állanak az utcán, sorfalat alkotva és minden újabb beérő csapatot hársány üdvkiáltások fogadnak. Öregek, fiatalok, gyermekek, főleg asszonyok és leányok. De előbújnak elvértve még visszamaradt orosz katonák is és tisztes távolságból, bambán bámulnak a diadalmas ellenfélre.

Az új ezerágyas kórház ablakaiból, amely még a háború előtt épült, anélkül, hogy átadatott volna békés rendeltetésének, sebesültek és ápolónők, köztük oroszok is, messzire kihajolnak és zsebkendőket lobogtatnak a lovasok felé. És mint a többi tiszt, mint Maróthy, aki mellette lovagol, Magnus is

mosolyogva, kardjával szalutálva fogadja a köszönést. Nem érzi többé, hogy tizenkét éjszakán be sem tette a szemét, nem figyel rá, hogy földkéreg borítja ruháját, testét, amelyet hetek óta ellepett a por, mire a port fölázattatta a víz. De hirtelenül megakad a szeme a kórházablakok egyikén, amelyben fehérfőkötős, kékruhás vörösskeresztes ápolónő áll és sápadtan, mereven rászegzi a tekintetét.

Maróthy is odanéz.

— Mi ez, te? — kérdi Magnustól. — Mintha ismerne téged.

— Elhiszem, — feleli a másik s az ajka remeg, — ez Solmingen Livia...

— Ne beszélj, — mondja Maróthy és mégegyszer hátrafordul a nyeregben. De akkor már üres volt a hely az ablakban, ahol az ápolónő állott, a lovasok pedig tovább vonulnak az élő sorfalak között, egyikük sem tudja, meddig, hová, lesz-e pihenő vagy sem.

— Nem tévedtél? — kérdi Maróthy kis idő múlva.

Magnus némán rázza a fejét.

Nem Liviára gondol, hanem arra, akire Livia emlékeztette. Az idők nagyot változtak. Eltűnik a szeme elől minden, ami körülveszi, a sok nép, ló, katona, nem hallja többé a tömeg dübörgését, kelet felől az ágyúk tüzelését, hanem maga előtt látja Geraldinet és két szőke kis leánykáját...

Hónapok óta egyetlen levelet, egyetlen kártyát sem kapott, amely sorsuk tekintetében megnyugtatta volna. És várt, tűrt, szenvedett csöndesen. Hisz a hazáért tette!... De most, hogy a véletlen szeszélye, mintegy megfordítva a játszmat, amellyel már egyszer kínoztta a «Deutschland» fedélzetén, ismét

belenyúl legszentebb érzelmeibe és Livia alakjában szeme elé varázsolja Geraldine képét, élete párját, akit szeretett, imádott, akié volt minden gondolata, lélegzete, szíve dobogása: hangosan föl tudott volna zokogni fájdalmában. Úgy érezte, hogy idegei nem bírják tovább...

Azon, hogy Livia volt, akit néhány másodperccel azelőtt viszontlátott, nem csodálkozott. Amennyire nem várta, hogy ez bekövetkezzék, annyira nem lepődött meg fölötte. Hogyan is csodálkozhatott volna ezen valaki, akitől jobbra, balra, előtte, mögötte hónapok óta pusztított a halál, akinek feje fölött éjjel-nappal süvítettek a golyók, ordítottak, bömöltek a gránátok és srappellek! *Egy* csoda létezett csak számára: hogy még életben volt...

A német csapatoknak és a lovasságnak zöme átvonult a visszahódított Przemyslen, csak kevesen maradtak a városban a főparancsnokság rendelkezésére, ezek között Magnus is, a századával. A kis Rotaro gróf adta át neki Regensperg ezredparancsnok megbízásából ezt az utasítást, aztán nevetve hozzátette:

— Boldog ember! Végre legalább tisztességes ágyba fogsz kerülni!

Magnus azonban nem örült a megbizatásnak, jobb szeretett volna menni a többiekkel, oroszok üldözni. Jókedvében volt épen...

De parancs parancs. Jelentkezett a német generálisnál, akihez utasították s ez barátságosan kezét fogott vele.

— War doch'n netter Scherz, Kamarad, nich'? — szólt a tábornok és megveregette a vállát. Aztán küldte, helyezze el embereit, ahol tudja, ebédeljen

meg és pihenje ki magát. Csak este jelentkezzék ismét nála.

Az emberek körülállták a délceg huszárszázadost és mindenki akart tudni valamit. Igaz-e, hogy a franciák Berlin előtt állanak? Úgy-e, nem igaz. Hogy a törökök megadták-e magukat Galipoliban? Úgy-e, nem igaz. Hogy az angol királyt agyonlőtték, úgy-e igaz? Hogy Olaszország is ellenünk fordult, úgy-e, nem igaz?

Aztán meséltek egyet-mást az orosz uralom rémnapjaiból. Eleinte még csak meg voltak valahogyan, de később, különösen a vége felé, türhetetlenek voltak az állapotok. Gluskievicz polgármester és Tsagin rendőrfőnök rettenetesen üldözött és megsarcolt mindenkit. Alig maradt lakás, amelyből butort, ezüstöt, fehérneműt el ne szállítottak volna az oroszok. Még május közepetáján kezdtek nyugtalankodni és elszállítani az összeharácsolt holmikat.

Magnus, úgy ahogy, lehetőleg közel egymáshoz elhelyezte embereit a város délnyugati részében, aztán önkéntesével, egy dr. Tartsty Elek nevű pesti gyerekekkel együtt hirtelenül néhány konzervdoboz tartalmát fogyasztotta el, — a városban alig lehetett kapni valamit — majd egy rutén ügyvéd által elhagyott lakásban pihenőre tért. Este, megmosakodva, megborotválva, tetőtől-talpig átöltözködve — a bagázs is csak megérkezett valahogyan a délután folyamán — a német tábornoknál jelentkezett.

Előbb azonban került egyet és elment az új kórház parancsnokához. Amikor ugyanis fölébredt délutáni mély álmából, — öt órát aludt egyfolytában, — Livia jutott eszébe. És a következő pilla-

natban világos volt előtte, hogy ha már a véletlen folytán a háború kellő közepén összekerültek egy városban, utóbbit el nem hagyhatta anélkül, hogy annak a nőnek a sorsa iránt ne érdeklődjék, aki neki valamikor mindene volt s aki, ha a viszonyok nem úgy alakulnak, amint éppen alakultak, ma nem Andrej Feodorovits, hanem az ő felesége.

Nem is értette, hogy miként volt lehetséges, hogy ez a viszontlátás, amikor Liviát ápolónői ruhában a kórház ablakában megpillantotta, mindössze csak azt az érzést váltotta ki lelkéből, hogy egy másik nő utáni vágya elemi erővel tört ki belőle. Hát nem volt-e mégis Livia, ugyanaz a Livia, akinek neve kiejtésénél hajdanában szive tombolt, feje bódult, énje megremegett, Livia, akit, mikor magáénak hitte, föl nem cserélt volna a világ összes kincseivel sem, Livia, akit elvesztve, úgy érezte, hogy számára nem lesz többé hajnalhasadás, Livia, akinek emlékébe oly annyira kapaszkodott még azután is, hogy egy másik lényt, csakis azért, mert rá hasonlított, került — félve, hogy megsérthetné a múlt iránti kegyeletérzetét?

És most, hogy tudta, hogy Livia ott van az ő közelében, talán ötszáz lépésnyi távolságban tőle, nyugodtan birt aludni, anélkül, hogy egyetlenegyszer fölriadt volna álmából, aggódva érte? Nem törődve azzal, hogy s mint került a megostromlott várba egyszerű ápolónő gyanánt, nem állt-e ki sok nélkülözést, lelkigyötrelmet csupa ellenség között, e pillanatban maga is ellenség saját honfitársai szemében, nem előzték-e meg kimondhatatlanul kínos jelenetek közte és férje között azt az elhatározását, hogy közvetlenül a harc vonal mögött szen-

telje magát a beteg és sebesült katonák ápolásának? Ennyit ért hát ez az ő nagy érzése, ha azóta ezerszer is elaludt a lángja — az első szerelme, amelyről azt hitte valamikor, hogy annak oltalmában meghódíthatja a világot?...

Bemutatkozott a törzsorvosnak, aki társaival együtt, még csak a délelőtt folyamán vette át a kórház vezetőségét s aki az orvosi szobában, rengeteg irat, névjegyzék, kötszerek és medicina közepette azt se tudta, hol a feje.

— Mivel szolgálhatok? — kérdezte inkább türelmetlenül, az orrcsiptetőjén keresztül.

— Érdekelne, maradtak-e orosz sebesültek, illetve orosz ápolónők is a kórházban, az ellenség által történt kiürítés után?

— Ujjé, de még mennyi! — kiáltotta a törzsorvos, csapkodva az előtte fekvő iratokat. — Hisz az az én bajom! Ami súlyos betegük és sebesültjük volt, az most mind itt van a nyakamon! Általában elég nagy rendet tarthattak a muszkák, az kétségtelen, de az utolsó három nap alatt aztán úgylátszik fölfordult minden!

— És az ápolónők?

— Tudom is én, mi van az ápolónőkkel? Törődöm is én az ilyesmivel? Amugy is folyton berohan hozzám egyik a másik után és kér valamit franciául, én pedig nem értek franciául s a pacsulit ki nem állhatom! És ezekből a nőkből csak úgy dül a pacsuli meg a chypre, meg az Ideál, meg nem tudom mi, hogy már magam is beteg vagyok tőle! *Monsieur le docteur en chef* ide, *monsieur le docteur en chef* oda, — glaub' mir lieber Freund, ich bin schon ein halbeter Narr!

Mintán ilyetén kiszidta magát, a törzsorvos úgylátszik megkönnyebbült, mert elmosolyodott és cigarettával kínálta meg vendégét.

— Valódi orosz, — mondta — ebből jutott bőven. Hát mi az ördögöt akarsz te tulajdonképen, főhadnagy uram?

— Kérlek törzsorvos uram, kell, hogy legyen itt egy orosz ápolónő, aki magyar születésű és a legjobb társaságból való. Jelenleg Andrej Feodorovics nagyherceg felesége.

— Tyú, a kutyafáját, — csodálkozott a doktor. — Nem tudok róla, de lehet. Manapság már minden lehetséges. Még az is, hogy maga az atyuska haladoklik a kórház valamelyik ágyában és titok előttem. Azt mondtad, egy orosz nagyherceg felesége? Vár egy kicsit.

A törzsorvos benézett a szomszéd szobába és az ajtó között kiáltotta:

— Schwester Hedwig! Schwester Hedwig, bitte, auf einen Moment!

És megjelent az osztrák Vörös Keresztnek egy jóltáplált, kerekded arcú, piros pozsgás hivatásos ápolónője, akin ugyancsak nem látszott meg a háború.

— Schaffen, Herr Professor? — kérdezte nyájas mosollyal.

— Van itt állítólag egy önkéntes ápolónő, — szolt a törzsorvos fontos ábrázattal, — aki egy orosz nagyherceg felesége. Tud maga róla?

— Már hogylene tudnék! Livia nővér, valami Andricsics vagy Andrevics Fedorics vagy minek hívják, az özvegye. A férje a mazuri tavaknál esett el és a társnői mindig «altessenek» szólítják.

«Altesse», mindig csak «altesse»-t mondanak neki, pedig egész fiatal...

— Hja, az a kis csinos szöszike, aki úgy néz ki, mint egy Greuze?

— Az, az, — hagyta rá Hedwig nővér, még pedig olyan meggyőződéssel, mintha csakugyan tudná, hogy a Greuze miféle fajtához tartozik.

A törzsorvos kérdőleg tekintett Magnusra.

— Ez az, — szólt az utóbbi. — Beszélhetnék vele egy pillanatig?

— Akár el is viheted magaddal egészen, — jelentette ki a doktor, orrcsüptetőjét igazítva, — ezekben úgy sincs sok köszönet. Hát Schwester Hedwig, kerítse elő az *altesse*-t és hozza össze a főhadnagy urral, de nagyon kérem: ne ebben a szobában, mert rengeteg dolgom van és ki nem állhatom a pacsulit!

Magnus önkéntelenül elnevette magát. Megköszönte a törzsorvosnak előzékenységét, aztán követte Hedwig nővért a folyósóra, amely olyan volt, mint egy hangyaboly. Föl, le a lépcsőn vitték a sebesülteket, senki sem tudta, hová, bekötözött katonák, magyarok, németek, osztrákok jártak, keltek, kerestek valakit, maguk sem tudták kicsodát, köztük pedig ide-oda rohantak az ápolónők. S most csakugyan, mintha az aether- és karból-szagból kivált volna egy kis pacsuli is...

— Tessék lemenni a kertbe, — mondta Hedwig nővér bizalmas hangon, ajkára téve mutatóujját, — majd odaküldöm az *altesse*-t is...

Ezzel eltűnt az általános fölfordulásban, Magnus pedig lement a kertbe, amely elterült az épület mögött. Itt kevesen voltak, csak néhány sebesült

katona feküdt az agyontiport fűben, meg végig a padokon.

Beletelt jó negyedóra, míg Hedwig nővér megjelent a kapuban. Másik ápolónő követte. Livia volt.

Mikor Magnust megpillantotta, örömmel feléje sietett.

Magnus is tett néhány lépést előre és szólni akart. Ne adj Isten, hogy egyetlen szó ki jött volna a torkán, annyira elfogult volt. Csupán kezet csókolt Liviának.

— Tudtam, hogy eljön, Miki, — szolt a hercegnő és a szeme ragyogott, — éreztem, hogy fogunk találkozni!... Már, amikor reggel megismertem az ezredet, amint átlovagolt és láttam a régi jó barátaimat, Essőt, Lukyt, Zatoch Nándit, meg Trattanberget, szegényt, biztosra vettem, hogy maga is köztük lesz! És képzelje, mind fölnéztek, de egyetlenegy sem ismert meg, csak maga, Miki...

Livia melegen mondta ezt, majdnem hálással. Mellette rátekintett csillogó, mosolygó szemével és ebben a pillanatban ismét Geraldinera emlékeztette. De Magnus még ezt is szívesen eltagadta volna, mint minden férfi hasonló helyzetben. Gondolatban egymás mellé állította feleségét és Liviát és csak azt vette észre rajtuk, amiben különböztek. Hisz szép, gyönyörű szép volt Livia is, de ezenfelül mennyivel több benső értéke volt Geraldinenak, aki minden bája, kedvessége, vidámsága mellett komoly is tudott lenni, ha a helyzet úgy kívánta...

Szóltanul tettek néhány lépést a kertnek hátsó, elhagyottabb része felé. Hedwig nővér még egy

darabig utánuk nézett, aztán fölsietett a lépcsőn. Eszébe jutott, hogy tömérdek dolga van.

— Rudi hogy van? — kérdezte Livia kis idő múlva Magnus alig észrevehetően összeresztent.

— Rudi? — szolt, mintha gondolkoznia kellene, hogy ez kicsoda.

— Igen, a fivérem...

— Hja igaz, Rudi, persze! — felelte Magnus. Nem merte megmondani az igazat. — Könnyen megsebesült, de nincs komoly baja. Mint ordonánctiszt, azt hiszem, a Laborca völgyében.

— Hál Istennek, — mondta Livia, — pedig mindig attól félttem, hogy elesik. Nehány héttel ezelőtt — vagy husvétkor volt? Már magam sem tudom — azt álmodtam, hogy átlótt fővel találtam a hóban, valahol a Kárpátokban... mert ott is jártam ám! Mindig azt kívántam magamnak, hogy fogságba kerüljek s ez most végre sikerült — mikor legkevésbé vártam, de talán már nem is kívántam magamnak... A leveleimet megkaptá?

— Kettőt, igen.

— Kettőt? Hallatlan. Pedig vagy hatot is irtam magának. Tudja-e, hogy csak a napokban hallottam magáról? Nem is sejtettem, hogy milyen nagy ember lett magából odaát!

Magnus megállt.

— Kitől hallott felőlem? — kérdezte.

— Egy amerikai szerkesztőtől, akit több külföldi ujságíró társaságában idehoztak, nézze meg, milyen Przemysl az oroszok uralma alatt. Valami Culleton, vagy ilyenféle neve volt...

— Igen, igen, — felelte Magnus, — hisz nagyoujól ismerem Culletont!

Elgondolkozott. Milyen különös volt mégis, hogy ez a Culleton név, amely neki még néhány hónappal ezelőtt semmit sem mondott, — legfeljebb csak bosszankodott felette, ha a kíváncsi interviewerre gondolt, — most milyen kedves érzést, milyen vágyat ébresztett fel benne. A következő gondolata Geraldine volt. Vajjon róla is tudott-e Livia?

A hercegnőnek ugyanez jutott eszébe.

— Nem furcsa, hogy ismerem a feleségét, Miki? — Jegyezte meg minden különös emóció nélkül, akár csak azt mondta volna, hogy: ma szép az idő, ugyebár? Aztán hozzátette: — Azt állítják, hogy annyira hasonlítunk egymáshoz, hogy csoda! Igaz ez?

— Szó sincs róla! — jelentette ki Magnus, majdnem tiltakozva. — Talán van valami hasonlatosság a megjelenésükben, esetleg a szemükben is, de különben...

— De különben? — kíváncsiskodott Livia. — Miss Barker, azaz, akarom mondani: Magnus grófné persze sokkal szebb...

— Ezt nem mondtam, — hebegte Magnus, majd hozzátette: — hisz arról, hogy megismerkedett a feleségemmel Karlsbadban, említést is tett az első levelében.

— Csakugyan? Lássá, erről egészen megfeledeztem, — felelte Livia szórakozottan. — Én meg özvegyiségre jutottam azóta, — mondta aztán, — remélem, van elég józnlése és nem fog nekem kondoleálni. Ez rám nézve megváltás volt!

— Annyira nem szerette a hereceget?

— Utáltam. Azt hiszem, meg tudtam volna ölni a saját kezemmel. Ezt csak szintén megírtam, nem?

Magnus nem felelt, csak rázta a fejét. De ez igent is jelenthetett volna. Azon gondolkozott, hogy Livia tulajdonképen milyen nyugodtan beszélt Geraldineról. Ennek persze jómaga örült legjobban. De mégis meglepte.

— És most mi lesz? — kérdezte.

— Nem tudom.

— Hazamegy a fenségekhez? Azt hiszem, nem fog nehézségekbe ütközni...

— Eszemágában sincs! — vágott közbe Livia. — Egyelőre itt a helyem, mert...

— Kielégíti ez a foglalkozás?

— Oh igen, de nemcsak ez tart engem vissza...

— Hanem?

Livia habozott.

— Mindegy, hisz most már megmondhatom. Maga időközben megnősült s ha a véletlen nem hoz össze, talán nem is jutok eszébe többé sohasem. Nem igaz?

— Nem egészen, — felelte Magnus, — de nem akart az imént mondani valamit?

— Igen, Miki, — szólt Livia és Magnus kardbojtjával babrálva, lesütve szemét, folytatta: — Van itt a második emeleten egy kis hadnagy, Rafalow Dimitrijnek hívják. A tábornoknak egyetlen fia, nem ismeri? Sanoknál megsebesült szegényke, tüdő-lövést kapott s napokig élet-halál között volt. Én ápoltam éjjel-nappal, — ne higgye, hogy csak azért, mert olyan csinos, helyes fiú, — de nem tudom miért: szeretem. Hát még ő! Ha éjjel nem ültem ott mellette és cirógattam az arcát, vagy mikor lázban feküdt és kirázta a hideg, nem fogtam szorosán a kezét a takaró alatt, sírt mint egy gyer-

mek! Most is bizonyára kétségbe lesz esve, hogy oly soká távol maradok...

Magnus is a földre nézett és a sarkantyújával mindenféle figurákat rajzolt a homokba.

— Csak nem haragszik rám? — kérdezte Livia kis szünet után.

— Én? — kiáltott fel Magnus, majd elnevette magát. — Mi jogon haragudhatnék én magára?

— Ebben igaza van, — hagyta rá Livia halkán, majdnem félénken. — És mégis különös, hogy...

— Hogy?

— Hogy mi mindezekről oly nyugodtan beszélünk...

Magnus alig észrevehetően bólogatott. Ebben a pillanatban kinyitottak egy ablakot a második emeleten és egy női hang kiáltotta:

— Altesse, venez vite, le petit Rafalow se meurt d'amour!...

Egy orosz ápolónő volt, aki ezt mondta s aztán nevetve ismét eltűnt az ablakból.

— Lássa, — szólt Livia mosolyogva, — így megy ez egész nap. Ha pillanatra kiteszem a lábamat, már sír utánam a szegény gyerek...

— Nem is tartóztatom tovább, hercegnő...

— Hercegnő?

— Ha jobb szereti: Livia, de nekem is mennem kell. Várnak a főparancsnokságon.

— Isten vele, Miki.

— Isten vele, Livia.

— Remélem, hogy még látom.

— Nem tudom. Lehet, hogy holnap ismét indulok.

— Akkor...

— Akkor...

A nagy kapuhoz értek. Livia kezét nyújtott Magnusnak, aki megcsókolta azt. Aztán a tiszt, hátra sem nézve többé, kisietett és néhány perc múlva jelentkezett a német tábornoknál, aki ott tartotta vacsorára.

XXIV.

Magnus jól sejtette: még másnap reggel parancsot kapott, hogy csatlakozzék ezredéhez Medyka irányában, míg szolgálatát német törzslovasság vette át. Mikor Magnus jelentkezett századánál a hadtestnél, Wola Lackába küldték a hadosztályához.

Regensperg már türelmetlenül várta.

— Nagyon sajnálom, kedves barátom, hogy máris zaklatlak, alighogy megjöttél, de az emberek, lovak, mind ki vannak dőlve, míg ti talán mégis kivagytok pihenve kissé.

— Meglehetősen. Parancsolj velem ezredes uram!

— Nagyszerű föladat vár reád, nézz ide!

Regensperg térképet vett elő.

— Mi most itt vagyunk, — kezdte magyarázni, — ebben a rongy fészekben, a medyka-gródek-leMBERGI fővonalon. Hat-hét kilométernyire tőlünk keletre, a Sיעna mentén lévő községek: Krysovice, Zakošciele, Mosciska, Sulkowszczyzna és Hodynie még az oroszok kezén vannak, az utána következő Czerniawa a hídfővel együtt a mienk, Starzawa is. A Visznian túl, északi irányban, Kalnikowban bent vannak a honvédek, de még az orosz is, Chotyniec még egészen az ellenség kezén van, de a VI. hadtest állandóan érintkezésben van vele, ép úgy mint feljebb Mackensen a Zaleska, Wola-Chalupka közti részben. Tudjuk, hogy úgy a grodeki fővonalról délre, mint a

VI. hadtesttel és Mackensennel szemben erős orosz erők vannak, amelyek szívós ellentállást fejtenek ki. De amit nem tudunk, az az, hogy a Czerniawától Kalnikowig terjedő Visznia-szakaszon túl mi van.

A repülők jelentik, hogy hátrább, észak-kelet felé, erős ellenséges erőket vonnak össze, nyilván abból a célból, hogy a meleszki-starzawai hídfőn, amelyet megszállva tartunk, kierőszakolják az átkelést, áttörjék az arcvonalunkat és Medyka felé fölgönyölkésnek bennünket északi és déli irányban. Hogy ez ebben a pillanatban mit jelentene, talán fölösleges kiemelnem. Főadatod most már abból áll, hogy a starzawa-meleszki-i hídfőt mielőbb elérve, a Fliegerok jelentései nyomán, megállapítsad a jelzett ellenséges csapatok erejét, útirányát, összetételét. Elég lesz, ha elviszed magaddal a fél századot, válaszd ki a legjobb aliszteket és legyen gondod néhány szemfüles emberről, aki aztán ügyesen és biztosan továbbítja jelentéseidet. A propos, jelentések! Ezek természetesen a mi hadtestünkhöz Medykába, de Arzhoz, illetve a VI. hadtesthez is, tehát duplán kiállítva továbbítandók.

Magnus ismételte a parancsot.

— Látom, teljesen értjük egymást, — szólt ismét az ezredes. — Nem lesz könnyű munkád, mert több mint bizonyos, hogy bárhol is megvakarod az ellenséget, rögtön reagálni fog. Legjobban teszed talán, ha Meleszkiben éjjelez és még napszürkület előtt neki vágsz a feladatodnak.

Regensperg megveregeti a tiszttel vállát, Magnus feszesen szalutál és rohan a századához. Megnézi az órát: fél nyolc. Nincs sok veszteni való ideje. Egyenként válogatja ki embereit, akiket mind

személyesen ismer, s akik rajonganak érte, maga mellé veszi legügyesebb altisztjeit, Tartsy önkéntest is és átadja a visszamaradt félszázad parancsnokságát Vargának, az öreg őrmesternek, aki még a boszniai hadjáratban szerezte meg a «nagy ezüstöt».

Már kezd sötétedni, mikor a lovasok indulnak. Pihentek ugyan fél napig és egy éjszakát, azért fáradt, kimerült mindenki s csak a győzedelmes előnyomulás gondolata tartja bennük a lelket. Túrhetetlen volt a hőség egész napon át s még most is fülledt a levegő. Nyugaton pedig, Przemyslen túl, hatalmas felhőtömb nehezedik a látóhatárra.

A községben, az országúton s ettől jobbra-balra a mezőkön, az erdő szélén «ábori szürke» minden. Csapat, csapat hátán, az emberek feküsznek a földön, a réten, a porban, ott, a hol érte őket a parancs, hogy: állj! A fegyverek piramisokba vannak összetéve, hátrább tábori konyhák gőzölögnek, itt-ott nyílt tűz körül foglalatoskodnak a szakácsok, — hisz csak most jutnak a *lefozás*hez, — lóháton és au ón repülnek a parancsőrtsztek.

De Magnus csakhamar elhagyja az utat, amelyen alig lehet tovább jutni s a przemysl—gródeki vasútvonal töltésen, két csapatszállító vonat között áthaladva, észáknak indul, kisebb magaslat lejtőjéhez simulva, mellette az önkéntes, kinek a térkép segítségével elmondja a megbizatást. Kezei remegnek az izgatottságtól, mert érzi, hogy mekkora felelősség nyomja a vállát. Pedig már hány hasonló megbizatásban volt része a háború óta!...

Északon és keleten szólanak az ágyúk, a községekben, amelyeken az oroszok visszavonultak, itt-

ott még mindig ég. Fekete füst fetreng végig a Visznia völgyén s Przemysl felől veszedelmesen közeledik a nehéz felhőtömb. Már látni is, amint cikkázna benne a villámok.

— Ha legalább elérhetnők Starzawát, — mondja az önkéntes.

— Én se bánám, — feleli Magnus, — legalább ismét rendes útra térnénk, mert megázni, bőrig ázunk így is, úgy is, az bizonyos.

Siet a kis csapat, amennyire tud; kisebb réteken keresztül még vágatnak is. A hegyoldalban délelőtt még tombolt a harc; lépten-nyomon egy-egy holttest, — többnyire orosz gyalogság, elvéve egy szövetséges katona. Egyik tisztáson száz meg száz hullaborítja a catateret s édeskés, fojtogató szag csapja meg a lovasok orrát. De már megszokták, észer sem veszik talán. Ruthén népfölkelők, akik csak az imént érkezhettek, hozzálátnak az elföldeléshez. Itt öt orosz fekszik egy halomban, egyiknek égnek merednek lábai, másik még most is nyitott szemekkel, eltorzult arccal, mintha segítségért kiáltana; szive táján ruhájára tapad a vér. Saurony szaladt keresztül testén. Ott döglött ló, fölfújva, mint egy léggömb, hever a hátán, mellette arccal a földnek a lovasa, egy orosz kapitány...

Néhány apró ruthén községet érintenek újukban, ahol mindenütt saját csapatokkal találkoznak. Aztán ismét hegynek, völgynek vezet az út. Már oly sötét van, hogy alig látni. Egy holttest közelében Magnus lova megbokrosodik. Kedvesen megcirógatja a sörényét.

— Csak mocsárba ne kerüljünk, — aggódik az önkéntes.

— Ez a veszély csupán Starzawán túl fenyeget bennünket, — nyugtatja őt meg Magnus.

Ebben a pillanatban hirtelenül szél kerekedik és fellélegzik mindenki. Végre egy kis eső. De ez már a vihar előszele, rövidesen rá erősen villámlik s már esnek is az első nehéz cseppek.

— Nem értem, hisz már itt kell lenni Starzawának az orrunk előtt, — idegeskedik Magnus, — mindig azt gondoltam, hogy az a fény ott előttünk...

— Tessék?

— Lehetetlen, hogy ne legyen tűz, ahol a muszka még délelőtt...

Magnus be sem fejezte a mondatot, mikor alacsony domb mögül nagyobb épület pusztá, égnek meredő falaiból vöröses fény világít s egészen jól kivenni több házát is, amely körülveszi a romot.

— Ez ott Starzawa! — kiáltja Magnus, majd hátra fordul: — No, gyerekek, még egy óra, aztán ott vagyunk, ahol lennünk kell, Meleszkiben!

— Meleszki, — ismétli egy huszár.

— Csak a főhadnagy úr vezessen bennünket, akkor minden jól van, — mondja egy másik, egy harmadik pedig kérdi:

— Hát muszkat már nem látunk, főhadnagy úr?

— Abból is jut, ne féljeteK semmit...

Most már csurog az eső, a villámok követik egymást és a dörgések összeolvadnak a távoli ágyúszó tompa zenéjével. De már le is értek az országútra. Néhány előrsön át bejutnak Starzawába, de csak az első házakat érintik. Útjuk elágazik. Minden ablak ki van világítva, minden ház tele van katonákkal, de az utcák is. Zuhogó esőben ülnek, hevernek

a földön. Legtöbben alusznak. Néhány másodperc múlva ismét kint vannak a szabadban. Koromsötét minden, csak tíz lépésnyire látni az országotat.

— Vigyázat! Jobbra és balra a mocsár! — figyelmezteti Magnus az embereit.

— Igen is, — felelik kórusban. Jól esik nekik, ahányszor hallják a hangját a tisztjüknek.

— Mintha esne az eső, — szólal meg Tartsy aki máskor is tréfás megjegyzéseivel felvidította a kedélyeket. Most is nevet mindenki. Pedig csak úgy szakad, a villámok cikkáznak és úgy dörög, hogy még a negyvenkettesek is elszégyelnék magukat.

A sötétből előugrik egy még sötétebb alak, majd hárman, négyen, hatan, nyolcan.

— Halt, wer da! — kiáltja jó osztrák kiejtéssel egy baka.

A lovasok igazolják magukat és Magnus megtudakolja, micsoda csapat védelmezi a hidfőt. Mert oda értek.

— Bécsi népfölkelők, — ordítja egy altiszt, hogy túlharsogja a mennyei dörgést. — Hadnagy úr Brettschneider a parancsnok, odaát van Meleszkiben.

A csapat folytatja útját és átlovagol a rozoga hídon. Mindenki boldog, pedig még hátra van a fekete leves s ezt mindenki tudja.

Brettschneider hadnagy örül, hogy társasághoz jut és előzékeny, vendégszerető bajtársnak bizonyul. A fogadónak csúfolt földszintes házikóban jelenleg ő az úr s egy lengyel zsidó a korcsmáros. De az utóbbi csak névleg az, mert a szó szoros értelmében semmije, de semmije sincs, amit föltálalhatna. Amije volt s ez is kevés volt, azt magával vitte a muszka.

nem baj. A népfelkelőknek is, a huszároknak is van miből abrakolniok a tarisznyában, előkerül egy kis szalonna, meg hús üveg pálinka, amelyet az a huncut önkéntes sebtiben szétozott még indulás előtt. Mindenkinek jut belőle.

Zuhog az eső tovább, mintha vödörből öntenék, villámlik, dörög, de a hangulat meg van mentve. A lovakat beszállásolják abba a néhány nyomorult viskóba, amelyből az egész község áll; az a kevés öreg asszony meg gyermek, aki otthon maradt, ezt természetesnek találja. A falu végén és jobbra-balra, a bécsi népfelkelők állítják az örsöket és hagyják a huszárokat pihenni. Tudják, hogy még nagy munka áll előttük. Végre, hadnagy úr Brettschneider és az önkéntes is nekidűlnék az asztalnak, amely a dohos, piszkos korcsma egyetlen ékessége és a következő pillanatban úgy horkolnak, hogy öröm hallgatni. Csak Magnus marad fenn és pislogó, kormos olajlámpa mellett tanulmányozza a térképet. De aztán őt is legyűri az álom, szeme becsukódik, elszendereg.

Egyszerre világosabb lesz körülötte, pedig az olajlámpa elaludt. Sőt el is tűnt egészen s a térkép, amely még az imént előtte feküdt, mintha széjjel menne, megpuhulna és most már nem is az, hanem szép csipkés ágytakaró. A takarón pedig apró hófehér gyönyörűen ápolt kéz, egyetlen gyűrűvel, amelyen rubint csillog. Magnus megragadja a kis kezét és forró csókot nyom reá. Könny van a szemében. Fölkiáltani, sírni tudna boldogságában, de nem teszi, hogy fel ne keltse a kis kéz tulajdonosát, Geraldinet, aki mozdulatlanul fekszik az ágyban, mosolyogva, mellette a kisbaba és rózsaszínű eser-

nyós éjjeli méceses biborszürke árnyékában, fehér kocsiban Mary...

Ebben a pillanatban fölrántják az ajtót, a meg-repedt üvegtáblája földre csörömpöl, bűgva behatol elemi erővel a vihar és elfujja a rózsaszínű éjjeli mécesest.

Magnus fölugrik, dörzsöli a szemét. Az olajlámpa fjedten pislog az asztalon.

— Főhadnagy uramnak alássan jelentem: itt a muszka! — ordítja egy huszár, haptákba vágva magát az ajtóban. A közelben puska lövés dördül el, majd egy másik s egy harmadik.

— Rendben van — szól Magnus, teljesen kijózanodva. — Riadó!

Ezzel fölrázza a népfölkelő-hadnagyot és az önkéntest, akik egymásnak támaszkodva még most is horkolnak.

— Itt az orosz, — mondja Magnus nyugodtan, mire Tartsy félálmában:

— Mindjárt gondoltam...

Nem telt bele öt perc s a félszázad készen áll a korcsma előtt. Mellette a népfelkelők. Az éghabború elmúlt s messze keleten vérpiros sáv jelzi a reggel közeledését. A puskaropogás megszűnt.

— Mi van? — kérdezte Magnus, a falu végéből visszatérő Brettšneiderrel, aki odabzabaldt az örsökhöz, megnézni, mi van.

— Úgy látszik, semmi, — felelte a hadnagy. — Az embereim láttak mozogni valamit az erdőselén, odalóttek, mire visszalóttek, ez az egész. Valami orosz őrzőjárat lehetett.

— Mindegy, — szól Magnus kis gondolkozás után. — Én mindenesetre nekivágok és kuldöm a

Jelentésemet, amelyekbe légy szives betekinteni. Hogy erre jövök-e vissza vagy sem, az a körülményektől függ, te mindenestre tartod a pozíciót, amíg bírod, úgy-e bár?

— Ez a parancsom.

A két tiszt búcsúzott, alig látták egymást a sötétben s a huszárok indultak. Nemsokára rá ellúntek s csak egyik-másik ló nyerítése hallatszik.

— Kutya hideg van, — szólt Magnus, — csak úgy tapad rám minden az égi fürdőtől!

— Én nem is bánom — felelte Tartsy fogvicsorogtatva — legalább leszedte rólam a przemysli gőzfürdő iszapját.

Magnus halkán nevetett, de aztán csendre intette az önkéntest. Minden fölösleges nesz, minden szó végzetet rejthetett magában. Mint a kísértetek haladtak előre, egészen az erdő széléig, aztán, miután ott nem észleltek semmi neszt, erdő és rét között — az utóbbi tiszta mocsár volt — egyenként követték azt a keskeny ösvényt, amely a térkép szerint Krywiaki irányába vezetett. Ez volt a délső pont, amelyre kiterjedt Magnus feladata.

Lassan, lassan kivirradt s a Visznia felett szürkés köd szállingózott. Vagy húsz pernyi lovaglás után rekedt kakast hallottak kukorékolni a távolban.

— Csoda, hogy a muszka még nem tekerte ki a nyakát, — jegyezte meg Tartsy.

— Nem hallgatsz? — intette csendre Magnus, majd halk füttyel megállította a «Spitzenreitereket». Villanylámpája segítségével pillantást vetett a térképre. Közvetlenül előttük volt Kote 215: erről felétlenül belehetett tekinteni a Krywaki körül elterülő vidéket.

Magnus jelére fellovagoltak a magaslatra. Csodálatosképen nem találkoztak egyetlen orrosszal sem, csak egy összelőtt ágyú körül hevert néhány temetetlenül maradt hulla. Megfeledkeztek róluk a nagy sietségben... De még más, meglepő és érdekes látványban volt részük. Előttük, Krywakitól Sokoláig, az országúton végig és ettől két oldalt a földeken, csak úgy hemzsegett minden az ellenségtől. Volt ott vagy húsz gyalog hadosztály, tüzérség, train, de még néhány szotnya lovasság is. Még mindenütt csend volt, csak itt-ott kezdtek mozgolódni a csapatok. Magnus remegő kézzel megírta a jelentését két példányban és azt egy-egy lovasságnak küldte Medykába, meg a VI. hadtesthez.

— Ezt elvégeztük, most lássuk a többit — szólta Magnus megkönnyebbülve és újból elővette a térképet. A meleszkii hidfőhöz még két fővonal vezetett. Az egyik Sarny felől Wola-Sarnovszka és Malnowon át, a másik déli irányban Wola-Gnojcskából ugyan csak Malnowba. Ezeket kellett megközelítenie, amennyire csak lehetett. A lovascsapat tehát tovább indult északi irányban. Ismét domb és völgy, kevés kilátással. Három óra volt s az égen egy felhő sem látszott. De a völgyekben veszedelmesen gomolygott a köd. És hogy ez mit jelentett, azt tapasztalatból untig ismerték.

— Ha nem sietünk, nem látunk semmit sem, — szólta Magnus és ahol csak lehetett, ügetve és kisebb vágásokban haladt előre, persze kellő óvatossággal. Elöl, hátul és oldalvást két-két huszárból álló járőrök kísérték, biztosították a kis csapatot.

A 231-es magaslatához érve, a Spitzenreiterek megálltak és ellenséget jeleztek. Magnus egyedül

lovagolt fel a magaslatra Tartsyval. Két kicsiny község között, mezei uton, nyolcszáz lépésnyire, szakasz kozák jött Meleszki irányából.

— Alighanem ezek zavarták meg éjjeli nyugodal-
munkát, — jegyezte meg az önkéntes. Magnus
bólintott. Pillanatig habozott. Mérlegelte, érdemes-e
kikezdeni a számszerint is gyöngébb ellenféllel?
De akkor az oroszok már észrevették a lovasokat
a dombon és elkezdtek lövöldözni, miközben egye-
mesen feléjük vették útjukat.

Magnus az önkéntessel visszavonult a magaslat
védelmébe, majd hátrafelé jellel megadta a paran-
csot. Néhány másodperc múlva rajvonal feküdt a
domb szélén, a lovak hátul maradtak. Visszafojtott
lélegzettel leste mindenki a közelgő kozákokat, akik
vigan lövöldözve a levegőbe, fölfelé poroszkáltak.
Mikor vagy száz lépésnyire lehettek, Magnus gyors-
tűzet vezényelt. Ideje lévén mindenkinek a cél-
zásra, — hisz percek óta sem tettek egyebet, — a
hatás leirhatatlan volt. Az oroszok lovai felágaskod-
tak, vagy tíz nyomban összeesett, öt kozák lefordult
a lóról, a többi pedig vad futásban menekült.

— Tűzet szüntess! Lóra!

Alighogy ismét indulásra készen állt a csapat, a
szemközti magaslatról hatszáz lépésnyi távolságban
puskaropogás hallatszott és elkezdtek süvíteni a
golyók.

— A domb mögé! — parancsolta Magnus és
ebben a pillanatban olyasmit érzett bal vállában,
mint egy tűszúrást. De nem figyelt rá, mert látta,
hogy az egyik ló a közelében tántorogni kezd, majd
oldalt dőlt. Haslövést kapott. A lovasa éktelenül
elkezdett káromkodni.

— Miért nem inkább engemet talált el a disznó, — mondta és köny jött a szemébe.

— Nem baj, majd felvesz a huszár Füstös, — vigasztalta Magnus a kétségbeesett Firkó Mátyást, ami meg is történt. Furcsa, komikus látvány volt, de senkinek sem jutott eszébe, hogy nevensen. Nem maradt más hátra, mint a domb védelme alatt visszalovagolni egy darabig, aztán jobbra kanyarodva, megkísérelni az átjutást. Sűrű erdőn keresztül, bokros talajon át, vagy egy óráig lovagoltak lépésben, míg tisztáshoz jutottak, amely már jóval túl lehetett azon a dombon, ahonnét rájuk lőttek.

— Tessék, itt a köd, — szólt Magnus mérgesen. Úgy is volt. Nem lehetett látni száz lépésnyire sem. Hallgatódzott. Északnyugati irányban vagy tizenkét kilométernyire kezdte egymást üdvözölni a tüzéség, úgyszintén dél felé, hasonló távolságban. Öt óra volt.

— Főhadnagy uram, hisz te vérzel! — mondta egyszerre Tartsy ijedten.

— Hol?

— Itt a bal válladon!

— Igaz, egészen megfeledkeztem róla, — felelte Magnus kedélyesen. — Nem komoly baj, ni, hogy mozgathatom a karom

Ezzel suhintott jobbra-balra. Hiába kérte az önkéntes, engedné legalább megnézni a sebet, Magnus erről hallani sem akart.

Tovább indultak. Ismét egy óráig lovagolhattak, hegyen föl, le a völgybe, most már végképen kijöve az erdőből, mikor végre magaslatra értek, melyről Magnus megállapította, hogy R-hberg és Wola-Sarnovszka között fekszik, tehát közvetlenül az

egyik fővonalon, amely érdekelte. Sűrű köd, semmi kilátás.

Ötven lépésnyire emberi szó hallatszik. Mindenki fogja a karabélyát és figyel. Női hangok. Magnus odalovagol. Vagy húsz lengyel parasztasszony és leány, egy gyermek. Mikor megpillantják, földre dobják magukat és kezdenek jajgatni. Csak a gyermek marad állva és esodálkozva tekint az előtte ó lovasra.

— Keljetek fel, nem bántalak, — szól Magnus. Amennyire szüksége volt, annyit tudott még gácsországbeli tartózkodása idejéből lengyelül, de a nők térdenállva maradnak. — Honnét jöttök?

— Wola-Malnowskából, kegyes jó uram, — felelte sírva az egyik; — menekülünk az oroszok elől, Michnikibe, rokonokhoz...

— Hányan vannak az oroszok Wola-Malnowskában?

— Nagyon, nagyon sokan, uram! — szól most már felbátorodva egy másik, fiatalabb. — Se hossza, se vége a katonáknak, mindig többen lesznek...

— Milyen irányból jönnek?

— Milyen irányból?

Az egész társaság gondolkozik.

— Tegnap Starzawa irányából jöttek futva, menekülve, — szól ismét az, aki már előbb elég bátran beszélt, — már azt reméltük, hogy meg sem állanak minálunk. Da aztán, estefelé, megint visszajöttek és akkor még sokkal többen voltak és egész éjszaka csak jöttek, jöttek az oroszok.

— Hányan lehettek?

— Sokan, nagyon sokan.

— Ágyúkat láttatok?

— Oh, nagyon sok ágyút, uram.

— Mennyit?

— Sokat, nagyon sokat...

Többet nem lehetett kihozni belőlük. Magnus elengedte őket. Gondolkozott. Annyit minden esetre biztosra lehetett venni, hogy legalább is egy hadosztály volt, ha nem több, amit a nők láttak. De mennyi? S ez fontos volt. Visszalovagolt a csapatjához. Őrszemeket állított ki, aztán megeresztette a hevedereket.

— Várni, hátha valami jóságos isten ma kivételképpen tizenegy óra előtt oszlatja széjjel ezt a kutya ködöt, — mondta Tartsynak. — Elég magasan vagyunk itt, majdnem a legmagasabb pont az egész vidéken s ha van kis szerencsénk, még azt is megláthatjuk, hogy a wola—gnajnicka—malnowi szakaszban mi van...

Ismét előkerült a száraz kenyér meg szalonna, de a pálinka már elfogyott. Ha csak legalább egy kis víz lett volna! Szerencse, hogy a mondur kezdett száradni...

Még javában folyt a reggelizés, mikor — nem telt bele negyedóra sem, — megmozdult a levegő, aztán gyöngé, de friss szél kerekedett, egyenesen kelet felől.

— Kint vagyunk a bajból! — mondta Magnus meglegedetten. — Hál Istennek! Nyergelni!

A köd minden oldalon kóválygott, mint üstben a gőz: föl, le. Most már néhány fa bújt ki a közelben, ijesztőn, kísértetiesen. A szél mind erősebb lett.

— Lóra!

Még öt perc és mintegy varázsütésze kitisztult az egész láthatár. Alattuk Rehberg község, valamint

arrább Wola-Sarnowska, majd Wola-Malnowszka és Malnow, egészen hátul pedig Wola-Gnajnicke és mind, mindvégig ellenséges csapatok, amerre láttak. A túlsó magaslatokon pedig, a 246-oson, 239-esen, 227-esen és még tovább észak felé, üteg, üteg mellett.

Magnus lázas sietséggel kezdte, részben persze csak hozzávetőleg, megállapítania az ellenséges haderőket, aztán papírra vetette jelentését. Az előttük fekvő községek vonalán összevont csapatokon átjutni ki volt zárva, de feleslegesnek is mutatkozott, mert a feladat már ezzel is meg volt oldva. Most már csak arról volt szó, hogy a jelentés biztosan eljusson rendeltetése helyére. Ehhez képest több példányban állította ki, egyet magánál tartott, egyet átadott az önkéntesnek és egy-egy huszárnak is egyet. Magnus a huszárokat előre küldte azzal, hogy siessenek, ahogy bírják a lovak, aztán maga is útnak indult megmaradt csapatjával, egyenes irányban, Meleszki felé. A térkép szerint egyetlenegy község sem esett útjukba, de valamirevaló közlekedési vonal sem, úgy hogy ha volt némi szerencsájük, hát legalább másfél kilométernyire Meleszkiig akadálytalanul el kellett jutniok. Hogy ott aztán nem kerülnek-e bele valamibe, azt persze nem lehetett tudni.

Hét óra lett s a nap jó melegen kezdett sütni a átfázott lovasokra. Ezzel meg is jött az általános jókedv s egyik-másik sajnálta, hogy véget ér a mulatság anélkül, hogy nevezetesebb dolog történt volna. Még szegény Firkó Mátyáson is kezdtek mulatni, amint ott kuporgott Füstös háta mögött, belekapaszzkodva a hátsó káába. Csak a mind

sűrűbb ágyúzás északon és délen figyelmeztetett arra, hogy ismét nehéz, következményteljes nap előtt állanak a seregek.

Már megtehették az út felét, mikor a 218. és 226-os magaslat között elhaladva, előbb előttük, aztán mögöttük pukkadt szét egy-egy srappnell.

— Hát ez micsoda? — szólt Magnus meglepetten. Végigmustrálta látcsövével a határt s akkor látta, hogy a Wola-Sarnowszka mögötti magaslat, amelyen már előbb üteget állapított meg, idelátszik s fehér füstfelhőcskék szállnak égnek.

— Vágta! — parancsolta, hogy mielőbb kijusson abból a körletből, amelyre az üteg úgy látszik be volt löve. De alig jutottak tíz lépésnyire, ismét és most már a fejük felett süvítettek a srappnellgolyók és a kövek pillanatban gránát robbant fel a lovasok között.

Ördög vigye, — kiáltotta Magnus és hátra nézett. Néhány ember és ló fetreng a földön szét-dobálva, egyik-másik jajgatva, ordítva kínjában, a többi meg sem mozdul többé s akik épen maradtak, széjjel rebbeŋnek minden irányban.

— Hozzám! Utánam! — kiáltja Magnus, ahogyan csak tud, pillanatra megállva. De ekkor úgy érzi, mintha valaki hirtelenül fejbe vágta volna, a sapkája lerepül a fejéről, maga pedig kezd tántorogni a nyeregben. Srappnellgolyó horzsolta a koponyáját, a nyakszirtecsont felett.

— Tartsy! — szólt még, — a jelentés...

De nem mondhat többet. Elveszti eszméletét.

Az önkéntes, maga is halálosan megrémülve, de teljes lélekjelenléttel ott terem mellette, átkarolja testét, magához ragadja főhadnagya lovának kantár-

szárát és futtatva repül előre, magával rántva az elalélt Magnust is.

Az ellenséges üteg még néhány lövést küld utánuk, de ezek már nem találnak és lejtőhöz érve, Tartsy az eszméletlen Magnussal, akit még mindig magához szorít, valamint az egyenként gyülekező huszárok védett helyre kerülnek, ahonnét most már lépésben, minden további incidens nélkül eléri a meleszkii hidfőt.

Tartsy megtudta Brettschneidertől, hogy mind a négy jelentő lovas szerencsésen paszirozta a hidfőt, mire a népfölkelő hadnagy segítségével elszállítja súlyosan megsebesült főhadnagyát az időközben megérkezett bécsi népfelkelő zászlóalj ambulanciájához.

A meleszkii hidfő irányában tervezett orosz áttörés pedig szándék maradt, kilenc óra tájban ágyuink csak úgy öntik a tüzet Krywiakira, Malnowra és Wola-Malnowszkára s egy órával később már folytatják az oroszok visszavonulásukat Grodek és Jaworow irányában.

XXV.

Egész délelőtt esett az eső, de délben kitisztult s estefelé már annyira tömve volt a pesti Dunapart, hogy valamelyik ablakból véletlenségből leejtett gombostű mindenféle fizikai törvény dacára sem tudott volna földhöz érni. Delinél cincogott a minálunk is eredménnyel bevezetett osztrák rendszerű *szalonzenekar* s a Dunapalota előtt, vitorlavászon függönyök mögött — mintegy elzárandó a szentélyt a misera pleps profán tekintete elől — cigány

búzza. De mivel még a cigány is reformra szorul, hát barna atillafélébe bujtatták, hadd higgye néhány urfi, hogy nincs háború s hogy a Café de l'Opéra-ban ül, vagy a Hermitage-ban, Monte-Carloban.

A Dunapalota egyik erkélyén férfi állt s gyönyörködve az előtte elterülő képen, élvezettel szívta magába a tartalmas levegőt, amelyet a sors kegyes jóindulatából vidám szellő hozott át egyenesen a budai hegyekből, a Csepelsziget felé hesegetve a hajók csunya füstjét. A férfi mosolyogva legeltette tekintetét a királyi váron, a Gellért- és Sváb-hegyen, aztán lepillantott az emberektől nyüzsgő korzóra.

— Ezen a városon sem látszik meg a háború, — gondolta magában, — ki hinné, hogy ott lent valahol az Adrián már a második Isonzo-csata is tobzódik!

Még egy pillanatig rajt' felejtette tekintetét a mozgalmas képen, aztán az órát nézte.

— Háromnegyed hét! — szólt hangosan, majdnem ijedten, majd visszavonult a szobájába, feltette szalmakalapját és lerohant a lépcsőn. Kocsit rendeltetett a portással, közben megszólította az üzletvezetőt:

— Remélem, rendben vannak a szobák, amelyeket ma délelőtt rendeltem?

— Minden rendben van, doktor úr, — felelte s másikkal, — a méltóságos grófné meg lesz elégedve. Az apartament az első emeleten, amelyet már volt szerencsém megmutatni, sikerült megtoldanom két nagy szobával, amely délben szabadult fel, mindegyik egy-egy külön fürdőszobával. Azt hiszem, hatan vannak összesen?

A vendég gondolkozott kissé.

— A grófné, két gyermek, két nurse, egy komorna, egy inas, az hét, — szólt aztán s mivel időközben sikerült kocsit keríteni, beült és kihajtatott a nyugati pályaudvarra.

Dr. Movrik felette meg volt elégedve missziója eredményével, amelyre önként vállalkozott. Az a szerep, amelyhez egy véletlen folytán gróf Magnus életében jutott s amely a saját életére nézve sorsdöntő lett, amennyiben végképen New-Yorkba tette át működését, nem szűnt meg Pearson felépülésével és Magnus házasságával sem. Ellenkezőleg, még bensőbbé, még melegebbé vált az utóbbi és családja iránt érzett ragaszkodása, s amikor Magnus, elhagyta nejét, gyermekeit, hogy a haza védelmére siessen, az orvos szívét szomorúság és komoly aggodalom fogta el. Hátha nem jön vissza többé, hátha ott marad a csatatéren ő is, mint százezer más hősi társa?

Mindennapos vendége lett Magnus grófnénak, akinek viszont jól esett eldiskurálni egy emberrel, aki az amerikaiak közül férjét legrégebben ismerte. De az eszes és mulatságos orvos egyébként is teljes mértékben bírta a rokonszenvét és bizalmát, amely előnyösnek is bizonyult az asszony egészsége szempontjából, amennyiben felépülését a férje utáni bánkodás nem hátráltatta volna lényegtelenül, ha Movrik nem vigasztalja és nem oltja lelkébe a szerencsés viszontlátásba való hitet. Ez teljes mértékben sikerült is, különösen az első időben, de amikor csak nem akartak érkezni hírek Európából s a hadi események, kivált az entente által irányított amerikai sajtó szemüvegén át szemlélve, mind aggasztóbbnak látszottak, Movriknak is napról-napra nehezebb lett a helyzete.

Végre aztán elég gyors egymásutánban jött néhány kártya és levél Bécsből, Pozsonyból és a szerb harc-szintérről, de ez az öröm sem tartott sokáig. Egy, novemberben a Kárpátokban feladott, két ütközet között ceruzával sietve megírt rövid levélen kívül nem jött többé semmi sem és Geraldinenak sejtelme sem volt, vajjon az ő levelei egyáltalában eljutot-tak-e férjéhez?

Dr. Movrik mindent megkísérelt, hogy híreket szerezzen Magnus felől s ez az osztrák-magyar nagykövetség útján többízben sikerült is. Igaz, hogy felette lakonikusak voltak az értesítések. «Gróf Magnus Miklós neve az eddig kiadott veszte-ségi kimutatásokban nem szerepel», vagy «nevezett a Kárpátokban küzdő szövetséges csapatok köteléké-ben harcol...»

Ez ugyan mindig örömet jelentett a central-parki kis palotában, de mivel ezek a hírek csak hetek múlva kerültek rendeltetésük helyére, az újabb, meg újabb aggodalmakat nem voltak képesek eloszlatni.

Ezen a helyzeten félig-meddig radikálisan csak egy úton lehetett segíteni: fel kellett ülni a hajóra és szintén átvitorlázni Európába. Ezt Geraldine érezte és dr. Movrik már régen gondolta, míg egy szép napon meg is beszéltek a dolgot.

— Így nem megy tovább, — jelentette ki Geraldine, — ez a nyugtalanság még megöl! Ott akarok lenni, ha nem is mellette, hát legalább a közelében, s talán egyszer viszont is láthatom, ha csak pár órára is!

— A tengeri úttól nem fél? — kérdezte Movrik — meg az aknáktól, a német tengeralattjáróktól?

— Semmitől sem félek a világon, de az uramat kívánom látni!

— És a gyermekekkel mi lesz?

— Azokat magammal viszem.

— À la bonne heure. Egyébként én is utazom . . .
Geraldine elcsodálkozott.

— Maga is? Hová?

— Hát Európába. Nekem sincs nyugtom. Szegény feleségem néhány hónapig majd csak meg lesz nélkülem is, hisz már öreg házasok vagyunk, nem úgy mint maguk, tudja? Aztán, igaz, hogy már vagy húsz év óta amerikai állampolgár vagyok, de a szívem hiába, az magyar maradt. Magának bevallhatom, mert maga is az, legalább a honosságát illetőleg.

— Nemcsak azáltal, — szolt közbe Geraldine, — tudja a jó Isten, másképp is . . .

Dr. Movrik okos, fekete szeme ragyogott a boldogságtól.

— Akkor már magam is azt mondom, hogy utazzék, — hagyta rá. — Én sem birom kitartani s ha nem is vagyok olyan képmutató, hogy kérkedjek holmi csaták utáni vágyammal, mégis úgy érzem, kötelességem mint orvos nyújtani régi hazámnak azt, amit tudok.

— Hisz akkor együtt utazunk, kedves doktor és maga lesz a ciceroném, jó?

Movrik persze a legnagyobb örömmel mondott igent, hisz az első pillanattól kezdve így képzelte a dolgot s amikor Geraldine kezelőorvosa június közepén megengedte neki az utazást, a csomagok úgyszólván már készen állottak.

A háborús viszonyokkal járó kisebb-nagyobb

kellemetlenségektől, angol szekaruráktól és német alaposságtól eltekintve, simán ment minden, amikor július első napjaiban Bécsbe ért a kis expedíció, Movrikot első útja a hadügyminisztériumba vitte, hogy megtudakolja Magnus gróf címét és lehetőleg híreket szerezzen felőle. Ismét beletelt vagy tíz nap, míg megállapítást nyert, hogy Magnus a Przemysl körüli harcokban megsebesült, egy kórházvonaton tévedésből nem Przemyslbe, hanem Chyrowba került, ahonnét a napokban mint lábbadozó Budapestre szállították, ahol valamelyik kórházban tartózkodik.

A sebesülés híre Geraldinet első pillanatban nagyon megijesztette, de Movrik megnyugtatta a grófnét.

— Inkább örüljön, — szólt, — így legalább viszontláthatja!

Ezt Geraldine is belátta az a gondolat, hogy csak napok, talán órák választják el az oly régen várt perctől, elszédítette.

— Borzasztó lenne, ha valami súlyos baja volna — aggódott mégis, — ha egyik lába, karja hiányoznék! Ha megvakult volna! Rettenetes!...

— Ugyan menjen, aranyos grófnécskám — felelte Movrik, majd összehúzva szemöldökét felállt előtte és szigorúan ránézett.

— Hát kevésbé szeretné, ha rokkant, ha csonka volna?

De erre aztán Geraldine komolyan megharagudott. Hátat fordított neki és soká tartott, míg sikerült őt kibékíteni. Hogy jóvá tegyen mindent, Movrik felajánlotta, hogy előre utazik Budapestre és kikutatja a gróft a tömördek hadikórházakból.

— Magának aztán már nem lesz más tennivalója, mint egyenesen a szerető férj ölelő karjába repülni, — tréfált ismét Movrik, miután érezte, hogy Geraldine visszahelyezte kegyeibe.

Az orvos még aznap elutazott, de a magyar fővárosba érve, meg kellett állapítania, hogy könnyebb New-Yorkban pincért, mint Budapesten kórházakban ápoltat megtalálni. Őt irodában is megfordult, veszekedtek vele, hogy biztosan nem Magnusnak, hanem Mayernek (vagy Majer, Mejer, Meyernek) hívják, akit keres s egy vöröskeresztes úr, — polgári foglalkozására nézve gimnáziumi tanár és valamelyik iroda főtitkára — kijelentette, hogy ilyen nevű egyén az egész ármádiában sem létezik, ha csak — magnus «nagy»-ot jelentvén latinul — Grosz nevét időközben meg nem változtatta.

De végre mégis sikerült. Movrik ugyanis szállója éttermében néhány fiatal huszártisztet pillantott meg és egyenesen odament az asztalhoz, ahol a tiszték ültek, bemutatkozott és megkérdezte tőlük, ismernek-e egy főhadnagyot, aki a gróf Magnus Miklós névre hallgat? Mind ismerték és rögtön helyreigazítottak egy tévedést: Magnus nem főhadnagy, hanem már kapitány volt. Sőt az egyikről — a kisebbik Verémy volt — kisült, hogy ezredtársa. Meg is adta Magnus címét: Hermina-úti kiséítő hadikórház, a Városligetben.

Movrik szépen megköszönte a felvilágosítást, megtáviratozta az eredményt Bécsbe, maga pedig másnap délelőtt kiment a Hermina-útra és mindenekelőtt felkereste Muhary Zoltán professzort, a kórház vezetőjét, aki neki iskolatársa volt. De a méltóságos úr nem ismerte meg volt kollégáját, akivel annak

idején kerülte a kézfogást és Movrik a régi emlékeket a maga részéről nem tartotta érdemesnek arra, hogy azokat felújítsa.

Muhary tanár helyett, aki éppen csak annyit tudott, hogy igenis, van egy ilyen nevű gróf a tisztipavillonban, egy fiatal orvos adta meg Movriknak a kért információt.

— Magnus gróf tudtommal két ízben sebesült meg, — mondta dr. Ender. — Az egyik könnyű lövés volt a balkar felső szárán keresztül, az izmon át s a seb már behegedt, mikor a beteget átvettük. A második sebesülés már komolyabb dolog volt, de most már ezzel is régen túl van minden veszélyen. Srapnellövés, mely a nyakszirtesont felett érte a fejtetőt, behorpasztotta a koponyát, de a boltozati törés lokális jellegű maradt és nem terjedt ki a koponyalapra. Egy kis agyrázkodástól eltekintve, sikerült súlyosabb komplikációkat megakadályozni, elsősorban elkerültük az agyhártyagyuladást. Anatrézis nélkül lehetett a benyomott csontrészeket természetes helyzetükbe visszaemelni s a sérülés helyéről lelógó fejbőrt összevarrni a bőrnek sértetlenül maradt részeivel. Ezeket egyébként még Chyrowban végezte igen ügyesen egy magyar kollégám; nekem, illetve a tanár úrnak már csak az utókezelés jutott.

— Az agy működése, a beteg lelkiállapota nem szenvedett? — érdeklődött Movrik.

— Hál' Istennek, nem. Igaz, hogy a gróf néha nagyon nyomott hangulatban volt, de ez abban leli magyarázatát, hogy előttem érthetetlen okokból hónapokon keresztül egyetlen egy hírt sem kapott hozzátartozóitól, míg végre egész csomag levél,

kártya érkezett, amely csak a napokban minálunk érte utól a címzettet.

— És azóta?

— Azóta ki van cserélve, jókedvű és mielőbb ki akar menni a frontra!

— Remélem, nem engedik el egyhamar?

— Az nem tőlem függ, de orvosi szempontból ellene kell nyilatkoznom, mert — és ezt kolléga úr ép oly jól tudja, mint én, — a csontforradás, a *callus*, az ilyen helyen lassabban megy véghez, mint bárhol másutt s így minden rázkódást, erősebb mozgást föltétlenül kerülni kell, egészen eltekintve attól, hogy a jó ápolás, bőséges, rendes táplálkozás, utóbbi a csontképzést elősegítő anyagokra való figyelem mellett, főfeltétel.

— Magától értetődik, — hagyta rá dr. Movrik, — de ne féljen semmit kolléga úr. Most már van valami, ami jó ideig vissza fogja tartani a beteget attól, hogy még saját felelősségére is visszamenjen a harc-térre!

Aztán elmondta, hogy Magnus felesége útban van és este érkezik.

— No, ennek nagyon örülök! — szólt dr. Ender. — Ha megengedi, én fogom előkészíteni a kapitány urat a jó hírre.

— Erre akartam önt kérni én is, — felelte Movrik.

Ez megtörténvén, mintegy fokozatnak Movrik illeszkedett be a betegre nézve kellemes szenzációk láncolatába. És ez okos dolog is volt, mert a Geraldine-nal való közvetlen viszontlátás öröme túlságosan megviselte volna Magnust. Ezt Movrik abból is látta, hogy mennyire szívére vette a barátja más a vele való találkozást is. De így kellőképen lévén

előkészítve, Magnus lassanként megnyugodott és várta, várta a viszontlátás boldogító pillanatát.

Nem csekély feltűnést keltett a Dunapalotában és a szálló előtt gróf Magnus Miklósnének két gyermekével, két nurse-szel, cselédséggel és megszámlálhatatlan podgyászszal való érkezése. Boldog volt, hogy megérkezett hosszú útjának utolsó állomására, de elsősorban afölött, amit Movrik elmondott neki férje hogylétéről.

Magyarországot földi paradicsomnak, Budapestet a leggyönyörűbb városnak, a magyarokat — eddig mindössze csak a kalauzzal beszélt németül — a leglovagiasabb nemzetnek és a szállót kis bijouxnak nevezte el. Csak amikor — még körül sem nézett az appartementjában — bejelentő lapot nyomtak a kezébe és a pincér követelte a hatvanöt rubrika rögtöni kitöltését és a rendőrség szigorú utasítására hivatkozott: lelkesedésének hőmérséke néhány fokkal alább szállt.

— Hát csalónak, gonosztevőnek néznek itt minden idegent ebben az országban? — kérdezte méltatlankodva, de aztán eszébe jutott, hogy ő hiszen nem is idegen és szépen engedelmesen kitöltötte az ívet.

Persze rögtön ki akart hajtatni a kórházba.

— Ez lehetetlen, — jelentette ki dr. Movrik határozottan, — először is tiltja a rend látogatóknak az esti órákban való fogadtatását, másodszor férjére nézve is jobb, ha csak holnap reggel látják viszont egymást.

Geraldine ebbe is belenyugodott. Átöltözködött, aztán Movrikkal és a kétéves Maryvel, valamint az egyik nurse-szel lement dinerre, ahol néhány

talpraesett megjegyzésével elragadtatta orvos barátját.

— Kár, hogy nincsen nagyobb idegenforgalmuk — mondta, — mialatt nesztelenül szűrcsölte a levesét.

— Az igaz, de miből gondolja?

— Abból, hogy az embert mennyire megbámulják. Figyelje csak meg: nincs, aki ide ne nézne. Ott, különösen az egyik asztal mellett, az a három kicicomázott hölgy! Nézze csak, hogy erőlködik, majd kitekerődik a nyaka. Meg mellettük ezek a férfiak! Vagy van rajtam valami különös?

— A szépségén és eleganciáján kívül semmi, — felelte Movrik.

— Nem azért mondtam, hogy bókoljon nekem, de holnap okvetlenül fent eszem a szobámban.

Később kérdezte:

— Magyarországon persze mindenki tud franciául?

— Nem mondhatnám — jegyezte meg Movrik. — Az én időmben legalább nem így volt.

— Akkor az emberek kénytelenek előbb végigenni a menüt s csak azután olvashatják el haszonnal az étrendet.

Végül feltűnt neki, hogy egy magános úr már félóra óta kiáltott pincér után, kért, könyörgött, szitkozódott. A frakkosok mind elszaladtak mellette és rá sem hederítettek. Figyelmeztette erre Movrikot és megkérdezte tőle, hogy ez vajjon ki lehet, hogy nem akarják kiszolgálni?

Movrik maga sem tudta megmondani, hisz oly régen fordult meg Budapesten, tehát a pincértől kérdezte meg.

— Ez? — felelte az utóbbi végtelen lenézéssel a szemében, — ez egy bukott miniszter...

Geraldine alig bírta megvárni a reggelt s már hajnalban kezdett öltözködni. Mikor megreggelizett, behozták a gyermekeket is. Helén nem igen tudta, hogy vele mi történik, de Mary már érdeklődött minden iránt és erélyesen az erkélyre kívánczozott.

Ebben a pillanatban megszólalt a telefon.

Geraldine ösztönszerűleg felugrott s a füléhez emelte a kagylót. Egy másodpercig sem voltak kételyei abban a tekintetben, hogy ki kereste.

— Halló, maga az Niky? — kérdezte angolul.

— Én vagyok, Niky, úgy mint: New-York, Illinois, Kansas, Yellowstone! Szeret engem, Geraldine?

— Imádom!

— Akkor rendben van minden és rögtön feljövök magához. Én tudniillik innét alulról beszélek, a portástól.

OSZK

Országos Széchenyi Könyvtár

.....
827.560 OSZK
.....

Ez a doboz a

827. 560

raktári jelzetű, rongált állapotú példányt
tartalmazza.

Használata maximum három alkalommal, az
Olvasószolgálat könyvkiadói felelősének
engedélyével lehetséges.

Az olvasótermi használat időpontjai:

dátumbélyegző a könyvtáros aláírása

- 1.
- 2.
- 3.

(A Kötészet a használatba adás számát
kihúzással korlátozhatja, aláírás mellett.)

**Az utolsó engedélyezett használatot
követően az anyag mikrofilmezendő!**